

Olvassa figyelmesen a Kontsek cipő kft. mellékelt körlevelét

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓNYIVALTAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P., FÉLÉVRE 18 P., ÉVENTÉ 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 41. SZÁM.

Debrecen, 1938 február 20 vasárnap

ÁRA 24 FILLÉR.

Igazságos jövedelem- megoszlást

A körülöttünk forrongó világban Magyarország a rend és nyugalom országa, hangzik fel számtalanszor a megállapítás. Kétségtelen, hogy nagy válságok szerencsésen elkerülték országunkat, de az előtt a tény előtt sem szabad szemet huny ni, hogy nálunk is itt-ott jelentkez a nyugtalanság, a szociális feszültség fokozódik és problémák dörömbölnék az ajtó előtt. Ha azt akarjuk, hogy Magyarország a rend és nyugalom országa maradjon, meg kell oldanunk szervesen a szociális problémákat. A szélsőséges izgatás éppen az elégedetlenségbe kapaszkodik, az elkeseredett emberek kaphatnak könnyelmű, és meggondolatlan akciókra. A szociális kérdések megoldása, tömegjót teremtése viszont egyszerűbe ki húzná a talajt mindenféle izgatás lába alól és mintegy immunizálná a tömegeket a káros eszmék mérgeitől.

Lapunk hasábjain már több ízben mutattunk rá arra, hogy a szociális kérdések megoldásának alapja és omegája az igazságos jövedelemmegoszlás, vagy legalább is egy olyan kiegyenlítő gazdasági és adózási politika megindítása, mely nyugalmi állapotot teremt. Két héttel ezelőtt írt cikkünkben hangzottunk, hogy például a falu szociális és kulturális helyzetének emelésére korántsem elegendő és kielégítő mód az, hogy a gyárpar és bankok három milliót kegyesen összeadtak és ezzel minden köteles ségüknek eleget tenni vélték. Hangzottunk, hogy ilyen fontos kérdést karitatív úton nem lehet rendezni.

Sajátságos módon nem igen találkoztunk hasonló felfogással, míg most olvassuk dr. Mester Kapisztrán János szegedi egyetemi tanár tollából megjelent cikkét, mely teljes mértékben honorálja az igazságos jövedelem megoszlás iránti követelés jogosságát és szintén azt az álláspontot foglalja el, hogy jótékonyági alapon nem lehet fontos problémákat megoldani.

De még érdekesebb az, amit dr. Mester Kapisztrán János cikkének további részében ír. Idézzük:

Szeretném már egyszer tudni, mivel érdemel meg Budapest legalább 40 vezérigazgató nagyobb fizetést és járandóságot, mint Magyarország főméltóságú kormányzója.

Van néhány olyan bankvezér is, akinek jövedelme a bankjánál és bankja vállalatánál évente nagyobb, mint az egész magyar kormány: miniszterelnök, az összes

Elfogták és Debrecenbe kisérték Hajtó Antal rendőrfőtörzsőrmester merénylőjét

Félnapig Debrecenben lakó szüleinél járt, majd a szatmármegyei Garbolc községben menyasszonyához szökött s ott került kézre

Töredelmes beismerő vallomást tett a debreceni rendőrségen — A rendőr lelövése után vidéki templomokat fosztogatott

Hetekig tartó, hosszú nyomozás után tegnap délelőtt Debrecen közepében elfogták Hajtó Antal rendőrfőtörzsőrmester egyik merénylőjét. A tettest Debrecenbe szállították, ahol kihallgatása során megnevezte büntetését, aki Budapesten tartózkodott. A debreceni rendőrség rádiogramon közölte az adatokat a budapesti rendőrfőkapitánysággal s emel. alapján szombaton este már a hatóságok kezére került a másik pestszentlőrinci merénylő is.

Annakidején részletesen beszámoltunk a nagy felháborodást keltő merényletről, amelyet egyik januári vasárnap éjszakán követtek el a pestszentlőrinci Szarvas esárd udvarán.

Hajtó Antal rendőrfőtörzsőrmester körútját végezte, amikor a Szarvas esárd falához lapulva két embert látott az éjszakában. Feléjük ment és állt kiáltott.

A két árnyék nem válaszolt. Hajtó revolyvert rántott. Ebben a pillanatban a sötétben bujkáló egyik ember elsütötte revolyerét. Az első golyó Hajtó kezébe, a má-

sodik pedig a hasába furódott.

Hajtó eszméletlenül esett össze, később találtak rá. A mentők életveszélyes állapotban vitték a Szt. István kórházba.

(Ott néhány nap múlva Horthy Miklós kormányzó, Széll József belügyminiszter, a főkapitány és a főparancsnok meglátogatta. A kormányzó ezüst érdemrenddel tüntette ki a hős rendőrfőtörzsőrmestert.)

Hetekig tartott a nyomozás. Már-már úgy látszott, hogy a hihetetlenül nehéz nyomozás kudarc-

miniszterek, államtitkárok fizetése együttvéve. Több, mint 500.000 pengő. A részvénytársaságoknál akár hány ügyvezető ötször annyi fizetést húz, mint egy aktív miniszter, vagy mint Budapest nagyfizetős polgármestere. Az is gyakran előfordul, hogy néhány tagból álló ügyvezetőség jövedelme több, mint a részvényvállalat komoly munkát végző 400 tisztviselőjének évi járandósága. S a nagy leépítések alkalmával éppen a vezetőség roppant dotációi kerültek ki esorbítatlanul, míg a részvényesek s a magyar jogban védtelen kis alkalmazottak koldusbotra jutottak.

Olaszországban a szakértő gárda pontosan utána néz a vállalatoknál, mennyi a munkások, tisztviselők bére, mennyi a nyersanyag ára; mennyibe számíthatók az épületek, gépek kopása, beszerzése s a megmaradt tiszta jövedelem erős progresszív adó alá kerül.

Egy hatgyermekes gyárossal utaztam Milánó felé. Bűszkeséggel sorolta fel az utolsó esztendő nagy alkotásait s amikor esodálkozva kérdeztem: Uram, mindez miből?

Kissé elboruló arcra felelte: Uram, mi valósággal vért izzadunk, úgy fizetünk. Szeretném már egyszer látni, hogy a mi hat gyermekét se nevelő gyárosaink csak egy kis ideig is vért izzadnának, mert akkor egy esapásra megoldódnék nemcsak a diplomásoknak, hanem a gyári és földmunkásainknak és a munkanélkülieknek kérdése.

Statistikai évkönyvünk szerint 1935-ben: saját bevallásuk alapján (1) gyárparunk bevétele 2.220.000.000 P; ebből termelési költség: 1.348.000.000 P; a bevallott tiszta nyereség tehát: 872.000.000 pengő.

872 millió pengőből látszva fordíthatnának százmilliót eddigi munkásaik, tisztviselőik jobb ellátására, másik 50 milliót állástalan diplomások tisztességes beosztására. Az ügyvezető igazgatónak még mindig maradna elég tejbé-apítanivalója. S a magyar ifjúság tolongani fog a magántisztviselői pályára. Ne legyenek tehát kénytelenek a magyar adóügyi hatóságok 1-2 pengős végrehajtásokkal a kisemberek zsebében vajkálni, ahol

úgy sem találnak semmit sem, hanem nyuljanak progresszív megadóztatással azokba a zsebekbe, ahol bőségesen rejtőzik az arany.

Igazságosabb jövedelemelosztással megszűnik a diplomások és nem diplomások fehér rabszolgasága és a beszélő számok fogják ékeszszólóan hirdetni: az igazságosság uralma meggyógyítja minden bajunkat és kibontakozásra melegen minden tehetségünket és minden nemes hajlamunkat.

Idéztük a fenti sorokat nem holmi demagóg szándékkal, mint ahogy nem lehet demagóg szándék annak a komoly egyetemi tanárnak sem, aki felelőssége tudatában leírta azokat. Idéztük ezeket a sorokat azért is, mert bizonyítani kívánjuk velük, hogy az igazságos jövedelemmegoszlás gondolata terjed, a progresszív adóztatás szükségességét mindjohabban belátják. Immár elkerülhetetlen egy szociális átalakulás, melyet megkövetelnek a mai idők, de megkövetel a magyarság felemelkedésének és megerősítésének kötelessége is.

FORD

körzeti képviselőt átvettük.

Ajánlatot minden típusra készítségel szolgál!

TRNKA FERENC FIAI

Debrecen, Barna u. 3. Telefon 25-76

cot fog vallani. Nem maradt semmi nyom, kik voltak Hajtó Antal merénylői. A nagybeteg rendőrfőtörzsőrmester természetesen nem tudott személyleírást adni táma-

dóiról, a rendőrségnek azonban meg kellett mutatnia, hogy nem lehet büntetlenül egy rendőrt lelőni.

Templomrablások vezették nyomra a hatóságokat

A nyomozás első fonalai Budapest környékéről indultak ki. Az utóbbi időben több helyen követtek el templomokban betörést. A tettes kegyzsereket és más templomi értékeket rabolt el s a nyomozás csakhamar megállapította, hogy vidékre vette útját.

A szalak csakhamar Debrecen környékére vezették a hatósá-

gokat s a hetekig tartó nyomozásnak szombaton eredménye lett. A templomrablót elfogták Pongor László 23 éves budapesti villanyszerelő személyében, akit a szatmármezei Garbóca községben lakó menyasszonya házában tartóztattak le.

Autón Debrecenbe hozzák a rendőr merénylőjét

Ekkor még a nyomozó hatóságok sem tudták, hogy Pongor László azonos Hajtó Antal rendőrfőtörzsőrmester merénylőjével.

Szombaton délután autón, megbillenséve Debrecenbe hozták a vékony termetű, barna arcú fiatalembert s a rendőrség központi ügyeletére szállították. A központi ügyeleten dr Maly

Sándor rendőrfogalmazó vette őrizetbe Pongor Lászlót s még a délutáni órákban megkezdtek kihallgatását.

A kihallgatások során azonban csakhamar olyan fordulatot vett az ügy, hogy az elkövetett templomrablások mellett eseménynyé törpültek.

„En lőttem le Hajtó Antalt, nehogy elfogjon“

A kihallgatások megkezdésekor értesítették Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettest, aki személyesen vett részt a kihallgatás irányításában.

Egymásután peregettek Pongor László felé a keresztkérdések.

A fiatal bűnöző eleinte tagadni próbált.

Aztán a kérdések pergőtüzében

megtört, egyre zavartabban válaszolt, ismételt ellentmondásokba keveredett. Végül megadta magát keveredett. Végül megadta magát kijelentette:

— Nemesak a templomrablásokban vagyok bűnös... En lőttem le a pestszentlőrinci Szarvas-csárdába udvarán Hajtó Antalt, nehogy elfogjon.

Büntetését is elárulja a rendőr-merénylő

Ezután folyamatosan tett vallomást Pongor László. Elmondotta, hogy az emlékezetes napon be akartak törni a pestszentlőrinci Szarvas csárdába büntetésével együtt. Eppen a lakatot verték le, amikor az őrszemes utját végző Hajtó Antal rendőrfőtörzsőrmester odaérkezett. Legugoltak a sötétben és meglapulva várták, hogy a rendőr tovább menjen. Az éles szemű Hajtó Antal azonban észrevette a két rejtőzködő alakot. Feljűk indult s igazolásra szólította fel őket...

— Nem tudom, mi történt velem akkor hirtelen, — mondotta megtörtén a debreceni rendőrségen Pongor László. — Csak azt éreztem, hogy most mindjárt elfog... Kézrekerülök... Tudtam, hogy el vagyunk veszve és elvesztettem a fejemet. Valami halálos elszánással előkaptam a zsebemben levő Steyr pisztolyt.

Akkor már alig tíz-tizenkét lépésre lehetett tőlem Hajtó Antal és kezében ott volt a revolver.

En nem mozdultam, hanem a sötétben, anélkül, hogy céloztam volna, elsütöttem felé a fegyvert.

Egy kiáltást halottam, de a rendőr nem esett el, hanem tovább jött felénk. Hirtelen

még egyszer lőttem s aztán már csak a tompa zuhanást hallottam.

A rendőr elesett. Mi pedig félve attól, hogy a lövések zajára elősiet emberek ott találnak bennünket, elfutottunk...

— Halálos rettegésben töltöttem az éjszakát — mondotta Pongor László a kihallgatást végző dr

Maly Sándor rendőrfogalmazónak. — Azt hittem, hogy meghalt a rendőr...

— Ki volt a tettestársa? — kérdezte dr Maly rendőrfogalmazó.

Pongor László egy pillanatig hallgatott... Aztán megszólalt erős, határozott hangon:

— Bodó Imre budapesti lakos...

Megadta a pontos címét a másik rendőrmerénylőnek s a következő öt percben Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes utasítására már rádiógramon értesítették a budapesti főkapitányságot s alig egy órában belül Budapesten kézre került Bodó Imre is, a másik tettes.

A rettegés napjai

— Az egész éjszaka szörnyű izgalomban telt el — mondotta Pongor László. — Bementem Budapestre s hajnalig nem tértem haza.

A legelső rikkancstól lapot vettem s elolvastam a merénylő leírását.

Akkor értesültem, hogy Hajtó Antal nem halt meg, de élet-halál között lebeg. Borzasztóan féltem, hogy meghal és én gyilkos leszek.

— Még másnap elhagytam Budapestet s előbb Rákoshegyre, majd Kecskemétre mentem.

Mind a két helyen betörtem a templomba s kegyzsereket loptam, amit a hívek a Mária szoborra akasztottak.

Pongor László szülei Debrecenben laktak. Derék, tisztességes emberek, akiknek fogalmuk sem volt arról, hogy pár évvel ezelőtt a munkanélküliség miatt Budapestre került fiuk milyen utakra sodródtak.

Pongor László három évvel ezelőtt ment fel Budapestre, hogy szakmájában, mint villanyszerelő elhelyekedjen.

Ott került rossz társaságba és egy év óta több betörést követett el társával együtt.

Vallomása során elmondotta Pongor László, hogy a merénylet óta Debrecenben is megfordult.

Félnapig volt szüleineél, akiknek természetesen sejtelmük sem volt arról, hogy milyen sötét bűn van háta megett. Debrecenből ment aztán Garbóca, ahol menyasszonya lakott.

Idáig vezetőik el a esendőséget a nyomozás számai s tegnap Budapestről biztos adatokkal ment Garbóca egyik esendőtiszthezlyettes, hogy a templomrablások ügyében őrizetbe vegye Pongort. Azt azonban nem gondolta, hogy sokkal nagyobb, országos szenzációt jelentő bűnügy fog kipattanni az eset kapcsán.

Az elrabolt kegyzsereket egyrészt

megtalálták Pongor Lászlónál. Azonkívül találtak nála alpaca edényeket, melyek

valószínűleg koremai betörésből származnak s képes levelezőlapok tömege került elő esomagjából, melyre vonatkozólag az a gyanu, hogy trafikbetörésből származik.

Pongor László egyébként, mióta elkerült Debrecenből, Kispesten

Tavasza

**Attila
Optimus
Steyr-Waffenrad**

kerékpárt

Kizárólagos egyedárúsítás és körzeti képviselő

Katz Andor

műszerész

Piac-utca 60.

Puch
Siiria
Csepel
Csoda
Favorit

Turán stb. 46 különböző kerékpártípus raktáron.

Olcsó árak
Kedvező részlet

lakott s február 6-án jött vissza több évi távollét után egy napra ismét Debrecenbe.

A RAVASZ BETÖRŐK

Nem mindennapi volt az a részlete vallomásának, melyben elmondta, hogy milyen fura fanggal készültek betörni a Szarvas csárdába. Bodóval együtt inni mentek oda a merénylet estéjén. Aztán egyikük, mintha félreeső helyre menne, kioldalgott a teremből és

kinyitotta a vendéglő egyik ablakát, hogy azon törjenek be.

Záróra után félórával vissza is surrantak és egyikük bemászott, de a rendőr lépésének közeledtére visszavonult... Ezután történt a merénylet, melyet kissé ittasan követett el, mert előzőleg bort és csaszárkörtét ittak. Vallomása további folyamán úgy mőlosította Pongor a merénylet lefolyását,

hogy ő nem akarta lelőni a rendőrt, csak a revolvert akarta kilőni kezéből. Az első lövéssel ez sikerült is, azonban a pisztolya ismétlő fegyver s a második lövésről, mely hasán találta Hajtó Antalt s melybe majdnem belepusztult, már nem tehet.

A kasszafurások ügyében is

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

— Ha influenzája van, gondoskodjék arról is, hogy gyomra és belei a természetes Ferenc József keserűvíz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Kérdezze meg orvosát.

Fehéru!

VASZON — CHIFFON

DAMASZT

MEGBIZHATÓAN

Kardos Lászlónál

KÉT szenzációs SIKER a

CSOKONAI-SZINHAZBAN:

MEZEI PACSIRTA

nagy magyar operett.

Gázmérgezés a Domb uccában

Napihír 17 képben! Szenzáció!

Vígsház

A legizgalmasabb repülőfilm!

Viharszárnyakon

WILLY FRITSCH

OLGA CSEHOVA.

Előadások: ma, 3, 5, 7, 9 órakor;

hétfőn: 5, 7, 9 órakor.

Érvényesülés titka

a szépség, ezt Ön is könnyen elérheti a híres

NAGYENYEDI

Kovács krém

rendszeres használatával.

Az eredmény hámulatos! Eltűntet minden szépséghibát, az arc borsima, bársonyosan üde lesz.

Tegyen egy próbát!

Ejjeli használatra kék csomagolás
Nappali használatra sárga csomagolás
Figyeljen a védjegyre!

kérdezték Pongor Lászlót a debreceni rendőrségen. Pongor meg is nevezett néhány kasszafurót, akik valószínűleg részesek a debreceni kasszafurások elkövetésében. — Omega azonban nem gyanúsítható ezeknek elkövetésével.

Kiderült az is, hogy büntetett

előéletű a merénylő. Debrecenben és Sátoraljaújhelyen ítéltek már el lopásokért. A dr. Maly Sándor fogalmazó által vezetett kihallgatás folyamán a megtört bűnös teljes beismerő vallomást tett mind ezekre nézve.

Lám főkapitányhelyettes telefonon közölte a merénylő elfogását a főkapitánnyal még az este folyamán, aki őszinte örömmel vette tudomásul hogy a tettes kézrekerült és beismerő vallomást tett. Ugyanabban az időpontban már a budapesti rendőrség kezében volt Bodó Imre, a bűntárs is, akinél megtalálták a fegyvert, mellyel Pongor rálőtt Hajtó Antalra.

A debreceni rendőrség este fél tizkor befejezte a kihallgatást. Pongor Lászlót autón a debreceni állomásra vitték s megbilincselve a tíz órai budapesti személyvonattal a fővárosba szállították, ahol bűntársával szembesítik.

Az angol minisztertanács foglalkozott az osztrák helyzettel

Ellentétben Chamberlain és Eden között — Vasárnap újabb rendkívüli minisztertanács lesz

London, február 19. Chamberlain miniszterelnök délután két órakor Birminghamból visszaérkezett Londonba. Három órakor kezdődött meg a rendkívüli minisztertanács. A miniszterelnök palotája előtt néhány száz főnyi tömeg várta az érkező minisztereket. Eden külügyminisztert megjelölték.

London, február 19. A rendkívüli minisztertanács összesen 3 óra 20 percig tartott. A minisztertanácsos résztvevő a kormány minden tagja a távollevő lord Varelópesztör kivételével. Vasárnap délután az angol kormány újabb rendkívüli minisztertanácsot tart. A szombati minisztertanácsos hír szerint, Eden külügyminiszter részletes jelentést terjesztett minisztertársai elé az osztrák helyzetről, a bécsi és berlini diplomáciai képviselésektől kapott legújabb értesülések alapján, továbbá tájékoztatta őket a francia kormánnyal folytatott megbeszélések

eredményéről. Jól értesült angol sajtókorok tudomása szerint a szombat délutáni rendkívüli minisztertanács részletesen áttekintette mind a német-osztrák, mind az angol-olasz viszonytal kapcsolatos kérdéseket. Eden lemondásáról szóló híreket mindeddig nem erősítették meg.

London, február 19. Az a politikai légkör, amely szombaton este Londonban uralkodott, alátámasztani látszik azt a feltevést, hogy Chamberlain és Eden között nézeteltérés van a tekintetben, hogyan valósítsák meg az angol-olasz közeledést, amely — mint mondják — a mai megbeszélések tárgya volt. Chamberlain állítólag azon a véleményen van, hogy a lehető legsürgősebben meg kell kezdeni az angol-olasz megbeszéléseket, míg a külügyminiszter szerint a spanyol kérdés rendezésének meg kell előznie a tárgyalások megkezdését.

Ausztriában szabadonbocsájtották a politikai foglyokat

Bécs, február 19. A közkegyelmi rendeletet végrehajtották. A politikai foglyokat szabadon bocsátották. Az intézkedések lebonyolítása simán ment végbe, csupán Bécsben volt kisebb tüntetés a tartó

mányi törvényeszk épülete előtt, amikor Tars mérnök, az osztrák nemzeti szocialisták egyik vezetője elhagyta az épületet, hívei megjelenezték.

Egy tanítónő petróleummal leöntötte és meggyújtotta magát

Budapest, febr. 19. Szeles Magda 30 éves középiskolai tanárnő szombaton délután egy Baross téri szállóban szobát bérelt, ahol petro-

leummal leöntötte és meggyújtotta magát. A mentők kórházba vitték, ahol élethálál között vívódik. Tetőt valószínűleg idegösszeomlásában követte el, mert állásából elbocsátották.

Hungaria filmszínház

Ma, vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor
Hétfőn: 5, 7, 9 órakor
Zágon István nagyszerű vigjátéka:

„MARIKA“

Főszereplő: SZEPES LIA.
Híradó!

Az Apollóban

Ma, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor utoljára

1. DIANNA DURBIN-nal

1. Három kis ördög és

2. Az elátkozott farm cowboy történetét, BUCK JONÉS főszereplésével.

M. Kir. Kühereskedelmi Hivatal mai propaganda filmjeivel együtt bemutásra kerül a Hungaria mozgóban Micsky alezredes „Csikótornakeri” filmje is.

Nagy hatóképesség

jellemzi az Aspirin-tablettákat. Ellentétben sok utánzattal, a legkisebb véredényre is tagítóan hatnak és ezzel elősegítik a vérkeringést. Ez különösen fontos náthaláz és meghűléses betegségek eseteiben.

ASPIRIN
TABLETTÁK

DE OGYELJUNK MINDIG A BAYER-KERESZTREL DE OGYELJUNK MINDIG A BAYER-KERESZTREL

Lázár miniszter hazaérkezett Olaszországból

Budapest, február 19. Lázár Andor igazságügyminiszter, aki néhány héttel ezelőtt súlyos műtéten esett át, Bordigherából, ahol utókegyen volt üdülésen, szombaton este feleségével együtt visszaérke-

zett. Az igazságügyminiszter teljesen felgyógyulva, frissen jött meg Budapestre. Fogadására a déli pályaudvaron megjelentek Mikecz Ödön és Mikó Ferenc államtitkárok.

KERÉKPÁR

legkisebb részlet
legnagyobb választék
leghosszabb
kihitelezés
legjobb minőség

SOLTÉSZ Kálvin-tér 2

Butyenkó rádióbeszédet mondott

Róma, február 19. Butyenkó szombaton este a római rádióban beszédet mondott. Mikor megkérdezték, hogy milyen benyomást tett rá az új Olaszország, így válaszolt: — Rendkívül nagy benyomást a

bolsevik pokol után. Fogalmam sem volt a nyugati életéről. Az egész világ azt hiszi, hogy a tanácsrendszer bukása küszöbön áll, mindenki háborútól tart, de éppen a háború okozná a szovjet rendszer összeomlását.

Doktoravatás az egyetemen

A debreceni egyetemen tegnap délután a szokásos ünnepélyes külségek között doktorráavatás volt. Az egyetemi tanács Ács Miklóst, Bogáti Hajdu Lajos Istvánt, Ródlé Györgyöt és Saád István az orvos-

tudományok, dr. Sárosi Józsefét pedig a jogtudományok doktorává avatta.

Az új doktorokhoz dr. Csikész Sándor rektor intézett szép beszédet.

— Makkai Sándor volt erdélyi püspök, egyetemi tanár lesz a Kossuth uccai egyházzsér női bizottsága által, február hó 27-én, vasárnap este 7 órakor a Kollégium dísztermében tartandó szeretetvendégségnek a szónoka. A bizottság lelkes tagjai buzgólkodnak a vacsora sikerén, melyre szóló jegyek a bizottság tagoknál s a Kossuth uccai lelkes hívatlanban biztosíthatók. — Ugyancsak 27-én délután a vacsorát

megelőzőleg nagyszabású vallásos ünnepély lesz a Kossuth uccai templomban, melynek szónokai dr. Sász Károly esperes, dr. Szász Imréné énekeszánymal és Árokháty Béla lelkész, orgonaművész lesznek. Belépődíj nem lesz.

— Megrendítő tragédia játszódott le két testvér között az Angyalföldön. — Valicsék István 74 éven hentessegéd és testvére Valicsék Mária közös elhatározással öngyilkosságot akartak elkövetni. Valicsék István késő este sok altatót vett be, hogy álmában érje a halál. Valicsék Mária pedig petróleummal leöntötte a bútorokat és meggyújtotta. Valicsék Istvánt megölte a füst, de Valicsék Mária, mikor már lángokban állt a lakás, visszariadt a tűzhaláltól, kinyitotta az ablakot és kinyitott. Összetört testtel terült el a földön s haldoklik a kórházban, hova a mentők szállították be.

x Sós, brómos, lugos, jodos a nagyerdei fürdő vize. Gyógyító, erősítő, frissítő.

Nagy vita a református minta elemi iskola körül

A presbiterium kimondta a modern elemi iskola felállítását

Nagy vitát váltott ki a presbiterium tegnapi gyűlésén az iskolaszék javaslata a modern, mintaszerűen berendezett elemi iskola felállítására ügyében.

Ormós Lajos terjesztette elő az iskolaszék javaslata, mely úgy szól, hogy havi 25 pengőt fizetnének az új iskolában a református gyermekek után, míg a másvallásúak díja 50 pengő lesz. Tandíjkedvezményt is adnak, de 25 százaléknál nem lehet több a kedvezményesek száma. Az új elemi a Baltazár Dezső uca 2. szám alatt rendeznék be, négy elemi osztályból állana és a neve »központi« elemi iskola lenne. Ormós bejelentette, hogy 46 aláírással az iskolaszék javaslata ellen beadványt nyújtottak be és azt mondják, hogy kár volna ezt az egységes hatosztályú fiúiskolát megbontani, mert a növendékeket nehezen tudnák szétosztani és a tandíjfizetés miatt a közvetlen környéken lakók nem juthatnának be ebbe az iskolába.

Erre az ellenészerevételre Ormós Lajos megjegyezte, hogy ezt az iskolát nem osztlanák fel, maradna az változatlanul református iskola, csak az V. és VI. osztályt viúnek el a Miklós ucai iskolába. Az V. osztály tantermből munkatermet, a VI. osztályból pedig tornatermet alakítanak. Ezzel olyan iskolát létesítenek, amilyen kellene hogy legyen minden elemi iskola. A 25 pengő díjat azért szedik, hogy azok a gyermekek, akik eddig magasabb díj mellett más felekezeti iskolába jártak, ezután ide jöjjenek.

Az iskolaszéki javaslathoz elsőnek Balogh István szólalt fel. Kifogásolja, hogy elvi eltérés lesz, ha itt díjat szednek, tekintettel arra, hogy meg van az ingyen iskoláztatási alap. Azt kéri, hogy a következő években, amikor már nem kell a modern felszerelés költségei fedezésére díjat szedni, redukálják ezt a 25 pengős havi díjat. Nem helyesli a hírlapi cikkezést a két testvéregyház között.

Görcgy Márton: A tanítóság fel fogása az, hogy nem helyes egy iskolát kiemelni, minden református iskolának a legkülönbözetnek kell lennie, tehát gondoskodjanak minden református elemi iskolának felszereléséről. Nem lehet a gyermekeket innen elosztani, mert ahova küldenek őket, ott az osztályok túlszűfoltak lennének, ami egészségügyi okokból káros lenne.

Harsányi Imre: Az új iskola-típus felállítását örömmel veszem, de ebben az iskolában most 300 gyermek van, ezeket nem lesz helyes kitelepíteni azért, hogy 160 gyermeknek helyet csináljanak. Állítsák fel az iskolát, de találjanak olyan megoldást, hogy innen ne kelljen kivinni a gyermekeket. Ha lehetne, a Kollégiumban legyen az új iskola.

Molnár János igazgató-tanító: Nem jár 300 gyermek a régi iskolába. Különbben is csak az V. és VI. osztályt viszik másfelé. Olyan iskolát akarunk létesíteni, ahova járhatnak a vezető körök gyermekei. Higienikusabb, modern iskolát akarunk csinálni. A vidéken sem lehet olyan felszereltetn iskolát találni, mint a debreceni ref. elemi iskolák. Az új iskolában befolyó összegeket későbbben a többi iskolák fokozatos modernizálására fogjuk fordítani.

Biky Gábor: Nem gondolom, majd a közvélemény, hogy a többi

iskoláink nem ütjük meg a kellő mértéket? És nem lesz túlszűfolt a többi elemi iskola a környéken? Szereljük fel az összes iskolákat megfelelő oktató eszközökkel, tornateremmel, higienikus eszközökkel.

Molnár Ferenc lelkész: A presbiterium 4-5 évvel ezelőtt kimondta, hogy megkezdji az összes elemi iskolák modernizálását. Nem igaz, hogy a mi iskoláink bármi vonatkozásban hátrább állnának, mint bármely más iskola. Nincsen az egyháznak szüksége arra a 25 pengő felszerelési díjra sem! Csináljuk meg már most a Fűvészkert ucai körzet átalakítását, modernizálását.

Rábold Gusztáv: A legnagyobb elismeréssel viseltetem a debreceni ref. tanítótestület értékeit, tudását. Az esperesi vizsgálat a legnagyobb sikerrel eredményt állapította meg ezekben az iskolákban. Helyes, ha a 25 pengős díj nélkül esinálják meg az új, modern iskolát.

Nagy Lajos igazgató-tanító: Meg kell indítani ezt az akciót, kell, hogy egy olyan iskolánk legyen, amely példát tud mutatni és a közönség hajlandó áldozatot hozni azért, hogy az iskolánkat megfelelő színvonalra emeljük. A VII. és VIII. elemi osztályokat azok a szegény gyermekek fogják elvégezni, akik nem képesek a középiskolai tandíjat megfizetni, de művelt iparosok és földművelők akarunk lenni.

Hadházy Dániel: Szükség van az iskola modernizálására. Ez helyes, de maradjon meg a díjtalan tanítás és hagyják itt mind a hat osztályt.

Kovács József lelképásztor: Azért kell ez az új típusú iskola, mert a református elemi létszáma évről évre esőkken, ezzel szemben más felekezethez tartozó iskolába 120-150 gyermek jár. Ez azért volt így, mert eddig még nem volt ügyesen, szépen felszerelt iskolánk, ahova azok a szülők, akik most máshova járatják gyermekeiket, idehoznák az elemistákat. Valahol csak el kell kezdeni a modernizálást, ezért fogadják el a javaslatot.

A püspök ezután szavazásra tette fel a javaslatot, a presbiterium túlnyomó többsége elfogadta az iskolaszék indítványát és így a Baltazár Dezső ucai elemi iskolát modern intézettel alakítják át.

NYILT-TER

Lengyel Károly nevezetű órásségéd cégünkkel alkalmazásban nincs s nem is volt.

Kostya János ékszerész cég.

Fapermetezőket

és alkatrészeket, valamint metsző és hernyóolókat, szemzőkéseket, jakaparókat, fatörzskéket és mindennemű kertészeti felszereléseket

Tóth Gyula vasüzletében
o'csón és jól vásárolhat

TAVASZRA

már érkeznek a szebnél szebb férfi, női kabát és ruha szövetek

PETRIK

női és férfi üzletében: Szent-Anna utca 3.

Angora divat színeiben ruhára Compléra	2'60
dupla szeles lizia gyapju szövet divatszinek	2'90
140 cm szeles női kabát és Costüm szövet	2'90
ing zefir különböző szín, tartós minőség	-76
divat brosz estélyi ruhára	2'80
Férfi öltöny szövet 140 cm széles	4'30
Damaszt abrosz 6 szem: yss fehér	2'90
Szalveza 3 darab -50 fillér 1 darab	-18
Kelengye Reklám sifon	-68
Törülköző strapára igen jó	-58
Crepp törülköző	-72
Sveicza Combiné és nadrág	1'20-160

Nem vagyok hitelszervezői tag.

Tasnádi Nagy András, a Nep országos elnöke Hajdusoboszlón

Tasnádi Nagy András, a NEP országos elnöke szombaton reggel Rásó István alispán társaságában kerületébe, Hajdusoboszlóra érkezett. A városházán dr. Marton Gábor polgármesterrel az élén a város tisztikara és dr. Békéssy Jenő, a NEP helyi szervezetének elnöke vezetésével nagyszámú választópolgár fogadta.

Délelőtt a szoboszlói ipartestület küldöttsége jelent meg Tasnádi Nagy András képviselő előtt s feltártta Szoboszló város iparosainak helyzetét. Tasnádi Nagy András képviselő támogatását helyezte kiállításba a felvetett kérdések elintézéséhez.

Utána a képviselő panasznapot tartott, majd délelben 300 terítékes közebedben vett részt a Gazdakörben. A közebeden ott volt Fáy István, Debrecen város és Hajdú vármegye főispánja, Rásó István alispán, dr. Benkő Géza országgyűlési képviselő, dr. Rásó Gyula főszolgabíró, dr. Békéssy Jenő kerületi NEP pártelnök és Szoboszló város közönségének színejeva.

Több felköszöntő után Tasnádi Nagy András emelkedett szólásra. Legelőbb is arról beszélt, hogy nem szívesen hagyta el eddigi munkakörét, mert az iskolaiügy szívéhez nőtt, de mégis engedett Darányi miniszterelnök felhívásának, mert az iránta való bizalom jelét látta benne és nemzetének kíván szolgálni. Majd arról beszélt, hogy a képviselőnek fenn kell tartani a kontaktust a néppel.

Tasnádi Nagy András ezután a választói előtt röviden ismertette a kormány és a parlament munkásságát, az elért eredményeket. Hangoztatta, hogy a kormány programjait gondosan beváltja és azt hiszi, hogyha igazságosak vagyunk, akkor ma elmondhatjuk azt, hogy mégis jobban ál-

lunk valamivel. Jobban áll ennek a városnak sorsa, a kerület dolga, de jobban áll az egész ország helyzete is. Jobban állunk gazdasági, kulturális téren is, hiszen az utóbbi három év alatt 1100 iskolát építettünk ebben az országban. Külföld felé tekintélyünk megnőtt. Javulás állott be a gazdák sorsában is. A kormány a nagybankokat rábírta arra, hogy összedjnak 3.5 millió pengőt a falu közegészségügyi viszonyainak megjavítására. Kezdet ez is, de olyan kezdet, amelynek folytatása lesz. A kormánynak egy másik elhatározása, amely rövidesen valóra válik, a gazdasági munkásság és eselenség sorsának javítása. Az a törvényjavaslat, amely most van tárgyalás alatt, 75 ezer szegény gazdasági munkást és eselődöt fog minimális járadékhoz juttatni, vagyis évi 60 pengőt fognak kapni. A kormány ilyen és hasonló eselekedetekkel igyekszik a gazdaságnak, a munkásságnak, iparoságnak helyzetét megjavítani. A kormány elhatározott szándéka, hogy az erősebb vállalat nagyobb ténnyel fogja megterhelni, hogy a gyengébb vállalkról a terhek egy részét levehessen és a szegény nö-tömegek részére emberhez illő megélhetést biztosítson.

A közebed után Tasnádi Nagy András képviselő választóival még hosszasan elbeszélgetett, majd este Debrecenbe utazott, ahol Rásó István alispán látta vendégül.

Miefhoe bál

február 26-án

az Arany Bika dísztermében.

Február 24-én a zeneiskolában
Alice Maria
ANDERSON
ária- és dalestje.
Jegyelővét: Méliusznál.
Március 6-án a Bika dísztermében
népszerű hollywoodi
BENDA-féle
SZIMFONIKUS ZENEKAR
hangverseny
Dr. BARANYI JÁNOS
zongoraművész közreműködésével.

ÚJ TYPUSU KERÉKPÁROK

legelőnyösebb beszerzési forrása:

FÜLDES SÁNDOR Püspöki palota
Wolner gumik gyári árban.

„Debrecenben fog lakni a világ leggazdagabb embere“

Egy érdekes találmány, mellyel állítólag havi százezer pengőt lehet keresni — Az áramlopási bűnügy szenzációs fordulatai

A debreceni áramlopási bűnügyek kezdenek perpetuum mobilé válni. Alig fejeződik be egyik ügyben a nyomozás, ismét újabb áramlopásokra jönnek rá a világitási vállalat ellenőrzői. Az elmúlt napokban újabb négy feljelentés futott be hasonló cselekményekkel kapcsolatban.

A világitási vállalat megindította a vizsgálatot többek között egyik közismert debreceni iparos ellen. A kihallgatások során az iparos felháborodottan tiltakozott a vád ellen s kijelentette, hogy aki őt ismeri, az ilyenüet nem is telezhetne fel róla.

Nem tesz olyan örültséget, hogy néhány kilowatt áramot lopjon, amikor neki már a közeljövőben havi százezer-pengős jövedelme lesz.

A vizsgálatot lefolytató közegek majdnem kiült ennek az ősz-szegnék hallatára, azonban az iparos esküdjött, hogy valóban készen áll szabadalmaztatva egy szenzációs találmányra, melyhez hasonló az utóbbi években nem került forgalomba. Nem keresébből van szó itt, mint a mesterséges látás feltalálásáról, olyan szemüvegről, mellyel egyszerűen lehet közel- és távillátni.

A technika számára ez a múltban megoldhatatlan problémának látszott, azonban a debreceni iparos nemesak a szabadalmi levelet mutatta fel, hanem

leveleket vett elő, melyek Németországból lettek keltetve s valóban élénk érdeklődést bizonyítanak a nem mindennapi találmány iránt.

A levelekben mesés összegeket kínálnak fel a találmányért, olyannyira, hogy a levél átadásása után a vizsgálatot lefolytató tisztviselők nem is látták többé olyan abszurdumnak a megváltott iparos mérés kijelentéseit.

— Mint láthatják az urak — mondotta a vizsgálat alatt álló iparos —, nekem ilyen kilátások mellett nem lehetett szükségem arra, hogy áramot lopjak. Sőt, eddigi jövedelmem sem tenné ezt indokolttá, hiszen jólmenő üzemen havi hatszáz pengőt meghaladó jövedelmet biztosított...

— Mégis, hogy került akkor az üzembe az a szerelés, amelyet megtaláltak? — érdeklődtek a vizsgálatot lefolytató közegek.

Február 24-én a zeneiskolában
A l i c e M a r i a
A N D E R S O N
ária- és dalestje.

Jegyelővét: Méliusznál.

Március 6-án a Bika dísztermében népszerű helyárrakkal:

BENDA-féle

SZIMFONIKUS ZENEKAR

hangversenye

Dr BARANYI JÁNOS

zongoroművész közreműködésével.

Az iparos előadta védekezésében, hogy

ő megbízott a szereléssel egy villanyszerelőt, aki a munkát

Butyenkó volt bukaresti szovjetkövet öccse Nyiregyházán él a családjával

Mint ismeretes, a GPU ügynökei elől elmenekült Butyenko, a bukaresti szovjet követ és Rómába menekült, ahol menedéket adtak neki, sőt megnyitották előtte az olasz rádiót is es

szombaton este beszélt az olasz rádióban a szovjetországi állapotokról, diplomáciájának rejtelmeiről.

A beszédet valamennyi olasz állomás közvetíti, de nem közölték, hogy honnan beszél Butyenko,

el is végezte. Azt, hogy miként helyezte el a vezetékét, az iparos nem tudja.

A villanyszerelőt kihallgatták. Kiderült, hogy

többszörösen büntetett előéletű ember, aki be is ismerte, hogy ő követte el más javára az áramlopást. Tettét azzal indokolta, hogy az iparos rendszeren megfizette őt munkájáért s ő az iparosnak, annak tudtán kívül jót akart tenni a mellékvezetékek beállításával...

A vizsgálat még folyik az ügyben, éppúgy, mint a többi esetekben, melyekben szintén többnyire iparosok és kereskedők a gyanúsítottak és az a vád ellenük, hogy az olaszok kirakatvilágítást használtak fel más célokra. Az újabb bűnügyek felderítése állandóan folyik és szinte gombamódrá szaporodnak a vizsgálatok által megállapított áramlopások. (?)

ber egészen összeroskadt.

— Mi már el is sirattuk. Azt hitük, hogy elrabolták és megölték. Ekkor váratlan fordulat történt. Másnap reggel benyitott hozzánk a levélkézbesítő. Muszka levél van, nyissanak ajtót! — mondotta. Remegő félelemmel vettük át a levelet, amely azonban nem hazulról, hanem Bukarestből érkezett. A círilbetűs orosz levélben ez állt:

Teodor, nagy események előtt

*Legyen otthon
Vendégváró Dreher Lelesz
vendég elé jobbat ennél nem tehetsz!*

akit halálra keresnek — szökése óta a GPU ügynökei.

Butyenko öccse Nyiregyházán lakik családjával. Tízholdas birtokon gazdálkodik 1918 óta. Butyenko Teodor, a szovjet követ öccse, 20 éves volt, amikor a hirtérre került és mint hadifogoly Nyiregyházára került. Butyenkóné a következőket mondja el:

— A jó sors hozta ide — magyarázza az asszony —, mert a Teodor nagyon jó ember.

Butyenkóné, leánynevén Csalkovics-Haraszin Eszter, egy nyiregyházi gazdálkodó leánya. Az öreg Haraszin negyvennyolc évvel ezelőtt Lengyelországban pénzétegette mindenét, Magyarországra jött és Nyiregyházán telepedett meg. Hetven hold földet vásárolt és ezen gazdálkodott. Birtokát még halála előtt szétosztotta négy gyermeke közt. Butyenko Teodor és hattyagú családja tizennyolc éve él azon a tízköbös földön, amelyet felesége apjától örökölt.

Butyenkóné előszedi a féltve őrzött leveleket. Egyszerű papírosan néhány círilbetűs sor, ami nem sokkal több, mint jeladás arról, hogy még él, hogy még létezik.

— Hogyan tudták meg Butyenko eltűnését?

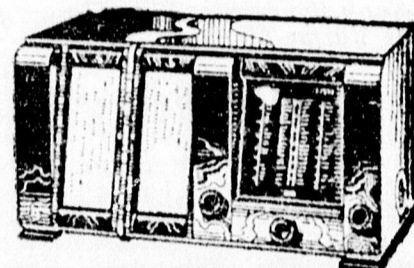
Butyenkóné válaszolt: — A hét egyik délutánján egyik ismerősünk, Marina törvényszéki bíró úr felesége hozott egy újságot és megmutatta, hogy mit ír az újság és megmutatta az újságban lévő fényképet is. Az uram elcsapadt.

— Ez a hatalmas, szép szál em-

llok. Hogy mi lesz velem, nem tudom. Ne aggódjatok, ha rosszat hallatok, mert talán nem is olyan rossz a halál. Vaszi-ljnak és Alexandrának ne írjatok semmit, nehogy bajuk történjék. Gyermekéidet eszokolom. Velem a Jézus Krisztus.

Száz állomás Ezer

fele változatos műsor áll rendelkezésre. Az Orion-66-os típusurádióvásárol. 1938-as model, nagy dinamikus hangszóróval az öt világrész vételeire sávszélesség és selektivitás szabályozással egészen különlegesen rövid hullámú résszel álltva.

ORION

Kapható minden Orion ártólkereskedőnél

A levélen nincs aláírás, de hogy Butyenko bukaresti orosz követből származik, ahhoz nem fér kétség. Butyenko Teodor elmerengve meséli, hogy a testvére mérnök akart lenni. Őt nyelvet beszélt és nagy jövőt jósoltak neki.

Butyenko a következőket mondotta:

— A három testvérem érettségi-zett úriember, csak én vagyok paraszt — mondja szinte ségyenkezve. — A testvérem nem szeretett azt a kommunistaság, de hat muszaj volt neki.

Elmeséli, hogy hosszú éveken át frogatta haza a leveleket, de csak két évvel ezelőtt jött először válasza. Azóta minden félévben érkezett levél. Ezekből értesült arról is, hogy bátyját Bukarestbe neveztek ki követnek. Ettől kezdve állandóan leveleztek.

x Télen is uszkálhat a nagyverdei fedett fürdőben.

Még a héten

Dávid fehérben

Egy pár rendkívül olcsó ár!

La vable mintás fehérnemű selyem	85
938-as új minták	
Féhernemű m. selyem saját mintával	94
Indantren függönykelme	78
6 személyes kávé abrosz	370
Kerti abrosz	200
Kelengye mosott chiffon	78
Ia. Damaszt színes és fehér	188
Lepedő vászon	175

Dávid

Piac u. 44

Az új pogányság elleni küzdelemről, a debreceni református egyház fejlődéséről beszélt Maklár püspök a főgondnoki beiktatáson

Kölcsey Sándor főgondnok beiktatása a presbiteri gyűlésen

Ünnepélyes gyűlést tartott szombaton délután a református egyház presbiteriuma, mikor is beiktatták tisztségébe az új főgondnokot, dr. Kölcsey Sándor polgármestert. Az egyház tanásterme isüfoglalás megtelt nemcsak presbiterekkel, hanem más előkelőségekkel is. Ott láttuk Maklár Károlyt, a püspök nejét leányával, dr. Kölcsey Sándornét, dr. Juhász Nagy Sándornét, Konez Aurélnét, dr. Varga Zsigmondnét.

A püspök bibliolvasása és buzgó imája után dr. Kölcsey Sándor főgondnok elmondta Juhász Nagy Sándor főjegyző után a hivatali eskü szövegét. Az ünnepélyes aktus után Maklár Károly püspök gondolatokban gazdag, igen értékes beszéddel üdvözölte az új főgondnokot, foglalkozván a mai kor legégetőbb tömeglelki problémáival. A püspök a következőket mondta:

Maklár püspök beszéde

— Méltóságos Főgondnok Ur! Esztüje letétele után, boldog örömmel üdvözölöm Méltóságodat az ősi debreceni egyház nagy történelmi múltú presbiteriuma nevében.

— Bármennyire áztatjuk is magunkat azzal az elképzeléssel, hogy az a szörnyű kataklizma, amely több, mint száz évén át égte a világot, ma már csupán 20 esztendő távolának átgázoló szomorú emléke, mégis egész életberendezésünkön, egyházi, politikai, társadalmi és szociális életviszonyainkon keresztül meg kell éreznünk, hogy jóllehet porbavert országunk az egyetemes konszolidáció útján évről-évre hatalmas lépésekkel halad előre, még mindig távol állunk a békeidőknek azoktól a nyugalmi éveitől, amelyekre csak sósájos emlékezésben tudunk visszapillantani.

— Érezzük, hogy mi még mindig háborgó lélekzalkatolt életű vendorai vagyunk, akikre Istennek emberi sorsot mérő hatalmas keze a nyugalomtól és bihenésből keveset, a gondból és munkából pedig többet vetett, mint más nemzedékek boldogabb előire.

— Felemelk-dik a terhek alatt megajló lelkünk és biztos tudatában annak, hogy a nagyobb kötelességek teljesítéséhez nagyobb erőt és több segítséget is ad számunkra Isten jósága, benne bizó hittel vetjük szemünket azokra a munkamezőkre, amelyeken Isten akarata munkaterünkét kijelölte.

EGYEDÜL ISTENNEK.

— Presbiteriumunk már évek óta felismerte a lelknek azt a sóvárgó vágyakozását, mely a megnehezült életviszonyok között egyedül Istennél keresheti és találhatja meg megnyugvását és vigasztalását, ezért nemcsak arról gondoskodott, hogy az intenzívebb lelkigondozás érdekében nagy népességű egyházközségünköt 11 egyházzsére osztotta fel, hanem a külsőségi egyházzsérnek számára új templomokat is építtetett. Két éven belül négy új templom áll már magába az Isten felé vágyó szívek ezreit és most áll építés alatt a debreceni egyház főtemploma. Dícsőség érte Istennek: kinek ereje a mi erőtelenségünkben végeztetik el. Illesse teljes elismerés a mi fennkölt gondolkodású presbiteriumunkat és annak emelkedett szellemű irányítót, akik sohasem zárkóztak el azok elől a jogos közkívánalmak elől, melyek által Isten földi országának, az Anyaszentegyháznak építését munkálhatták.

ÚJ ÖNÁLLÓ EGYHÁZRESZT A NAGYERDŐ KÖRNYÉKEN

Szerény látásom szerint azonban ez a munka még mindig nem teljes és nem is lehet bevégezett. Lehetetlen meg nem látnunk, hogy a központi egyetem létesítése óta egy egész új városrészen épülöben a Nagyerdő környékén, mely előbb-utóbb egy új önálló egy-

házzrészt létesítését kívánja és a közölesen felépülő egyetemi templom igénybevételével természetesen kiképzést nyerhetne, magába kapcsolva az egyetemi klinikák most még sok hiányosságot mutató állandó beteglátogatását is. Minden igyekezettel azon vagyok, hogy ezt a kérdést a debreceni egyház nagyobb megterhelése nélkül megoldhassuk és ehhez kérem is méltóságod jóakarató segítségét.

KELETRŐL A NYILT ISTEN-TAGADÁS, NYUGATRÓL A POGÁNYSÁG FENYEGET

— Általában a lelkekkel való intenzív foglalkozásra egyházunknak kimondhatatlanul szüksége van. Néplünk ma még az ideges nyugtalanság világrát éli. Öröklődik és vergődik a napi élet lélekszervasztó gondjai között és féltova bizonytalansággal mered bele a világba, amely Keletről a nyilt és tereszterű istentagadás, Nyugatról a szociális nemzeti szervezet céjére alatt egy új pogányság karjait nyújtogatja felé.

MI FOGJUK KÉZEN A NÉPET

— Nekünk ebben a világhelyzetben Isten rendelése egy hatalmas missziót jelölt ki. Azt a missziót, hogy népünket, mely a zürzavaros világnézetek óriási harcában orientálódást keres, mi fogjuk kézen és vezessük el Istenhez, az egyetlen biztos révszoplophoz, melyhez a bizonytalanság hullómerésében élete léteinek sajkáját hozzáfűzheti s ahol megtanulhatja az élet legnagyobb tudományát, azt, hogy miképpen kell és lehet az embernek magát az örökkévaló isteni akarat alázatos elfogadására alárendelni és a megnehezült élet léteitől gondolatlanul lázadó zúgolódnál elviselni.

— Ezért van ma különös szükség arra, hogy az egyházi élet minden faktora, tehát nemcsak a lelkibátorok, hanem a presbiterek is egytől-egyig ezek élén vezető pozíciójában méltóságod is az élet nagy misszionáriusa legyen.

— A ma világában, mikor az előadti nyomorúság a szívünkhez sirja od magát, mikor a munkát Fereső munkátlannak keresetnélkülisége elkészre detten tépi magát az után a darab kenyér után, amit éhező gyermeke kezébe adni nem tud és az után a darab ruha után, amit családja didergő testére borítani nem képes, a szociális térszalmi és külföldi karitatív egyesülések megbató odaadással vivják heroikus harcaikat a szörnyűséges emberl nyomorúsággal. En ismerem méltóságod jóságos lelkét, érző szívét, ezért legyen szabad ezt az áldott munkát méltóságod kegyes, megértő és támogató figyelmébe a legmelegebben ajánlanom.

AZ EGYHÁZ ANYAGI ÜGYVITELÉ

Egyházi törvényeink kifejezett rendelkezései szerint különös gondját fogja képezni méltóságodnak egyházunk anyagi ügyvitelére, vezetésére és irányítására. Különös örömmel szolgál azt jelentenem, hogy egyházunk anyagiilag relative konszolidált életviszonyok között végzi hivatása teendőit. Köszönhető ez elsősorban annak a megértő testvéri kapcsolatnak és segítségre kész jóindulatnak, amely Debrecen ősi városát egyházunkkal 400 év tradíciójában szétválaszthatatlanul egybefűzte s amely testvéri kapcsolódásnak méltóságod eddig is hűséges és törhetetlen örök konzervatívizmusa irányvonalában haladva a nehéz idők által követelt hűséggel és takarékossgal igyekszik az ősi vagyont megtartani és a reabizott értékeket Isten értékei gyanánt kezelni. Legyen ezeknek az értékeknek méltóságod is hűséges és igaz sáfára.

A 400 ÉVES KOLLÉGIUM

— Főgondnoki tisztségének elfoglalásával egyidejűleg méltóságod hivatalánál fogva helyi gondnokává lett ősi Kollégiumunknak is. Ez a Kollégium, melynek áldott talajából a magyar nemzeti kultúra legszebb virágszála, a

Az új főgondnok székfoglaló beszéde

A nagy tetszéssel fogadott üdvözölő beszédre dr. Kölcsey Sándor egyházi főgondnok a következőkben válaszolt:

— Mély hálával köszönöm méltóságod megtisztelő üdvözölését.

— Magasszárnyalású beszéde útmutatás számomra és megerősít abban a fel fogásomban, hogy ennek a tisztségnek a betöltése kivételes felelősséget és emelkedett lelkiismeret igényel.

— Erőim véges voltának tudatában jöleső segítség, hogy méltóságod bizalommal és szeretettel fogad ide az ennéktársi székbe. Biztosíthatom méltóságodat ezeknek a kölcsönösségről. Szilárd a reményiségem, hogy a goncainkra bízott felsőbbrendű érdekek szolgálatában együttműködésünk zavartalan lesz.

— Kedves Presbyter testvéreim!

— Amikor a főgondnoki széklet elfoglalom, mindenekelőtt mély tisztelettel köszönöm meg e helyen is a

debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem virágszála ki nekünk számunk fénye minden időkre. Fennállása 400-ik évfordulóját fogja ebben az évben fényes ünnepségek keretében megünnepelni. Az ősi mult szent emlékein Istenben dícskedő büszkeséggel szeresse méltóságod a mi drága Alma Materünket önfeláldozó hűséggel, amint azt elődei is tették.

SZÁZÉVES DÓCZI INTÉZET

— Másik szemünk fénye a mi Dóczy leánynevelő intézetünk, mely ugyan csak ebben az évben jut el fennállása 100-ik évfordulójához. Legyen szabad ezt a mi drága kultúrintézményünket is méltóságod atyai szeretetébe ajánlanom. Boldog volnék, ha méltóságoddal karöltve, eredményes kezdeményezést indíthatnánk arra, hogy ennek a csonkán maradt építkezése teljes kiépülést nyerhetne.

A FELEKEZETI BÉKÉRŐL

— A mi ősi egyházközségünk már csak tradicionális elkötelezettségénél fogva is őrizője és hűséges építője a felekezeti megértésnek és békességnek. Tudjuk, hogy méltóságod közéleti multja is ennek az eszméjét szolgálta. Biztosítom méltóságodat, hogy ezen az uton mindnyájunkban hűséges munkatársakat fog találni.

BEIKTATOM...

— A közös szent munkára szeretettel ajánljuk fel mi mindnyájan testvéri készségünket és midőn méltóságodat bizalmunkról, hűségünkről és szeretetünkről biztosítom és áldott munkájára Isten megszentelő áldását kérjük, bensőséges üdvözlésünket kifejezve, méltóságodat főgondnoki tisztségébe ezennel beiktatom.

megválasztásomat. Hatalmas erővel tett bizonyosságot a debreceni gyűléseket, amikor a világi életben legkülönbözőbb felfogású, sőt nem egy kérdésben egymással szembenálló tiszta minden felülemelkedő egységgel nyilvánították az egyház hagyományainak tiszteletében elhatározásukat. A hittestvéri egységnek ez a nagyszerű megnyilatkozása engem sokra kötelez. Kötelez különösen arra, hogy ezt az egységet hűséggel gondozzam és ápoljam. Másfelől jöreménységgel tölt el, hogy a lelkeknek ez az egyetértése más kérdésekben is elérhető lesz.

ELISMERÉS AZ ELŐD IRÁNT

— Nagy elismeréssel adózom elődömmnek, aki erős felkészültséggel és buzgó aktivitással látta el főgondnoki tisztségét. Ő benne is az a tradicionális egység testesült meg, amely a várest és az egyházat a polgármester és főgondnok személyének azonosságával vonta szoros kapcsolatba.

Dankó

temetkezési vállalat

Ekli József

Legolcsóbban

temet, szállít, exhumal

Gambrinus passage

Telefon: 23-22.

— Évszázadok hagyományai teszik, hogy Debrecen arculatán ma is legerősebb vonás a kálvini református lélek megnyilatkozása. Szószékain a bűtör szómondás, iskoláiban a lelkiismereti szabadság, embereiben a kemény helytállás, ügyeinek vitelében a puritán józanság.

A VÁROS ÉS EGYHÁZ

— Hogy Debrecen ma nem pusztán háznak összessége, hanem Tiszántul ősmagyarságának közepén a kultúra őrtornya, az elsősorban a város és egyház testvéri együttműködésének eredménye. Ezt az együttműködést, évszázadok testvéri jóviszonyát tölem telhetőleg ápolni kívánom. Meggyőződésem, hogy a főgondnoki tiszttség Igenyei nálam sem keresztezhetik a postgármesteri tisztségem kötelemét. Város és Egyház egyaránt magas erkölcsi közületek, melyeket az Igazság szolgálata kötelez. Az Igazságnak pedig csak egy útja van és én ezen kívánok haladni.

A KÖZÖS VESZEDELEM ELLEN ÖSSZEFOGÁS

— Nagy gond alatt tartja ma minden egyház vezetőségét az a felfordulás és zűrzavar, melyet századunk világeseményeinek forgataga a készületlenül meglepett emberi lelkekben előidézett. Dágnak és tekintélyek vesztették hitelüket. A rázkódás ereje nem kiméli sok helyen a keresztyén egyházak tartópillérét, magát a vallásos hitet sem.

— A közös veszedelem ellen őszinte szívvel törekednünk kell, hogy az egyházak között fenntartsuk és megszükdítva elmélyítsük a testvéri jóviszonyt. Nem tenne jószólálatot sem a vallásügynek, sem a nemzeti ügynek, aki ma a keresztyén egyházak között az ellentéteket élvezi, szítaná.

— Általában is az a felfogásom, hogy mindig az önbírálat legyen az első. Nagyobb az előrehaladás és az eragyarapodás abban, ha egy hibánkat kiküszöböltünk, mintha száz hibát róva fel másoknak, rekriminációkban égetjük el erőinket. Nekünk reformátusoknak van elég teendőnk itthon is. Szegyenkezés nélkül vallhatjuk ezt, hiszen Krisztushoz közeledni maga a feladat végtelensége. Ha lélekben és cselekedetekben lesz református keresztyén mindenki, aki hívünknek van elkönnyelve, akkor egy hiba ki lesz küszöbölve és hatalmas eragyarapodással jutottunk előbbre.

— A reformáció az örök megújódás szüksege, valahányszor eltávolodás áll be Krisztus és ember között.

LELKI TEENDŐK

— Segítségére kell sietni a megbolygatott, tévelygő emberi lelkeknek. Azoknak, akik meghasonlottak önmagukkal. Akiknél a lélegzés sóhajássá vagy szitokká változott. Akik az élet ezer meg ezer nehézsége, sikertelensége között elvesztették lelkük egyensúlyát. Hány eltorzult családi életet látunk és milyen — szinte áthidalhatatlan — szakadékok generációk felfogása között. Az emberek nem tudják nem is akarják. Nyilván mert nem az igazság a fontos előttük. Vakák teszi őket az elkeseredés, a szenvedély, az önzés, a gyűlölet. Egymást kárhóztatják és hó aratása van közöttük a demagógiának.

— Milyen könnyű és olesó dolog válságok idején az elégedetlenséget szítani és mennyivel nehezebb súlyos időkben türelemre, megértésre, áldozatra inteni.

— De a lélek nemességének a fokát és az akarat célját éppen az jelent, mennyire tudunk uralkodni olyan atacsony ösztöneinken, mint a széthuzás és a gyűlölködés szelleme.

— Be kell vinnünk ebbe a lármás korbá a csendes munka erejét és a szelid szó hatalmát.

— Nagyszerű lelkipásztori karunk — most, hogy az egyházrészek intézményében közvetlenebb érintkezést tarthat a hívekkel — máris gyönyörű

eredményekről számol be. A lélek és szív munkájának felemelő megnyilatkozásairól.

— Ez az út az, a jó szó és segítő kéz, mely átvezet a legsúlyosabb válságokon is. Ha ma nélkülözni kénytelen a család a derék régi háziórvost, legalább a lélek betegségeinél — és ma ez az epidemia a súlyosabb — vegye át szerepét a család lelkipásztora.

A KOLLÉGIUM JUBILEUMÁRÓL

— Lelkipásztoraink derék munkáján kívül iskoláink azok az intézményeink, amelyekről egyházunk jövője függ. A multnak nagy dicsőségét ez évben fogja világgá sugározni Kollégiumunk 400 éves jubileuma. Alig fermérhető az erőforrás, amit iskola intézményeink kitünó tanári és tanítói kara nemesak egyházunk szempontjából, de országos vonatkozásban is jelentenek.

— Ha az örök reformáció szemével nézem, mi az, amit ezen a téren a változott idők feladatul élénk tárnak, azt kell megállapítanom, hogy az az egyensúly, melyben iskola és család a fiatalság lelkére a multban egymást kiegészítően éreztette jótékony betolyását, erősen megbontatott. Különösen a megnehezedett élet, de még sok más káros tényező idézte elő, hogy az ifjúság nem kapja azt az állandó, gondos nevelést a családban, mint régen.

NAGYOBB GONDOT AZ IFJUSÁG NEVELÉSÉRE

— Ennek a végzettség válható bajnak a felismerése kötelességünk ké teszi jövónk érdekében, hogy a tanítás mellett nagyobb gondot fordítsunk ifjúságunk nevelésére. A tehetség könnyebben kifejlődik magától is, de csak nagyobb veszedelmre a köznek, ha alantás maradt a jelleme. Nemzetnek és egyháznak egyaránt az az emínsen érdeke, hogy az átlagnál minél nagyobb százalékában neveltsenek jóindulatú, egészséges életfelfogású, szilárd ifjak és leányok. Ami adatot tanultunk, abból idővel sok elpárologhat, de ami életfelfogást, nevelést kaptunk, az lesz a lelki habitusunk, mely a magunktartását az életben megszabja.

— Nem a boldog korszakok, hanem a nehéz idők a próbái intézményeink értékének. Hiszem, hogy nagyszerű tanítéletünk a dicsó multhoz méltóan a jövőben is megfogja oldani a változott idők diktálta nehezebb feladatokat is.

EGYÜTTMŰKÖDÉS

— De mit érne lelkipásztoraink és tantestületeink nagyszerű munkája, ha nem találkoznék a hívek lelkes támogatásával. Minden jószándék csak jégvirággá dermedne a közöny hideg falán. Legyünk tehát úgy a presbiterium, mint a gyülekezet minden tagja segítségére lelkipásztorainknak és tantestületeinknek, mert szüksegszerű reciprocitás áll fent az egyházi és világi elemek munkájában.

AZ ISTENT NEM TUDTÁK DETRONIZÁLNI

— Kedves Presbyter Testvéreim! — Meg kellett látnunk a tornyosuló veszélyeket és meg kell küzdeni velük, de nem szabad azokat túlértékelnünk. **A mi legyőzhetetlen erőnk az Evangélium. A történelem során nem egyszer volt már kísérelt a vallás lekiésnylésére. Istent nem tudták detronizálni. Az emberi és felfuvalkodottsága és erőlködése mindig csak pcrszem maradt az egy örök Isten hatalmával szemben.**

— Uj pogányvilág eljövételét hirdetik most is, de mi tudjuk, hogy Isten végzése nem változott. A hóvirág, az ibolya ép úgy bontja ki bimbóját, mint eddig, vadludnak, gólyának, fecskének vonulási ideje ugyanaz ma is. Csak éppen az emberi rend törvényszerűségei változnak meg?

— Átmenet csupán az ilyen eszme divat, mely a történelem távlatában

HAVAS

Harisnyaház

e heti szenzációja:

Tiszta selyem muslin kendő
Gyönyörű női pullover
Csoda tartós női sport harisnya
Kiváló minőségű női harisnya
Gyűrhetetlen ffi. nyakkendő
Gyapjú sál különlegesség
Tiszta cérna férfi zokni újdonság
Női nehéz matt nadrág újdonság
Női vagy férfi téli meleg keztyű
Egész finom férfi meleg lábszárvédő

bárme.yik cikk csak

98

fillér.

úgy fog szerte foszlani, mint a többi parányi semmisség.

— Legyen nekünk is az örök bizodalunk abban, hogy „Ha Isten ve-lünk klesoda ellenünk!”

— Alázatos lélekkel ajánlom fel egyháznak szolgálatomat, hűségemet, jószándékaimat és arra kérem a Mindenható, adja segítő kezét, kegyelmét, áldását munkálkodásunkra.

PRESBITEREK ESKÜTETELE

Ujabb ünnepélyes aktus következett: Balla Kálmán, dr Balogh Gyula, dr Balogh Sándor, Benyhe Imre, Hadházy Dániel, Jakab Zsigmond, Kiss Kéry Zoltán, Kovács Gyula, dr Kun Sándor, vitéz Nagy Pal, Soós Ferenc, Széchy György, Török Tibor és vitéz Ury Lajos, a most megválasztott új presbiterok tettek esküt.

Maklárý Károly püspök meleghangú beszédet intézett az új presbiterekhez, akik nevében dr Balogh Gyula mondott köszönetet és ígérte, hogy minden erejükkel az egyház javát fogják szolgálni.

LELKESZELNÖK-VÁLASZTÁS

Háromévenként választ lelkészelnököt a presbiterium, de a választás csak formalitás, amint ezt dr Juhász Nagy Sándor főjegyző ki is fejezte. A presbiterium bizalma, szeretete teljes mértékben veszik körül Maklárý Károly püspököt. (Lelkes éljenzés, taps.)

MAKLÁRY KÁROLY LELKESZELNÖK ÜDVÖZLESE

Dr Kölesey Sándor főgondnok üdvözölte a lelkészelnököt, örömet fejezte ki a presbiterium nevében, mert megnyilvánult nagy szeretetük, ragaszkodásuk és hűségük a püspök iránt.

— Úgy látszik — mondotta dr Kölesey Sándor —, ezt a beteg világot semmi más megmenteni nem tudja, csak a tiszta szeretet. Méltóságod lelke és szíve tele van ezzel a nemes érzéssel, ezért bizalommal tekintünk további működése elé. (Éljenzés.)

Maklárý Károly püspök meghatóttan köszönte meg az egyhangú bizalmat.

— Programom az — mondta —,

hogy életem teljességét, csekély erómet egész odaadással, hűséggel hozom áldozatul mindaddig, amíg bírom. (Zajos taps.) Sok mindenben fogyatékos és nagyon szegény vagyok, de egyben nem érzem magam sem szegénynek, sem fogyatékosnak, mert érzem, Isten belém adta legdrágább kincsét, mely lényemből mindenkire sugárzik a szeretetet. (Éljenzés.)

ÖRY ISTVÁN

PRESBITERI ESKÜTETELE

Pótlólag még Öry István presbiter tett esküt, mert neve az előbb felsoroltak közül adminisztratív tevédsébből kimaradt.

A püspök üdvözölte Öry Istvánt:

— Presbiterestvéreinket régóta ismerjük és megszoktuk, hogy úgy tekintünk reá, mint egyházunk egyik legkiválóbb értékére. Ez az érték előttünk nagyon becses és nagyjelentőségű. Hiszem és meg vagyok győződve róla, hogy ennek az értéknek a beléje helyezett bizalom alapján presbiterestvéreink is hűséggel, odaadással szolgálja egyházunkat.

Öry István: Nagy kitüntetésnek veszem ezt a megtiszteltetést, mely a presbiterességgel jár. Minden tekintetben igyekszem, hogy az egyházat szolgáljam. (Éljenzés.)

VÁLASZTÁSOK

A presbiterium ezután megválasztotta a bizottságok tagjait. Elnökök lettek: árvaügyi bizottságban és missziói bizottságban Ury Sándor, Dóczy-intézet igazgatótanácsában Kolozsváry Kiss László, gazdasági bizottságban Márk Endre, vallásoktatási bizottságban dr Soós Béla, a felügyelő bizottságban Balogh Béla lett az elnök.

A tagok megválasztásáról dr Fásáry István szervezatszedőküldöttségéi elnök tett jelentést.

A presbiteri gyűlés több tárgyról külön cikkben számolunk be.

=====

x Betegnek gyógyulást, egészségesnek üdülést ad a nagyerdei fette uszoda.

Generáljavított, abszolút kifogástalan állapotú csukott

FIAT 509-es

személyautó magánkézből eladó. Szívességből felvilágosítást ad, kocsit bemutat, próbautat stb. elintéz

BORY Irógépvállalat Telefon: 20-51.

TIKÁV Hírei

IRODA: A DEBRECENI KERULETI
KERESKEDELMI ÉS IPADKAMARÁBAN
VERBŐCZY U. 2., TELEFON 10-19, 10-20.

Az idei Tikáv a kézműiparosság érdekében dolgozik

Az idei Tikáv, melytől még jó idő választ el bennünket, igen szép és nagyjelentőségű tervet dolgozott ki a kézműiparosság érdekében.

Rá is fér erre a debreceni és környéki kézműiparosságra, hogy feléje tekintsenek, hogy gondoljanak vele és segítséget nyújtsanak irányában.

Anyai sorscsapás között végre derengő hajnal köszönt erre a rétegére is a társadalomnak, de éppen a huszonnegyedik órában. Mert a küzdelem, megpróbáltatás után igazán jöhet a remény és a remények teljesülése.

A Tikáv mióta megalakult és fennáll, mindig szívén viselte ennek a társadalmi rétegnek a sorsát. Hiszen a kézművesiparos társadalom első sorban érezte meg, hogy ez a vállalkozás az ő érdekében történik.

Valamikor a híres debreceni vásár a Tiszántúl népének nagy eseménye volt, most ugyanezt a szerepet igyekszik betölteni a Tikáv. És amint akkor, azokon a híres debreceni vásárokon a kézműipar, a kisipar vitte a vezető szerepet, úgy a mostani Tikáv kiállítás és vásár keretében méltó helyet kell biztosítani számára.

Természetesen a Tikáv mindig igyekezett valami különleges kiállításokkal, kereskedelmi és látványos meglepetésekkel is szolgálni a közönségnek. Így születtek aztán meg a vadász, baromfiállítások, világkiállítás, Gyosz torony, Otí bemutatás, divatrevü és a bokréta ünnepély, gyümölcs bemutatás és a többi. De minden meglepetés mellett különleges gondot fordítottak arra is, hogy a kisipari, kézműipari kiállítás méltó keretek között reprezentálja ennek a városnak jelentős kisipari életét. Csak nemrég épült fel a kisiparosok külön pavillonja, ahol csoportban táru a néző elé a helyi és itt teremtetett ipari kincsek sora.

Az 1938. évi Tikáv igazi meglepetés az lesz, hogy a kisipar és kézműipar nagyszabású kiállítás és bemutatás keretében állhat nemcsak Debrecen, de a világ elé.

Mindent elkövet a Tikáv rendezőse, hogy ezen a téren országos viszonylatban is valóban meglepetés legyen. Mivel ez a megmozdulás éppen a város kisipari rétegét érdekli első sorban és ezek az iparosok tudják legjobban, hogy mit jelent számukra az ilyen reklám, természetesen nekik is arra kell törekedniük, hogy a Tikáv kezdeményezése, a kisipari jelleg kidomborítása minden tekintetben egyszerűen sikerüljön. Senkinek se annyira érdeke, mint éppen ennek a sokat próbált és érdemes rétegnek.

Minél nagyobb, sőt teljes számban kapcsolódják ebbe a vállalkozásba a debreceni kisiparos társadalom.

A Tikáv ezen a téren a legmesszebbmenő segítséget nyújtja, mert különféle kedvezményeket biztosít a kiállítóknak. Azután a másik érthető érdeklődéssel várt meglepetés lesz ennek a kiállításnak a kiállítás ver-

senye lesz, melynek tárgyilagos bírálóbizottságát már eleve összeállítják, természetesen érdektelen egyénekből.

Mivel ilyen nagyszabású és fontos meglepetésre készül a Tikáv, érthető volna, ha maga kisiparosság, a kézműiparos társadalom már megkezdene az érdeklődést a kiállítás és verseny iránt.

A Tikáv a legjobbat akarja, de ezt akkor éri el, ha megfelelő segítséget nyújtanak azok, akiknek érdekében és szolgálatában igyekeznek megrendezni az ideai kiállítást és vásárt. A nemes cél akkor lesz valóban elért és kiteljesült cél, ha közös erővel, közös egyöntetűséggel dolgozik a Tikáv és a kisiparosság.

XXXIV. NEMZETKÖZI
EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS
BUDAPEST
1938 MÁJUS 26-30.

150.000 belföldi és 60.000 külföldi
zarándok jelentkezett eddig
a világgongresszusra

Az Eucharisztikus Világgongresszus alkalmából Budapestre érkező külföldi és belföldi vendégereg vasúti szállítása, lakása és ellátása az Előkészítő Bizottság egyik legfontosabb feladata. Hogy a bizottság a szükséges előkészületeket minden téren megtehesse, idejében tudni kellett az érkezők számát, igényét és kívánását. Ezért kezdte el korán a toborzást úgy hazánkban, mint idegenben.

MAGYAR ZARÁNDOKOK

A vidékiek jelentkezése mindenütt toborzólapok útján a plébániákon történt. A toborzás határidejét mult év október óta ismételtlen meghosszabbították. Mig február 6-án közölték az újságok, hogy a Kongresszus Előkészítő Bizottsága a toborzólapok útján való jelentkezést lezárta. Ettől a naptól kezdve nem fogad el toborzóleveket és azokat a feladókknak vissza-kiüldi. Ekkor megindult a lázas munka: az ezrekre menő lapok feldolgozása.

A belföldi jelentkezők száma: 150.000. Ebből 133.647 a filléres zarándok, akik a 75 százalékos kongresszusi vonatokkal utaznak majd Budapestre. Az első csoportban a Kongresszus megnyitására és első napjaira (május 25-27.) 76.383, az ünnepségek utolsó napjaira és a bezárásra (május 28-30) a második turnusban 57.259 magyar zarándok fog a fővárosba érkezni. A többi, mintegy 17.000 egyenkint utazik fel Budapestre. Az utóbbiak száma azonban napról napra növekszik.

AKIK LEMARADTAK...

A kongresszusi különvonatokra a jelentkezés megszűnt. Azonban a rendes, menetszerű — a jelentkezésektől függetlenül — 50 százalékos kedvezményrel utazhat a Kongresszusra, aki a 2.50 P.-ós utazási igazolványt megváltja. Ezzel az igazolvánnyal 1933 május 20-tól egész augusztus 25-ig terjedő

időben lehet utazni Budapestre, Esztergomba, vagy Székesfehérvárra és az ezek között viszonylatban félárú jeggyel.

KÜLFÖLDIEK A KONGRESSZUSON

Külföldről 24 nemzet kerek 60.000 részvevőt jelentett be. Ebből 46.800 európai, a többi más világrészről való. Zarándok csoportok jönnek a következő országokból: Ausztria, Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia, Lengyelország, Franciaország, Hollandia, Belgium, Anglia, Svájc, Bulgária, Irország, Portugália, Spanyolország, Görögország, Kanada, Egyesült Államok, Brazília, Argentína, Ausztrália és Új-Zéland. A külföldi jelentkezések egyre

tartanak, úgy, hogy reális számítás szerint az idegenek száma el fogja érni a 100.000-et.

A vendégek fogadására, elszállásolására, kalauzolására stb. minden előkészület megtörtént. Mihályovics Zsigmond kanonok kijelentése szerint aggodalmaskodásra a legkisebb ok nincs. Megnyugtathatunk mindenkit, — mondotta az ügyvezető igazgató — hogy vendégeinket kifogástalanul fogjuk ellátni. Együtt dolgozunk az összes hatóságokkal és miniszteriumokkal, valamint a fővárossal és nem mernénk a felelősséget vállalni, ha nem menne minden a legnagyobb rendben.

Faragó László,

Idegenforgalom, vagy vendégforgalom ma a fontosabb Debrecenben

Egyetlen dolog bizonyos: minden olyan mozgalom, amely Debrecenbe vendégeket hoz, nagy jelentőségű. — A mai idők legfontosabb bevételi lehetősége az a forgalom, melyet jövő, menő vendégek hoznak, adnak egy, egy város életében. Az ellen tehát senkinek semmi kifogása nem lehet, hogy idegenek jönnek, mert eddig úgyis mostohán kezelték ezt a várost oda-fönt.

Mint halljuk, újabban egy új mozgalom akar szélesebb körű szervekedést kezdeni Debrecenben. Ennek a szervekedésnek az a célja, hogy az itthoni, tehát belső idegenforgalom lebonyolítását végző vendégforgalmi intézmény helyi megerősítésével erősítse a mi idegenforgalmunkat is. — A napokban egy előzetes értekezlet volt a városházán a hivatalos város kiküldötteivel és a társadalom egyes meghívott tagjaival. A vendégforgalmi intézmény főtitkára Kaffka ny. őrnagy arra hívta fel a megjelentek figyelmét, hogy a magyar, tehát a hazai vendégforgalom lebonyolítására és megszervezésére azok adakozzanak elsősorban, akik ennek a forgalomnak hasznát is látják, tehát a vendéglős ipar, általában ipar és kereskedelem. A főtitkár arról is beszélt, hogy ez a pénz itt marad Debrecenbe, mert az országos központnak nincs a helyi pénzre szüksége, hiszen a kormányzat ad a központ rendelkezésére szervekedési pénzt, éppen a nagy ügy fontosságára való tekintettel...

Persze azt is kérdezhetnénk, hogy miért nem ad akkor az illetékes ténylező a vidéki szervekedésre, propagandára is...

De tovább megyünk: Debrecennek van kitűnő szervezetszerű idegenforgalmi irodája, országos viszonylatban is — a főtitkár említette —, olyan vezetője dr. Milekter professzor személyében, aki világvizonylatban is szakember. Az iroda vezetője, Grassl Herbert szintén nagy sikereket könyvelhet el, mert abból az összegből a fenntartás csodával határos, amit a debreceni idegenforgalomra áldoznak. — Ennyi pénzből nagy és átfogó propagandát kifejteni, idegenforgalmat fokozni egész egyszerűen nem lehet. Ezt

nem most mondjuk, ezt mi már számtalan esetben, éppen a költségvetés tárgyalásánál is bátrak voltunk megmondani...

Mi tehát azt valljuk, azt hirdetjük, hogy nem vendégforgalmi szervekedésre van elsősorban szükség, hanem szükség van arra, hogy helyi idegenforgalmi irodánkat és propagandánkat szervezzük, erősítsük meg. Tehát minden fillér, minden pénz erre állítassék be. Azok a pénzek is, melyekből most, mint érdekelt felek adakozásából, vagy tagdíjából a vendégforgalmi szervekedést próbálják megoldani.

A hivatalos város is első sorban ezzel a kérdéssel foglalkozzék.

Ne maradjunk le, ne lehessen az a helyzet továbbiakban is, hogy a mi magyar pusztát nyugtó Bugac pl. éppen azért, mert szerencsésebb, jobb propagandája van, sokkal nagyobb idegenforgalmat tudjon felmutatni, mint a méltán páratlan Hortobágy és Debrecen környéke...

Debrecennek kötelessége van nagy sikereket elérni, de sokkal többre hivatott forgalmi irodájával. Adjanak meg ennek a fontos intézménynek minden módot és alkalmat arra, hogy a szakemberek felkészültségével ki is fejthessék mindazt, ami előny, boldogulást jelent erre a városra.

Ne csináljanak addig más intézményt, míg az anyagi tehetetlenséggel vergődő idegenforgalmi iroda se léphet erőteljesebben előre.

Ha aztán kiesünk a magyar vendégforgalomból, mert a belső idegenforgalom elmarad, ez ismét olyan kérdés, mely önként megoldódik. Ha megfelelő, erőteljes propaganda van, akkor a belső idegenforgalom is növekszik, gyarapszik; a lényeg szerintünk az, hogy először a helyi szervezet méltó megerősítése, aztán jöhetnek új fiók vállalatok, alakulatok...

METEOR MOZI MÚSORA

Vasárnap:
3-5-7-9 órakor! ARATAS!
(Paula Wessely, Rajnai). Megelőzi
Burlész. — Világhíradó.

Nagyméretű

üzlethelyiség

Piac-uca 71. szám alatt

kiadó.

A francia törvényszék számára bizonyítékokat gyűjtött egy gyilkossági perben a debreceni vizsgálóbíró

Sorozatos kihallgatások Debrecenben egy párisi gyilkosság miatt

Megemlékeztünk már arról, hogy Lévi Ilona 25 éves debreceni lány, Lévi Benjámin volt posztókereskedő lánya, Párisban az egyik szállodában három revolverlövésessel megölte Guttman Árpád volt debreceni lisztkereskedőt, aki 1932-ben Párisban telepedt le és ott férnemű üzemet nyitott.

A gyilkos lányt letartóztatták és ügyében a Szajna megyei törvényszék rövidesen ítélezik. A lány azzal védte magát, hogy Guttman Árpád már Debrecenben udvarolt neki és házasságot ígért. Párisba is utána ment, de most tudta meg, hogy vélegénye egy vagyonos lányt akar feleségül venni, akivel már megállapodtak az esküvő napjában is. Ez keserítette el annyira, hogy lelötte Guttmant és azután maga ellen fordította a fegyvert, de csak kisebb sebet szenvedett.

A francia törvényszék most a debreceni vizsgálóbírót kérte meg, hogy kihallgatásokat tartson a gyilkossági ügyben Debrecenben. Tisztázni akarják ugyanis a leány életkörülményeit s főleg azt, hogy milyen viszonyok között volt Debrecenben, hogyan viselkedett és

megállapítható-e az, hogy a lány Guttman miatt került Párisba és tényleg úgy tekintette-e mint a menyasszonyát.

Ezeknek a kérdéseknek a tisztázása igen fontos, mert a bűnpert más megvilágításba helyezi az a körülmény, ha bebizonyosodik, hogy a lány életének romlása Guttmannak tulajdonítható, aki hitegette és elhagyta.

Dr Zsögöd Jenő a vizsgálóbíró-ság vezetője kikérdezte erre vonatkozólag a tanukat és megállapították, hogy Lévi Ilona jeles tanuló volt az iskolában és igen jó magaviseletű. Dolgos, szorgalmas lány volt és feltétlen tisztességes. — Az apa vallomása szerint a lány csak úgy ment ki Párisba, hogy Guttman levelet írt neki, melyben kérte, hogy menjen ki hozzá, elhelyezi munkába és feleségül is veszi. A rokonságon kívül másokat is megkérdezett a vizsgálóbíró és a terjedelmes kihallgatási jegyzőkönyvet elküldik a Szajna megye törvényszékének, mely Párisban talán a jövő hónapban tárgyalja a gyilkossággal vádolt debreceni lány bűnügyét.

Hamis huszfilléresek, ötvenfilléresek és kétpengősök az ügyészségen

Hamis kétpengőssel fizette a büntetéspénzt

A debreceni ügyészségre hamis húsz, ötven filléreseket hoztak be és hamis kétpengősöket is. A hamis pénzeket Miskolc és környékén foglalták le. Azt megállapították, hogy a hamis kétpengősök a 175. típusból valók és Nagy Sándor készítette azokat, akit már a budapesti rendőrség elfogott és a fogházban van. Nagy Sándor a hamis pengősök nagyrészét forgalomba hozta elfogatása előtt és így került né-

hány példány Miskolcra. A hamis kétpengősöket úgy foglalták le Miskolcon, hogy a városi házipénztárnál akartak büntetéspénzt fizetni és a pénztáros vette észre a hamis pénzeket.

A húsz és 50 filléresek gyatra hamisítványok, azokat Miskolc környékén gyártotta ismeretlen tettes, de nem sok van fogalomban, mert felismerhető laikusok által is hamar a hamisítvány.

Az egyik orvos kanyarót állapított meg, a másik nem

Rendkívül érdekes, az orvostársadalmat is érdeklő közegészségügyi kihágás ügyében tartott tárgyalást a debreceni büntetőjárságbírószágon dr Szerdahelyi büntetőjársbíró.

A per vádlottja Juhász Béla Eötvös utca 20. szám alatti tisztviselő. A vádirat szerint a közegészség ellen azzal vétett, hogy dr Rásó Vilmos orvos megállapítása szerint 4 éves gyermekét kanyarósnak nyilvánította és a gyermek szülei a kanyaró ellenére 2 nap múlva, az orvosi tilalom ellenére a gyermeket egy gyermekelődáson leléptették, miáltal veszélyeztette úgy a maga, mint a többi gyermek egészségét.

A tárgyaláson a vádlott tisztviselő kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Előadta, hogy gyermeke nem volt kanyarós, hanem csak influenzás. Ezt megállapította a vizsgálat után másnap dr Németh István budapesti gyermekszakorvos és két nap múlva a Csokonai színházbeli előadás után dr Hutiray István kórházi igazgató főorvos is.

Dr Rásó Vilmos orvos mint tanu kijelentette, hogy a múlt év december 17-én vizsgálta meg a kis Editét. Erős láza volt, a nyakán és füle mögött kiütések voltak, szemkötő hártvája pedig a gyermeknek erősen beüdvelt volt. — Ezek a jelenségek mind azt mutatták, hogy a gyermek kanyarós.

Bíró: Nem tévedett orvos úr a diagnózisnál?

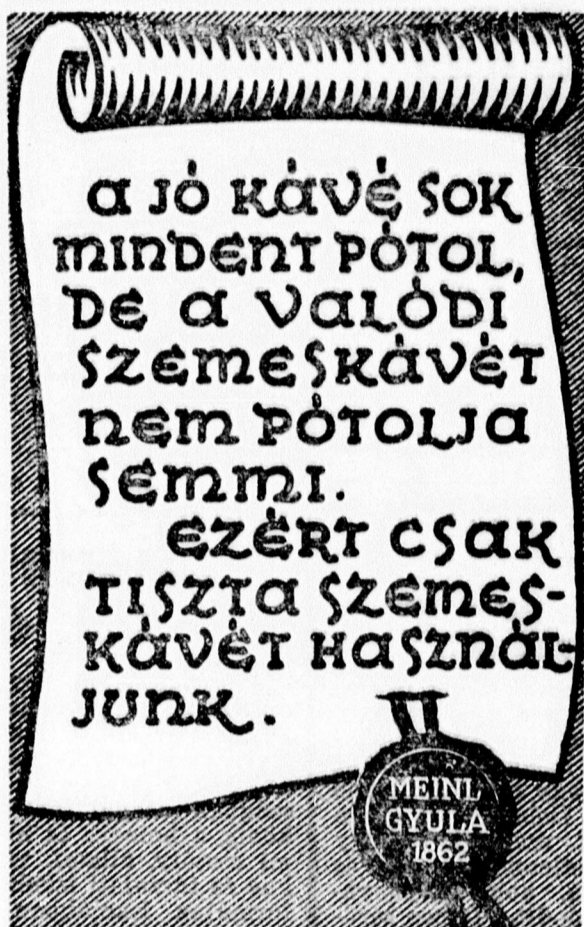
Dr Rásó: Egyáltalán nem, én 30 éve vagyok orvos, a miskolci Erzsébet kórház osztályvezető orvosa voltam, éppen elég kanyarós gyermeket láttam. Ezután az ügyészi megbízott indítványára dr Hutiray József kórházi igazgató főorvost hallgatták ki.

Dr Hutiray József tanuvalomásában előadta, hogy a vasárnapi gyermekelőadás után 2 nappal ment meglátogatni a kis Editét. Nem találtam kanyarósnak. Nem láttam semmiféle kiütést rajta. Annnyira nem volt beteg a kislány, hogy jelmezbe öltözött és el-táncolta azt a számot, amellyel nagy sikert aratott a Csokonai színházban. Én meg is nyugtattam a szülőket, hogy na, legalább nyugodt karácsonyuk lesz, a gyermek egészséges. A tanu a vallomására eksüt tett.

Ezután az ügyészi megbízott bejelentette, hogy nem vállalja a vádat. Kérte a bíróságot, hogy szüntesse meg az eljárást a vádlottal szemben.

A bíróság ilyen értelemben határozott.

x Sós, brómos, lugos, jódos a nagyerdei fürdő vize. Gyógyít, erősít, frissít.

Egyre fokozódó látogatásnak örvend Debrecen város egészségvédő intézete

19.341 beteget kezeltek a múlt évben.

Ismeretes, hogy a városi egészségvédő intézetet új helyiségekbe költöztették és átszervezték. A népjóléti hivatal helyiségeiből a szociális ügyosztály helyiségeibe került és dr. Dóczy Gédeon egyetemi tanársegéd, ügyvezető orvos vezetésével nagyon értékes működést fejt ki.

Az EVI adminisztratív működése is kifogástalan, ami dr. Baranyi Sándor fogalmazónak, az EVI — Egészségvédő Intézet — gondnokának köszönhető.

A rendelési időt a betegek részére áttették az esti fél 6—fél 7 órákra. Az először jelentkező, vagy házasságkötés előtti tanácsért odafordulók számára mindennap rendelkez. Aki egyszer már jelentkezett beteg és tovább nem jár pontosan, ellenőrző ápolónő felkeresi és figyelmezteti, hogy a rendelésekre saját érdekében járjon el rendszeren.

Örvendtes esemény és az EVI helyes és jó működése javára írható, hogy 1937. év első negyedében 2266 beteg, a második negyedben 3804, a harmadikban 5687, a negyedik negyedben már 7584 beteg fordult meg az EVI rendelőintézetében. A betegek

tehát egyre többen veszik igénybe ezt a fontos segítséget, hogy bajuktól szabaduljanak és a fertőzést ne terjeszték. 1937-ben összesen 19.341 beteget kezeltek az EVI rendelőiben.

A nagy betegforgalom folytán az intézetet egyre bővíteni kell. Akiknek kórházi, vagy klinikai kezelésre van szükségük, azokat beutalják, azonban ezekben kevés a hely és így az EVI megbecsülhetetlenül értékes szolgáltatást tesz a nemibetegek kezelése terén.

Nagyon értékes az EVI működése abban az irányban is, hogy a betegségeket terjesztő egyéneket kinyomozza és kezelés alá veszik. Az EVI bekapcsolódik a katonaság, a menhely, az OTI, a rendőrség működésébe is és mindegyikkel kooperál. Az óriási értékű munkával igazán nem áll arányban a szerény költségvetés, amely személyi és a dologi kiadásokkal együtt mindössze 5000 pengőn belül mozog. Értékes tevékenységet fejtenek ki az intézetben dr. Dóczy Gédeon mellett dr. Horváth Dénes s. orvos, Baranyi Sándor dr. fogalmazó és Fazekas Róza gondozónő.

Markos a Bocskai jobbszélője a bíróság előtt

A kiváló labdarugó »lekopogta« szerencsésjét a bíróság előtt

A debreceni törvényszéken dr. Jóna Kálmán bíró elé került Fehér Gyula debreceni fiatal napszámos, aki ellen több betöréses lopás és csalás miatt indult meg az eljárás. A tárgyaláson több sértett jelent meg, köztük Markos Imre a Bocskai kiváló jobbszélője. Markos ugyanis fa és szénkereskedő és mint ilyen károsult. A kihallgatás során arra a kérdésre, hogy mi a foglalkozása kijelentette:

— Labdarugó vagyok kérem, de éjvilben fa- és szénkereskedő. A kihallgatás során igen nagy közvetlenséggel jelentette ki, hogy jól megy a fakereskedés. Nagyobb nyomaték kedvéért a védő asztalán nyomban »lekopogta«. Elmondotta a bíró kérdésére, hogy protekció folytán egy Bocskay drukker kérésére helyezte el állásban

a fakereskedésében Fehér Gyulát. Megbizta azzal, hogy az árút házakhoz vigye, de nem bizta meg a pénz felvételével. Fehér Gyula több helyen felvette a pénzt és azt magának tartotta meg. Sikkesztés miatt indult meg ellene az eljárás. A tárgyaláson azonban az ügyész csalás miatt kérte a megbüntetését és így csalásban is mondották ki bűnösnek.

Fehér Gyulát a többi bünteséleményeiért is összesen 8 hónapi börtönrre ítélték. Az ítélet jogerős.

Február 24-én a zeneiskolában Alice Maria ANDERSON-ária-és dalestje. Jegyeldvét: Mélinisznál. Március 6-án a Bika díszteremben népszerű helyárrakkal: BENDA-féle SZIMFONIKUS ZENEKAR hangversenye Dr BARANYI JÁNOS zongoraművész közreműködésével

Az alföldi „m'ncsatorna” 300 méter hosszúságban elkészült

Az alföldi öntözőcsatorna munkálatainak előkészítése a múlt év őszén megindult. A Tiszából két irányban indul a csatorna Örvény község mellett. — Egyik ág a Hortobágnak fut, a másik Szolnoknak. A mintacsatorna 300 méter hosszúságban már latható is. Ezen a mintacsatornán állapították meg a mérnökök, hogy a talaj milyen mértékben nyeli el a vizet. A csatorna fenékszélessége 30 méter. A csatornák közigazgatási bejárása március 2-án lesz. Ekkor állapítják meg Örvényből kiindulva a végleges nyomvonalat, azután megkezdődik az építés nagy munkája, amely az egész környéknek munkaalkalmat fog biztosítani.

A nagyterpei karambol ügye a törvényszék előtt

Hírt adtunk arról, hogy tavaly november 27-én a nagyterpei körúton haladt kerékpárjával Dobos Lajos, a városi kertészet intézője. A kerékpárost egy sebeseen haladó taxi elütötte és Dobos Lajos olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy szinte menthetetlennek látszott és valóságos esoda, hogy koponyasérüléseiből felépült. Dobos sérülése olyan súlyos volt, hogy még az emlékezése is kihagyott, azt is elfelejtette, hogy kerékpáron haladt az úton.

A gézőlő gépkocsivezető, Szanfer Pál ellen megindult az eljárás és a törvényszékben szombaton tartották meg a főtárgyalást az ügyben. A szemtanúk és a szakértő vallomása alapján a bíróság megállapította, hogy a gépkocsivezető igen gyorsan haladt kocsijával és mulasztás terheli. A gépkocsivezető ártatlanságát hangoztatta. A bíróság a bizonyítékok alapján gondatlanságból okozott súlyos testisérülés miatt elítélte 50 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

A Frontharcos Szövetség díszlaborozása kitűnően sikerült

Szombaton este a Korona dísztermében tartották meg a Frontharcos Szövetség debreceni csoportjának jótékony célú, műsoros táncestjével egybekötött díszlaborozását. A Korona díszterme zsúfolásig megtelt, amikor vitéz dr. Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató, a frontharcosok elnöke megtartotta ünnepi beszédét, melyben a hazaszeretetről, összetartásról és bajtársi érzésről beszélt igen nagy hatással.

Dr. Papp Endre vezényletével emlékeztek meg a frontharcosok elhunyt bajtársaikról. A műsor harmadik száma volt a »Frontharcos álom«. Szücs Béla rendezte két képből, előadta a frontharcosok díszszakasza. Volt a jelenetben gépfegyverkattogás, ágyűlövés, repülőgép, mindaz, ami tökéletesen tesz egy haretéri jelenetet. Végezetül feltűnt Nagy-Magyarország térképe, előtte a frontharcos egyenruhásokkal.

Bemutatták nagy sikerrel a »Miklóská» című egyfelvonásos vígjátékot, melyet Mile Jenő írt. Nagy tetszéssel fogadták a »Gazdag nagybácsi» című bohózatot, melyet Szeremi Béla írt. A szereplőket: Fekete Jolánkát, Szücs Bélát, Fontos Magdát, Pál Antalt, Nagy Marikát, Bartha Lajost, David Sándort, Nagy Máriát, Szeremi Bélát, Kovács Jenőt, Bartha Lajost dícséret illeti meg szép játékért.

A műsor lepergése után cigányzene hangjai mellett táncra perdült a közönség és a legjobb hangulatban mulattak reggelig.

Mozgalmat indítanak a Dóczy intézet teljes kiépítése iránt

A ref. presbiterium nagyszabású iskolaépítési ügygel is foglalkozott tegnapi gyűlésében.

A Dóczy intézeti igazgatótanács javaslatot tett aziránt, hogy indítsanak mozgalmat a Dóczy-intézet uccai frontjának teljes kiépítése iránt. Az igazgatótanács elkereszteltnek látja az időt arra, hogy a továbbépítés kérdésével foglalkozzanak, annál is inkább, mert hiszen ez a nagy hírű tanintézet most éri el százéves fennállási idejét.

A presbiteriumtól egyelőre csak

az elvi hozzájárulást kérte az igazgatótanács. Egyébként nagyon szép és értékes tervei vannak az igazgatótanácsnak, amelyek kivitele esetén belátható időn belül megvalósíthatják az intézet teljes kiépítését. Bizonyára nem fog elmaradni a kellően előkészített eljárással kért államsegély, sem a város támogatása, nem is szöve a hívek áldozatkészségére, amely ilyenkor mindig megnyilvánul.

Felállítják az elemi iskola VII. és VIII. osztályát

A presbiterium tegnapi gyűlésén Ormós Lajos terjesztett be javaslatot az elemi iskolák VII. és VIII. osztályainak megszervezésére. Ma már — mondta — az országban száznál több helyen működik a hetedik és nyolcadik elemi osztály, állami, városi, katolikus és társulati iskolákban. A református iskolákban csak Debrecen lehet a kezdeményező, ezért az iskolaszék javasolja a református népoktatás nyolcosztályúvá fejlesztését. A jövő tanévben a hetedik és az 1933-40-es tanévre a nyolcadik osztályt is megnyitják, ha lesz elég tanuló. Legalább 25 gyermeknek kell lennie a leány-

és fiúosztályokban.

Rábold Gusztáv mindennél fontosabbnak tartja a népoktatás fejlesztését. Nem nyitná még meg a hetedik osztályt, megvárna, míg az állam befejezi a kísérleteket. Megállapítja, hogy valóságos gimnáziumi ház uralkodik, özőnlük a diákság a gimnáziumba.

Molnár Ferenc: Eppen azért, mert gimnáziumi ház van, kell a VII. és VIII. osztályú népiskola. Nagy bajnak tartja, hogy a középiskolák túlszűfoltak.

A presbiterium végül elfogadta a VII. és VIII. osztályok felállítását a javaslat szerint.

Ma temelik Gödény Sándor gyógyszerészt

Hírt adtunk már arról, hogy Gödény Sándor gyógyszerész, a Magyarországi Gyógyszerész Egyesület debreceni kerületének és a debreceni gyógyszerész testület kiváló elnöke meghalt.

A megboldogult halálával nemcsak a szorosan vett családját, hanem az ország gyógyszerész társadalmát is súlyos csapás érte, mert benne egy régi iskolát járt kiváló képességekkel bíró tagját veszítette el.

Dr. Gödény Sándor gimnáziumi tanulmányait Bőszörményben elvégezve Késmárkra került gyakornoknak. Egyetemi tanulmányait a már akkor világhírű Than Károly intézetében végezte, kinek vezetése mellett a gyógyszerészeknél még ritkaságszámú, menő kémiai doktorátust szerzett.

Egész fiatalon lett tulajdonosa a nagykölői gyógyszerértárnak, hol évtizedekn keresztül közbeesülésben állott. Tevékeny részt vett a kisváros gazdasági és társadalmi életében, alapítója volt az ottani kölcsönsegélyező takarékpénztárnak és még ma is sok kapcsolatot fűzi a városhoz.

Halálhíre mélyen megrendítette az egész gyógyszerész társadalmat, de különösen azokat, kik a gyógyszerész gazdasági érdekek védelmében egy évtizedig együtt dolgoztak vele, kik elsősorban tudják megállapítani, hogy elmulásával milyen nagy ürt hagyott maga után. Pályaszeretében munkát, anyagi áldozatokat nem kímélve küzdött a gyógyszerészek boldogulásának előmozdításáért. Kartársainak ügyes-bajos dolgaiban mindenkor önfeláldozóan járt el. Jótéteményeivel soha nem dicsékedett, még szűkebb köre is csak véletlenül vett róla tudomást. Anyagi és erkölcsi támogatásával buzdította a kezdőt, vámolította az elesetteket.

Az egyesületi életben mindenkor tanúságot tett gerincességéről, nem törődve a feléje zúduló ellenáradattal, meggyőződését és a közérdekektől soha nem tudta magánérdekek alá rendelni.

Az idő igazolta az ő bölcsességét és nagy elégtétel volt a számára, hogy az utóbbi években minden országos vonatkozású gyógyszerészeti ügyben kikérték az ő véleményét és hozzájárulását.

Munkabírása páratlan volt, csak esodáltak fiatalabb munkatársai, de követni nem tudták. Pihenés, szórakozás alig tartozott az ő programjába, vas szervezetevel észre sem vette, hogy minden nemesért és szépért dobogó szíve kezdi felmondani a szolgálatot.

A debreceni kerület külön gyászjelentésben közölte az ország gyógyszerész társadalmával a nagy vesztés híreit, az országos egyesület vezetősége testületileg jelenik meg a végtisztességén, mely ma lesz a Köztetetőben.

Újabb fellejtések futnak be az iparosok csalója ellen

Bszámoltunk róla, hogy a rendőrség kézrekerítette Schvartz Mihály személyében a debreceni iparosok csalóját, aki iparossegédeket károsított meg. — Schvartz megígérte az iparossegédeknek, hogy mesterlevelet szerez számukra s erre bélyegdíjat és előlegeket vett fel, a pénzzel pedig azután eltűnt.

Az utóbbi napokban újabb fellejtések futottak be Schvartz ellen. Tegnap Nyisztor István cipészsegéd tett panaszt a rendőrségen, hogy az iparosok csalója megjelent nála is és mesterlevél szerzését ígérve, erre előleget vett fel. A rendőrség most állítja össze az őrizetben lévő Schvartz bűrlajstromát.

Lapunk nyomdájának és üzemi igazgatójának dícsérete

A »Reklámélet« című folyóirat, mely Balogh Sándor kitűnő szerkesztésében jelenik meg, legutóbbi számában »A vidéki lapok publicitása« című cikkben ír a vidéki sajtó fejlődéséről és ennek kapcsán a vidéki lapokban elhelyezett reklámok hatékonyságáról. A cikk többek között a következőket tartalmazza:

»A vidéki sajtó több, mint százéves multra tekinthet vissza, de az első kollektív propaganda-mozgalmat a Vidéki Napilapok Szindikátusa indította el. A Szindikátus házagpótló munkát végez ezzel, mert a főváros gazdasági életének tényezői még mindig nem ismerik a vidéki sajtót: téves fogalmuk van a vidéki lapok erőviszonyairól és nem tudják, hogy mekkora a szindikátusba tömörült vidéki lapok publicitásának átütőereje. Pedig ezek a lapok irányítói a vidéki városok közvéleményének és a statisztika azt mutatja, hogy közel másfélmillió azoknak a vidéki fogyasztóknak száma, akik egyik, vagy másik vidéki lap olvasótáborához tartoznak. A szindikátus a kollektív propaganda erejével ezeket a fontos tényezőket kívánja az érdekeltektől fővárosi körök tudomására hozni és a reklámhadjárat jelen tekeny része az utóbbi hónapokban éppen a »Reklámélet« hasábjain bonyolódott le. A szindikátus eddig öt többszínnyomású propaganda-nyomatványt bocsájított ki és mellékelte a »Reklámélet«-hez; e számunkban ismét talál egy hatásos propaganda-nyomatványt az ügy, mint a korábbiakat is. — Szemes István tervezte. A címlapok ötlete, valamint a reklámnyomatványok világos, kiváló reklámhatású szövegezése Farkas Lajos szerkesztőnek, a Szindikátus központi igazgatójának értékes munkája. A nyomatványok a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó r. t. nyomdájában készültek, amely egyike a vidék legnagyobb merkantil és újságüzemeinek. A nyomdaüzem technikai igazgatója Szigethy Károly, kiváló szakember. A lipesei nyomdászati iskolát jeles eredménnyel végezte 1933-ban és ő volt a harmadik Magyarországon, aki a »Technikum für Buchdrucker« című főiskolában végbizonyítványt nyert. A vezetése alatt álló nyomdaüzemnek saját cinkografiája is van; ez az egyetlen modern, a követelményeket tökéletesen kielégítő vidéki cinkografia. A melléletek kliséi kivétel nélkül ebben az üzemben készültek.

A Vidéki Napilapok Szindikátusa a továbbiakban is folytatja intenzív propagandát tevékenységét, amelynek eldtadatosága és hatásos eszközei bizonyára meg is hozzák azt az eredményt, amelyet a vidéki sajtó feltétlenül megérdemel.

Tiszalöki téglagyár olcsón eladó.

Felvilágosítással szolgál. :
Dr. Gara Sándor ügyvéd
Nyiregyháza, Kossuth-tér 10.

A Kollégium jubileumának előkészítő munkálatai

A jubileumi végrehajtó-bizottság 1937 október 5-én tartotta első előkészítő gyűlését Maklár Károly püspök elnöke alatt. Ekkor döntöttek el az ünnepségek időpontját, amely 1938 október 4. és 5. napja lesz. Az ünnepély keretei a következők lesznek.

Az első napon a Kormányzó úr főmértóságának tisztelgő fogadása az ünnepélyes hálaadó istentisztelet a Nagytemplomban, utána az egyházkerületi diszközgyűlés a Kollégium udvarán, kedvezőtlen idő esetén a Nagytemplomban. — A diszközgyűlést az elnök Püspök úr imája s Főgondnok úr ünnepi beszéde nyitja meg, melyre feleletképpen Kormányzó úr főmértósága szól, majd a képviselt hatóságok kiküldötteinek üdvözlő beszéde. Ezután a Kollégium negyvenéves múltját méltató ünnepi beszédet mond az egyházkerületi közgyűlés erre felkért tagja, Dr. Csikesz Sándor, jubileumi előadó előterjesztése az egyházkerületi közgyűlés meghatározza azoknak névsorát, akiket a 400 éves kollégiumi tiszteletbeli tanárai választ azon külföldi egyházak és egyetemek képviselői közül, akik a négy évszázad leforgása alatt a debreceni kollégium s általában a magyar református kollégiumok növendékeit áldozatos szeretettel fogadják körükbe; ugyancsak előterjesztést tesz a Kollégium árkádjai alatt elhelyezett s a Kollégium régi neves tanárait s tanítványait s általában az egész magyar reformátusság körül érdemeket szerzett kiválóságokat ábrázoló 22 plakett leleplezése iránt; ugyancsak előterjesztést tesz a Kollégium 40 éves múltjának emléket s a debreceni Kollégiumból kifejlődő Tisza István Tudományegyetem alapítását és a negyvenéves múltba beletartozását megörökítő emléktábla leleplezéséről s végül előterjesztést tesz a Kollégium kötelekében létesítendő országos református múzeum, teológiai internátus, középiskolai internátus szimbolikus alapkövetélelét jelképező emléktábla leleplezéséről. A leleplezés megtörténte után ünnepi óda előadása és a kollégiumi Kántus énekének elhangzása nyomán a Kollégium gondnoka átvesszi gondjaiba megőrzés végett az elhelyezett plaketteket és emléktáblákat. Diszközgyűlés után annak részvevői kivonulnak az egyetem előtti Tisza István térre, ahol a vallás- és közoktatásügyi miniszter által felállított három református szobor: Huszár Gál nyomda-alapító, Szenci Molnár Albert zoltárfordító, Komáromi Csipkés György bibliafordító reformátorok szobrainak leleplezése után következnek az egyetemi templom ünnepélyes alapkövetélele, majd a diakonisszaintézet rövid megnyitja és felavató ünnepélye. A diszbeid után a Kollégium történetére vonatkozó külön kiállítás megtekintése. Este a Csokonai Színházban a Kollégium történetére vonatkozó alkalmi darabdal díszelőadás.

A második napon az egyetem központi épületének aulájában sub auspiciis gubernatoris doktorok avatása, honoris causa doktorok promoveálása a debreceni egyetemi tanács által.

Ehhez csatlakozólag a tiszántúli református egyházkerület Elnöksége áldáskívánások kíséretében a

400 éves Kollégium tiszteletbeli tanáraiul megválasztottak részére a diszközgyűlést kiosztja. A diszbeid után a klinikai telep megtekintése s a stadionban egyetemi atlétikai sportbemutató. Este a színházban egyházzenei hangverseny.

A harmadik napon elutazás, illetve kirándulás a Hortobágyra, Sárospatakra, Budapestre.

A jubileumi végrehajtó-bizottság ezután kb. 30 bizottságot küldött ki a jubileum minden egyes részletének előkészítésére. A bizottságok egy része már meg is tartotta a gyűlést. A diakonisszázaház építési bizottsága már arról számolhat be, hogy a ház építési munkálatai már jórészt befejezés előtt vannak, a négyemeletes épület a Klinikai épületének a Pallag felé eső sarkával szemben már tető alatt van, a bizottság már az első berendezés munkáinak előkészítésével foglalkozik. A templomépítési bizottság a kormányképviseletben megjelent Tasnádi Nagy András államtitkár részvételével eldöntötte az egyetemi templom helyét az egyetem központi épületének keleti oldalán lévő tisztáson, a főépülettől 40 méter távolságban. Kiírták az 1000 személyt befogadó templomra a versenypályázatot március 31-i határidőre. Kifizettek I. díj 3000, II. díj 2000, III. díj 1000 pengőt.

A jubileumi jelvényre és emlékéremre versenypályázatot írtak ki s a Kollégium falán elhelyezendő 22 plakettre szintén 1938. március 10-i határidőre művészeket szólítottak fel pályázatra. A felkért szobrászművészek: Nagy Sándor János, Medgyesi Ferenc, Debreceni Tivadar, Beck Fülöp, borberki Kovács Zoltán, Pásztor János és Pátzay Pál. A 22 plakett a következőknek domborművét örökíti meg:

Szegedi Kis István 1505—1572. Reformátor, baranyai, majd alsó-dunamelléki püspök.

Bethlen Gábor 1580—1626. Erdélyi fejedelem, pártfogónk.

I. Rákóczy György 1593—1648. Erdélyi fejedelem, pártfogónk, tanszékalapítónk.

Apafi Mihály 1632—1690. Erdélyi fejedelem, pártfogónk, tanszék-alapítónk.

Maróthy György 1715—1744. — Deákunk, tanárunk, tanterv-újító, cantus-alapító, mennviségtan-iró.

Hatvani István 1718—1786. Deákunk, tanárunk, természettudós, orvos-doktor, valláspedagógus.

Domokos Lajos 1728—1803. Deákunk, Curatorunk, debreceni főbíró.

Sinay Miklós 1730—1808. Deákunk, tanárunk, választott püspök, természettudós.

Szükszai György 1738—1803. Deákunk, debreceni lelkipásztor, a »Keresztény Tanítások...« szerzője.

Kazinczy Ferenc 1759—1831. Deákunk, a nyelvújítás vezére.

Mándi Márton István 1780—1831. Deákunk, a pápai főiskola újjászervezője, s tanára.

Budai Ezsaiás 1766—1841. Deákunk, tanárunk, püspökünk, tanterv-újító, göttingai h. e. th. doctor.

Kerekes Ferenc 1784—1850. Deákunk, tanárunk, kiváló pedagógus, matematikus.

Péczely József 1789—1840. Deákunk, tanárunk, alapítványtevőnk.

Török Pál 1808—1883. Deákunk, dunamelléki püspök, a budapesti

theol. akadémia alapítója.

Lugossy József 1812—1884. Deákunk, tanárunk, kiváló nyelvtudós.

Jókai Mór 1825—1904. A debreceni diákélet költői megörökítője.

Révész Imre 1826—1881. Deákunk, debreceni lelkipásztor, történettudós, bécsi h. e. th. doctor.

Baksay Sándor 1832—1915. Dunamelléki püspök, a debreceni diákélet megörökítője, genfi h. e. th. doctor.

Balogh Ferenc 1836—1913. Deákunk, tanárunk, Kollégiumunk történetírója, genfi e. th. doctor.

Degenfeld József gróf 1847—1927. Egyházkerületi főgondnokunk, az egyetemmel alakulás irányítója, egyetemünk h. e. th. és r. pol. doctora.

Ady Endre 1877—1919. Deákunk.

Gyűléseztek a színházi előadás és egyházzenei hangverseny előkészítő bizottságai is. A színházban Oláh Gábor »Kösziklán« épült várs című, a Kollégium történetéből vett jelenetekből összeállított színdarabját fogják előadni október 4-én. Október 5-én 3. u. 6 óra-kor pedig egyházzenei hangverseny lesz a Csokonai-színházban, amelyen régi református énekeket és kollégiumi vonatkozású dalokat adnak elő a kollégiumi tagozatok énekkarai. Ezek után az ünnepi hangversenyhez méltó nagy

feladatot tűztek ki a Kodály Zoltán most már világhírű Psalmus Hungaricus-ának előadásával, melyben részt vesznek a Debreceni MAV-filharmonikus zenekar, a Kollégium és a Dóczy-intézet tagozatainak énekkarai, megerősítve a Városi Dalegyület, a Szenci Molnár-énekkar és a Városi Zeneiskola énekeseivel.

A jubileumi alapítvány gondolata, mely e lap hasábjain látott napvilágot, újabban a Kollégiumi Diákszövetség február 2-i összejövetelén került szönyegre s az ott megjelent tagok elhatározták, hogy a gyűjtést megindítják s tekintettel volt kollégiumi diákok nagy számára, nagy bizakodással tekintenek elébe, hogy méltó, szép alapítvány jön össze. A jubileumi alapítványra szánt összegeket most már elfogad a kollégiumi pénztár vagy a Kollégium igazgatói hivatala. A nyugtázásokat a Debreceni Protestáns Lapban fogjuk közölni.

A Kollégium nagy ünnepének méltó megrendezésében mindazok szíves támogatását kérjük, akik a Kollégiumnak növendékei voltak, de másoknak is, akik a Kollégium évszázados kulturális munkáját értékelni tudják.

Jakucs István,
e. kollégiumi igazgató.

Frank L. Packard:

A SÁRKÁNY TORKÁBAN

Roy Melville a regény hőse. Apját, a milliomas bankárt Shanghai-ban titkos körülmények között elrabolják s a fiatalember Londonban zsaroló levelet kap, amelyben egy Lang Chao-tao nevű rejtélyes kínai bandita egy millió dolláros váltságdíjat követel. Roy útnak indul, hogy kiszabadítsa apját. Már a hajón furcsa események játszódnak le, ahol Roy megismerkedik egy fiatal lánnyal.

Roy megérkezik Shanghai-ba, összeköttetésbe lép Lan Chao-taoval, aki óvatosságból gyémántokban kéri a váltságdíjat. Roy ezt is megszerzi s végre elindul a végső találkozásra, mikor a váltságdíj ellenében vissza kell kapnia apját. Közben a leány eltűnik s más események is óvatosságra intik. A gyémántokat elrejt s ki terül, hogy gyanúja alapos volt, Lan Chao-tao csapdába akarta ejteni.

Megjelent a NOVA I.— pengős nagyszerű kalandosregénysorozatában.

Thorne Smith:

»A SZÖKE KISÉRTET«

Thorne Smith az amerikai Babalás, ahogy a kritikusok nevezik. A regény hőse Mr. Topper, az amerikai átlagpolgár, aki szabadulni szeretne a mindennapi élet örök unalmából, korlátai közül, de nem mer; a hagyományok, a szomszédok, a felesége visszarángatják a kispolgári élet keretei közé. Lassan lázadás ébrednek benne. Amikor az autokatasztrófában elpusztult Kerby házaspár autóját megvásárolja, különös dolgok történnek és Mr. Topper elindul egy izgalmas kaland felé, hogy aztán feleségével együtt folytassa. — A fiatal Kerby házaspár a város löha, lumpoló társaságába tartozott, amíg szerencsétlenség nem érte őket. Topper elmege autóján a katasztrófa színhelyére, ahol kiderül, hogy a Kerby házaspár ugyan meghalt, de kisereteteik tovább is az emberi társadalomban mozoghatnak. Topper először megijed, de lassanként megszokja különös barátait, akikkel azután kacagó jelenetek során szakad el a polgári létköznapiság malmából.

Megjelent a NOVA 2.— pengős nagyszerű regény újdonságai között.

x Szabadnapos? Jöjjön a nagy-erdei fedett uszodába! Pénz! Pénz!

Mennyibe kerül egy ember 23 éves koráig?

Az utóbbi időben egyre gyakrabban szerepel színdarabokban a rendőrség ügyeleti szobája. Alkalmasabb helyet, összefogóbb színt nem is lehetne találni a mai élet keresztmetszetének bemutatására. Az egész kor összesűrűsödik, összezsúfolódik itt néhány mozgalmas óra képében s lélekjavó drá máktól mulatságos, bohózatí jeletetekig mindent felvet a nagy rendező, az élet.

MENNYIBE VAN EGY 23 ÉVES EMBER?

Kedves, pirosarcú, őszhajú gazdaember lép be kalapját forgatva, az ügyeleti szobába.

— Szerencsés jó napot kívánok az uraknak... Itt lehet panaszt tenni?

— Itt kérem, — mondja az ügyeletes detektív... Ki károsította meg, bátyámat?

— A fiam... az a gazember — tört ki az öregúr.

— Mikor történt az? — érdeklődik tovább a rend embere.

— 23 évvel ezelőtt kezdődött... aztán azóta a mai napig...

— Szóval sorozatosan elkövetett lopás... — simítja ki az ügyeletes tisztviselő a jegyzőkönyvet. — Aztán miért nem tett a bácsi már korábban panaszt...

— Az öreg megvakarta a fejbűbuját.

— Hát jóhiszemű voltam... Azt hittem, hogy megtérül a károm. — Már aztán belátom, hogy nem lesz abból semmi, még mindig többbe kóstál... Hát én végt vetek ennek. Tessék valahogy ezt visszanyomozni nekem...

— Nem lehetne valahogy békésen elintézni ezt a fiával? — kísérelte meg egy utolsó a tisztviselő, mielőtt bemártaná a tollát.

— Nem lehet azzal békésen... már csak így hatóságilag próbálkozom, — esőkönyösködik az őz magyar.

— Hát akkor mondja el a bácsi, hogy mit lopott a fia.

— Az öreg nagy szemeket mereszt.

— Nem lopott az semmit, kérem... Még csak a kellett volna, hogy meg is lopja a születést... Mentem letörtem volna a derekát...

— Hát akkor, hogy károsította meg a bácsit? — hülledezik a tisztviselő.

— Hát majdnem rá teccet hibáznai az elébb, mert a tényleg csaknem anynyi vót, mintha kilopta volna a zsebemből... Pontosan kiszámítottam én... 14.820 pengő... Ennyit vett ki a zsebemből...

— Kicsoda?

— Hát a fiam...

— Akkor hát mégis csak lopott?...

— De nem lopott... vagyis nem úgy lopott. Ennyibe került, mióta meg van a világon, osztán most már nem sokára nagykorú lesz, még mindig ott lóg rajtam, hát én visszakövettem tőle, amibe nekem vót. Aztán akár ne is lássuk egymást...

A tisztviselő szeme egyre kerekelbre nyílik... Még ilyen eset nem fordult elő praxiszisában.

— Hogyan? hát a bácsi azt akarja visszaszerezni a fiától, amit születésétől ráköltött?

— Azt én... Még a bába pize is benne van... 46 korona vót az is... Meg van még a bábaasszony, ha nem tesszenek elhinni nekem, hát ő is bizonyíthatja... Minden fel van írva... Hatéves korában a manduláját kivágták... Az nyolcvan korona vót... Összesen az iskolázással együtt a mai napig 14.820 pengőt tesz ki a piz...

— Aztán, hogy jutott eszébe a bácsinak ezt visszakérni? — mondja most már mosolyogva a tisztviselő.

— Hát úgy, hogy én kineveltem azt a taknyost... Az iskolát se sajnáltam tőle... most őt esztendeje érettségizett. Aztán azt mondtam, hogy vegye el az Esztit, az unokatestvérít... az

Esztit a húgom lánya... egyetlen gyerek... osztán ott van a főggyük a miénk mellett... valamikor egy tagba vót az egész... Ugy osztottuk meg az öregem halálakor... Hát oszt most azt láttam célerányosnak, hogy a gyerek házasságával ragasszuk hozzá azt a harminc bódát a miénkhez... Már minden ki vót terelve... az Esztiben is meg lett volna a hajlandóság... Misi gyerekhez, mert megkövetem, így hívják az én jóféle fiambt... Akkor oszt ez a nagy bolond gyerek nem bele ángyolodik egy kisasszonyba az egyik ügyvédi irodába... Azt akarja elvenni majd ha állást kap... Hát ezért nevettem én azt a gyereket, ezért öltem bele anyi mirhó pít? Hiszen ha meg gondolom a 14.820 pengőből majdesak meg tudtam volna venni az egész 30 hód földet, amikor még pár éve 500 pengőn állt holdja... Hát ha nem akarja a jót, akkor tessék visszanyomozni tőle a pizt...

Alig lehetett az öregúrnak megmagyarázni, hogy a 14.820 pengőjét nem követelheti vissza bünygyi hatóság útján, de még máskülönbben is aligha... — Nem-e? — akadt fel a szeme... — Hát az már odaveszett?...

— No, nem egészen... — mosolygott a tisztviselő. — A maga fia meg-nosul... elveszi vagy az Esztit, vagy az ügyvédkisasszonyt... Aztán neki is lesz gyereke és 23 év alatt ő is elkölti a 14.820 pengőt rá... mert az ilyen pénz csak így szokta az ember visszaförleszteni... Nem a szüleinek... hanem a saját gyermekének... Érti a bácsi?

— Hát hogyné érteném — mondta erősen megjubádkozva az öreg. — Veszett már nekem oda pizem a hadi-kocsomban is... meg amikor lebilgyogzták a bankókat, akkor is. Hát eggyel több... Csak már látom azt az apró gyereket, akinél neki is vissza kell törleszteni...

Azzal az öreg nehéz, kopogó léptekkel elment.

FELJELENTEM CSALÁSÉRT A FELESÉGEMÉ

Még a koradélutáni órákban feldult aren, fiatal férfi robotott be az ügyeleti szoba ajtaján...

— A feleségemet akarom feljelenteni csalásért — mondja dübötöl libegve. Előkerül a jegyzőkönyv, aztán az igazatól, kifulladt mondatokból előrajzolódik a tényállás.

— Becsapott kérem, mondja a férj, mintha egy láthatatlan asszonnyal veszekedne most is... Hozzám jött, pedig tudta, hogy én egyszerű iparos vagyok, akinél fontos, hogy meleg és jó ételt egyen minden nap... Azt mondta, hogy kitűnően főz... Mindig azt mondta, hogy most ezt főztem, most azt főztem... Már tudnillik csak vasárnap, mert hétköznap varrni járt. Aztán mikor elvettem, hazajövök első nap, hát elém tesz 10 deka paprikás szalonmát... Azt mondta, a lakást rendezte, nem ért rá főzni... Nem tetszett a dolog, de én kérem borzalmas békeszerető ember vagyok... Lenyeltem a szalonmát... A szalonmát is, meg azt is, amit a szalonma miatt mondani akartam... Másnap hazamegyek... változatosság kedvéért most fehér szalonma volt... Persze, megint sok dolog volt más, egy új háztartás berendezése anyai munkát kíván. Az én szemem már esillagokat látott, de még mindig hallgattam, hár véstjölőslóban. Harmadik nap tepertő vart... Egyszerre elfelejtkeztem a jó nevelésről... Mi ez? — ordítottam. — Tepertő — kezdte ismertetni a feleségem... — Azt látom, hogy tepertő, de miért tepertő? Miért nem egy kis jó húsvéves májgaluskával... Aztán szűsült, vagy ha nem is az, de valamilyen sült mégis. Akkor azt mondja a feleség-

gem, hogy látod, milyen hitvány önző ember vagy te. Én azt gondoltam, hogy a házasságunk első heteiben egy kicsit megkímélem magam és nem főzök... Hát tudsz te ilyenkor a gyomroddal törődni, mikor háromnapos házások vagyunk? De mennyire tudok — akartam mondani, azonban a békeség kedvéért igazat adtam neki... Ez vót a hiba. A feleségem most két-hónapos házas és kiderült, ma be is ismerte, mert tovább nem tudta takar-

gatni, hogy soha nem is tudott főzni. Varrodába járt, hát nem tanulta a háztartást... De nekem azt mondta, hogy tud és én most itt állok éhesen. A feleségem egy közönséges csaló, tessék megbüntetni...

Alig lehetett megmagyarázni neki, hogy ilyesmire nincs a BTK-ba paragrafus. Egészen bizonyos, hogy maig is szítja a hiányos törvénykezést, mely nem terjed ki sújtó ítéleteivel azokra az asszonyokra, akik nem tudnak főzni.

Debreczenben megszületett híres magyar dal félelv százados jubileuma

Nemesak a személyeknek és eseményeknek, hanem a daloknak is lehet jubileumok. Néha különös utat jár be néhány sor, amül az alkotás hirtelen lázában papírra vetett egy kis szoba mélyén valaki. Vagy pár melódia-foszlány, ami egy hangulatból kiömlött valahol felsír öt világrész zenéinek vonóján, hangszerén s átperzsel az emberek lelken.

Egy magyar dalnak örökös jubileuma van az idén... 50 évvel ezelőtt 1888-ban Budapesten két előkelő folyóiratban: a Vaduay Károly szerkesztésében megjelenő Fővárosi Lapokban, mely azóta is az egyedüli szépirodalmi napilap volt és a Vasárnapi Újságban egyidőben egy gyönyörű vers jelent meg Cöbel Minka aláírással.

A költenő, aki Nyírségen, Anareson, édesapjának kastélyában lakott, 1888-ban egy debreceni idős hölgy rokonnál töltött pár hetet. Ez alatt az idő alatt született meg a »Száz szál gyertyát« híres magyar dal.

Az álmodozó életet élő Cöbel Minka egy félelv századdal ezelőtt ki is adott aztán egy könyvet merített papíron, bőféher címlappal. Ebben a verseskönyvben jelent meg meg újra az a vers, az a nóta, amelyről ma is sokan azt hiszik, hogy régi népi ballada az utolsó betyár megjelenéséről. Az a nóta, mely ma is sok magyar embernek kedvence dala s amelyik talán soha nem megy ki a divatból. Az a nóta, melynek utolsó, hangos duhajviháros sora szinte szállóige lett: »Száz itec bort, száz szál gyertyát ide az asztalra!« Ezt a híres nótaszöveget nem egy betyár, nem egy duhajkedvű költő, hanem finom, fehér dalokat zengő hölgyköltőnk, Cöbel Minka írta. És ki tudná most — félelv század távlatából — megmondani, hogy mi inspirálta őt erre? Micsoda töredezett régi nótasor ért el hozzá véletlenül? Micsoda vihar sodorta be ezt a hatalmas és mégis olyan velősen megénekelte témát az elegáns kastélyablakon? Talán látott itt a Nyírségen dülledező kocsmát és talán valamelyik régműltből ottrekedt, nótás paraszti ember mesélte el neki a történetet. Ki tudja? De, hogy kitűnően feldolgozta és versbe szedte, az szent igaz!

Hull az eső sűrű cseppje,
Sötét felhők alatt
Szomorúan csapkodja a
Rozsdás esárdafalat...

Egyszerre csak sajtó nyílik és belép rajta az utolsó betyár! Kopott, őszült ember. A kocsmárosné megriad. Visszajár a mult! Régi, duhaj, hányvelt, kurjantó, hangos, ellenmondást nem tűró parancsszó vágódik feléje:

...S megrémül a csaplárosné
Álmélkodva hallja:
Kocsmárosné! Száz itec bort
Száz szál gyertyát
Ide az asztalra!

Sürgés, forgás, kapkodás a lában!
Gyalnak sorban az apró lángok, hordják a meszeslyes üvegeket, megtelik vele a hosszú asztal és

A vén betyár egyre ordít
S fokosát forgatja;

Kocsmárosné! Száz
Itec bort,
Száz szál gyertyát
Ide az asztalra!

Az utolsó betyár ezen megjelenését, utolsó, hangos duhajkodását ilyen ékesen írta meg Cöbel Minka, akinek a fehér verseskönyve eljutott aztán mindenféle régi szép Magyarországon. Így eljutott Ersemlyénre is Fráter Lóránd, a híres magyar zeneszerző kezébe is.

Fráter Lóránd, aki akkor duhajkedvű honvéd huszárhadnagy volt, de már szépen hegedülgetett is, sőt úgy a maga mulatságára fabrikált is néhány esinos nótát. Lapozgatott Cöbel Minka könyvében. Ráakadt erre a szép versre s ahogy írja emlékirataiban: »Csak úgy kapásból« megzenésítette.

Igy született meg ez a gyönyörű zenes, vérbeli ballada: az őszült betyár utolsó megjelenése a dülledező nyírségi csapásokban.

A nótát Fráter úgy énekelte, hogy szívben mindenki megborzosgott, mert mikor a dal utolsó sorához ért, hatalmas lármát csapott, duhajkodott, ujjongott...

Ma is, mikor vérbeli cigányok ezt a nótát játsszák, hóg a nagybőgő, megfordított verő alatt zeng a cimbalom, hogy méltán interpretálják: a vén betyár ordítását, aki fokosát forgatja...

Azt hisszük, a »Száz szál gyertya« marad az utolsó, igazi betyár nótá, melynek gyönyörűségén és népszerűségén mit sem ront az, hogy sem a nótá, sem a dallama nem a magyar nép száján, hanem véletlenül épen két magyar úri kastélyban született.

MIRE JÓ A HITEL

Kis és Nagy megrögzött agglegények. Kis szomorúan panaszodik a kávéházban:

— Nem lehet kibírni az én takarító nőmmel. Rémesen a becsap a bevásárlásnál.

— Látod, mondja Nagy, az én hávezetőnöm engem egy fillérral sem csaphat be. Én mindent hitelbe veszek.

Fűszerkereskedők és kocsmárosok figyelmébe!

A tisztifőorvosi rendelkezéssel kapcsolatosan kifüggesztendő táblák kaphatók kiadóhivatallunk pénztáránál, darabonként 12 fillérért.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen”

Ötven év

Ötven esztendő mindig nagy idő az emberi életben, s akik, rendszerint spanyollal mögé rejtik multuk kicsi hányadát, hogy az évek kevesebbnek, az elért gazdag eredmények gazdagabbnak tunjenek fel. Talán a noknél kétszeres ez az évek összeadásában leledző hiba, s annál nagyobb az örömmöm, hogy olyan magyar asszonyról írhatok jelen alkalommal, ki éveinek ötvenedik számánál nem takarja el azokat senki előtt. Valószínűleg, nem készített erre sem a hiúsága, sem a jószágának forrása, amely e romboló és külső látásra dolgozó időkben is változatlanul maradt. A nagy és nyilvános jótékonykodás dívatos mezején ritkán találkoztunk vele, de a pataki kúriából magával hozott szomorkás telke minden szegény és nyomorék láttára megrezzen és kamatozó tőke és elkönyvelhető dícséreteket nélkül osztja meg a mindennapit az élébe kerülő, ajtaján kopogtatott Lázárokkal.

Ott született és élt a pataki csendes temető szomszédságában, s ennek emlékei közt éli ma is életét. De nem a holtakkal, hanem csak azért, hogy azok kényeit megraggyogtassa, s azok emlékeit előpéldaként gyermekei, szűkebb körében bearányozza.

Mennyi szépség, mennyi áldás fakadhat egy mélyen-tiszán érző női lélek nyomában! Példá rá Ó, kinek keze sohasem készített berámázott házi áldást, de akinek jelleme, jósága, önzetlensége, szorgalma övének szívében házi áldás lesz, míg csak érzik az anyai kéz simogatását, s akkor is majd ha már csak emlékezni fognak rá!

Aján a szeretet és kerestyénység soha sem volt dívatos és tiszteletet készítő szólam; a külső kereszt helyett bent — a szívben hordja azt, annak a fájdalomával és a fájdalomak szántójából kiapadhatatlanul megújuló meleg szeretetével.

Talán nem más Ó, mint élő emlék a multból, fenyőszál a Vihorlút közeléből, áldott napsugár fényűvek messzeségéből, egy drága s áldó porszem az Alkotó tengeréből. Anyák napján megénekelt édesanyák igazi mintaképe!

Ötvenedik esztendejét ajándékozta neki a Teremtő; ötven év öröme, gondja, szépsége, bánata van mögötte; legyen mindezekért a megérdemelt áldás há uttársá további életre még hosszú zarándokútján!

b-t a-r.

x Szabadnapos! Jöjjen a nagy-erdei fedett uszodába! Pompás!

Körlevelet,

levelezőlapot

olcsón, ízlésesen készít

LAPUNK NYOMDÁJA

József k. herceg-u. l.

Bika-bérlház

Révbe ért a hajó

(Dr. Gödény Sándor emlékének.)

Révbe ért a hajó, az útnak vége
A célon ott lebeg az Ur békessége
A hajó megpihent,
Elsimult a hullám, csak a szellő szárnyal
Tisztán ragyog a nap nem küzködik árnyal
Tiszta volt az élet.

Kialudt a gyertya ellobbant a lángja
Örök rendelés ez, mégis szívem fájra
Keresi a fényét.
Áldott magyar földünk új lakóját várja
Hű fia hazatér a keblére zárja
Hűlt tetemét szépen.

Keblemet szaggatja a fájdalom főre
Amikor ránézek a már pihenőre
S elbúsultan állok.
Ez az élet vége? magamban ezt kérdelem
Egy marék porrá lesz szívem, velőm, révem
Azután nincs tovább?

Ó nem! példát adott a Golgota sírja
Az emberek sorsát nem a halál bírja
Istené az élet.
Porrá lesz a testünk, ellobban az élet
De a magas mennybe hazatér a lélek
Istené a lélek.

Debrecen, 1938 február 18.

SZILÁGYI LAJOS.

— Istentiszteleti rend vasárnap a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő, délelőtt féltizenkét órakor levente-istentisztelet dr. Soós Béla. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Baja Mihály, 11 órakor Szenes László, délután 5 órakor Szenes László. — Kossath u. templomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pal, délután öt órakor Bartha Tibor. — Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 3 órakor Bálint György th. — Iskolai templomban délelőtt 8 órakor leventeistentisztelet Kulesár Dezső, 10 órakor Kiss Antal Jenő, délután 5 órakor Kulesár Dezső. — Homokkertben délelőtt fél 9 órakor leventeistentisztelet Kovács József, délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Kovács József. — Kerekestelepen délelőtt 10 órakor Telkes György, délután 4 órakor Kósa Ferenc. — Wolaffka telepen délután 3 órakor Telkes György. Nyilastelepen délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délelőtt féltizenkét órakor leventeistentisztelet Mezey Béla, délután 5 órakor Mezey Béla. — Csapókerthben délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Erdei Károly th. — Nyulason délelőtt 10 órakor dr. Lencz G. Sándor. — Gyermekmenhelyen délelőtt 10 órakor Siposs Imre. Szegényházban délelőtt 10 órakor Balogh Ferenc. — Egyeken délután három órakor Siposs Imre. Szata délután 2 órakor Biró Béla. — Nagymacsos délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre. — Pac délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Lukaháza délelőtt 11 órakor Bárdi Ferenc. — Hármashegyén délelőtt 9 órakor Bárdi Ferenc. — Nagyhegyesen

délelőtt 9 órakor Rápolthy Árpád. — Pallagon délelőtt 10 órakor Kotormán István. — Tégláskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Mézeshegy n délután 2 órakor Papp Géza.

— Egyetemi istentisztelet. Vasárnap délelőtt egyegyedizenkét órakor a Kollégium Oratóriumában dr. Erdős Károly egyetemi tanár hirdeti az Igét, „A bűn az ajtó előtt” címen.

— Vasárnapi misered a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnáiban. Rendes misered reggel 6 7 8 9 órakor. Fél tíz órakor nagymise, szentbeszéd. A további szentmise 11, háromnegyed tizenkettő és félegy órakor. — A kertészekben és kápolnáiban: Homokkertben: Rassevsky Kálmán. — Csapókerthben: Kummergruber Emil. — Nyilastelepen: Kiss László. — Hajdúsamsonban: Novák Gyula. — Klimkán: Béres Endre. — Pallagon: dr. Báltky Miklós.

— Istentiszteletek a görög katolikus templomban: Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet. — Délelőtt 8 órakor diák mise. — Délelőtt 9 órakor katonamise. Délelőtt 10 órakor nagyszentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor esendes szentmise. — Délután fél négy órakor rózsafüzérjátosság. Délután négy órakor vecsernye. Utána szentségimádás. — Folyó hó 23-án, szerdán délelőtt 9 órakor a debreceni bombamerénylet áldozatának felki-üdvéért ünnepélyes requiem, melyre a hatóságok is hivatalosak.

JÉGPÁLYA NYITVA
CSAPÓ UCCA 61.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 8 órakor leventék részére istentisztelet, prédikál Pass László. — Délelőtt 9 órakor középiskolai ifjúsági istentisztelet, prédikál Labossa Lajos. — Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Pass László. — Reggel Derecskén, délben Berettyóújfaluban, s délután Biharkezesben szórvány-istentiszteletet tart és prédikál Bőjtős Sándor. — Délután 3.30 órakor középiskolai leányok bibliaórája a tanásteremben.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10-ig imaahítat, fél 10—fél 11 óráig prédikáció 11—12 óráig vasárnapi iskola, délután 6—8 óráig vallásos estély, vespereskar és zeneszámokkal. Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

Asztalosáru

Gőzölt bükk-, hárs-, köris-, szil-, tölgy- és nyárfa faragottfa deszka léc olesó árban és kedvező feltételek mellett beszerezhető

Fahídi Testvérek

Rt.-nál

telefon: 24-18.

— Kinevezés. A református presbiterium tegnapi gyűlésén egyhangulag elfogadta az iskolaszék javaslatát és Fekete Sándor, valamint Lökody József s. tanítókat állásukban véglegesítette.

— A Nyilastelepen, Olajútó 1. szám alatti helyiségben március 6-án, délután 5 órai értekezlettel megkezdődnek a bibliaórák Mezey Béla lelkész vezetésével. A családi összejöveteleken részvételben a jó ruha sem akadályozhatja meg az Olajútó református híveit az összejöveteleken részvételben. Az énekeket sokszorosítva mindenkinek a kezébe adják.

Hölgytorna tanfolyam,

A jelentkező szíves tudomására hozzuk, hogy a

dr. Harsányi Margit

és

Yulow Katalin

okl. testnevelő tanárok

rendezésében tervezett zártkörű hölgytorna-tanfolyam március hó 1-ével veszi kezdetét a Dóczy intézet modernül felszerelt tornacsarnokában.

A még résztvenni kívánók szíveskedjenek meghívó iránti igényeiket legkésőbb a hét folyamán ugyanott írásban, vagy személyesen bejelenteni.

— A magángazdaság életét befolyásolni akarja Zogu alban király azzal a tíz éves gazdasági tervvel, melyet közelesen az alban parlament elé terjesztenek. A törvényjavaslat szerint kényszerítően lehet befolyásolni a magángazdaság tevékenységét.

Székrekedés

a vért beszennyezi. Ennek következményei: émelygés, fejt- és derékfájás és más bajok. Ilyenkor Önek is segít a jó hashajtó: **DARMOL**

— Varga Béláné református elemi iskolai tanítónő a ref. presbiterium eddigi szolgálatainak elismerése mellett nyugállományba helyezte.

— Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya kedden este 6 órakor az Arany Bika Boeska tereben tartandó összejövetelel dr. Kuthi Sándor ügyvéd, a debreceni osztály főtitkára tart előadást „Az ügyvédi iroda adminisztrációja az új ügyvédi rendtartás szerint” címen. (+)

Gépleírás, másolás **HURAY**, parkosok T 17-93

— A piacuccai egyházzés tanácsosai a ma, vasárnap délelőtt 11 óras istentisztelet keretében teszik le tanácsosi esküjüket. Istentisztelet után rövid tanácsülés lesz, melyen más érdeklődőket is szívesen lát az egyházzés vezetősége.

— A női betegségek gyógykezelésében a természetes Ferenc József keserűvizet gyakran alkalmazzák, mert reggel éhgyomorra egy pohárral könnyen bevehető, rendkívül enyhe hashajtó hatása pedig gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. — Kérdezze meg orvosát.

ANYAKÖNYVI HIREK

SZÜLETÉSEK. Kozma Béla erdőtelepítő, fia István, Iratosi József vasunkás, leánya Katalin, Kóka Gábor fm., leánya Julianna, Sipos Sándor máv. váltókezelő, leánya Ilona, Nagy Géza postatiszt, leánya Agnes, Szutor György erdőtelepítő, leánya Julianna.

HÁZASSÁGOK. Baresa Gyula gazdálkodó—Szatmári Julianna. Komáromi Sándor hentes s.—Sós Julianna. —Rehenszki Gábor cipész s.—Szukop Lujza. Sándor Antal fodrász s.—Villás Irma. Rüll Győző pénzügyi fővigyázó —Molnár Margit, Csukás Sándor cipész s.—Bana Eszter. Nemes Pál városi tisztviselő—Szabó Adél Mária. —Pápai István festőművész—Nánási Piroska. Nagy László géplakatos s.—Götz Ilona. Szikszay Menyhért villany-sztrélo s.—Gombos Julianna.

HALÁLOZÁS. Özv. Jakó Lajosné ág. ev. 64 éves, Rákóczi u. 41. Kovács János bádogos, ref. 80 éves, Kis Áron utca 18. Özv. Vég Mibálné ref. 49 éves, Rakovszky u. 26. Dr. Gódné György gyógyszerész ref. 63 éves Thaly Kálmán u. 11.

Megszállott területi hírek

Az új román kormányt úgy is lehetne jellemezni, hogy megfontoltan halad a híve, mert a Goga-féle rémremléseket ugyan hatályon kívül helyezte látszatra, a valóság azonban az, hogy pl. az állampolgári új igazolás idejét március 10-ig meghosszabbította.

Még annak idején a Goga kormány rendeleti úton megmozgatta az egész Romániát és olyan áthelyezéseket kezdett el, hogy az már valóságos népvándorlásnak hatott. Ezt a rendelkezést visszavonták.

Új rendelkezés jelent meg Romániában, mely megtiltja, hogy bármilyen közintézmény politikával foglalkozhassék.

A sokat ígért tero valóra vált: a román kormány felfüggesztette az egyetemek autonómiáját, ami egyszer s mindenkorra lehetetlenné teszi a diák tüntetéseket.

A román lapok nap, nap után nem győzik áremelkedéseket, hogy milyen nagy áremelkedések vannak a román értékekben a térszén.

Bukarestben nagyszabású magyar bál készül, mely iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy a szezon legjobb báljának ígérkezik. Nem is csoda, hiszen ez a város a világon a legnagyobb magyar város, mert a lakosságának csaknem egyharmada magyar...

Most olvassuk Szilágy megye kereskedelmi és iparkamarájának névsorát és nem kevés meglepetéssel látjuk, hogy egyetlen magyar vezető embere sincs a kamarának...

Nagybarát erdélyi kétség magyar kaszinó most ünnepi fennállásának 77 éves évfordulóját.

Gala környékén a Duna áradása száz családot tett hajléktalanná, de a tavasi olvadások még nagyobb veszedelemmel fenyegetnek.

Kolozsvár város lakossága gyarapodott, de a kenyér és hús fogyasztás tetemesen csökkent, amit az általános elszegényedésnek tudnak be.

Bukaresti felentés szerint a hőlti szezonra kétféle millió kilogramm heringre kértek beosztati engedélyt.

Ünnepélyek a debreceni vértanúk emlékére

A debreceni bombamerénylet áldozatainak, a görög katolikus vértanúk emlékére a következő emlékeztetéseket tartják:

Ma, február 20-án délután hat órakor a Gör. Kat. Legényegylet tart emlékünnepélyt a gör. kat. elemi iskola nagytermében.

E hó 23-án, szerdán reggel 9 órakor ünnepélyes emlékmise a gör. kat. templomban. Papp Gyula szentszéki tanácsos tart beszédet. 10 órakor az elemi iskola emlékünnepélye az iskola nagytermében.

Fél 12 órakor az Emlékalapbizottság megkoszorúzza a vértanúk emléktábláját az iparkamara falán.

Március 6-án, vasárnap délután öt órakor az Emlékalapbizottság rendez nagy emlékünnepélyt a piarista gimnázium dísztermében a nagyközönség részére.

Eladó
a város szívében a rendkívüli adómentességekre jogosult
Csapó ucca 31. számú ház.
Értekezni Vár ucca 2. szám,
I. emelet kettő.

— Dr Kovács J. István budapesti teológiai tanár, a csapóucai egyházzsoltos otthonában, (Szappanos ucca 16.) folyó hó 22-én délután 6 órakor biblia órát tart. A mely evangéliumi keresztényiségű meghívja az érdeklődőket erre az órájára a keresztény testvéreinket szeretettel hívja az egyházzsoltos vezetésére.

— Bartalis tanciskolájában új tanterv alapján március hó elsején kezdődik. Ma este spányoltangó bemutatás, jelműben.

— Teasztély. A debreceni asztalosmesterek 1938 február hó 26-án az ipartestület dísztermében, este nyolc órától reggel 5 óráig tartó taneccs egybekötött teasztélyt rendeznek, melyre a tisztelt kartársakat, kedves családtagokat és ismerőseiket ezúton tisztelettel meghívja és elvárja a Rendezőség.

SCALA Budapest, VII. László körút 15.
hangszereke: keddémi k. t.
Zongoravásárlás e ölt saját érdekben korábbi szolidaritásról közismert csügkvet. Zongorák, pianók, ösztől. Réz, ez, ízelés húsz pengőtől. Világos árak lego csúbban!

x Valtay Margit tanciskolájában február hó 28-án diákok részére tanterv alapján kezdődik. Kossuth ucca 11.

— A Dócei-intézet gyakorlatiskolák szülői értekezlete. Folyó hó 22-én, kedden délután négyórától kezdettel szülői értekezletet tart az új Dócei tornateremben, amelyre a szülőket, az érdeklődőket és az iskola barátait ezúton is meghívja az igazgatósa. — Előadást tart: F. Kiss István tanár. Mintatantást mutat be: Gersey Ilona gyakorlatiskolai vezető.

— A városok műszaki szolgálatának felállítására címen nagy érdeklődésre számított előadás lesz a Mérnök Egylet közirányítási szakosztály keretében február 21-én, hétfőn este 18 órakor az Újszínház Clubban. Előadó: Piskóty Ferenc városi főmérnök. Az előadásra belépődíj nincs és az érdeklődő vendégeket szívesen látja az elnökség.

— A debreceni gör. kat. legényegylet ma délután félhat órakor tartja Vitézköv Mihály ucca 4 szám alatti helyiségében az 1914 évben a gyilkos bombamerénylet vértanúinak emlékünnepélyét.

Timár Ila és Hőchtl Margit szerepel ma este a Szent László Kör terán

Vasárnap este tartja az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szent László Köre nagyszabású műsoros teasztélyt. A műsor kiemelkedő számai: Timár Ila énekművész opera és operett részleteket énekel Szabó Emil zenetanár zongorakísérete mellett. Szencziócs lesz Hőchtl Margit kiváló művész nő fellépte, Liszt és Chopin darabokkal. Azonkívül stepp bemutató lesz, de előadójuk nevét egyelőre elhallgatjuk. A műsor zárószáma tizenhat pár magyar táncbemutatója.

Meghívó igénylés és jegyeladás az Arany Bika bálirodájában d. e. 12-1-ig, d. u. 6-7-ig.

A kör tagjait, barátait és a katolikus ügy iránt érdeklődőket ezúton is szeretettel hívja és várja a Rendezőség.

— Ajánljuk a hölgyeknek, hogy az arcbőrük ápolására használják a legjobban bevált világhírű nagyenyedi Kovács-krémet. A legelhangyaltabb arcbőrt is rövid idő alatt tökéletesen rendbehozza. Ejjeli használatra keszomagos (zsíros), nappali használatra sárga csomagolás (száraz).

x Naményi gyersiró-, gépiróskolában állandó beiratkozás. Államvizsga. Állásközvetítés. — Olcsó tandíj. (Batthyány ucca 1.)

x Ne járjon többé fényes ruhában. mert olcsón, tökéletesen fénytelenít Boros ruhafestő, Piac ucca 77. szám.

HAJFESTÉS? DAUER? KOZMETIKA? Bizalommal keresse fel Debrecen legrégibb szaküzletét. KOMAROMINE. Bika-bérház, — telefon: 19-56.

— Felhívás a vonatkísérő kartársakhoz. Az 1933 évtől nyugalomba vonult vonatkísérő segédtisztek tiszteletére a tényleges kartársak folyó évi március hó elsején este fényes órai kezdettel a „Szárnyaskerék” Hunyad ucca 9. szám alatti helyiségében búcsú vacsorát rendeznek. Egy teríték ára 1.20 fillér, amely február hó 25-én estig a „Szárnyaskerék” helyiségében előjegyezhető. Ezen estélyre ezúton úgy saját, mint családtagjait is tisztelettel meghívja a Rendezőség.

— Felhívás. A Magyar Jövő Szövetség iparos érdekképviselete hétfőn este nyolc órakor, Fűvészkert ucca 9. szám alatti értekezletet tart. Minden tag saját érdekében pontosan jelenjen meg. Tárgy: Az ipartestület alakuló közgyűlésének napirendje, elnökség jelenléte és más nagyon fontos ügyek. — Elnökség.

— Aranyon, ezüstön ott a finomság jele, az Aspirin-tablettán pedig a „Bayer”-kereszt. Ez szavatol a valódiságról és azért, hogy meghűlés, rheuma, fej- és fogfájás esetén enyhít fájdalmán. Óvakodjék a pótszerektől, amíg 24 fillérért két darab valódi Aspirint vehet.

— Ma tartja a piarista gimnázium „madártani” ünnepélyét. Ma délután 5 órai kezdettel az intézet dísztermében tartja a piarista gimnázium „Hánák János” Természettudományi Köre madártani ünnepélyét. Beléptéj nincs.

— A Szentely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete február hó 27-én vasárnap este 9 órai kezdettel rendezi hagyományos táncestélyét az Arany Bika dísztermében. Felvilágosítással szolgál 21-től kezdve délelőtt 11-1-ig, délután 5-7 óráig a Bika hallgatói levő iroda. Meghívó, páholy és asztaligénylések ugyanott, telefon 10-92, vagy 27-99. szám.

x Ne vegyen eserepkályhát addig, míg meg nem tekintette Kriseh kályhásmerer eserepkályha raktárát, ahol kütűnő tűzűtű, szép és olcsó, eserepkályhák katalógusok vannak nagy választékban. Válassz minden-e szakmába vázó munkát. Ispatóly tér 1. sz. (Nagy állomásnál, telefon: 12-18. sz.)

x Mesedél-tán lesz a Szappanos u. 16. számú otthonban, február hó 19 20 és 21-én, délután pontosan félhárom órai kezdettel. Zöldbékák, hangyák, halak, golya, mokus élethűen utánozva előadják: „A békakirálykisasszony tüköralma” című mulatságos állatmesét. Gyermeket; felnőttet érdekel. (x)

x Urinók! Otthoni pénzkérésre értékelő orszóztott csipke készítését tanítjuk. Jelentkezés míg a létszám be nem telt. Bővebbet „Favorit” kézimunkaüzletben, Csapó ucca 24. Tanfolyamvezető özv. Pósch Dezsőné.

x Gadálkodóifjak farsangszóró táncestélye a „Koronában”, 26-án, szombaton, a második tanfolyam záróvizsgájával egybekötve. Schaff táncotánr.

— Folyó hó 21-én, hétfőn este fél 7 órakor „A hősök útja” című az olasz-abesszin háborúról készült film kerül bemutatásra a Déri-múzeumban a Magyar Turista Egyesület bérletlen kívüli előadása keretében. Bevezetőt mond dr. Wallisch Oszkár egyetemi lektor. Jegyek korlátolt számban még kaphatók előadás előtt 20 fillérért a Déri-múzeumban a pénztárnál.

— Ma délután pontosan hat órai kezdettel a vagongyár-dísztermében tartja meg a magyar munka megbecsülésének ünnepségét, amelynek keretében Fáy Istvánné főispánné ömeltősége nyújtja át a budapesti központ elismert okiratait a 15 évi hazafias munkát végzett MANSZ asszonyoknak. A díszgyűlésre lejön Budapestről Kabay Györgyné is. Díszgyűlés után kellemes szórakozásról gondoskodtak. A nemes munkát megbecsülő érdeklődőket szeretettel várja a MÁV műhelyi s nyilattelepi MANSZ vezetősége.

— Bélyeggyűjtők Egyesülete értesíti tagjait, hogy március hó hatodikán, vasárnap délelőtt tizenegyórától kezdettel tartja meg ezévi, immár tizennegyedik közgyűlését. Tárgysorozat szerepel a tisztikar megválasztása és a titkárnál benyújtott indítványok tárgyalása. Hivatatos helyiség a régi telefontközpont. Kérjük az előjegyzett eucharisztikus bélyegblook árát, darabonként 3.48 fillért, valamint a külön megjelenő eucharisztikus 16 és 20 filléres bélyeg árát 72 fillért és kezelési költség címén 5 fillért, összesen 4.25 fillért a titkárnak mielőbb befizetni.

x Nem kell angol szöveg. Ahhoz, hogy kifogástalan legyen a ruha, ma már nem kell angol szöveget vásárolni. A Trunkhahn posztógyár gyártmányú felveszik a versenyt a világhírű angol szövegekkel hiszen szintén színvonalú ből készülnek. A Trunkhahn posztógyár közvetlen a fogyasztónak is ad el szövegboltjaiban, Budapesten IV. ker. Prohászka Ottokár ucca 8. és II. Török körút 8. szövegeket. Vidékre kérje a mintakollektió bérmentés beküldését.

Ádámvölgyi prima tüzelőszén
olcsó, mert saját bányákból származik
teljesen szagtalan, mindenfajta kályhában kütűnően ég sa'akmentesen.
Kapható: **Gabányi Utóda**
Láng Mik. és szén- és tüzfűtő elepén, Csapó-u. 28
Telefon 24-49

Dr. Gödény Sándor gyógyszerész temetése ma vasárnap déli 12 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójában, Fehértói-cég rendezésében.

Kovács János bádigos temetése vasárnap félhárom órakor lesz a Köztemetőben. — Gebauer-cég rendezi.

Özv. Végh Mihályné sz. Végh Zsuzsanna 49 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap három órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, ugyancsak akkor exhumált hozzátartozói hamvait mellé. Gyászolják: bánatos gyermekei vejei és unokái. Lakás: Rakovszky u. 26. szám. Gebauer-cég rendezi.

Kádár Gáborné szül. Kerekes Juliánna életének 46-ik évében elhunyt. Temetését hétfőn délután három órakor a Köztemető ravatalozó terméből Bartha vállalata végzi, püspöki palota.

Szoboszlai János 80 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz a köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakás: Báthory ucca 42. Pusztai temetkezési intézet.

Özv. Jakó Lajosné sz. Schnabel Johanna ny. csendőrtiszt helyettes özvegye 64 éves korában, hosszu szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap délután félögy órakor lesz a köztemetői 2 A) ravatalozó teremből, az evangélikus egyház szertartása szerint. Lakás: Rákóczi ucca 41. Pusztai temetkezési intézet.

Gyászszerepe alkalmával

forduljon bizalommal régi és a közönség bizalmát kiérdemlő

Fehértói Dániel

temetkezési vállalatához, DEGENFELD TÉR 4.,

hol temetések, exhumálások a legolcsóbb árban végeztenek, személyes felügyelet mellett. Díszes gyászkocsik, halotyszállító autó, díszorsó, a legkényesebb igényt kielégítő felszerelés áll nb. megbízóim rendelkezésére. Telefon nappal és éjjel: 11-85. Költségvetés díjmentes.

Seres Lászlóné Horváth Jolán HÉV esztélyos felesége, 29 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután félhárom órakor lesz a Köztemetői 2 A) ravatalozó teremből, római katolikus szertartással. — Lakás: Méhes ucca 19. Pusztai temetkezési intézet.

Porcizja Dorottya és Károly. Köszönetnyilvánítás. Nagyon szeretett édesanyánk néhai özv. Porcizja Jánosné elhunyt a kalmából nyilvánított jóleső részvéteért, koszorúért, csokrokért ezúton mondunk hálás köszönetet. Benne a legjobb édesanyát vesztettük el, kinek emléke örökké élni fog szívünkben.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett feleségem elhunyt a kalmából megmérhetetlen fájdalommal osztoztak, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, a temetésen megjelentek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Reszegi Sándor asztalosmester. Köszönetnyilvánítás. Ezúton fejezzük ki hálás köszönetünket rokonainknak, barátainknak és ismerőseinknek, akik szeretett édesanyánk végtisztességétélén megjelentek, ravatalára virágot helyeztek.

Katona Imre és neje.

Köszönetnyilvánítás. Néhai Nagy András, szeretett férjem, gyermekem, testvérünk elhunyt a kalmából nyilvánított jóleső részvéteért, koszorúért, csokrokért, továbbá a Kossuth Dalkör és Törökös Dalkör tagjainak szíves közreműködésükért, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet.

Bánatos felesége édesanyja és testvérei.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik néhai Boros Sándor volt esztalosmester 30 éven át volt vendéglős elhunyt a kalmával a vigasztaló szavakért, koszorúért és csokrokért és a kartársaknak a temetések történt nagyszámmal való megjelenéséért ezúton mondok hálás köszönetet.

özv. Boros Sándorné.

Kérem a szülőkhöz. A debreceni hőcsészettanhallgatók „Árpád” Bajtársi Egyesülete kéri a szülőket, hogy saját érdekében hivatásos nevelőkért kiváló gyakorlattal rendelkező instruktort kizárólag az Egyesülethez forduljanak. Ezzel nemcsak a szegénysorsú, tanulmányaikat nagy nehézséggel folytató tanárjelölteknek segítenek, hanem gyermekeik mellé hivatásos szakemberként képzett tanerőt is kapnak. A megkeresést a következő címre kérjük: Árpád B. E. Debrecen, 10., központi egyetem, telefon: 25-00 és Donga Sámuel alvezér, Kollégium épület.

Lenyakozott flú holttestet találtak a kecskeméti halárban. A nyomozás szerint a 16 éves fiú fejét ráfektették a vasúti sínrre és az éjszakai vonat kereke vágta le a fejét. Ruháiban semmi féle frászt nem találtak.

A szabólesi nagy idegenrazzia több ezer ügy átvizsgálása után befejeződött. A rendőrségi kihallgatások eredményeként hír szerint öt beszivárgott galíciai egyén ellen indult meg a kiutasítási eljárás.

A „Viharsarok” tegnap kitűzött budapesti táblai tárgyalását Janovich táblabíró megbetegedése miatt elhalasztották.

Moszkva világháborúra uszítás a vörös hadsereg 20 éves fennállásának évfordulóján azt hirdetik, hogy közeledik a pillanat, amikor a szovjet és a kapitalista államok között élet-halál harc kezdődik.

Ujabb halálos műtétet hajtottak végre Budapesten. Az áldozat egy kalaposárúzeum tulajdonosának 33 éves felesége, Klier Józsefné, aki három héttig tartó szörnyű szenvedés után tegnap halt meg a kórházban. Az orvosok megállapították, hogy tiltott műtét történt s Kliernő hat hónapja volt más állapotban, mikor azt végrehajtották rajta.

Családi értesítések:

Antal Endre újfahértói tanító és **Szoboszlai Lili** nyírácsádi tanítónő jegyesek.

Schmidt osztrák külügyminiszter kinevezése alkalmából Darányi miniszterelnöktől, Kánya magyar, Ciano olasz, Ribbentropp német külügyminiszterektől barátságos üdvözlő táviratot kapott.

Schaff tanciskolájában a „Koronában” az új tanfolyamra beíratást még e héten elfogadok. Különórák bármely időben.

Besurranó tolvaj ruhaneműeket lopott. György Istvánné, Domb ucca 20 szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az esti órákban udvarára besurranva értékes selyemkombinékát, ingeket és ruhaneműeket lopott le a szarító kötélről.

Íróasztalokat, redőnyös íratszekrényeket, Wertheim-kasszákat, egyajtós ruhaszekrényeket, azonnali megvételre keres az Ingóságközvetítő.

Feltörték a kirakatot. Weinberger János kalapos, Széchenyi ucca 21. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki kirakatának üvegét az éjszakai órákban feltörte s egy értékes kalapot ellopott.

Jól sikerült a Görbe Éjszaka. Az Arany Bikában szép sikerrel tartották meg a Görbe Éjszakát és zsúfolt teremben vidáman táncolták át az éjszakát. A jelmezesek nagy serege vonult fel. Igen ötletes, szép jelmezek voltak. A bíráló bizottság a jelmezesek közül tízenkét nőnek és nyolc férfinak adott díjakat. Jelmez nyertesek, nők: a Nikotex Levante, apródruhás jelmeze sikert aratott. Magyar hölgy, Spanyol gitárosnő, Indlón nő, Virág kosár, Tirolli lány, Csillagos leány. — Férfiak: Jávai démon, Ember, vagy szörnyeteg, Notre Dame toronyór, Magyar esikós, Menekülő kinaí, Gorilla, Ricinus a báró, Tsing a Kossuth Lajos Film. A jelmezesek felvonulását, valamint a táncolók tarka seregét filmre vették fel. A bálon megjelent Fáy István főispán a társaságával és igen számosan a város vezetőinek sorából. Az éjjeli kabaréről és a farsangkirálynő választás eredményéről legközelebbi számunkban közlünk tudósítást.

Felfrissül, megerősödik, munkaképessége fokozódik a nagyterdei gyógyvíz fürdőtől.

Uj temetkezési intézet

Cégt. Pusztai József

Megbízható szolid árak, előzékeny és pontos kiszolgálás.

Kálvin tér 5. Telefon: 33-90.

Legolcsóbb fűszer és gyarmatáru beszerzési forrás

Grünberger és Glück

fűszer és gyarmatáru nagykereskedés Debrecen, Csapó u. 18. szám. Telefon 24-75.

Zsidó kultúrest. Szombaton este nagy érdeklődés mellett zajlott le a nyolcadik zsidó kultúrest az izraelita hitközség székházában. Az elnöki megnyitót Lederer Miksáné elnöknő tartotta, majd dr. Aczél Jenő ügyvéd nagyhatású előadása kapcsán a romba dőlő ideálokról beszélt. Előadásában kifejtette azt a romboló hatást, melyet a könnyű fajsúlyú irodalom és színművészet az emberi kultúrával. A nagy tapsal fogadott előadás után R. Jakabffy Magda zongoraművész egy Mendelssohn és egy Chopin valcert játszott el tiszta művészettel. Sok tapsot kapott. Leveles Márta kölönő verseiből adott elő nagy siker mellett, majd Schön Olga zeneakadémiai növendék énekelte Sebastyén József zongorakísérettel. A nagysikerű műsor után dr. Weisz Pál főrabbi köszönte meg a kitünő műsort és ezen záró aktsussal ért véget a kitünően sikerült nyolcadik kultúrest.

TERMÉNYTÖZSDE. A búza 10—15 fillérrel olcsóbb.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.40—20.70, 78 kg 20.70—21.00, 79 kg 20.95—21.20, 80 kilós 21.10—21.30. — Felsőtszai 77 kg 20.40—20.70, 78 kg 20.70—21.00, 79 kg 20.95—21.20, 80 kg 21.10—21.30, rozs pestvidéki 18.40—18.50, rozs maszarmazású 18.45—18.60, takarmányárpa elsőrendű 18.00—18.75, középminőségű 15.00—15.50, sörárpa kiváló 20.00—21.00, prima 18.50—19.50, sörárpa 17.25—18.50, zab elsőrendű 15.00, 16.20, középminőségű 15.75—15.80, tengeri tiszántúli 12.35—12.45, mas 12.25—12.35, korpá 12.55—12.70, 8-as liszt 14.50—15.00 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 205 darab sertést. — Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 106—109 fillér, I. szedett 103—104 r., II. 100—102 fillér, III. 94—97 fillér, exportzsír márkázott 162 fillér különként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza mázsája 19.60—20.00, rozs 18.50—17.00 pengő, árpa 15.50—16.00, tengeri 10.80—11.40, lucerna 6.60—7.6, széna 4.00—5.00 pengő, szalma 1.80—2.00, cukorrépa 2.50—2.80 pengő, takarmányrépa 2.00—2.20 fillér.

Ami a büntető törvénykönyvből kimaradt

Kétségtelen, hogy a Csemegi Károly által 60 évvel ezelőtt megalkotott büntető törvénykönyv nem tud lépést tartani a rohanó élettel és a modern technika vívmányainak korszakában naponta jelentkezőnek az avult törvények és jogszabályok hiányosságai, azonban nem merném azt állítani, hogy olyan sürgős és a polgárok 98 százalékának érdekében nélkülözhetetlen szükség volna egy olyan hiány pótlására, illetve annak törvénybeiktatására, hogy »aki büntetését teljesen kiállotta, azt a hatósági erkölcsbizonyítvány ne bélyegezze meg büntetett voltának feltüntetésével.

Az erkölcsbizonyítvány kiadását, annak tartalmát a 4961—1927. B. M. sz. rendelet szabályozza, taxatív felsorolja, mikor, milyen esetben hogyan kell kiállítani a bizonyítványt. Részletes utasítást ad arra vonatkozólag, hogy a bizonyítványban csak azokat a tényeket kell igazolni, amelyeknek igazolását arra a célra, amelyre a bizonyítvány szolgál, az egyes jogszabályok megkövetelik. Tehát nem minden erkölcsbizonyítvány egyforma, tartalma a célja szerint különbözők. S az csak természetes, hogy egy olyan egyén, aki már egyszer akár önhibájából, akár más hibájából addigra jutott, hogy a törvényes keretek túllépésével a törvénnyel összeütközésbe került, az valamiképpen bünhődjék. — A megjavulás lehetőségének főként akkor, ha az illető más hibájából került ittközésbe a törvénnyel, semmi akadálya, legfeljebb az, aki közhivatali pályáján tévedt meg, akár ifjúságának önfelédelt percében, akár pedig idősebb korában beállott nyomorúság anyagi gondjai miatt, büntetésének letöltése után nem mehet ismét közpályára. Ez azonban egyáltalában nem ok arra, hogy valaki a bűn hínárjába süllyedjen éppen ma, amikor már a diplomás ifjúság is a szabadpálya felé van irányítva. Egy olyan ember, aki életében olyat botlott, hogy azt jog erős ítéllettel kellett lerögzíteni, ha még ki is töltötte a büntetését, akkor is nagyon meg van becsülve, ha a társadalom százalékos nagy többsége visszafogadja, kenyeret ad a kezébe, megelhetését biztosítja s semmi oka nincs sérelmezni azt, hogy korábbi kiváltságosabb helyzetébe ismét vissza nem kerülhet, vagyis közpályán többé nem fogadják rokonszenven.

Az egyszer megtévedt ember még újra visszatérhet a társadalmi életbe is akkor, ha a kiállott büntetés után józan gondolkozással belátja azt, hogy ugyanarra a színvonalra már nem emelkedhet, ugyanabba a társaságba az önvád tudatában sem mehet vissza, ahol előbb volt, de egy más társadalmi rétegben, vagy foglalkozási ágban keresheti további boldogulásának lehetőségeit s éppen olyan derék és dolgozó polgára lehet az államnak, mint büntetésének kitöltése előtt. — A praeventio, megelőzése a büntetésének elkövetésének. Az a körülmény, hogy ha egy jogerős ítélettel elítélt egyén erkölcsbizonyítványába, hangsúlyozom azt is, hogy célja és rendeltetése szerint változó tartalmú erkölcsbizonyítványba, jóllehet első alkalommal elkövetett büntetésért bekerült a büntetés, — szintén a praeventio elvét támasztja alá és a büntetés felé hajlók jelentékeny száza lékát tartja vissza attól, hogy az aurea mediocritásról le ne térjenek. Nem osztom a cikkíró nézetét abban, hogy akkora hátrány származna az egyesre, illetve az egész

társadalomra a jelenlegi erkölcsbizonyítvány rendszer mellett, mint amekkora előnyt szolgál a visszatartás és elrettentés szempontjából.

Már a büntető törvénykönyv elővívési joggyakorlata eltekint a büntető eljárás megindításától, vagy a kiszabott büntetés végrehajtásától — bizonyos idő elteltével, — de nem azért tekint el akár az eljárás megindításától, akár a kiszabott büntetés végrehajtásától, mert az egyén által elkövetett eseményre a feledés homálya borult hanem éppen az in dubio pro reo elve és az anyagi igazság érdekében teszi azt, mert például halálal büntetendő eseményért, ha 20 éven belül az eljárást nem indították meg, azontul már nem is indítható meg nyilván azért, mert 20 évre visszamenőleg sem gyermek, sem felnőtt nem tud olyan pontosan visszaemlékezni és nem tud olyan megnyugtató bizonyítékokat szolgáltatni, hogy annak alapján bárkit is a törvény teljes szigorával lehetne megnyugtatóan büntetni. Nem maga az elkövetett esemény ment feledésbe, hanem az elkövetésnek a részletei, annak az indító oka. Arra ugyanis vissza tud emlékezni akárki, hogy 20 évvel ezelőtt meggyilkoltak valakit, de azt megnyugtatóan senki se tudja bizonyítani, hogy miért, mi okból, ki és milyen szándékkal követte el azt? Tehát az ügynevezett lélektani okokat s amellet szóló tárgyi bizonyítékokat rekonstruálni csaknem lehetetlen.

Itt rehabilitációt nem lehet alkalmazni azért, mert rehabilitációra csakis annak lehet igénye és annak van joga, aki valamilyen büntetést ártatlanul szenvedett el vagy akit ténybeli tévedés folytán súlyosabban ítéltek el. Olyan egyén rehabilitációja pedig, aki a büntetés ment elköveté, azzal arányban álló jogerős büntetését kitöltötte, — teljesen indokolatlan, mert ha ez tényleg lehetséges volna, akkor könnyen előállhatna az a gyakorlati eset, hogy pl. egy ember, aki ezelőtt pár évvel közhivatali állást töltött be, nagyobb összeget sikerasztott, ezért súlyos felelősségteljesítést kitöltötte, rehabilitáció folytán ismét ugyanolyan vagy megfelelően elrejtett illegitim javai felhasználásával, sokkal jobb, sokkal magasabb életszínvonalat biztosíthat magának, mint ami a büntetés kitöltése előtt volt. Ez pedig a közszempontjából éppen a mai világban nem volna kívánatos.

Itt némi fogalomzavart látok a cikkíró részéről, mert azzal a ténynyel, hogy valakinek a jogerős büntetését feltéve, de meg nem engedve az erkölcsi bizonyítványból kihagyná az illető, még nem lesz rehabilitálva.

A közhivatali pálya ma anélkül is annyira túl van zsúfolva, hogy abban az esetben, ha a morális követelmény hiányában ilyen egyének is, ismét helyet foglalhatnának a saját maguk által elhagyott, de korábban betöltött állásban, nem hiszem, hogy volna olyan ember, aki akár a humanizmus, akár a keresztény világszemlélet előretörésének és érvényre jutásának jelzője a rehabilitáció ilyen irányú kiterjesztésére fel merné használni. Nem pedig akkor, ha figyelembe vesszük Berzsenyi Danielt — egy évszázaddal ezelőtt — a »Magyarokhoz« írt költeményének azt a sorát, hogy »... minden ország támasza s talpköve a tiszta erkölcs, mely ha megvész, Róma ledől s rabizába görbed.«

Dr. Nánássy Lajos

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Február 20-án, vasárnap délután 3 órákor mérsékelt helyárral: **gyermekelőadás.** — Félhat órákor ketten egy jeggyel: **Gólyaszanatórium.** — Felkélenc órákor bérletszűnetben: **Mezei pacsirta.**

Február hó 21-én, hétfőn délután félnyolc órákor, mérsékelt helyárral: **gyermekelőadás.** — Este 8 órákor A bérlet 21. számban: **Mezei pacsirta.**

Mezei pacsirta

A színlap romantikus operettnek mondja ezt a háromfelvonásos zenés játékot, hát mondjuk, hogy valóban az is. Mert romantika van is benne főlösen, már amint ez a mai operettekben és általában az operettekben szokott lenni. A haldokló műfaj minden kelleke itt van különben. A gróf, a cselédből lett világhírű művész, a huszartiszt, a kivakaródzott falusi legény, még szépségkirályválasztás is s ha kell, a nagyon lejár és lejáratott irredenta pántlika is kéznél van és hat kép, melyet vígan el lehetett volna intézni három rendes felvonással és akkor mindjárt több is, jobb is lett volna ez a zenés vígjáték, melyet félházzal nézett végig.

A muzsikája az, melyben a legtöbb eredetiség van; itt-ott néhány darabja megkapóan őszinte, szép és magyaros, amit *Csanak Béla* karnagy kedvvel, lendülettel szólaltatott meg.

Jurik Ica és *Pogány Margit* énekes, táncos vállalkozásán fordult meg a darab és mindketten a legnagyobb igyekezettel sokkal többet hoztak ki szerepeikből, mint amennyit ért. *Tanay Emil* szépen énekelt, *Sugár Mihály* izes legénykedése, *Somlay Julia* deccens alakítása, *Mányay Lajos* szép beszéde, *Alsóghy Lajos* mókás figurája és *Balázs János* őszinte színnel megrajzolt öreg gazdája adtak színt, életet ennek a papírosdarabnak.

A rendezés azonban itt-ott elnagyolta a dolgot és a tábornok ruházatát mégse lehet összetéveszteni a félig hajdú, félig tábornok adjuzsztúrungjával, arról a szegényes dekorációról nem is szólva, amit a mellére raktak.

A díszletek szépek voltak, de az előadás elnyúlt.

A kevés, alig jó félházzal közönsége nagy igyekezettel próbálta a színészek szép munkáját igazolni, sajnos, nem teljes siker mellett.

A színházi iroda hírei:

Farsangi találkozóra a Csokonai-Színházban adnak egymásnak randevút ma délután 3 órákor és hétfőn délután 3 órákor a Fővárosi Gyermekszínház kacagtató farsangi előadásain felnőttek és gyerekek, kicsinyek és nagyok! Vasárnap délután 3 órákor

GYERMEKELŐADÁS! HAMUPIPÓKE!

Ma, vasárnap délután 3 órákor **KETTEN EGY JEGGYEL: GÓLYASZANATÓRIUM.**

Este 8 órákor

Mezei pacsirta!!!

Anyukám! Ugye engem is elvisszel a színházba Hamupipóké megnézni?

Hétfőn délután 3 órákor

GYERMEKELŐADÁS!

Este A. bérlet 21. számban

Mezei pacsirta

Sporthíradó

A »Debrecen« sporthírszolgálatát jelenti:

Debrecenben vasárnap délután a DVSC pályán 3 órákor Boeska—Püspökladányi MÁV barátságos mérkőzés. Vasárnap a Budapest—Páris mérkőzés miatt nincs bajnoki forduló és így a Boeska—csak barátságos mérkőzést játszik. A P. MÁV Kelet bajnokságban vezet, de kérdés, mennyire van már edzésében és ettől függ az eredmény is.

Előzőleg fél 2 órákor DVSC—DVSE edzőmérkőzés.

A DEAC pályán 10 órákor DEAC—Textil edzőmérkőzés lesz.

Párisban hatodjára találkozik Budapest—Páris válogatott labdarúgó csapat. Négy magyar győzelem után egy francia győzelem következett s most válik el, a franciák javultak-e, vagy a magyar csapat romlott s érzí majd Cseh, Sárosi és a vidéki játékosok hiányát. A mérleg inkább francia győzelem felé mutat.

Országos szempontból Budapesten is több edzőjellegű mérkőzés lesz: Ferencváros—BESZKART, Kispest—Csepel stb. Az MTK jubilaris vívőversenye és a foiskolai jégbajnokság még az esemény.

FELKÉREM a Rákóczi FC összes játékosait, hogy tízenként órára a Nyilastelepen jelenjenek meg, a Toldi FC

Városi hirdelmények

HANGVERSENY A ZENEISKOLÁBAN

Debrecen sz. kir. város zeneiskolája folyó hó 21-én, hétfőn este 8 órákor rendezi énekfőtanzakos növendékekkel II. nyilvános hangversenyt az intézet hangversenytermében.

Műsoron a dal-és énekirodalom legszébb kamaraegyüttes művei szerepelnek. Jegyek díjmentesen igényelhetők a zeneiskola titkári hivatalában, délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig. Vár uca 1. (telefon: 33-96).

Árpa vetőmagnak,

tengeriszár, búzaszalma, árpa-szalma és zabszalma kis és nagy tételekben kapható a városi szikgati gazdaságban. Telefon 32—97.

Debrecen sz. kir. város

Polgármesterétől.

7.308—1938. VI. szám.

HIRDETMÉNY.

Értesitem a város érdekeit közönségét, hogy a Semsey úradalom a Balmazújváros község határában levő vadászterületén a kártékony és ragadozó állatoknak méreggel való pusztítására kért engedélyt.

A 16.086—1899. B. M. számú körrendelet értelmében olhívom a vadászterület szomszéd birtokosait hogy ha a szándékolt mérgezés ellen kifogásuk van. — észrevételeiket Balmazújváros község előljáróságánál 3 nap alatt szóban vagy írásban tegyék meg.

Debrecen, 1938. február hó 11.

Polgármester.

DEBRECZEN

KÉPES VASÁRNAPJA

Kép a davosi jégpályáról. Gyorskoresolyázók treníroznak a világbajnokságra.

Erdekes kép a svájci hegyekről, ahol az erős nap már virágokat varázsolt elő.

Mi legyen a fiuból?

A pályakereső ifjuság mai helyzete és jövő kilátásai
Írta dr. CSÜRÖS FERENC ny. közművelődési tanácsnok.

— Harmadik közlemény. —
Az elhelyezkedésre váró, protekcióval nem rendelkező fiataloknak azonban nagy vigasztalására lehet az, hogy a köztisztviselői pályákon től, a szabadpályákon és a magángazdaság keretébe tartozó pályákon a protekciónak nincs és nem is lehet szerepe a dolog természetére szerint.
Hogy csak egy riktó példát mondjak, mellyel megvilágítom az egész kérdést.
A színészi pályán fordul elő első sorban, hogy egy-egy kezdő művész hatalmas pártfogókkal, jól irányított sajtóközleményekkel ki tudja verekedni magának, hogy előkelő színháznál szerepet kap. De mikor magára marad a színpadon szemben a közönséggel, bizony nem használ neki semmiféle protekció. Ha van tehetsége, férvényesül. Ha nincs, egy-kettőre letűnik a színpadról. Ezen nem tud segíteni semmiféle protekció.
Igy van ez minden más, nem köztisztviselői pályán.

A magángazdaság munkatempója a dolog természete szerint nem tűrheti meg a nem araváló vagy hangyá tiszteletét.

Az ilyen elhelyezkedő protekció útján esetleg elérheti azt, hogy kap egy íróasztalt valamely magánvállalatnál, de ha nem bírja a munkairamot s bele nem tud abba illeszkedni, előbb-utóbb föltétlenül kiküszöbölődik. Mert a magánvállalat nem veheti kalkulációjába a hasznavehetetlen alkalmazottait. Veszteséggel dolgozni nem akar, de nem is tud.

Ezzel el is értünk vizsgálódásunknak ahhoz a pontjához: mi hát a teendő?

Az kétséget kizáróan megállapítható, hogy a köztisztviselői pályák felítve vannak, ezáltal belátható időn belül nem is fog változni a mostani helyzet.

Merre, hova forduljon hát az a szülő, aki gyermekével most áll a sorsdöntő kérdés előtt: mi legyen a fiuból?

En erre olyan feleletet adni nem tudok, hogy megjelölhetnék egyes életpályákat és azt mondhatnám: végeztesse a fiúval ilyen vagy olyan iskolát, vagy tanfolyamot s akkor a gyerek biztos elhelyezkedésre fog találni.

Ilyenre nem vállakozom. Ellenben fel tudok vetni néhány vezető gondolatot és talán irányítók mutatni olyan távlatok felé, melyek a pályaválasztásnál nagyon is meggondolni valók volna.

Mindenekelőtt tisztában kell lenni azzal, hogy a jövő fejlődése mely területeken ígér meglehetően szaporodást.

Belátható időn belül nem igen lehet számítani arra, hogy új gimnáziumok épüljenek, hogy a bírói testület megnagyobbodjék, hogy katonatiszti, rendőri, esend-

őri állományunk szaporodjék hogy új minisztériumok létesüljenek. Tehát a köztisztviselői, tanári, bírói, katonatiszti s ezekhez hasonló életpályákon hosszú időre csakis a rendes utánpótlás szükségére fog mutatkozni.

Talán az egy tanítói pályán lesz kilátás nagyszámú létszám-szaporodásra, ha a kormány tovább fogja folytatni a népiskolák szaporításának politikáját, amire pedig kényszerülve van a népiskolák mostani zsúfoltsága miatt és azért is, mert falvakban, tanyákon még mindig érezhető az iskolahiány. Viszont azonban meggondolni való hogy jelenleg is nagyon sok a diplomás tanító és tanítónő, aki már évek óta vár az elhelyezkedésre és aki első sorban jöhethet számításba az új kinevezéseknél.

Főntebb már rámutattunk arra, hogy a hitelügyi, kereskedelmi és ipari pályák korántsem annyira telítettek, mint a köztisztviselői pályák. További fejlődésükre és befogadó képességük nagyobbsára bizvást számítani lehet.

A szülőközönségnek tehát — főleg a középosztálybeli szülőknek

— nyomatékosan figyelmebe ajánlható, hogy gyerekei pályaválasztásánál erre a körülményre figyelemmel legyen. Szakítson a háború előtti világ felfogásával, mely a gyakorlati életpályáktól érthetetlen előítélettel húzódozott. A középosztály igyekezzék gyerekei számára kihasználni a lehetőségeket, melyek a gyakorlati életpályákon mutatkoznak. Természetesen már a családi nevelésben is jó példát adra a kötelesség-tudásra és munkaszeretetre. Mert ezek nélkül a gyakorlati életpályákon nincs boldogulás. Ezek birtokában ellenben a pályakezdés előtt álló ifjuság sokkal több reménységgel veheti fel az életküzdelmet, mint a túlszűfolt köztisztviselői pályákon.

Erős fejlődésre van kilátás különösen a technikai tudást kívánó életpályákon.

A villamos energiának mind szélesebb körű kihasználása, a szemmel látható fejlődésben levő és teljes kifejlődésüktől még messze álló találmányok: az autó, repülőgép, mozi és rádió mind újabb és újabb keresési lehetőségekkel kecsegtetnek.

Az utolsó évtizedben rohamos fejlődésnek indult *filmtechnika* például egymagában ennyiféle új foglalkozást hozott magával: filmgyárak és laboratóriumok művészei és munkásai, filmrendezők és segédrendezők, operatőrök, dramaturgok, feliratrírók, szcenáriumírók, gyártási vezetők (producer), főlvételezők, asszisztensek, hangmixerek, hangmérnökök, plakátrajzolók, filmvágók, diszlettervezők, elektrotechnikusok, vetítógépezek, mikrofonkezelők, sminkmesterek, öltöztetőnők, fodrászok, jelmezsabók, diszletterfestők, diszletterező ácsok, asztalosok stb. stb.

A szülők nagyon jól teszik, ha gyermekeiket, akik hajlandóságot árulnak el a technikai tanulmányok iránt, éppen nem igyekeznek eltéríteni a hajlamuk szerinti pályától. Sőt ellenkezőleg. Szakiskolákban igyekezzenek megszereztetni velük a beható elméleti és gyakorlati tudást.

A jövő elhelyezkedésüket sokkal inkább biztosíthatják, mint bárhol másutt. A technikai tudást kívánó életpályákon további rohamos fejlődésre lehet számítani.

Más okból, de szintén fejlődési és jövőt lehet látni az egész-

Egy 22 éves amerikai farmer 70 éves nőt vett feleségül. — Képiünkön fiatal pár.

ségügyi életpályáknak.

Másfél évvel ezelőtt a magyar ifjúság egy derék csoportja nagy fáradsággal, utánjárással és alapos felkészültséggel egy kiállítást hozott össze, melyet minden magyar embernek, de kivált vezető állásban levőnek meg kellett volna néznie. Nemcsak megnéznie, hanem a kiálló tanulságokat is levonni belőle.

Megdöbbenő számok és grafikonok mutatják be ezen a kiállításon, hogy társadalmunk az egészségügy terén mennyire el van maradva. Milyen rettentő sok még a tennivaló kivált a falu egészségügyének fejlesztése terén.

Belügyi kormányzatunk egészségügyi osztálya már el is indult azon az úton, melyen minden tanakodásnál és tanulmányozásnál, anélkül, többet érő cselekedetekkel igyekszik lépésről lépésre előbbre jutni.
Zöldkereszt mozgalom elnevezéssel indult meg ez a kezdeményezés, melytől nagy eredményeket, a falu egészségügyének gyors feljavítását bizalommal lehet várni.

ni. Ha a magyar állam és a társadalom megadja az anyagi eszközöket e mozgalom céljaira, úgy a közegészségügy javulása terén nagy előhaladás várható már a közeljövőben.

Természetesen ez a javulás csakis az egészségügyi szervek (orvosok, védőnők) nagymértékű szaporításával járhat együtt.

A szükséglet nagy, a helyzet javítása égetően sürgős.

A magyar falu egészséges körülmények közé jutása egyjelentőségű a magyar faj épségének fenntartásával.

Olyan elemi fontosságú a kérdés, hogy a jövőben való sikeres megoldásban kételkednünk nem szabad. A magyar nemzet jövő megmaradása ott dől el a falun.

Ezzel elértünk vizsgalódásunk legfontosabb területére.

Mi magyarok nem számíthatunk arra, hogy gyarmatot kaphassunk, ahol fölös számú értelmiségünket elhelyezni tudnók. Mi nekünk valóban itt élnünk, halnunk kell.

(Folyt. köv.)

Jegyzőkönyv

arról, hogy

A CÉHRENDSZER

Idéjét mult valami, amit akárhogy szeretne is néhány időtől elmaradt ember megvalósítani ismét Románia területén. Arról írnak, beszélnek, hogy visszaállítják a céhrendszert. Persze, beszélni könnyű és tudjuk, hogy honnan jűj a szék. Ha a céhrendszert visszaállítják, az azt jelentené, hogy a céhbe csak fajrománt vesznek fel. Tehát minden kisebbségit eleve kizárnak most már az ipari, kereskedelmi pályáról is...

Ezek a jámbor urak azonban elcsúsznak önmagukat akkor, amikor ilyesmire ábrándoznak. Elcsúsznak önmagukat, még pedig a saját fejükre. Mert a világ minden közgazdasági kérdéssel foglalkozó ember tudja, hogy a céhrendszer nem azért szűnt meg, mert már nem akartak a céhbe belépni az iparosok és kereskedők. Egyszerűen megszűnt, mert a kézműipar és főleg a gyáripar, tehát a gépek egész egyszerűen lehetetlenné tették a céhek további fennállását. Munkás van ma már és nem iparos elsősorban. Gyáripar és nem kézműipar. A munkás és a gép nem fog engedelmessé válni a román képviselőknek. Ha Colbert, Turgot, Smidt Adám nem tudtak megbirkózni ezzel a kérdéssel, akkor egészen biztos, hogy Románia nagyképi és hatyke urai se tudják visszafelé forgatni háromszáz esztendővel a világ kerékét. Mert az igaz ugyan, hogy ők legalább háromszáz esztendővel visszamaradtak az európai kultúrától, de azért a világ most az ő kedvéért nem fog visszafelé járni, bármennyire szeretnek is...

arról, hogy

NEM LESZEK

képviselő, bármennyire szeretnék is képviselőként elmondani egyet, más a magyar parlamentben. Mert az csak természetes, hogy a közpályán mozgó ember ott szeretne beszélni, tenni, ahol annak a beszédnek és tettnek van is értelme; a parlamentben. De ebből a parlamentből eleve kizártak sokakat, így mindazokat, akiknek nincs kétezer pengőjük arra, hogy biztosítsanak letegyük. A javaslat arról, a kétezer pengőről beszél, mely áttörhetetlen gát. Ha ez a kétezer pengő megmarad, úgy az a legszörnyűbb igazságtalanság lesz a parlamenti életünkben. Ez azt jelenti, hogy a közpályán, a

dolgozó osztály soha képviselethez igazi képviselethez nem juthat, mert csak a pénz és ennek léte, vagy nem léte dönti el, hogy ki lehet és legyen képviselő a magyar parlamentben...

Kérdezem, hogy hol van a világon az a magyar fajtájú közép- és felsőosztálybeli, aki fizetéséből, keresetéből össze tud hozni kétezer pengőt és ezt arra a célra tartalomtatja, hogy képviselőválasztáskor biztosítsa a legyőzést...

Alom és hű ábránd... Nem fenyeget ugyan az a veszély, hogy képviselőnek jelölnek, de ez a kétezer pengő véglegesen megnyugtató, hogy ilyen nagy veszedelmek soha se fog fenyegetni... arról, hogy

TÖBB EZER PENGŐT

nem lehet és nem szabad egyszerű emberre bízni még akkor se, ha az tízennyeg esztendőig megbízhatónak mutatkozott. A multheti példa azt mutatja, hogy az alkalom szűli a tolvajt; az az altiszt reggel még azzal a gondolatokkal ment el hazulról, hogy egész a napi teendőjét és mikor a kezébe érezte a vagyonnak számító tengerdek pénzt, felfordult a józan esze, meg kísértette az ördög és a reggel még munkába indult emberből tolvaj, sikkesztó lett...

A közpénz érték akkor is, ha fillérről van szó. Lehetetlen állapot az, hogy ne legyen a köztisztviselőknek anyagi tisztviselője, hogy ilyen súlyos összeg felvételére ki ne küldhetnének két tisztviselőt. Nem egyet, de kettőt. Mert az nem melegség, hogy megkerült a pénz egy része, nem melegség, hogy másra kell a tisztviselő. Minden közpénz a mi verejtékünk eredménye, minden közpénzből eredő fillérről valahányan verejtékeztünk, tehát becsüljük meg azok, akik szintén az adózó polgárok pénzén foglalkoznak közügyek vezetésével...

Az meg egyenesen tarthatatlan, hogy egy mult heten szomorú vizsgát tett hajdú mellé egy női alkalmazott, egy ideiglenes tisztviselőt adott, az feletlős. De azzal elintézni ezt a szomorú ügyet, hogy most állásából kitétek azt a szegény tisztviselőt, az már embertelenség. Nem megoldás, nem melegség. Nem feletlős, nem olyan megbízásra alkalmazott tisztviselő volt. Egészen bizonyos, hogy illetékes méltán, az állásából elmozdított tízennyeg évig becsülettel dolgozó nőnek elégtételt fog szolgáltató. Mert maga az a tény is képtelenség,

hogy valaki tíz esztendőn keresztül ideiglenes alkalmazott akkor, mikor tudunk eseteket, hogy valakit egy esztendő alatt háromszor léptettek elő... arról, hogy

A JÓTEKONYSÁG BALJA

már, már súlyos adója a társadalomnak. Ugynevezett szezon idején tömegével jönnek a csekkok, felhívások, kérések, de azzal senki se gondol, hogy miből. Ezek között a csekkok felhívások között vannak érthetetlen meglepetések is. Nevezetesen olyan is akad, melynek meghívóján olvashattuk, hogy az első bálozó lányoknak ingyen fényképet, ingyen autót és nem tudom én, hogy mi mindent bocsátanak rendelkezésükre. Rendben van, nagyon szép dolog az udvariasság, de ez már túlméretezett. Mert vagy jótékony bál és akkor minden fillér menjen arra a bizonyos jótékony célra. Első bálozóknak gavalléros meglepetést szeretni aligha merné mondani valaki, hogy ez is jótékony. Ez más lapra tartozó gavalléria, tehát szerencsésebb ötlet volna ilyesmit

ki se találni...

arról, hogy

TIZ EV ALATT

félmillió pengőt sikkesztottak játékos kedvvel és nagyíri passzióval valamelyik löversennyel kapcsolatos intézménytől. Olyan ország ez, hogy a magyar közoktatási élet is szívesen venne ilyen hatalmas segélyt és sok mindent lehetne, azaz lehetett volna belőle megteremteni. Bosszantó és minősíthetetlen tett. De nem értjük azt az intézményt se, melynek ilyen könnyedén lehet tíz esztendő alatt többszöri feljelentések és vizsgálatok dacára olyan summás pénzeseket csak úgy elkezelni. Ott valami nincs rendjén; vagy az adminisztrációval, vagy az ellenőrzéssel. — Es ha annak idején Széchenyi arra gondolt volna a magyar löversennyek megteremtésénél, hogy ilyen eredmények is előfordulhatnak, bizonyára kétszer is meggondolta volna tervét...

Még akkor is, ha pont a magyar löversennyésztés emeléséről lett legyen is a szó...

Jegyző: sz. r. i.

A magyar szellem vándorútja

Petőfi lírája.

Petőfi legeredetibb remekei leíró versei. Csodálatos képsorozatban örökíti meg szülőföldje, az Alföld bűbáját. A pusztát addig egyhangúnak hitték, ő utána meg Gyulát szinte mentegézik egyik versében, hogy Erdély hegyeit is szépek tudja látni. A természet varázsát a művészek fedezik föl. Az Alpeknak Goethe csinált idegenforgalmi propagandát, a Hortobágyt Petőfi.

A leíró vers nem könnyű műfaj. A tájleírás a festő feladata. A költőnek ezt a tárgyat előbb le kell fordítania a tér nyelvére az idő nyelvére. Petőfi mestere ennek. Leírás, lajstromozás helyett elbeszéli egy alföldi útját (Kiskunság), egy repülő kirándulását (Alföld), vagy arról ad számot, milyen érzést kelt benne a rozoga csárda (Kutyakaparó). Költői fogásokban mindig új, meglepő, épen, mert egészen természetes. A Tisza első fele kristálytiszta rendező a tájelemek. A víztükörről indul ki s végigtekint a két parton sorban a szemhatár pereméig. Fölváolja a táj fölé az eget; ad, a csönd érzékeltetésére, néhány hangnyomást; az élethűséget egy kis emberi mozgással is fokozza, végül kibuggyan belőle a természetrajongás. Mindez pontosan követi a jobbra-balra tekintő ember fejmozdulatát, testgyakorlatot lehetne az alapján szerkeszteni. A vers másik fele csattanós adoma: a Tisza személyesen kopogtat be a költő ablakán, hogy megköszönje védőbeszédét. — A két versszak hiánytalanul egygyórr. Leírás alapján nemcsak tájképet készíthetünk könnyen, hanem akár térkép-vázlatot is.

Családját épűgy verstemává teszi, mint szülőföldjét. Ebben is tárgyfel-fedező. Hatása akkora, hogy utána csaknem minden költőnk úgy ábrázolja szüleit, testvérét, mint ő. Szerelmi életét is föltárja. A halott Csapó Etelka iránt még túlvilági rajongással van tele. Az előkelő Mednyánszky Bertát már érett lírával hódolja körül. Utolsó szerelme is gazdag művelt lány, Szendrey Julia. Eredeti egyéniség, frónőnek sem jelentéktelen. Méltó élettársa Petőfinek. Később kényszerítő körülmények hatására újból férjhez megy, de holtig vezekel gyerekasszonykori boldogtalan lépéséért.

Petőfi nemzedéke, akár a nép, eleinte a magánéletet festi, hazafias verset keveset ír. De Petőfi hamar áttör ezen a korláton. Birtokba veszi a líra világirodalmi formáit is. A Felhők ciklus csupa műköltői romantika. Végso évi remekeiben aztán egyesül

a két vívmány: a legteljesebb népi erő és legvegetemesebb európai távlat. Minden lírai műfajt magyarrá tesz. Kora egész érzelemanyagát, gondolatvilágát kifejezi, nagy tetteit megörökíti.

Hazafias költészete Kőlcsey nyomán indul. A »Honfidal« zenéje, reménykedni atig merő tartalma a Himnusszal rokon. Már a »Hazáról« ői borúja, óriási romantikus képei Vörösmartyra utalnak. A Szózat vagyis egy vetődik itt föl: nem bizonyos, hogy a magyar dícsőség csak hulló csillag, visszatérő üstökös is lehet.

Petőfi legegységibb hazafias dala tette buzdít: Itt az idő, most vagy soha! Távlatból senki nem indult a politikai költészet felé, mint ő, de nagyobb sem alkotott benne senki. A jogtalan milliók szószólója; vagyis ő, először, az egész osztálatlan magyarság tolmácsa. Hangja betölti a magyar földet, gyorsítja a fejlődést és kötelezi összes utódait, hova álljanak. Mikor Segesváron ellünik, dala nő, árad tovább, magyar élettél és igazsággal zengi be a 19. század szabadságrajongó köztudatát.

Petőfi elbeszélő költészete

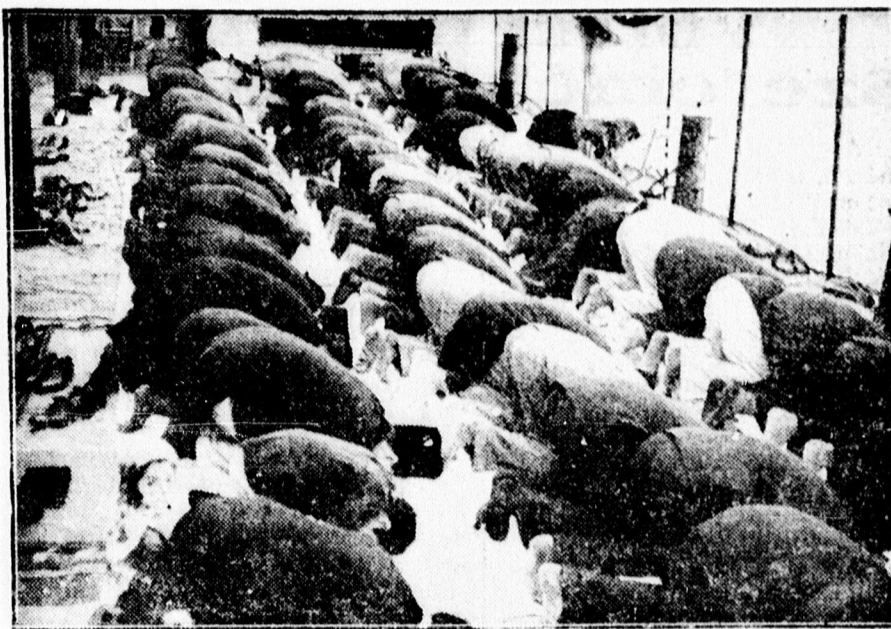
Petőfi nemcsak lírikusnak páratlan, elbeszélő költészete is új érték. Arany nemcsak Toldijához lel a János Vitézben irányítást, versesregény-törökdékét, legegységibb elbeszélő művét is Petőfi Apostola és Bolond Istókja ösztönzi.

János Vitéz a valóságérzék és korlátlan képzeltet közös remeke, akárcsak legszebb népmesénk. Falu-képe hű, üde, obsitos-földrajza gyermekien édes és fölényes. A halott Iluska: Csapó Etelka: János Vitéz a költészet tündérbírodalmában királyságot nyerő fiatal Petőfi.

A Bolond Istók és az Apostol szintén lírai színezetű. Egyik a vídám, másik a szenvedélyes, lázas Petőfi. Bolond Istók a lebírhatalan kedvű fiatalság éneke. Hőse lányt nyer, gazdagot, mint ő Juliát. Az Apostolban is ott sugárzik az »erdői komtesz« alakja. Szilveszter a január első hajnalán született költő maga. A puszták éneke a nagyvárosi nyomortonyákról ereszté útnak főhősét, a szegények védelmére. Szilveszter ellen minden erő összefog: egyházi és világi hatalom, még a tudatlan nép is. Petőfi magát szintén majdnem agyonverték tulajdon szülőföldjén, mikor föllépett képviselőnek. De ez csak fokozza önfeldozó szeretetét a félrevezetett nép iránt. Apostola megrázóan szép és nagy alkotás. Egyházellenes, — akkor papok voltak a cenzorok! — de nem hitetlen. Vallásos verse alig van, de mély hite éu az Apostolból derül ki.

Amerikában nagy divat a hullámlövaglás. Képünkön látható versenyző 135 kilométert tett meg óránként.

Az Angliában élő hinduk vallásos ünnepélye a Woking Imaházban.

mikor Szilveszter fölszárnyal Isten trónusáig.

Elbeszélő költeményei közül még a Tündéralom magaslik ki, az első szerelem lírával átszótt remeke. Elbeszéléseivel, útirajzaival prózánkat teszi ismét életizűvé, a nyelvtudás mesterségségei után. Amihez fog, úttörő

értékű. Nemesak kortársaira hat döntően, egész irodalmunknak ő a fordulópontja. Magatar'asa, észjárása színmagyar. És ez a fontos, nem a származás, Petőfi költői lángesze, eszményi jelleme, a ma legjáva fiatalának egyre inkább példaképe.

Juhász Géza.

Hogy küzdenek Amerikában a vallásellenes áramlatokkal szemben

Az egyházak közös frontja az Istentagadás elleni harcban.

Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek a »Politika« című hetilapban felhívást intézett a keresztény és keresztényen egyházak vezetőihez, hogy fogjanak össze a szélsőségek ellen.

A katolikus főpap felhívására Maklár Károly debreceni református püspök válaszolt megrázoan érdekes nyílt levélben, melyben ő is erősen hangoztatta, hogy a vörös vagy zöld rongyokban jelentkező forradalmi rombolás megállítására nagyon sürgős lenne valamennyi hitvalló keresztényen egyház összefogása.

Hogy ennek a két megnyilatkozásnak aztán meg lesz-e majd a gyakorlati eredménye, sikerül-e majd valóban megteremteni Magyarországon az egyre hangsúlyosabb és veszedelmesebben jelentkező szélsőségek ellen az egyházak közös frontját, azt nem tudom, de arról beszámolhatok, hogy pl. az Egyesült Államokban tíz éve létezik egy hatalmas szervezet,

mely magában foglalja az összes hitvalló felekezeteket — tehát a zsidókat is. Pedig: ott kevésbé veszedelmes a szélsőségek hadjárata, ott még sokkal ártatlanabb játék akár a vörös, akár a más színben jelentkező handabanda.

Az ottani felekezetek vezetői tíz év előtt állapították meg, hogy az egyházellenes áramlatok ellensúlyozására közös frontot kell alkotniok és fel kell venniök a harcot a különböző izmusok képében jelentkező szélsőségek ellen. Belátják, hogy a felekezeteknek nem egymás ellen, de egymás mellett kell harcolniok. Az Istentagadás szellem minden felekezet ellensége.

Megállapodtak egy közös platformban, melyet minden egyház magáévé tehetett és megalkalították a National Conference of Jews & Christians nevű szervezetet.

A vezetést mindig háromtagú bizottság intézi; még pedig: egy római katolikus, egy protestáns

és egy zsidó.

Ez a szervezet a hatalmas Egyesült Államokban állandóan résen van az egyházellenes mozgalmakkal szemben és rendszeresen tart az ország különböző vidékein tanító előadásokat, melyeknek szereplői épen úgy a három felekezet egy-egy tagjából kerülnek ki, mint a vezetőség.

Kétségtelenül áldásos működést fejtenek ki, amit az is bizonyít, hogy míg más országokban esetleg hanyatlak a templomlátogatók száma, addig az Egyesült Államok egyházainak kimutatása arról tanuskodik, hogy ott nem esőkken, de emelkedik. A programjuk nagyon egyszerű: harcolni az Istentagadás, a rossz ellen és ráirányítani a jóra, a szépre a népek figyelmét.

Ez a egyszerű szervezet most ünnepelte tíz éves fennállásának jubileumát. Ezt az alkalmat felhasználta Roosevelt az Egyesült Államok elnöke, — aki a testület tiszteletbeli elnöke, — hogy levelet intézzen a Konferenciához és ebben kifejtse, hogy örködni kell az egyesületnek, hogy a totális államok filozófiáját soha se lehessen az Egyesült Államokba átplantálni és a jelenlegi harmoniát a protestánsok, katolikusok és zsidók között megbontani.

A 10 év alatt a testület 25.000 előadást tartott: minden előadáson egy protestáns, egy katolikus és egy zsidó volt az előadó és a most közreadott jelentés szerint állandóan 25 három tagból álló előadó csoport utazik városról városra, községről-községre, hogy

szépre, jóra és egyházukhoz való hűségre nevelje a lakosságot.

Kiad a szervezet egy könyvomatost is, ellátják a napilapokat egyházmellettes irásokkal és ahol kell rámutatnak a szélsőségek romboló munkájára is.

Erdekes módon teszi a testület a nagy közönség előtt szemléltetővé hogy a közös veszedelem ellen összefogtak a felekezetek és ezentúl nem harcolnak egymás ellen, de egymás mellett.

Egy fejszét temettek el, annak szimbolizálására, hogy eltemetik a harci eszközt, amivel eddig egymás ellen harcoltak.

Seattleben, Washington államban a Csendes tenger mellett történt a fejszének nyilvános eltemetése és képünk ezt az aktust szemlélteti.

Balról jobbra van Thomas Lawrason Riggs, a Yale egyetem katolikus klubjának irányító lelkésze, Stanley Armstrong Hunter, a Berkeley, California Presbiterianus egyház lelkésze és Goldmann Salamon rabbi Csikágóból.

Igy harcolnak az Egyesült Államokban a különböző színben jelentkező Istentagadásal szemben.

Fáy Fischer Andor.

IGÉNYES VENDEG

A vendég odaszól a kávéházban a pincérnek:

— Máskor külön hozza a feketéhez a vizet.

— Hogy méltóztatik ezt érteni, kérem?

— Ugy, hogy ez a fekete megint nagyon vizes volt.

Igy assák el a harci bárdot.

Az angliai eton-kollégium növendékei írkon-bokron, folyókon keresztül tartanak versenyfutást.

Vorrei mourir (Szeretnék meghalni)

Irta: Körner Gézáné.

Emésztő, trópusi lázhoz hasonló kór társult az ifjú hév amúgy is perzselő folyamatához. Miatta hónapokig keletlen életem. Magános, elhagyatott padokon üldögélve belefeledkeztem a tenger smaragdjába. Álomlátó röntgen szemem gyakran merültek mélyére, hogy titokzatos világát kifürkéssem. Még élénken emlékeiben él egy romantikus mese, melyet lázas képzeletem szült. Mai világban a romantikát, mint divatjamult ócskaságot félre tesszük, azonban vannak — főleg romlatlan asszonylelkek — akik titkon még attavisztikusán sóvárogják, ezek számára adom közre az alábbi történetet.

Korall szirtektől övezetlen, csillogó kristálypalotában laktak, lent a tenger mélyén, a habléányok. Derékig szépséges nőalakjuk, deréktől lefele pikkelyes haltestük volt. Légiesen finom bőrükön a szenvedély lobogása sohasem futott át. Hűvös vérük szelíd, paradicsomi nyugalmat biztosított számukra. Gazdagok voltak. A tenger mélyének egész kincses birodalma övék volt. Tehetnek mindent kedvük szerint. Csak egy dolog volt tiltott számukra — szüleitől óvva intették — a tenger színére úszni.

Egyszer viharos időn, zátonyra futott hajó roncsairól egy fiatal férfi holtteste hullott az üveg palota elé. Sápadt halott arcát kísértetiesen világították meg a palotát őrző halak lámpái. Hullámos fekete haja csapzottan omlott arcába. Karesú, izmos alakja az élettelenység merevségétől sem vesztett szépségéből.

Auróra a legifjabb habléány gyanulatlannal lépett ki a palota kapuján, kitárgyalt pupillával rémülten nézte a lábainál heverő élettelen testet. Kis ijedt, csodálkozó sikoly hagyta el ajkát, mire anyja kifutott, karjaiba kapta a lányt és mindent elkövetett, hogy elfeledtesse vele a végtelen eseményt, önmagát és a palota őrségét vádolva az idejekorán el nem leplezett történést.

Azonban későn. Minden fáradsága kárba veszett. Aurórákat nem hagyta nyugodni a felzaklatott kíváncsiság. Dajkájához menekült. Gömbölyű karjával hízkelve ölelte át, könyörgött hogy magyarázza meg neki a látomást, meséljen a földi világról, a titokzatos idegenről, ki ő? Honnan és miért jött?

A dajka elhárító mozdulata, ijedt szabadkozása csak növelte kíváncsiságát s egy holdvilágos éjjel, amikor a palota lakói mélyen aludtak, kimerészkedett és felúszott a víz színére. Ráfeküdt az ezüstös habokra. A víz párájába, mint lenge selyemfátyolba beburkolózott. Kibomlott hosszú haján sziporkázó diadémként ragyogtak a holdsugártól megvilágított vízcsappék gyémántjai.

Kivilágított hajó közeledett, melyről zene hangfoszlányait hozta a szél. A kis habléány légiesen finom testén ösztönösen vonta összebb fátyolát. Az ismeretlenség nyugtalanító rémével küzdött, de megfeszített figyelemmel várt. Engelte, hogy a hajó közvetlen közelébe érjen.

A kivilágított fedélzeten egy fiatal nő állt, olyan amilyen ő volt. Hosszú, átlátszó, térdig felhasított, fehér muszlin ruhájából ingerlően villantak ki, formás, selyemcipellős lábai, melyeket a kis habléány, — saját idomtalanosságát felismerve — irigyen megcsodált. Arisztokratikus hosszú ujjaival ezüstös hárfán játszott, melyből a kicsalt édes bús melódiát, csengő szoprán hangján kísérelte: vorrei mourir... Mellette egy feketébe öltözött férfi állt, hasonmása annak, aki ott lenn azon a végtelen éjszakai élettelenül lábainál hevert. Merevnek, élettelennek látszott ez is, amíg el nem üt a dal. Akkor megmozdult, szenvedélyesen ölelte át a nőt olyan hévvel, hogy pillanatokig eggyé váltak látszottak s ajkát rátapasztolta a nő ajkára.

tolta a nő ajkára.

Auróra testén soha nem érzett áram futott végig. Nyitott ajakkal reszkette simult a habokhoz és mint tüzes vassal ütött bélyeg égeiódott bele képzeletébe ez a látvány és valahányszor rá gondolt, mindannyiszor érezte végigfutni testén azt a mámorító áramot. A hajó már messze járt és ő benuktan még mindig ott feküdt az ezüstös habok tetején.

Ezután nem élt, csak tengődött egyik napról a másikra. Titkát szívébe zárva hallgatagon üldögélt. Magába melyedt. Társait kerülte. Étvágytalan lett és álmatlan. Arca megványadt. Két nagy szomorú álmódó szemében könnyek ültek.

Egy napon mindenki elhagyta a palotát, csak ő maradt hűségese dajkájával, aki látva kedvence élettelen arcát, nem tudott tovább ellentánni a kísértésnek. A tilalmat megszegve, mesélni kezdett arról a világról, mely kívül esik az övékén s melyet egy hatalmas érzés kormányoz... a szerelem.

Mesélt a csillagokról, melyek a vonzás, a szerelem törvényének engedelmeskedve keringenek a nap körül. Szerelmük olthatatlan és örök, mert hiába futnak elrendelészerűen szerelmük tárgya után, az számukra elérhetetlen.

Mesélt a földről, melynek mélyében eltemetett erdőket ölel szerelmesen a pusztító tűz, melynek hevétől szénné égne évszázados fák tetejei.

Mesélt élettelen ásványról, a vasról, melyet életre hív szerelmesnek a mágnesnek közelsége.

Mesélt a föld szerelméről, mely az első tavaszi napsugár csókjától megtermékenyül. A növényekről, illatos virágokról, melyek szomjasan tárják kelyhüket a várva várt feljűk szálló himpor elé, hogy a beteljesedés után szemérmesen bezáruljanak, a boldog anyaság biztos reményében.

Mesélt az állatok, az emberek szerelméről, a szaporodás örök törvényéről.

A habléány hallgatta, itta mohón a titokzatos szép mesét. Elboruló tekintettel pillantott fel a magasba és panaszosan sóhajtott dajkája felé, vajha ő is érezne egyszerű szerelmet és vi-szontszerelmet.

— Drága sugárkám — karolta át a dajka — a te sorsod a csillagokéhoz hasonló. Ha egyszer keresztelné utad a szerelem, te abba belehalnál.

A kis habléány látszólag megnyugodott, de amikor elpihent a palota népe, kilopózkodott. Kiúszott a víz színére. Vonzotta, hívta a fülébe csengő dal: vorrei mourir...

Ha hajó jött, közelébe uszott és forrón kívánta, bármilyen elbirhatatlan fájdalom árán is, hogy csak egy éjszakra nőne ki lábai s egy olyan fekete fűrös sápadt arcú férfi ölelné át csak egyetlen egyszer s tapasztaná ajkát az ajkára, aztán... szívesen meghalna.

Egy holdfényes este nagyon közel merészkedett egy hajóhoz, a fedélzetről kihajló férfi azt hitte — látva őt, — hogy egy öngyilkos nő van a habokban, gondolkodás nélkül utána ugrott, karjaiba emelte. A habléány kíváncsága olyan erős volt, hogy amint a vízből kiemelkedett, pikkelyes halteste helyén formás asszonyi lábak omoltak az élettelenítő férfi oldalára.

Félig állt még, amidőn jósvív utasok felöltöztették. Hosszú átlátszó fehér muszlin ruha volt rajta, melyből selyemcipellős formás lábai ingerlően villantak ki. Arca az átszellemült boldogságtól olyan földöntúlián szép volt, hogy életmentője szívét pillanatok alatt lángra gyújtotta. Hogy feledtesse vele végtelen tettét, derekát átkarolta lágyan és a zene hangjai mellett belegyűltek a táncolók tömegébe.

Mintha kés élen táncolt volna, hasító

metsző, embertelen fájdalmat érzett lábaiban, de mosolygott hozzá megszálolt anyagi arccal. Táncozó egy elhagyatott sarokban, egy fordulónál, a szokatlan szépségtől elvakultan, magáról megfeledkezve, rátapasztotta égő ajkait a lány ajkára. Szomjas, soha nem álmódott, mámorító lehelő ajkak viszonzták a véget érni nem akaró csókot... Vorrei mourir... lehelte finom colhária hangján, mikor véget ért a csók. És mint egy szárnyaitól meg-

fosztott lepke összecsucsklott. Égő szem bogaraira rácsukodtak a sötét selymes pillák, hogy soha többé fel ne nyiljanak...

Ott ültem a tenger partján az elhagyatott kis padon. A hold zöldes fénye megvilágította a szeliden mesélő ezüstös hullámok taraját. A képzelet lázas röptétől fáradtan töröltem le csipkés zsebkendőmmel gyöngyöző homlokomat.

Bélyeg

Rovatvezető: Nógrády Pál

MIT GYŰJTSENK? (Folytatás.)

Ha a több ízben összehasapodott bélyegeket leáztatva a borítékba be-rakjuk és már sok van egy fajtából, akkor jön a kötelezés. Kiszámolunk 50 db. bélyeget egy csomóba kétszer és rajzzal kifelé összetesszük és vékony átlátszó szalagpapírral összekötjük. Az így kezelt száz-as csomót do-bozba rakva összegyűjtjük. Ha ezek a száz-as kötegek megsaporodnak, leg-alább 50—100 kötegre, lehet őket ér-tékesíteni. Aki nem rendes gyűjtéssel foglalkozik az már eszerint értékesít-heti bélyegeit, így feldolgozva csak ke-reskedő vesz meg.

Repülő és emlék bélyegeknél már darabonként is kialakult ára van.

A jövőheti közleményig tessék eldön-teni mit gyűjt? Ajánlatos legelőször magyar bélyeget gyűjteni, de sokan nem találnak elég szórakozást csak magyar gyűjtéssel, így hozzáveszik az utóállamokat. Esetleg 1—2 szomszéd-os országot. Bő és szép anyagot nyújt Olaszország is, esetleg a Skandináv vagy Balti államok. Ha bőven van ideje, akkor egész Európát gyűjtheti, de hozzáfűzöm, ahhoz egy kis pénz is kell.

A BÉLYEG RÖVID TÖRTÉNETE

Postabélyeg 1837 óta van használ-atban, ezt megelőzőleg is voltak azon-ban már postai értékjegyek. Az ősbélyeg De Valayer-től ered, aki 1653-ban reformálta a párisi városi postát. Ő adta ki először az úgynevezett „Billets de Port Payé”-t, a postai értékjegyek legelsőjét, amelyet bizo-nyos módszerekkel ráerősítettek a le-velekre. A tizenkilencedik század leg-elején Skóciában néhány hajóstársaság bizonyos fajtájú levél- és csomagbé-lyegeket boesított ki. Kína 1823-ban alkalmazott először úgynevezett „levél-kötőszalagokat”, amelyek hivatalos postai értékjegyeknek számítottak. Szardíniában 1818-ban hivatalos „levélveket” használtak. *Treffenberg* svéd képviselő volt az első, aki javas-latot nyújtott be a svéd képviselőház elé 1823 március 3-án, hogy esetül ne készpénzben fizessék a portót, ha-nem ezek helyébe „portópesétpapíro-kat” vezessenek be. Végül Angliában, 1837-ben, *Rowland Hill* a mai bélyegek igazi őst teremtette meg, amikor be-vezette a levelezés terén minden vonalon a penny portórendszerét; ő ve-zette be az úgynevezett *Mulready* borítékokat is. *Rowland Hill* két alkotása volt az első két igazi, modern érte-lemben vett postai értékjegy a vilá-gon, mert az addigiani csak ki nem ala-kult kísérleteknek számítottak.

Ez a két postai értékjegy azonban formájában és alkalmazási módjában nem teljesen fedett még minden kí-vánságot, amelyet már akkor is az ideális postai értékjegy fogalmához fűztek. Az a bélyeg, amelyről már rá lehet ismerni a ma használatos bélye-gekre: *Chalmers* angol könyvkiadó műve volt. *Chalmers* hosszú ideig kí-sérletezett és próbálkozott különböző

bélyegtervek készítésével; végül sok kísérlet után és nagy tanácskozással végeztével 1840 május 6-án hozták forgalomba alkotását, a modern postai értékjegyek igazi apját: a fekete egy penny bélyeget Angliában. Ekkor szü-letett meg valóban a bélyeg.

Angliát ezután sorrendben az Ame-rikai Egyesült Államok követték, ahol egy filadelfiai cég adta ki az első hely-i bélyegeket. Később Zürichben je-lentek meg hasonló városbélyegeket, majd Braziliában követték ezt a pél-dát. Finnország először 1845-ben pró-bálkozott meg a városbélyegekkal, ugyanebben az évben Olaszországban adtak ki városbélyeget, majd — a fenti példák után indulya — Bazel városa kísérletezett vele.

Ezután kezdtek csak foglalkozni a gyarmatok is bélyegek kiadásával: majd 1847-ben megjelent az első *Mauritius-bélyeg*. Ezután következett Franciaország, Belgium és Bajorország a bélyegkiadások bevezetésével.

Érdekes megemlíteni, hogy ma már mintegy 80.000 féle bélyeg van a vilá-gon. Ha azonban a katalógusok által felsorolt fogazat, szín, nyomás, papír-differenciákat, szóval az úgynevezett „rendellenességeket” is tekintetbe vesszük, megközelíti a 140.000-et a vilá-g különbözőbb bélyegeinek a száma.

Dacára a bélyeg nagyarányú elter-jedettségének, még ma is vannak álla-mok, gyarmatok, ahol nem vezették be a bélyegek használatát. Így pl. Scheik Saidban, az arab partokon, Jubalban (Brit India) és Grenadinen-ben (Nyugat India).

Loránt Mihály.

UJDONSÁGOK:

Belgium. Block a szerenesetlenül járt Albert király arcképével. Meg-jelenik február közepén.

Svédország. Emanuel Swedenborg emlékbélyeg. 10 és 100 öre.

Norvégia. 1 koronás a király mellké-pével.

Csehszlovákia. K. 1.60 a Szent Bar-bara templom, Kutenberg képpel.

Törökország. 10+90=100 Kuruş Kemal Atatürk arcképpel. Block.

Keresek esérébe mindenfajta magyar bélyeget, tömeget, jobb magyart és Debrecenit, portót és most forgalom-ban levőt. Adok érte jobb külföldit. Önemet, Skandináv államok Finn em-lék és jobb tengerentúlit. Kedd és péntek d. u. 5—6 óra között Szent Anna ú. 3. az antikváriumban. Lap-hívásra felkeresem az esti órákban. Írtesítést a szerkesztőségbe kérek.

A SKÓT A TENGERTEN

A skót utashoz így szól a viharba jutott óseaniárhajó kapitánya.

— Ne féljen, uram, nem süllyedhe-tünk el.

— És ha elsüllyedünk? — mondja vállát vonva a skót.

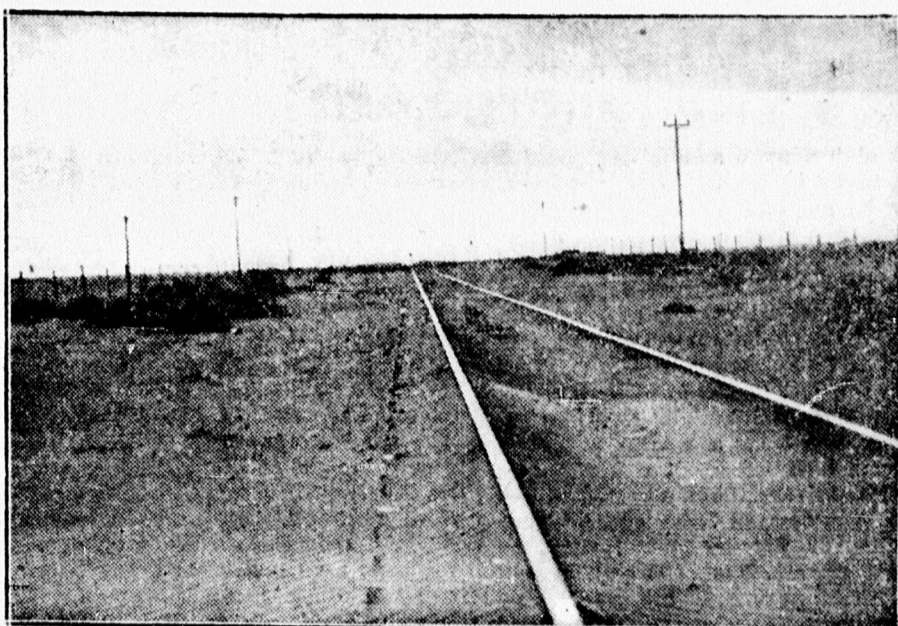
— Ez a maguk baja lesz.

— Hogy hogy!

— Mert vissza fonom követelni a vi-teldíjat.

Az angol gyalogság legújabb hadgyakorlata. A képen látható katona gázalareban, homokzsákokból épített lövészárokban.

Homokvihar teljesen betemette Északamerikában a vasuti sineket.

Debreceni nyomdász emlékei Európa legérdekesebb országáról, melynek magyar grófnő lesz a királynéja

Magyar szempontból a közelmúlt eseményei különös aktualitást és érdekességet kölcsönöznek Európa tagadhatatlanul legromantikusabb államának: Albániának. Azóta, hogy a kis európai ország uralkodója, Zogu király megkérte Apponyi Geraldine grófnő kezét, az érdeklődés egyre jobban Albánia felé fordult, melynek regényes életéről és szokásairól eddig inkább színes útleírások számoltak be.

Magyarországi embereknek inkább háborús élményeik vannak Albániáról.

Mikor 1914-ben a nagy világháború végigszántott Európán, ezt a kis országot sem kímélte meg, ahol a legdaliásabb férfiak és legszebb nők vannak. A magyar katonák pedig, akinek bakancsa végigmenetelt a vérbeborult Európán, ide is eljutott.

Fiatal albán leány népviseletben.

A közös hadsereg sok világháborút járt katonája emlékszik az albániai napokra.

Papp Andor debreceni nyomdász, aki a világháború alatt a 19-ik hadtest törzsszázádához volt beosztva, Szerbia meghódítása után került Albániába, érdekes dolgokat mondott el a „Debreczen” munkatársának ennek az újabban magyar érdeklődés horlokketerébe került országnak háborús napjairól.

Az albánok — beszélte el munkatársunknak Papp Andor — szabad, független életet éltek. Akkor még

törzsfők uralkodtak felettük. A szilaj szabadságvágyat, féltelenséget a legtovább hordozták Európa nemzetei között.

— A férfiak többnejűek voltak.

Már 13—15 éves korban nősültek s a lányok is hasonló fiatal korban mentek férjhez. A férfi pénzért vette meg asszonyát ősi szokás szerint.

— Ez a szertelen, csupa erő nemzet, Európa legdaliásabb emberei, mégis esodálatosan rövid életűek voltak. A malária, mely a mi katonáinkat is rövid idő alatt felére, harmadára apasztotta le, az albán lakosságából is sűrűn szedte áldozatait. A mocsaras, egészségtelen vidékek táján csak úgy hullott az ember s egy községnek, mely sokszor há-

Albán szabadesapat tagjai a világháborúban.

rom-négy házból állt, sokszáz sírú temetője volt.

A tengerparttól 15—20 kilométeres körzetben csak mocsarat, ingoványt, süppedéket lehetett találni.

Ez a vidék tele volt mérges kígyókkal és a skorpióknak egy veszedelmes fajtájával. Sokan haltak meg kígyómárisban. A házakba, ahova bementünk sokszor négy-öt beteg fetrengött s a magyar katonák vitték nekik kínint.

— Mi 1916-ban kerültünk Albá-

niába. Az ország akkor két részre szakadt a világháború viharában.

Azok, akik otthon maradtak, velünk tartottak, míg az albán lakosság elmenekült része az Olaszokhoz csatlakozott. Az egy nemzet fiait ilyen módon két ellenséges táborban harcoltak.

Kitűnő katonák voltak, vitéz, bátor, kitarító, szívós nép. Az olaszokhoz került albán törzseket Esszál pasa vezette.

— Az albán lakosság éppen a tengerpart és lapály mocsarai és egészségtelen éghajlata miatt

főleg a hegyvidékeken lakik nagyobb tömegben.

Éghajlatilag is érdekes ország Albánia. Tel itt soha nincsen. A legnagyobb hideg mínusz két-három fok. Esője nagyon sok van s ezért buja növényzet fejlődött ki itt. Hatalmas,

ösvényeszerű erdők vannak, melyekben egész Európában sehol így fel nem találhatóan tenyésztett, ősi vadságában a természet. Voltak hatalmas, odvas fák, melyeknek odváiban több mázsa mézet lehetett találni, amit vad méhek gyűjtöttek.

A házakon nem volt kémény, szabad tűzhelynél fűtöttek, módosabb családok pedig fapaprázsnál.

— Huszonhat hónapig voltunk mi magyar katonák ebben a csodálatos országban, — fejezte be a beszélgetést Papp Andor, — mely hatalmas erőket rejtegetett, őrzött a jövő számára.

A közös hadsereg kezdte Albániában az útpítést s magyar katonák

Regi albán hid a római korból.

munkája indította el a fejlődés útján Európának ezt a derék nemzetét.

Valóban az albán nemzetben rejtő óriási értékek és erők azóta kibontakoztak. Valami hatalmas fejlődés indult meg ebben az államban s azok, akik az utóbbi években járták Tiranában és Skutariban, láthatták mit produkált az albán nemzet képessége, mely ma már nem fecsérlődik el tesvérbarcban, hanem bölcs és nemzetüket féltő uralkodók vezetése alatt egyre biztosabb utakat vág a jövő felé. (?)

ELŐZÉKENY PINCÉR

A pincér ügyetlenségében végigönti levestel a vendég szalon kabátját, aki rettenetesen ráförmed, ő pedig zavarában hebegi:

— Bocsánat uram, azonnal hozok másik levest.

MI A HIBA?

A szobaúr így szól a lakásadóhoz:

— Elsejére felmondom a szobát.

— Miért akar elmenni, uram, nem megfelelő a szoba?

— Ugy van.

— És mi a baj?

— Mikor pár hónappal ezelőt idejöttem, kikötöttem, hogy olyan szobára van szükségem, ahol senki sem fog zavarni.

— Na és?

— És az a helyzet, hogy folyton a bért kérik tőlem.

KIMÉLET...

A hitelező találkozik az uccán adósával és rátámad:

— Most már látom, hogy soha sem kapom vissza a száz pengőmet!

— Milyen jó, hogy találkoztunk, én nem tudtam volna ezt ilyen kiméletesen közölni magával.

Salamon szigetek benszálottje „ünnepi díszben”.

Horáék ünneplésének margójára

Az oláh népnek az eltelt évszázadok alatt olyan kevés kiváló emberük volt, hogy ha ma ünnepleni akartuk, úgy kénytelenek még a közönséges büntető emléket is megünnepelni. Azért ünneplik ma Románia Méréban Hóra, Klossa és Krisán haramiavezérek emléket; ezek tiszteletére vannak ma országgraszoló ünnepek; ezek emlékére „dühörög” ma az oláh katonák bocskora és ezek emléke előtt hajlítják meg az ország és a király zászlóját. Nemzeti hőst csináltak e közönséges utonálló zsványokból, akiknek a kezéhez száz és száz fegyvertelen, ártatlan magyar vére és élete tapad. Az oláhság ma odaát országszerte ünneplőket, tehát nekünk is illő, hogy emlékezzünk.

A közelmúltban egy régi nemesi kúria eresze alatt Hóra lázadáskorabeli okiratot találtam, melyben egy szemtanú leírja azokat a borzalmakat, melyeket azok követtek el, akikből ma az oláh állam nemzeti hőst csinált. A tudósítás — a történetírás legnagyobb kárára — töredékes, mert az okirat első és ötödik oldalának közepe — az idők viszontagsága miatt — hiányzik és vízfoltjai miatt olvashatatlan, de négy oldala teljesen ép és olvasható. Bár az oklevél hiányossága és csonksága nagy vesztesége a történetírásnak, mégis, így csonkán is elsőrendű és nagyfontosságú forrásanyag a Hóra-féle lázadásra vonatkozólag. Az oklevél értékét emeli az a körülmény, hogy azt hivatalos egyén szerkesztette, aki maga is szenvedőalanya volt a Hóra-féle gyilkosságoknak. Az okirat első oldaláról csak töredékelt mondatokat lehet leolvasni, de ezt a részt így töredékesen már azért is le kell közzölnöm, mert a tudósító ezen az oldalon írja le a Hóra-féle lázadás kezdetét.

A tudósítás kivonatosa a következőképpen szól: „Ezen folyó esztendőben (1784-ben) ... napján Nemes Fejér vármegyei Topa Szt. Király (faluból) egy Hóra nevezetű harmad magával Fejér vármegyében Kesztyákon nevű helységben... schizmaticum templomnál parasztek közül nagy számmal egyben gyűjtve, egy aranyos keresztet mutatott, és József császár neve alatt parancsolatot hirdetett, hogy mennyenek... mert mostan minden biznnyal fegyvert adnak nekik... a jobbság alól kimenekednek és a földes urak(nak) nem adnak szolgáltságokat...”

Itt megszakítom a szinte olvashatatlan tudósítást és folytatom a harmadik oldalon, ahol is a tudósító már a Hóra-féle borzalmakat írja le: „a parasztek sokasága szüntelen gyülekezvén... ottan, noha ugyan a katonaság jelen volt, mégis... meg öletett Gáll Mihály ur, még eddig életben levő Kozma Kelemen ur, a nemes vármegye fiscusa, Oszonics József aranyváltó, Erdélyi Demeter református pap, Olajos György commissarius, Mihály József és magam Kiss Gergely házaikat pusztították, mindennemű javainkat felpredálták. Délután a méltóságos Kapitány ur katonáival vissza tért Nagyhalmágyra, (itt) ezután rá rohantak a klastromra ahol Szt. Ferencz szerzete... páterek laktanak és csak ezen a napon az tisztelendő Parochiae Administrator atyásága harmadmagával kotsis nélkül, mivel ez a gonosztevőkhöz adta magát, alig szaladhatott el, reá rohantanak és ajtajait bévagdallták, minden áblakait egybetörték, vagyonait, valamint azoknak is, akik oda behordották volt holmijukat, elpusztították; a templom ajtajait is bévagdallták, oltárait elrontották, a sanctus...-ból a monstrantiát, ciboriumot, a consecrált ostyákat széllyel hányván tapodták, egyéb drága adparatusokkal együtt el vitték, ottan maradt két frátert kényszerítették a kincsek előadására... a kriptában levő

holttesteket is felhányták, hitves társamat, hogy az az oláh vallást fel nem vette, meg lötték, azután botokkal agyon verték és egy gödörbe bevonszolván, úgy hagyták... Több magyar asszonyságoknak meg engedték oly conditioval, ha schizmatica religiot amplexálják, amplexálván pedig az oláh pap, valamint olvasott egy könyvből és azután a keresztet megcsókoltatta, ez volt a jele, hogy valaki oláh lett; az annyiszor említett Gáll Mihály szolgabíró özvegyét (kit szintén Horáék ölték meg), ki három árvaival maradt, egy olához férjhez adták. Consideratióra méltó dolog pedig, hogy ezen a harmadik napon egy része az oláhságnak Miielyenbe T. Császár László ur udvarára rohant, ahol magát az urat két kised gyermekével együtt megölték... Másrésze pedig az oláhságnak ugyan akkor november harmadikán Brádon pusztított, ahol is Brády Miklós urat, Emeritus főbíró, Ribitzei Albertné asszonyt, actualis assesor özvegyét megölték, meztelen testüket az utcán hagyták, Brádi József, Nemes József, Nemes László és Nemes János uraimékat feleségestől együtt ölték meg, valamint az ottani református papot is.

Márésze pedig a gyilkos oláhságnak nemes Hunyad vármegyében Maros vidékén levő uraságokat és nemességeket pusztította el, annyira, hogy Enyed városól fogva egész Arad vármegyéig hatott a gonoszságuk. Ugyanekkor ezen gonosztevők Ribitzén Ribitzei Ádámné udvarát és más nemesseket pusztítottak, ahol is Ribitzei József emeritus perceptor és testvére... uraknak házokra mentenek, ahová perceptoralis scriba mellé bizonyos számú nemesek recipiálták magukat és ellent puskáztanak, hetet le is löttek a gonosztevők közül, de azután a házat reájuk gyújtván, meg nem menekedtenek. Ribitzei József ur feleségével és gyermekeivel még jókor reggel kocsin elszaladtak. Itten ölték meg Balog Zsigmond uramat feleségestül, Balog Mojszt, Nemes László és Imre uraimékat feleségestül; Ribitzei Péter lányát Máriát; Ribitzei István ur Körösbánya felé szaladott sógorai közé, de meg nem menthették, meg ölték. Ez nap embert, Ribitzeit égetik, s pusztítják.

Az előjáróknak arany keresztje van, s egy nagy arany betűkkel irt levelet publice kiáltják mindenütt, hogy József császártól van mind a kereszt, mind a levél; szabadságot adott József császár nekik abban a levélbe, hogy valamennyi Erdélyben nemes ember van, mind megöljék, és elpusztítsák. Abrudbányán iszonyú prédálást tettek, és onnét alább érkezvén a tolvajok, ahol vagy a tiszték házat kapják, azt porrá hamuvá teszik. Itt Enyeden a város fegyverbe van és a nagy félelem miatt még ma a templomba sem mentenek be a reformátusok. Minden háznál két három kád víz van. Ezen huncutság kezdődött 1. a novembris oltan Zarand és Hunyad vármegyében, többet 400 nemességnél meg ölték; Brádot, Branicskát, Sulmost, Ilylyét porrá tették, Csorot, Alvinczet és Csakját, Krákol felforgatták stb. stb.

A tudósítás itt még nem szakad meg és tovább sorolja mindazokat a gáztetteket, amit Horáék a magyarságon elkövettek. Ehhez a beszámolóhoz nem kellene tenni semmit, de mégis csonkának tűnne fel, ha az egyik oláh író önvallomását nem idézném: „Minket Bécs nevelt: Budapest soha sem vonzott. 1693-tól mi Bécsből nyertünk minden biztatást. Vértünkbe ment át az imperát (császár szó) fogalma. Tudattá emelte bennük a gondolatot, hogy a magyar a legnagyobb ellenségünk: a multban erőszakoskodó orunk, a jelenben eltiprónk és a jövőben akadályunk aspirációink útjában.

Egyhangulag vandál, cigány zsarnoknak kiáltjuk ki. Minket a németek a magyarok elleni gyűlöletben neveltek; megtanítottak arra, hogy a magyar állam konstitúciója rongy papír, amelynek semmi értéke nincs. Öröklött hajlamainkat: gyűlölni a magyart, gondos kézzel ápoljuk...” stb.

E lázadást az oláh történetírók a Sinka—Major-féle nemzeti öntudatra való ébredéssel hozzák szoros kapcsolatba. Horát és társait megteszik a francia forradalom előfutárjának, az oláhság történelmi és politikai, nemlétező dák-oláh régi jogaik visszakövetelőinek. A józanul ítélő és igazságosabb oláhírók azonban tudják, hogy

a Hóra-lázadás nem volt nemzeti mozgalom és politikai aspiráció, hanem közönséges rablóhadjárat, a jog és magántulajdon szentsége ellen.

A változott idők óta ezeket börtönöznek be magyar testvéreink közül és 1919 óta újra százakat gyilkoltak le: Ma odaát újra a Hóra világ előjvetelével fenyegetik véreinket és nemrég Hóra szobrát leplezték le, valamint emlékére országszerte ünnepeket rendeznek. Nekünk magyaroknak nincs más tennivalónk ez alkalmából, csak emlékezzünk és ne felejtsünk!

Reszegi Lajos.

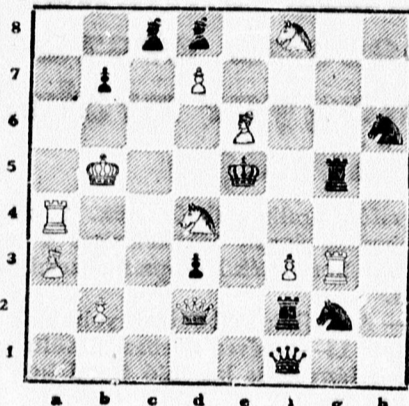
S A K K

30. SZÁMÚ SAKKFEADVÁNY

K. A. K. Kubbel (Leningrad).

(British Chess Magazine, 1936/1. 1—2. díj.)

Sötét: Ke5, Vf2, Bf2, Bg5, Fc8, Fd8, Hh6, Hg2, gy: b7, d3 (10).

Világos: Kb5, Vd2, Ba4, Bg3, Fa3, Fe6, Hd4, Hf8, gy: b2, d7, f3 (11).

Világos indul és a 2. lépésben matot ad.

28. SZÁMÚ JÁTSZMA.

Szicíliai támadás.

Játszották levelezés útján 1937 május 10-től, 1938 január 10-ig. Világos: dr. P. Berkavicius (Kaunas, Litvánia), sötét: Császár Imre, Debrecen.

1. e4, e5. 2. Hc3, Hf6. 3.Hf3, e4. 4. Hfd4 (I.), Hc6. 5. Hxc6 (II.), dxc. 6. e3, Fb4! 7. Vb3, Fc3. 8. Vxc3, 0—0. 9. d4 (III.), Vd6. 10. Fe2 Fg4! 11. f3, (IV.), Fh5! 12. Hd2, df8. 13. 0—0—0, c5! 14. Fe1 (V.), Ve7! 15. Ff2 (VI.), exf1 16. gxf (VII.), He 4! 17. fe, Fxe2. 18. Bde 8, Vxc4. 19. Fg3, Bad8! (VIII). 20. Fe 5, f6! 21. Fxf6, gxf6. 22. Bhg1!, Kh8, 23. d5 (IX.), Vxc! (X). 24. Bxe2, Vxv. 25. bxc, Fxd5. Világos feladta!

(I.) 4. Hg5, h6. 5. Hxe4, Hxe4. 6. Hxe4, d5. 7. exd, Vxd5. 8. Hc3 után világosnak biztos állás mellett gylögtölyne is van. A litván játékos mégsem ezt az útát választotta, mert valószínűleg tartott a következő gambit változatoktól: 4. Hg5, d5! és most A.) 5. Hxd5, Hxd5. 6. Hxe4, Hb4. 7. a3, Vd4. Hc3, Fc5! 9. e3, Hd3! stb. van. B.) 5. exd? Ff5! 6. Vc2 (6. Va4!-ra Vd7!), Hxd! 7. Hcxe4, Vxg5 és nyert, vagy: Hge4, Hb4 erős támadással. De számításba jön egész egyszerűen 6... h6. 7. Hgxe4, Hxe4. 8. Hcxe4, Vxd. 9. d3, Fxe4. 10. dxe, Fb4 stb. vagy: 10. Va4!, Hc6. 11. Vxe4, Vxv. 12. dxe,

POLA AZ VAN

— Uram, nem tudná nekem megmondani, hol kaphatnék itt egy pengőért ebédet?

— Itt a sarkon.

— Köszönöm. Hát azt nem tudná megmondani, hogy hol kaphatnék én erre a célra egy pengőt?

REVOLVEREKET ÁRUL

Az ügynökre rászól a ház ura: — Már ötször elutasítottam önt. Mondtam már, hogy nem akarok semmit se venni, Figyelmeztetem,

Fb4! 13. Hd2, 0—0—0 és sötét jobban áll.

(II.) Erősen számításba jött 5. Hh3, de 5. Hc2? hiba lett volna!

(III.) Világos most látszólag remekül áll. A futópár mellett gyalogmajoritás. Sötétnek kettős gyalogja van, de az e4-e gyalog komly gondokat okoz. Sötét szerint a tett lépés volt a legnehezebb az egész játszmában.

(IV.) 11. Hxg4, Hxg4. 12. h3, Hf6! és világos nem sáncolhat, mert 13. 0—0-ra, g5! 14. f3? Vg3. 15. fxe, Hxe4. 16. Ff3, Hxe3! nyer. — 14. g4-re pedig h5!! következne.

(V.) 14. d5-re, b5!! gyorsan dönt.

(VI.) Fenyegtetett 16... exf gyalognyeréssel.

(VII.) 16. Ff3, Hce4. 17. Fxt4, Vxe4! stb.

(VIII.) Hiba volna most: Fxe7, exd! exd, Bdc8 miatt, sötét nyerőállással.

(IX.) 23. Bxe2, exd. 24. Vb3! d3!! 25. Bg2, Vxe3. 26. Kb 1, folytatás is reménytelen.

(X.) 23... Vxe3! 24. Vxe3, Bxe3. 25. Bg2, Bde8. 26. Ke2! után a játszma még tartható let volna.

Ambrus Sándor.

Nyertések: Lapunk 1938 február 6-iki számában megjelent 28. számú sakkfeladvány helyes megfejtése a következő: 1. He1, 2. Fa1, 3. Hg2, 4. Hd3! — Ezen a héten a következők nyertek jutalmat: 1. mozijegyet nyert: Nagy Gábor, Eötvös u. 1 színházjegyet: Farkas Bálint, Csapó u. 1 kötet könyvet: Berez Ferenc, Csapó u. 12. A színház — illetve mozijegyet kérjük hétfőn délután 3—6 óra között átvenni a kiadóhivataltban, mivel azok kizárólag csak a hétfő esti előadásra érvényesek.

Tudnivalók: A megfejtés igazolására elegendő a világos első lépésének, az u. n. »kulcs lépés«-nek beküldése. A horrtékra feltűnő betűkkel ráírandó: SAKK. — **Beadási határidő péntek este 6 óra.** A megfejtéseket lapunk címére kell beküldeni, vagy bedobni a kiadóhivatal levelezládájába. A pályázók között e héten három díjat osztunk ki. **Díjatnk: 1 színházjegy, 1 mozijegy és 1 kötet könyv. Szelvényt mellékelni kötelező!**

28. Z. SAKKSZELVÉNY.

Név:

Pontos cím:

Kulcs lépés:

hogy harapós kutyákat tartok...!

— Nem érdekel. Most ugyanis éppen revolverek árusításával foglalkozom.

A KÁRTYA JELEZTE

A magános vénkisasszony lakásába az esti órákban betörő rászik be az ablakon. Az idős hölgy nem veszi észre, mert éppen kártyát vet és így tűnődik:

— A kártya azt mutatja, hogy ma még váratlan látogatóm érkezik... Vajjon ki lehet az?

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Nem érti,

Asszonyom, hogy miért kell akkor segítséget kérni a természetellenességtől, ha a természet olyan gyönyörűen adományozott mindent valakinek. Így folytatja a multkor elindított vitát a kozmetikáról és arról, hogy szabad-e, lehet-e segítséget igénybe venni azoknak a dámáknak, akiket kevésbé ruházott fel az Uristen szépséggel...

Mi nem vitatkozunk, mert szerintünk minden vita meddő.

Mi csak a saját megfigyeléseinket és tapasztalatainkat mondjuk el, mint szerény véleményt!...

Sokszor látunk olyan művirágot, mely szebb az eredeténél!

Az emberli kéz remeke, ügyessége! Mondják azt is, hogy olyan szép, hogy festeni se lehetne szebbet! Tehát festeni ezek szerint szebbet lehet, mint az eredeti!...

És mi mégis azt mondjuk, százezer és százezer művirág nem ér annyit, mint egy harmatosan szép, eredetlen valódi vadrózsabimbó!...

Az erdő szélén álló bokor vadrózsa bimbója az eredeti, ősi szépség, melyet nem tudnak még utánozni se. Lehet, hogy szebbet, mutatósabbat mesterkednek csinálni, de ha a kettő között választani kell, száz ember közül 99 egészen bizonyosan az igazit és nem a művirágot fogja elvenni!...

Igy vagyunk, Asszonyom az emberekkel is!...

Emlékszik még azokra az időkre, amikor ide s tova husz esztendővel ezelőtt egy keleti sereg különben igen kinyalt, kiöltözött tisztjel tartották parádés bevonulásukat Magyarországra haldoklása idején?...

Sok bánatunk volt, nagy szomorúságunk és tenger könnyünk!...

Síratlunk magunkat!...

Mégis észrevettük, hogy ezek a keleti legények milyen kinyaltak, milyen visszaszártan undort keltők voltak, mert férfi létükre festették a szájukat, arcukat!...

Emlékszik, hogy nagy bánatunkban mennyit mosolyogtunk ezen a seregen és milyen véleményünk volt saját magunkról: ettől a seregtől kellett elszemvedni a megalázást! Ezekről a „férfiaktól”, akik festették az arcukat, ajkukat és kilométernyire büzlöttek a paesull illattól!...

A napbarnított, természetes areszín, az egészséges ajkak piros színe, a szemöldök természetes ívelése bizony frissítő, üdítő, felemelő látvány s lehet, hogy erre hölgyeink is rájönnek, hiszen már olyasmit is láttunk, hogy a napiény bronzfá festékekkel kenték fel az arcra, mit pénzért vettek, míg az Isten napja ingyen, bő kézzel osztogatta a szabadban!...

Néhány aivattanás

A világpolitika félreismerhetetlenül kezd rányomni bélyegét a divatra. Az utószezon egyik legsikerültebb kreációja egy kínai mintás selyemből készült, kimonoszabású, bokáig érő ruha, hozzá fejtetőre illesztett, lapostetejű kuli kalappal. A második érdekes model estélyiruha, szük felsőrésszel és spanyol szoknyával. A ruhát magas fesűről leomló csipkékafyól egészíti ki.

Puha fekete szövetszoknyájához gyapjucsipke kazakot csináltasson, magas záródó nyakkal és hosszú ujjakkal. A kazak gombolása oldalt a vállon legyen.

Tüll bluzokra ujjabban holdat és csillogásokat hmeznék,

A melegágy

Dísznövények eredményes kultúrájának levezetésénél nagy szerepet játszik a melegágy. A kertészek fás és zöld dugványoknak meggyökereztetésére, egyes növények hajtására, palánták előnevelésére használják. Területet biztosítanak növesztendő növényeik számára, úgy, hogy ott a természet szélsőes kilengései nem jutnak szerephez. A fagy ellen biztosítékot nyújt a bomlásnak indult trágya melege, a növények ugyancsak a trágya bomlása által előálló nitrogéntestük felépítésére eredményesen tudják felhasználni és a palánták nem szenvednek sem a szárazságnak, sem a túlnedvességnek káros következményeitől sem, mert a szakszerű kezelésnél ezeket a rendellenes és a növények fejlődését hátráltató körülmények enymerálhatók.

Szélfogókkal a szél káros hatását, árnyékoló náddal és deszkákkal a nap perzselő melegét tudjuk csökkenteni és olyan méretűvé tenni, amilyenre az üveg alatt levő növény speciális fejlődésének szüksége van. Tudjuk a dugványokat, palántákat s. b. edzeni. A tenyészeti időre és az eredményes kultúrák kivitelezésére életerős edzett palántákra van szükség. A zárt melegágyakban szakszerűtlenül felhízalt virág- és zöldségpalánták felnyulnak, laza sejttállományuk lesznek és ha az ilyen palánták kikerülnek állandó helyükre, azok fejlődésükben visszaesnek, a levelek a nap perzselő hatása következtében elfonnyadnak, elszáradnak és a növény nem fogja teljesíteni azokat a körülményeket, melyeket tőlük el kell várunk. Árnyékoló náddal és deszkákkal a növényeket szakszerűen lehet a naphoz és levegőzöfakkal a levegőhöz juttatni.

A legdrágább külföldi magok palántanevelését is el tudjuk rontani a rossz kezelés által. Nem akarom azonban megemlítenem kívül hagyni azt sem, hogy például a sűrű magvetés (különösen apró magvaknál) milyen káros. Sűrűn lehet ugyan vetni, de ebben az esetben nem szabad megfedkezni a kikelő palánták áttüzdéléséről, vagy mint a kertészeink hívják, átpikkírozásáról. Nemcsak a faiskolába kell a csemetéknek a fejlődésükhöz szükséges tér biztosításáról gondoskodni, hanem a dudvaszárú növényeknél is, mert ellenkező esetben még a szakszerű árnyékolás és levegőzés dacára is palántáink a sűrű és kezetlen vetés következtében felnyulognak szárított rothadást kapnak és az ilyen palánták vagy meg sem erednek kiültetésük esetén, vagy megerednek ugyan, de rövidesen elkoravénésednek, elfáznak és nem díszítik elejemei és jövedelmet biztosító zöldségőráisai lesznek a kertnek, hanem a betegségek gyűjtőállomásai.

A melegágyak készítéséhez már most hozzákezdhetünk. A februári melegágyak trágyarétegének vastagsága 70—80 centiméter kell, hogy legyen. A friss lótrágyát vasvilla segítségével rázogatjuk a kiásvott gödörbe. Ajánlatos a melegágyi keretet is trágyával körülrakni a hideg káros hatása ellen. Mikor a trágya begyult, letapossuk és tápanyagokban bővelkedő földdel 10—20 centiméter vastagságban betakarjuk. Három-négy nap múlva az átmelegedett földet kezünkkel kapáláshoz hasonló mozdulatokkal kiszellőztetjük, hogy a trágya bomlása közben keletkező gázoktól megszabadítsuk. Utána a földet szépen elgereblyezzük és kezdetét veheti a magvetés. Korai

fejes- és kelkáposzta, valamint a gumós zeller, paprika, tojáscsucsor, paradicsom s. b. magvai már most elvetelhetők. Míg a magvak nem csiráznak, a hideg ellen védelmet nyújtó gyékénytakaróknak és deszkáknak leszedése nem is szükséges. A hónapos retek előállítását szintén most időszerű s e nagy közkedveltségnek örvendő zöldségféléseknek kikelő palántáit nem is feltétlenül szükséges átpikkírozni, áttüzdélni, mert a ritka és egyenletes vetés esetén a gumók e munka nélkül is egyenletes kötést fognak mutatni. A melegágy szakszerű kezelése a siker biztosítója.

Heti étlap

Hétfő. Délben: húsvéles Meinféle csigatésztával, aszádó^(*) (délamerikai húsétel), sonkás kocka, Meinfekete. Este: Pálffy-gombóc^(*), narancs.

Kedd. Délben: majornánás burgonyaleves, kőményes sertéscomb sárgaborsópürével és paprikasalátával, farsangi fánk, Meinfekete. Este: császár-falat^(*), alma.

Szerda. Délben: csontleves, karfiolos borjúbecsinált, apró daragombócal, ecetes uborkával, almáslepény, Meinfekete. Este: szárnyasmáj-rizottó.

Csütörtök. Délben: tyúklevés (Meinféle hablepény), tyúk olasz módra^(*) rizzsel, káposztasalátával, Meinféle debrői hárslevelű, huszárcsók, Meinfekete. Este: zöldbab vajasmorzával és tejjel, narancs.

Péntek. Délben: savanyútojásleves, gombafelfújt, alma bundában^(*), Meinfekete. Este: halmajonéz, Meinfekete.

Sombat. Délben: rántott leves, töltött borjúszeggy sárgarépafozélékkel, lekvárosderelye, Meinfekete. Este: sült burgonya szardellásvajjal, Meinféle Hubertus-pástétom, sajt.

Vasárnap. Délben: karfiolkrémleves, kirántott bárány endivia salátával, Meinféle egyes befőtt, Meinféle tokaji bor, tirolí rétes^(*), Meinfekete. Este: Meinfekete, Meinféle olajos tunhal, vajaskenyér, gyümölcs.

^(*) Aszádó. Marhalábszárt darabokra vágunk és 1—2 hagymával, néhány szem borssal, 2 kanál zsírral kissé megpirítunk, lábasban felöntjük vízzel és puhára pároljuk (a leve húsleves pótol zöldséggel továbbfőve), ha megpuhult, a húst tepsibe tesszük, körülrakjuk burgonyával, zsírt teszünk alá és szép pirosra sütjük.

^(*) Pálffy-gombóc. Zöldborsót, zöldbabot, spárgát (mind Meinféle dobozos) karfiolt, apróra vagdalt sonkát, füstölt nyelvet elkeverünk áztatott zsemlyebéllel, elkeverünk 4 tojássárgáját kevés Epcával, hozzáadjuk a masszához, utóljára a tojások habját keverjük hozzá, az egészet szalvétába kötjük és főzőkanálról a forró vízbe lógatva, kigőzöljük. Tátra borítjuk, olvasztott barna vajjal leöntve, reszelt sajttal meghintve tálaljuk.

^(*) Császár-falat. Egyenlő kenyérszeleteket pirítunk, ismert módon besamelt készítünk és kevés zsíron párolt gombaszleteket keverünk bele, tejjel is adunk hozzá és ezzel a masszával vastagon megkenjük a kenyereket, mindegyiknek a tetejére 1 szelet Ementáli-sajtot helyezünk és forró sütőben hirtelen átsütjük, míg a sajt olvadni kezd.

^(*) Tyúk olasz módra. A tyúkot feltesszük főni zöldséggel, mint a leves-

nek, de amikor még nem túlpuha, kiemeljük a levesből és feldaraboljuk, minden darab csirkét felhúzzunk egy kis nyársra, eléje és mögéje 1—1 darab füstölt szalonnát teszünk és forró zsíron hirtelen megpirítjuk. Fehér párolt rizzsel körülrakva, kisütött petrezselyemzöldjével meghintve tálaljuk.

^(*) Alma bundában. Szép nagy almából kiszúrjuk a magházat, meghámozzuk és karikára vágjuk, meghintjük fahéjas cukorral és kissé állni hagyjuk. Vastag palacsintatésztát készítünk, zsírt forrosítunk, az almaszeleteket egyenkint belemártjuk a palacsintatésztába és a forró zsírral kisütjük, a tetejét meghintjük vaníliás-cukorral.

^(*) Tirolí rétes. Háromszor pihentetett és négyszer kinyújtott leveles vajastésztát készítünk és téglalakúra kinyújtjuk. Hosszában kétujjnyi széles csíkot levágunk és félretesszük, félkilo almát reszelünk, 25 dkg darált dióbelet vesszünk hozzá, 10 dkg mazsolát, 20—25 dkg porcukrot, tört fahéjat, reszelt citromhéjat, kevés rumot. A tészta hosszanti irányában a közepén végig 10 cm széles csíkban felkenjük a töltelék, megloesoljuk olvasztott Epcával és a tésztát mindkét oldalról ráhajtuk a töltelékre, a tetejét megkenjük tojással és a két levágott csíkot, kereszteteket, alkotva, egymáson át ide-oda fektetjük a tésztán végig, ezután a keskeny csíkokat is megkenjük tojással és jó tűznél kisütjük a rétest, 2 ujjnyi széles szeletekre vágjuk, meghintjük vaníliás-cukorral.

Apróságok a divatról

Estélyi kabátnak legszebb a valódi szörme, könnyedén redőzött formában, csuklyával. Divatos és rövid szörmebolero is, a rókából összeállított kepp, a bársony vagy brokát estélyikabát.

Fiatal hölgyek fűrtjelket mostanában a homlokuk fölé göndörítik. A bájos keret kitűnően illik a homlokból kitölt kis kalapokhoz.

Örömmel látjuk, hogy tavalyi boleros ruhánk az idén is változatlanul divatos. Különösen, ha még a kabátka alját cakkosra vágjuk és pajettel szegélyezzük, senki sem vesz észre rajta az idő vasfogát. Világos szatén, vagy csipkebluzzal változatlanul friss és elegáns.

Az amerikai hölgyek ujjabban már a fülbevalójukban is óráit viselnek és hogy a szerencsétlenül elhelyezett óráról az időt is leolvashassák, pudricukba komplikált periszkópot helyeznek el. Ez mindenesetre, egy olyan egyszerű művelethez, mint az idő megállapítása, kissé komplikált eljárás.

Hogy a férfiak se érezzék elnyomottságukat, eláruljuk, hogy a nők monogram örülete után most ők is nekik kezdőbetűivel díszítik inggombjaikat. Akinek férfin az ilyesmi tetszik, tartsa fel az ujját.

Reggelre szattyánbőr talpu puha papucs himzett felsőrésszel a legdivatosabb. A régi, pomponos, tollbokrétás papucsokat modern nő már nem viseli.

Estére strasszal himzett fekete kesztyűt, vagy tüllből és fémcspikéből összeállított kesztyűt viseljen. Chanel aranyhálóból is készült estélyi kesztyűt, csuklónál virágdíszszel.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A rágalom

A legnagyobb hazugságok egyike. Tehát az a bűn, ami már nemcsak magamnak árt, de árt első sorban másnak. Elveszem valakitől azt, ami annak a legszentebb: a becsületét...

Tehát lopás, hazugság is.

Nemcsak az lop, aki kézenfekvő, megfogható, elemelhető értékét veszi el valakinek, sőt, ez soha se követ el olyan vétket, mint az, aki egyszer egyetlen egyszer megrágalmaz valakit. Ártatlanul. Mert a rágalmazó mindig ártatlan embert igyekszik tönkre tenni.

Olyan valakit, aki nem is sejt, hogy háta megett mi történik.

Olyan rágalmazó, mint az, aki hátulról szúrja le az embert.

Védekezni se lehet ellene.

De jóvá tenni se lehet a rágalmat.

A rágalom futótűzként terjed olyan beszédemes méretben, hogy nincs hatalom, mely gátat vehetne ellene!...

Eppen azért minden szóra figyelj, amit másról mondasz.

Még az igazat se szabad mindig megmondani, ha azzal fájó sebet ejtünk valakin. Hát akkor hogy volna szabad olyant mondani, ami nem igaz.

Mert a rágalom mindig hazugság.

És mindig azért mondják, hogy ártanak vele valakinek...

Az emberi természetben benne van, hogy szívesebben hallgat a rossz szóra, a hazugságra, mint az igaz, becsületes szóra...

Emberi természet, hogy inkább örül a más kárán, mint hasznán...

No, persze, nem mindenki, de a legtöbb ember sajnos ilyen...

Eppen ezért meg kell javítani az embereket!...

Még ellenségemről se mondhatok rosszat, mert köt a becsületérzés. Köt a tisztesség. Ha csak én tudom egyedül hogy nem mondtam igazat azért, mert bántani akartam valakit, mert ártalmára akartam lenni, már magában véve elviselhetetlen kin minden becsületes ember előtt!...

Tiszta ember, becsületes ember nem ártja más dolgába magát és főleg nem játszik olyan tüzrel, mely felebarátja minden kincsét égetheti pernyévé, hamuvá...

Rágalomra nincs mentés, nincs bocsánat...

Mert ez a bűnt, a gonoszságot magáért szokták elkövetni, tehát azért, mert valaki szívében, lelkében gonosz...

A rágalmazó ember minden bűnre kapható, hajlamos, éppen ezért gyorsan és sürgősen ki kell gyógyulni belőle, míg lehet...

Édesanyám

Sokat szenvedsz Édesanyám,
Sokat szenvedsz értünk,
Hogy meleg szobában szegényen
Tengethessük eltűnt.

Ej és napot eggyé téve
Dolgozol mi értünk.
Oh de egyszer nem lesz ez így
Megváltozik nekünk.

Virág kötést tesz a tavasz
Vérző, gyötört szívedre,
S nem sokára kikelet jön
Hideg fagyos teledre.

Ne zokogj hát?
Fogd a napsugar-kezedt.
S a te fájó szíved helyett
Neked adja az övét.

Rádacs Endre.

Londonban kutyakiállítás volt. A képen látható hr'almas bernáthegyi kutya nyerte az első díjat.

Hajnal a talun

Kukorékol a kakas
Négyet üt az óra,
Itt van már a hajnal.
Gyorsan virradóra.

Tehenek böge,
Bárány bégetése,
Messze elhallatszik
A nagy csöndességbe.

Kutya csaholása
Felveri a csendet,
Álmokból eszedek
Riadtan ébrednek.

Pattog már az ostor,
A csorda most indul
Furulyaszó hallatszik.
Messze a távolból.

Aztán a köd is
Elvonul a tájról.
És csillag a harmatesőpp
A sok, sok fűszálon.

Csernus Katalin.

Itjuság

Ne törődj a holnappal, élj a mának!
Ez jelszava a ma ifjúságának.
Azért él, azért harcol szüntelen,
Hogy a mának öröme meglegyen.

Célja csak egy van: élni míg lehet,
Küszölni jól az életet.
Táncolni estétől reggelig
S közben a szív fásultán megtelik.

Megunja az életet mihamar,
Alig húsz éves és már halni akar.
Nincsen célja, ami vigye előre,
Vágyik mind, nagyon csöndes temetőbe.

Oh ifjuság! Te késő nemzedék
Nem halod őseid üzenetét?
Fáj a magvarság régi dicsőinek
Ilyen fásultán látni Tégedet!

Ébredj fel végre! Erős még a kar!
Mutasd meg, hogy a magyar élni akar.
Törődj már a holnappal is végre
Lássák, hogy él még Árpád nemzedéke.

Vezéreljen egy nagy szent akarat,
Elveszteni az erőt nem szabad.
Legyen vezéresíllagod a hit,
S meglásd Testvér, az Isten megsegíti!

Berezag Mária.

Három szín

Háromszínű a magyar
szép deli alakja,
Ép olyan mint a magyar
szép szent lobogója.

»Piros« színű a magyar
mindkét szép orcája,
»Fehér« tiszta a teste
A szennyet nem állja.
»Zöld« lesz a méregtől,
ha bántják, ha csalják
Életével is megvédi
ha kell a szent hazáját!

Papp János cserkész.

A kis tehér cica

Egyszer egy kis fehér cica
Mit gondolt magába,
Azt gondolta, hogy ő bizony
Elmegy a világba.

Hamar gyorsan fel is készül.
Veszi botját, podgyaszát,
Elindult ő nagyboldogan
Hegyen, völgyön, erdőn át.

Ahogy ment mendegélt:
Mennyi mindent látott!
Nagy erdőben piciny madárt,
Ibolya virágot.

Eljött az est, ő lepihent
És aludt nyugodtan,
Álmában újra otthon járt
A kis házikóban.

Rékasi Ilona,

csapókerti iskola V. o. t.

Az utszéti madárka

Amint megye, megyek,
A fagyos utcákon,
Megakadt a szemem
Egy kicsi madáron.

Fölvettem szegénykét,
A zsebembe tettem,
A meleg szobában
Jól fölmelegtettem.

Megettem egy kis
Madáreléddel,
Kinlódását néztem
Szomorú szememmel.

Mikor már feléledt:
Csiripelni kezdett;
Kereste biztosan
Párját a kedveset.

Irta: Keresztes Jenő V. o. t. elemi.

Imre bácsi postájából!

Kedves Imre bácsi!

Legyen szíves fogadja el a versemet Imre bácsi és vegyen fel munkatársai közé rovatába. Ezután verseket fogok írni. Isten velem Imre bácsi.

Kezét csókolja:

Balogh Ilona, V. oszt. tan.

Kedves Imre bácsi!

Legyen szíves elfogadni ezt a verset. És vegyen fel Imre bácsi munkatársai közé. Mivel már töltünk az V. osztályból Szabó Erzsébetet is fel tetszett venni. Előre is nagyon szépen köszönöm. Isten velem, Imre bácsi.

Kezét csókolja:

Rékasi Ilona, V. tan.

Kedves Imre bácsi!

A vasárnapi »Gyermekek Debreczenjében« azt tetszett üzeni, hogy jobban állítsam ki a zenedarabot és a képet. Meg is tettem. Csak a képet nem rajzoltam meg egyszer. A mesét ha közlésre alkalmas, kép nélkül legyen szíves közölni a legközelebbi vasárnapi számban és a két zenedarabot is ha csak lehet. Még csak egyet kérdezek Imre bácsitól, azt, hogy a »Fatusi disznótörő« című munkám bevált-e a közlésre? Ha jó, akkor ezt is legyen szíves közölni ha lehet, a legközelebb. Szíves üdvözléssel!

Simon Miklós ref. gimn. II. B. o. t.

Kedves Imre bácsi!

Itt küldök egy kis verset Édesanyámról. Nagyon kérem Imre bácsit, hogy ha közlésre alkalmasnak tetszik találni, tessék szíveskedni közölni. Szíves fáradságát köszönve, maradok továbbra is hű munkatársa

Rádacs Endre ref. gimn. III. b. o. t.

Kedves Imre bácsi!

Hosszú hallgatás után, most ismét kezembem veszem a tollat. Talán már el is felejtkezett rólam Imre bácsi, de nem csoda, hiszen olyan régen találkoztunk (már így írásban értve). Hányszor elhatároztam már, hogy hűséges munkatárs leszek s ez ideig egyszer sem tartottam meg szavamot (bevallom: szégyellem).

Nem akarom, hogy menthetlenül javíthatatlannak gondoljon Imre bácsi s ezért most bizonyosságot akarok tenni, hogy meg is teszem, amit mondom.

Itt küldök két verset és egy dalt, ha megfelelő, kérem Imre bácsit legyen szíves közölni.

Kitartó hűséget ígérvé:

k. Nagy Kálmán.

Kedves Imre bácsi!

Nagy örömet okozott nekem kedves Imre bácsi azzal, hogy kitette versemet a »Gyermekek Debreczenjé«-be. A könyvjutalmat, amit érte kaptam, nagyon szépen köszönöm.

Most ismét küldök egy kis verset, mely ha megnyeri Imre bácsi tetszését, úgy kérem, hogy legyen szíves a »Gyermekek Debreczenjé«-ben közölni.

Tisztelettel:

Szabó László I. Fa- és fémp. szkisk.

Kedves Imre bácsi!

Ez első alkalommal két kis verset küldök Imre bácsinak, hogy lenne olyan szíves a »Gyermekek Debreczenjé«-be közölni. Nagyon kérem Imre bácsit, hogy az előforduló esetleges hibákat kijavítani szíveskedjék, hogy annak a közeljövőben majd hasznát vehessem. Addig is maradok kiváló tisztelettel, a »Gyermekek Debreczenjé«-nek hű munkatársa.

Szabó Tibor

IV. o. t. reálgimn.

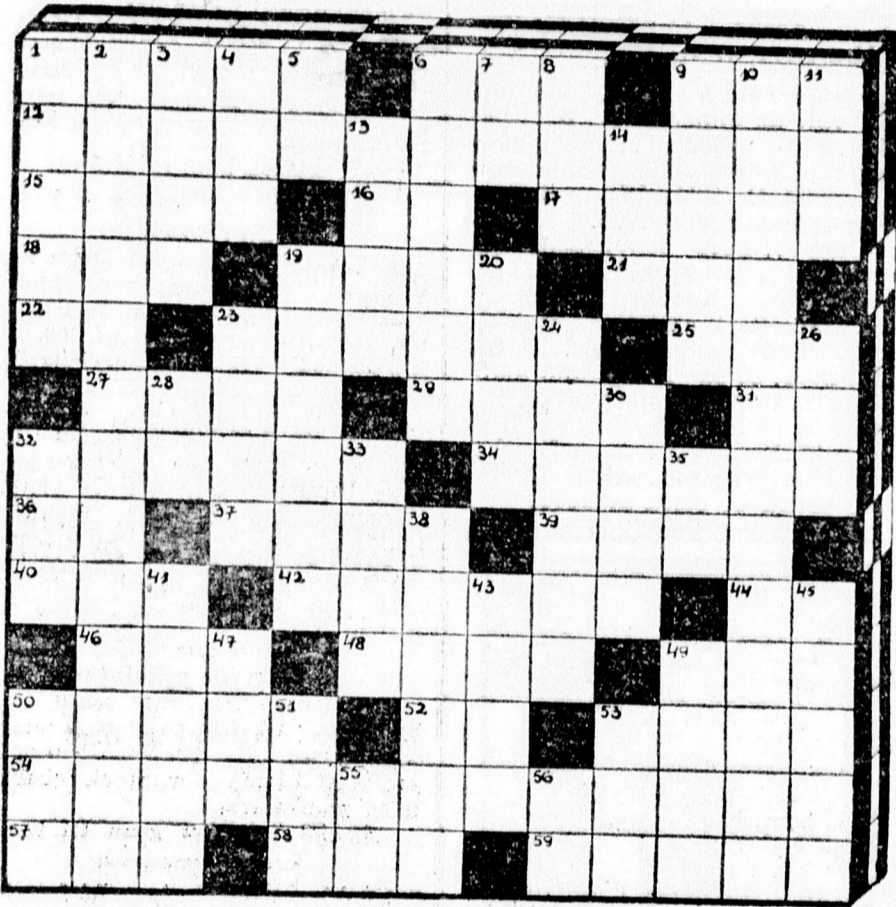
E heti könyvjutalmat Rádacs Endre, Kertész Magda és Szabó Tibor kapták. Jutalomkönyvüket átvehetik szerdán délután lapunk kiadóhivatalában.

REJTVÉNYEK FEJTÖRÖK

Rovatvezető: Boross György

Irodalmi Nobel-díj

II.

A megfejtés igazolására elegendő a dőltbetűs sorok beküldése.
MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Forradalmár.
6. Vas — franciául.
9. Menyasszony.
12. A függőleges 10. regénye.
15. Zár.
16. O. A.
17. Gyökér, mely ecettel, disznóhús mellé nagyszerű.
18. Á. E. S.
19. Várnegyed.
21. Vissza: angolna németül.
22. Kicsinyítő képző.
23. ... su Román — fasszabó nemzeti ünnep.
25. Község Torbágy mellett.
27. Betegség.
29. Női név.
31. Nagy Vilmos.
32. Maeterlinck filozófiai műve.
33. Hindu költő és filozófus, az irodalmi Nobel-díj 1913. évi nyertese.
36. Igekötő.
37. Három — latinul, semleges nemben.
39. Súlyegység.
40. Török katonai rang.
42. A függőleges 10. drámája.
44. 50 és 100 — római számmal.
46. Mutatónévmás tárgysete.
48. Vissza: nines — németül.
50. Küzdőtér.
52. Egymásutáni befők.
53. Árások és vevők gyülekezéshelye.
54. Maeterlinck szindarabja.
57. Tyc.
58. Rag: ről párja.
59. Közteherfajta.

Függőleges sorok:

1. Ezek alkotják a várost!??
2. Spanyol drámaíró (1832—1916), ki 1904-ben Frederic Mistraltal

együtt kapta meg az irodalmi Nobel-díjat.

3. Női becenév.
4. Órakegyegést utánzó szócska.
5. Vissza: ételkészítő.
6. Francia író (1844—1924), az irodalmi Nobel-díj 1921. évi nyertese.
7. Azonos magánhangzók
8. Csúnya, ronda.
9. Vissza: szün.
10. Francia író, az irodalmi Nobel-díjat 1915-ben kapta meg.
11. ...basis, Xenophon híres munkája.
13. Szabó Dezső: Segítség e. regényének főhőse.
14. Labda a kapuban.
19. Ilyen játékos az, aki nagy tételekben játszik.
20. Nem enged meg!
23. Ilyen idő is van! (Nyelvtan!)
24. Gerhard Hauptmann könyv címe.
26. Légy üdvözölve!
28. Francia rt.
30. Angol pálinka — névelővel
32. Magyar király előneve
33. Kúszónövény.
35. Állati lakás.
38. Állat — latinul.
41. Ivan Bunin regénye.
43. Leng — ikerszava.
45. Portugál gyarmat.
47. Vissza: kézzel hív.
49. Cigánylány, ki Petőfi kedvese volt azalatt az idő alatt, míg a költő haragban volt Szendrey Juliával.
50. Hivatal — németül
51. Svájel folyó.
53. Tartalék.
55. A molybdan vegyjele.
56. Német személyes névmás.

Vajh' ki ő?

Olasz lírikus, a múlt századvég legünnepeltebb olasz költője. 1835-ben született. 1860 óta, mint az olasz irodalomtörténet tanára a bolognai egyetemen, példátlan hatású nevelője volt nemzetének, bár kora eszméivel értetlenül és ellenségesen állott szemben. A romantika szellemétől — hanyatló koráig — érintetlen maradt. A katolikus modernizmus mozgalmaira a »Sátánhoz« írt istentagadó, észimádó himnuszával felelt. Majdnem kizárólag hazafias jellegű lírájának legfőbb ihletője a történelem. Férasztó szónokias pátozsa, klasszikus mintákon tudós formaimádattal mesterivé esiszott nyelvének hideg szárnyalása, az ünnepek formában megdermedő — aránylag gyér — bensőséges emberi tartalom s a filozófiai mélység hiánya elidegentették tőle a jelen olasz generációt, miután zengő, de jeles lehetű virtuozitásának eltanulható elemei hamarosan elkoptak az epigonok kezén. Összes művei Bolognában jelentek meg. 1906-ban kapta meg az irodalmi Nobel-díjat s a következő évben már meg is halt.

KI EZ?

SZÓTAGREJTVÉNY.

Al — bo — csony — cső — da — dá — dő — do — el — gó — gon — i — is — ka — ka — ko — ko — la — la — le — lo — lo — me — me — na — ni — o — on — pa — po — rá — re — ro — ro — ség — azo — ta — tan — tás — te — u — yu.

Meghatározások:

1. Julia kedvese.
2. Lubiekolóhely télen.
3. Berzsenyi kesztnéve.
4. Mexikói félsziget.
5. Pl. a szobor is ez!
6. Magányban élő ember.
7. Glória.
8. Nagy ünnep.
9. Az ügyvéd munkahelye.
10. Kunyhó ellentéte.
11. Zászló.
12. Tudomány-templom.
13. Az újkor legnagyobb alakja.
14. Velencei esónak.

A meghatározások értelmében, — a szótagok felhasználásával, — állítsuk össze a 14 fogalmat. Helyes megfejtés esetén a fogalmak kezdőbetűi, — felülről lefelé olvasva, egy Nobel-díjas angol író nevét adják. (Ez küldendő bel!)

TUDNIVALÓK:

A rejtvények beadásának határideje: péntek este 6 óra. A megfejtéseket borítékba téve juttatjuk el a kiadóhivatal levelesládájába, lapunk címére. — A borítékra feltűnő betűkkel felírandó: REJTVÉNY. A jutalmazásban való részvételre már egyetlen rejtvény helyes megfejtése is elegendő. Természetesen aki többet fejt meg, annak nagyobbak az esélyei. — Szelvényt mellékelni kötelező! — A nyertesek neveit a »Hírek« között hozzuk nyilvánosságra. A megfejtés igazolására a kereszt-rejtvénytől elegendő a négy hosszú sor beküldése.

CSAK UGY MONDOM HOGY ...

... lapunk 1938 február 13-iki számában mejelent rejtvények helyes megfejtése a következők:

Irodalmi Nobel-díj.

Luigi Pirandello.
Órült-e vagy szent?
Lyngé szerkesztő.
Olajbogyósüret.

Vajh' ki ő? Henryk Sienkiewicz.
Betűrejtvények: 1. Osztalék. 2. Ötöshatol. 3. Oroszlán. 4. Üres. 5. Ötvény.

HETI DIJAINK:

- 3x1—1 darab színházjegy
- 1 „ mozijegy
- 2x1 „ kötet könyv.

Lóugrás szerint

A lóugrás rejtvény helyes megfejtése egy Nobel-díjas regény címét adja. (Ez küldendő bel!)

Betűrejtvények:

(Nobel-díjas írók művei betűrejtvényekben!)

1.

H D
L OS GS

2.

A † S paripája G oooooo

3.

ruhája
A grória j

4.

Tasivag erősödő

5.

baka baka baka

6.

kópé kópé kópé

8.

Ma ma ma ma ma ma H di

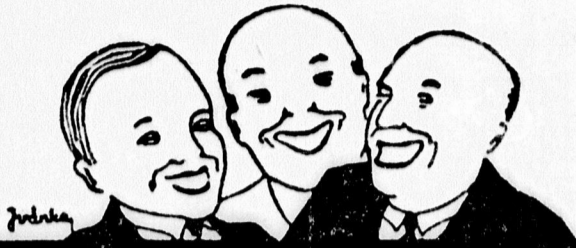
8. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:

Foglalkozás:

Pontos cím:

LUDAS

MATYI

Ricsaj jótékonycélra

(Karikatúra.)

Irta: Szabó József Sándor.

Az Ökörfalui Közművelődési Egyesület jönnek látta az inségakcióba bekapcsolódni. — E célból táncsal, tombolával és gazdag műsorral egybekötött műkedvelői előadást rendezett, a tiszta jövedelmet az inségakció céljaira ajánlva fel. Az előadás zártkörű volt szigorúan, úgyszintén a táncestély is, de azért »gondoskodva volt«, hogy az Ökörfalui aprajagya kapjon meghívót, — mert abban reménykedtek, hogy a »nem kívánatos elemek« úgyse jönnek el. Az előadás az »Ökörfalui és Vidéke« c. lap tudósítása szerint »tomboló siker jegyében zajlott le« és »ez alkalommal mindenki megkapta, amit remélt«. Ez utóbbi ugyan kissé maliciózus megjegyzés volt a magasnívójú lap részéről, mert könnyen a hajnal felé, emelkedett hangulatban lejátszódozott pofozkodást lehetett a sorok között kiolvasni. De ez nem jelentett semmiféle nagyobb kompkációt mégse, mert bár a szemtanúk hajnalban nehéz lovassági kardokat emlegettek, mint egyetlen elintézési módot, mégis az afféremásnap — józan hangulatban kölcsönös bocsánatkéréssel ért véget a — jótékony cél érdekében. Igaz, hogy a felek azóta sem köszönnek egymásnak, de hát az nem ide tartozik.

Nos, tehát a ricsaj lezajlott annak rendje és módja szerint, most még az elszámolás van hátra. — A titkár most tartja beszámolóját a muriról a nagyszámú vezetőség jelenlétében.

A titkár (állandó derűtségben tartja a hallgatókat, mert paralizise van, ami nála abban nyilvánul meg, hogy a mondat utolsó szavát mindig megismétli, mert mire kimondta, már elfeledte, hogy túl van rajta. Sokszor elfelejté az alanyt s találmokra vág oda a mondat végére egy igét, csak hogy vége legyen annak a szerencsétlen mondatnak, mielőtt még kitörne a hallgatóságból az összkomfortos — gyermekszoba.): Igen tisztelt választmány! Az inségakció céljaira megrendezett... öö... ö... ünnepélyünkről, és illelve... ö... műsoros estélyünk eredményéről van szerencsém a következőket beszámolni. Beszámolni. Tulajdonképpen az anyagi beszámolás a célo... ö... a célo. Ami dolog erkölcsi... ö... anyagi... ö... vagyis erkölcsi oldalát illeti, arról már az... izék... a lapok már beszámoltak. Ö... Beszámoltak. Most én csak az anyagi részét illetően akarok néhány számadattal... ö... ami már tudniillik a jótékonycél megilleti, mely nagyon szép cél mindenesetre, mindenesetre. Ö. Mindenesetre. Dehát tulajdonképpen az anyagi részről óhajtok... ö... tájékoztatni. Ö. Tájékoztatni... ö... ami a dolgokat illeti... ö... hát... ö... megállapíthatjuk, hogy az összes bevétel... ö... 231 pengő öö... 41 fillér.

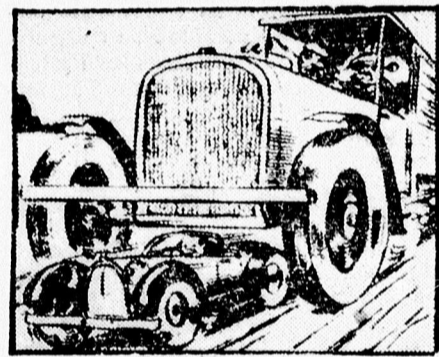
Többen felkiáltanak: Nagyszörű, óljen!...

A titkár (elfelejté, hogy már mondta): Hátha öö... még azt is megtudják az urak, hogy... ö... mennyi volt a bevétel... (Derűltég)... nos tehát: 231 pengő és 41

fillér... ö... Fillér... Ö azonban a kiadások... a kiadások. Tételenként felsorolom... Ö felsorolom:

Terembér és villany... ö. Villany 84 pengő. Jelmezek és díszletek. Ö. Díszletek 110 pengő. Tombola nyeremények. Ö. nyeremények. Ö. nyeremények 100 pengő. Takarítás ö... és... ö. takarítás 10 pengő. 3 betört ablak... Ö... az ablak 15 pengő. 12 ezüst kanál... ö... betört... ö... elveszett 24 pengő. Nyomdászám... Ö. nyomdászám... Ö. összesen... ö... ez összesen... 353 pengő ö... pengő. Ezzel szemben ö... a kiadás... ö... a bevétel... 231 pengő 41 öö fillér. öö fillér. Tehát a hiány 121 pengő 59 öö fillér.

Most tehát azért jöttünk össze... ö... azért, hogy most összejöttünk. Ö. Összejöttünk. Ö. Hogy mit csináljunk a hiánnyal... Ö... A hiánnyal. Erre vonatkozólag kérem... ö... hogy méltóztassanak...

KISKOCSIK KORA

— Nyugodtan hajts csak tovább, így kényelmesen elférünk.

KORSZAKALKOTÓ TALÁLMÁNY

— Hallottad? Feltalálták a gombnélküli férfiinget.
— Ez neked ujdonság? Tíz év óta, hogy nős vagyok, csupa ilyen ingem van.

FUTBALSZTÁROK

— Ez az egész kirakat lesz a kapu. Csak ha esőrómpólni hallasz, az számít gólnak.

VIGASZTALÁS

— No, most már jobban lesz...
— Meggyógyulok?
— Hát jós nem vagyok...

Csak egy mosoly

Füstöl a kémény

A földesúr kora reggel kilovagol. Csodálkozva látja, hogy egyik jó embere kinn ül a ház előtt és ott reggelizik, pedig ugyancsak esős a hajnali levegő. Megszólítja

— Mondd csak, miért reggelizel idekinn? Miért nem maradsz benn a háznál. Hűdég van még ilyenkor kora reggel, megfázol!

— Nem mehetek be, kérem — hangzik a válasz. — benn füstöl a kémény.

Ejnye, gondolja a földesúr, ezt meg kell nézni, szegény ember nem lehet állandóan kinn az udvaron.

Ma baja lehet annak a kéménynek? Benyt az ajtón, de nyomban kiugrik, mert a sötétből különböző tárgyak röpködnek a fejéhez és egy női hang medgesen szidja.

— No, te lump, hát haza méltóztattál jönni?

Ljeden vonul vissza a földesúr a fogadtatás után, odamegy az emberéhez, megveregeti a vállát.

— Ne busulj, nálam is szokott néha füstölni a kémény...

NAGYON DISZKRÉT

Két modern leány beszélget:
— Diszkrét fiú a völgyényed?
— Hogyne már negyedik hete ismerem és még mindig nem tudom a nevét.

Labdarugómérkőzésen

Tommyt először vitték a labdarugó mérkőzésre. Nagy érdeklődéssel, tágranyított szemekkel nézi a mérkőzést. A pályán nagy küzdelem folyik és a bíró szidják ékeletlenül. Tommy nem érti a helyzetet és megkérdezi az apját:

— Papa, miért kiabálnak úgy arra az emberre, aki a pálya szélén áll?

— Mert egy féltéglát dobott a bíróra.

— De hiszen nem találta el!

— Eppen azért szidják.

Jó reklám

A kereskedő panaszkodik a társának:

— Képzeld, ez a Jónes minduntalan elalszik, teljesen használhatatlan ember. Már megpróbáltam a legkülönbözőbb osztályokban is, de bárhol, állva is elalszik. Ki pedig nem dobhatom, mert rokon.

— Van egy ötletem — vigasztalja a társ. — helyezd ki a hálókabát-osztályba, adj rá egy hálókabátot és tűzz rá egy felirást: A mi hálókabátaink olyan nagyszerűek, hogy még az eladó alkalmazzott is elalszik bennük!

Előnyös ajánlat

A vendég kitűnően megebedel, aztán hívja a tulajdonost és bejelenti, hogy nem tud fizetni, nincs egy fillérje se.

— Nem baj kerem — szól a tulajdonos előzékenyen a meglepett vendéghez, aki valami gorombaságot várt. — Nem baj, majd felírjuk a nevére és az adósságot ide a falra és megfizeti az összeget legközelebb.

— De kérem, — szabadkozik a vendég kényelmetlenül, — az nem lesz jó, hiszen mások is bejönnek ide és meglátják, hogy hitelben ebedeltem.

— Kérem, — mosolyog a tulajdonos, — nem fogja látni senki. Addig ugyanis felébe akasztjuk a felöltőjét és ott fog lógni addig, amíg le nem töröljük a falról az adósságot.

MIÉRT MOSOLYOG A FŐNÖK?

— No mi van az új állásoddal?
— Nincs semmi baj: a főnököm állandóan mosolyogva néz rám.

— Igaza van. Ha már így bevásárolt egy ilyen együgyű tisztviselővel, mint amilyen te vagy, legálább jó képet vág hozzá!

VIDÉKI AZ ALLATKERTBEN

Felmegy faluról a legendy Pestré és kimegy az Állatkertbe. Megáll a kenguru ketrece előtt, bámulja az állatot, megcsóválja a fejét, aztán megszólal:

— Ilyen állat nincs is.

»AKAD MÉG ILYEN...«

— Miért sírsz, kislányom?

— Az újevi eljegyzésből nem lesz semmi. Pistá kijelentette, hogy belistára került és nem tud elvenni.

— Sose busulj, olyan völgyény, aki nem tud elvenni, találhatsz minden újjadra tized.

HASZNÁLT A KURA

A kövér uriembertől megkérdezi valaki

— Aztán mondja, jó fogyasztó kúra a lovaglás?

— Meghiszem azt, látta volna ezt a lovat még egy hónappal ezelőtt, milyen jó hátsban volt.

A Debreczen rádióműsora

1938 február 20-tól február 26-ig

VASÁRNAP, FEBRUÁR 20.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi-templomból. A szentbeszédet mise után dr. Tóth Tihamér énekkara Csirszka, Konrád karnagy vezetésével. Előadásra kerül: a) Összefüggő miseének a Halmos-Harmat-Sik: „Szent vagy Uram” c. műből (szöveget írta Harangi László), b) Kodály: III. Tantum ergo.
11.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Magócs Károly kerületi központi lelkész. Énekszámok a Dunántúli énekeskönyvből: 33., 323., Himnusz és 290. Orgonán Zalánfy Aladár. Karének: Bach J. S. Jézus óvj a bűntől. Énekel a Lutheránia Vegyeskar Kapi-Králik Jenő vezényletével.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajler Lajos. — 1. Nicolai: A Windsori víg nők — nyitány. 2. Ibert: Történetek (Histoires). 3. Antalffy-Zsírós Dezső: Lirai szvit. 4. Zádor Jenő: Magyar capriccio. 5. Strauss Richárd: Rózsavolvag — keringő. 7. Mosonyi Mihály: Álmos — induló.
Közben kb. 13.10: „Eltűnt hősök nyomában” Fölba János tábori főesperes előadása az azonosságai számról.
14: Hanglemezek.
15: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata).
15.45: Felvinczi Takács Alice hegedűl, zongorakísérettel.
16.15: „Rejtélyes szigetek.” Milleker Rezső dr. egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadásorozata).
16.45: Pertis Pali és cigányzenekara.
17.45: A „Fehér hollók” társaság műsoros délutánjának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.
19.30: „A szem kimélete.” Imre József dr. egyetemi tanár előadása.
20: Sporteredmények.
20.10: Két kis operett. 1. „Farsangi kaland.” Énekes játék egy felvonásban. Szövegét írta Urai Dezső és Balassa Emil. Zenéjét szerezte Antalffy-Zsírós Dezső. Személyek: Nagl Jeromos zongoramester — Réthey Lajos; Alfert, a fia — Antók Ferenc; Hildegard hercegnő — Raffay Erzs; Hortense — Kéry Panni; Vince, öreg szolga — Ditrői Mór. — 2. „A családi tanács.” Operett egy felvonásban. Szövegét Kotzebue ötlete után írta Harsányi Zolt. Zenéjét szerezte Losonczy Dezső. Rendező: Bánóczy Dezső dr. Személyek: Rakodczay Gáspár — Berk József; Rakodczay Menyhért — Antók Ferenc; Rakodczay Boldizsár — Hajnal György; Kornélia, Gáspár felesége — Dalmady Erzs; Rakodczay Zenobia — Csatay Janka; Gáborffy Ádám — Szirmai Imre; Bársony Mici prima-donna — Kéry Panni; Rakodczay Gabi — Pethes Ferenc; Miska — Kertész Lajos.
Utána kb. 21.15: Hírek, sporteredmények.
21.40: Közvetítés a Hungária-szállóból. Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.
22.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Lortzing: Undine — nyitány. 2. Gilson: Kis szvit. 3. Massenet: Nápolyi jelenetek. 4. Sandbey: Bölcsődal vonózenekarra és hárfára. 5. Brahms: Magyar táncok. 6. Eördögh János: a) Idill, b) Induló. 7. Bánay Aladár: Balettjelenet. 8. Maximilian: Az aranyleány keringő. 9. Houbert: Operabál — nyitány.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 11.15: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

15: Hanglemezek.
17.15: „Vergy városszonya.” Elek Artur dr. műtörténeti előadása.
19: Megyeri Gyula és jazzzenekara játszik, Miklóssy András énekel.
20.10: Hírek, ügétőversenyeredmények.
20.35: Hanglemezek.
BŐVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAS 3 hívőjeles adón, 19.52 méteres hullámhosszon, 15.370 kilocikluson 15—16 óráig; a HAT 4 hívőjeles adón, 32.88 m-es hullámhosszon, 9.125 kilocikluson 1—2 óráig.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZAMOK: Bécs 11.45: Szimfonikus hangverseny. London 18.20: Kernler Lajos zongorázik. Stuttgart 19.15: Strauss János: Denevér, opera. Köln 19.45: Strauss János: Egy éj Velencében, operett. München 19.10: Loreley, opera. Bruxelles fr. 21: Sámson és Delilla, opera. London 00.05: Arányi Jelly hegedűl.
TÁNCZENE: Riga, 21.15, Olasz III, 22.30, Boroszló 22.45, Prága 22.30, Bécs 22.35, Varsó II, 23, Beograd 22.45, Luxemburg 22, Oslo 22.15, Kalundborg 23.15, Bruxelles fl. 23.10, Bruxelles fr. 24.

HÉTFŐ, FEBRUÁR 21.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
 Utána: Hanglemezek. — 1. Lehár: Horthy Miklós — induló (1. h. gy. e. zenekara). 2. Sommerfeld: La Paquita — spanyol keringő (Walter Sommerfeld — xilofónszóló). 3. Aletter-Grossmann: Légyott — rokkóintermezzo (Einzinger és Wolff éneknégyese). 4. Ziehrer: Bécsi lányok — keringő (Bécsi filharmonikusok). 4. Grothe-Marischka: Ma olyan vidám vagyok — induló (Ilya Ljvsakov jazzzenekara).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Kiszagda-gondok 1858-ban.” (Felolvasás).
10.45: „Amiről 50 év előtt beszéltek.” Irta Willant Rezső. (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból, időjárásjelentés.
12.05: Szmirnov Szergej balalajka-zenekara.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Keller: Csokonai — nyitány. 2. Strauss József: Falusi fecskék — keringő. 3. Polgár Tibor: Részletek a „Világhír a ligetben” c. hangjátékból. 4. Ruzinkó Nándor: Akácvirágok — intermezzo. Kiss-Angyal Ernő: Egyveleg a „Gigánygróf” c. operettből. 6. Hetényi-Heidelberg Albert: Kacag az élet — keringő. 7. Ujvári: A levegő hősei — induló.
14.40: Hírek.
14.55: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfőőrja: „Eötvös József ifjúsága.” Németh Béla dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „Kirándulás a dunántúli olajmezőkre.” Közvetítés a zalamegyei Láspe-Szentadorján határából. Beszéli Budinszky Sándor. (Viasztelvélet).
17.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. — 1. Weber: Oberon — nyitány. 2. Mozart: Esz-dur szimfónia (K. 543). 3. Corelli: Sarabande, Gigue és Badtnage — vonózenekarra. 4. Liszt: Mefisztó — keringő.
18.35: „Egy kínai költő” Bevezető

és a fordítását felolvassa Áprily Lajos, a Magyar Tudományos Akadémia tagja.

19: Orbán Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Vidák József és cigányzenekara. Dalok: Alacsonyház. Radics-Wachutka: Mézeskalácssziv; Kertész Zsigmond: Száll, száll a vadgalamb; Is, is, is (népdal); Azt hallottam kicsike babám (népdal); Szavozd Richárd: Elindultam a vásárba; Kubányi György: Tagadom, tagadom; Thegze-Gerber Miklós: Fut egy patak a Tiszába; László Imre: Perce szálltam; Kiss-Angyal Ernő: Ninesen nagyobb boldogságom; Három bokor salátá; Meg kell a búzának érni (népdalok); Szilgigeti H. Ignác: Szép a babám fekete szeme; Magas a kaszárnya (népdal); Garami Béla: Bementem a patikába.
20: „Babits a költő.” Bevezetőt mond Hlyés Gyula. A verseket előadja Simonffy Margit és Somlay Artur.
21: Szalonütős. — 1. Chopin: A-dur polonaise. 2. a) Beethoven—Kreisler: Rondino; b) Kreisler: Szép rozmaring. 3. Spohr—Liszt: A róza — románc. 4. Drigo: Szerenád. 5. D'Ambrosio: Gavott és műzett. 6. Szirmai: Suhogó selymek. 7. Karganoff: Bölcsődal. 8. Lalo: Orosz dal. 9. Rubinstein: Valse caprice. 10. a) Huszka: Álmodok, álmodok — dal, b) Poldini: Rózsák. 11. Vecsey: Valse triste. 12. Coates: A tamariszkusz-fák alatt.
Közben kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.
22.25: Bartók Béla zongorázik.
23: Hírek német nyelven.
23.05: Tánclemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 19: Német nyelvoktatás.

19.30: „Nagy Frigyes udvara.” Lederer Emma dr. előadása.

20: Hírek.

20.25: Hanglemezek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZAMOK: Bécs 18.55: Verdi: A vezet hatalma, opera. Beograd 20: Opera. Zágráb 20: Opera. Deutschlandsender 21.20: Filharmonikusok hangversenye.

TÁNCZENE: Bruxelles fr. 19.15, Szófia 21.40, Köln 21—14, Varsó 22.15, Olasz I. 22.45, Olasz II. 22.45, Kalundborg 23.15, London 23.35.

KEDD, FEBRUÁR 22.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
 Utána: Hanglemezek. 1. Erkel: Hunyadi László — induló (Operaház zenekara). 2. Koping: Törpék lakodalmá (Béres Alfréd és zenekara). 3. Bordin: Tahiti nyár — keringő (Inog bécsi zenekara). 4. Moraveiz—Denk: Mein schönes Innsbruck am grünen Inn — induló (ének: Buchberger-növérék). 5. Kletsch: Foxtrot (harmonikaszóló).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Az első magyar színigazgató.” Irta-és felolvassa Szentgyörgyi Elvira.
10.45: „Időszerű divatkérdések.” (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból — időjárásjelentés.
12.05: Weisz Margit zongorázik, Dénes Vera gondolkázik zongorakísérettel.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.
14.55: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-

tés, hírek.

17: Gémes Irén hárfázik.

17.30: „Shopenhauer.” Halasy-Nagy József dr. egyetemi tanár előadása a filozófus születésének 150. évfordulóján. (Felolvasás).

18: Lakatos Tóni és Lakatos Misl cigányzenekara.

19.05: „Ész! est.” Az ész! állam önállóságának 20. évfordulója alkalmából (hanglemezekkel). Vitéz Nagy Iván Észországól szóló előadását felolvassa Fáy Béla.

19.45: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Bion: Győzelmes lohogó — induló. 2. Strauss János: Denevér — nyitány. 3. Nevin: Egy nap Velencében — szvit. 4. Müller Károly: Elégia. 5. Pécsi József: Kéleti intermezzo. 6. Robrecht: Bécsi operettegyveleg.

20.45: Rádió a rádióról.

21: „Tarnay-dalok.” Közreműködik Basilides Mária és Szedő Miklós dr. zongorán kísér Polgár Tibor.

21.35: Hírek, időjárásjelentés.

22: Közvetítés a Belvárosi-kávéházból. Szabó Kálmán és jazz-hármasa játszik.

22.40: „Az eucharisztikus kongresszusok fejlődése. Miben óhajt Budapest a fejlődésben újabb lépést jelenteni?” P. Bangha Béla német, francia- és olasznyelvű előadása. (Viasztelvélet).

23: A Sedlak—Winckler vonósnégyes műsora a magyar-osztrák művész-eseré keretében.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főelő-örja.

18.30: Francia nyelvoktatás.

19: Hanglemezek.

19.50: „Málhiász János, a világhírű szótélelő emlékezete.” Irta Gesztelvi Nagy László dr.

20.20: Hírek, ügétőversenyeredmények.

20.45: A rádió szalonzenekara.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZAMOK: Olasz II. 17.15: Gerő Márta énekel. Olasz III. 20.30: Lehár: A paesirta, operett. Olasz II. 21: Scudereri: Donata, opera. Bruxelles fr. 21: Operett. London 21: Smetana: Az eladott menyasszony, opera.

TÁNCZENE: Varsó 20, Beograd 22.20, Szófia 21, Hamburg 22.30, Kalundborg 23.15, London 23.35.

SZERDA, FEBRUÁR 23.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.
 Utána: Hanglemezek. — 1. Friesay Richárd: Induló (A Mária Terézia I. h. gy. e. zenekara). 2. Mahr: Orosz keringő (harmonika: Pörschmann). 3. Jessel: A róza esküvője (Ferdy Kaufmann). 4. Waldteufel: A legkedvesebb keringő (Marek Weber és zenekara). 5. Kulsch: Lore — induló (zenekar refrén-énekekkel).
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Itéletidő.” Irta Tasnádi-Kubacska András. (Felolvasás).
10.45: „Hogyan közlekednek a trópuson.” Irta Glass Imre. (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból, időjárásjelentés.
12.05: A rádió szalonzenekara. 1. Geszler György: Katonaélet. 2. Hubay: Tavaszi szerelmi dal. 3. Ekman: Finn népdal. 4. Huszka: Csilla dala. 5. Jacobi: Leányvásár — keringő. 6. Fall Leó: Részletek az „Elvált asszony” c. operettből. 7. Kaskel: Farsangi miniatűrök. 8. Losonczy Dezső: Rapszódia. 9. Zaká: Dénes: Szermes pillangók — scherzo.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: A József nádor 2. honvédegyezred zenekara Vezényel Seregi,

Artur. 1. Beck Ferenc: Magyar jövő — induló. 2. Kéler: Magyar hangverseny-nyitány. 3. Seregi Artur: Az én notám — egyveleg. 4. Suppé: Részletek a Boecaccio c. operettből. 5. Nagypál Béla: Marokkói három — intermezzo. 6. Franz: Görgey Artur — induló.

14.40: Hírek.

14.55: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: Diákfőlöra: „Az ördögös hírvadós.” (Füvészfőnök Hatvani.) Urai Dezső előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Emerencia.” Beezassy Judit elbeszélése. (Folyvasás.)

17.30: Csorba Dezső és cigányzenekara.

18.35: „A fiatal Schiller.” Pukánszky Béla dr. egyetemi m. tanár előadása. A verseket Táray Ferenc mondja.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. „Parasztbeesület.” Melodráma egy felvonásban. Szövegét írta Targioni-Tozzetti és Menasci. Fordította Radó A. Zenéjét szerelte Mascagni. Vezényel Fleischer Antal. Néhai Szemere Árpád rendezése szerint. Személyek: Santuzza — Huszka Rózsi; Lola — Gere Lola; Turiddu Piliński Zsigmond; Alfio — Lendvay Andor; Lucia — Bársony Dóra. 2. „Sylvia.” Ballet három felvonásban, öt képből. Szövegét írta Barbier és Merante. Zenéjét szerelte Delibes Leo. Ujonnann átdolgozta, koreográfiáját szerelte és betanított Jan Trojanowski. Vezényel Kenessey Jenő.

A „Parasztbeesület” után kb.

20.40: Hírek.

A „Sylvia” I. felv. után kb.

21.40: Sportközlemények.

A „Sylvia” II. felvonása után, kb.

22.20: Időjárásjelentés.

Az előadás után kb.

23.10: Hírek francia és olasz nyelven.

23.20: Tánccselezet.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17.35: Munkásfőlöra.

18.05: „Az élet meghosszabbítása.” — Szerb Zsigmond dr. előadása.

18.35: Hírek László és jazzzenekara játszik, énekel Lányi László.

19.20: Olasz nyelvoktatás.

19.50: Hanglemezek.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32,88 méteres hullámhosszon, 9,125 kilohertzeken 1—2 óráig.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 19.25: Szimfonikus hangverseny. Praha 19.30: Smetana: A titok, opera. Svájci olasz 20: Alvári Lorinc énekel. 20.30: Molnár Ferenc: A kis cukrászda, Bruxelles II. 22: A másik, opera.

TÁNCZENE: Svájci olasz 21.40, Hamburg 22.20, Beograd 22.20, Oslo 22.25, Kalundborg 23.15, Bécs 23.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 24.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Donáth Jenő: Ep testben ép lélek — induló (I. h. gy. c. zenekara). 2. Kronberger—Marriot: Buddha-ünnepek (Ultrafon-szalouzenekar). 3. Bordin: Bécsi visszfény — keringő (Inog bécsi zenekara). 4. Eilenberg: Pétervári számkázas — galopp (xilofonzenekar). 5. Niel: Sanssouciiban, a Malomhegyen — induló (Lutter-zenekar).

kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „Zsófia, Vak Béla leánya.” Irta Günczi Magda dr. (Folyvasás.)

10.45: „Tanoncvédelem.” Dr. Ötömösi Sándor székfővárosi tisztviselő orvos előadása. (Iparügyi előadás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Walter Rózsi és Laczó István, az Operaház tagjai énekelnek, zongorán kísérí Polgár Tibor.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: A rádió szalouzenekara. — 1. Friul—Stottbart: Rose Marie — egyveleg. 2. Köpp Frigyes: Három magyar tánc. 3. Urbach: Részletek Donizetti műveiből. 4. Rajter Lajos: I. verbunkos — szvit. 5. Lehár: Részletek „A paesirta” c. operettből.

14.40: Hírek.

14.55: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: „A munkáslakások bútorai.” — Nádai Pál előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: Az „Állategészségügyi tanfolyam III. előadása.” (A háziállatok elősködök okozta megbetegedéseivel) Schwanner Jenő dr. főállatorvos előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)

17.30: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál, közben Erdős Vera tárogatózik.

18.40: „Magyar táj magyar szemmel.” (Erdély a XVIII. században.) Tolnai Gábor dr. előadása.

19.40: Két klasszikus egyfelvonásos. 1. „Gringoire.” Vigjáték egy felvonásban. Irta Bainville Tódor. Személyek: XI. Lajos — Csontos Gyula; Gringoire Péter — Jávor Pál; Fournier Simon — Vendrey Ferenc; Le Daím Oliver — Kovács Károly; Liza; Fournier leánya — Szlezcsky Zita; Nicole, özv. Andryné leánya — Szatmáry Margit. 2. „Fírenzei tragédia.” Dráma egy felvonásban. Irta Wilse Oszkár. Fordította Kosztolányi Dezső. Rendező Németh Antal dr. Személyek: Guido Bardi, firenzei herceg — Jávor Pál; Simone, kalmár — Csontos Gyula; Bianca, felesége — Lukács Margit; Maria, komorna — Szathmáry Margit.

Utána kb. 20.50: Hírek.

21.15: Dohnányi Ernő X. Beethoven-zongoraszonátá-estje.

22: Időjárásjelentés.

22.05: Virány László és jazzzenekara játszik, Gáthy László énekel.

23: Aljastalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. — 1. Schubert: Varázshárfa — nyitány. 2. Thomas: Mignon — ábránd. 3. Waldteufel: Keresélyzők — keringő. 4. Kalmán: Részletek a „Montmartrei ibolya” c. operettből.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 17: „Az olasz államegység megteremtése.” Gyulay Lajos dr. előadása.

19.15: Angol nyelvoktatás.

19.45: Händel: „Saul” c. oratóriumaának ismertetése.

20: Händel: „Saul” c. oratóriuma, három részben magánénekre, vegyeskarra és zenekarra. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Segítő-egyesületének előadása.

Utána kb. 22: Hírek, ügétőversenyeredmények.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Varsó 19: Peéry—Klettner: A postakocsi, hangjáték. Bukarest 20.15: Filharmonikusok hangversenye. Bruxelles fr. 20.30: Wagner: Tristan és Isolda, opera. Hamburg 20: Lortzung: Casanova, opera.

TÁNCZENE: Olasz I. 17.50, Berlin 20, Bécs 22.55, Kalundborg 23.15, London 23.25, Bruxelles 23.10.

PÉNTEK, FEBRUÁR 25.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Paulwetter: Eljen a haza — induló (I. h. gy. c. zenekara). 2. Kahnt: A barkály — mazurka (xilofonszólo). 3. Blon: Sicilietta (Paul Godwin és zenekara). 4. Kojó Ho Csuki: Virágalom (Fonóban Bécsi Bohém Zenekar). 5. Lorenz: Borsdal — induló.

kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: „A háziartás racionalizálása. — Mire ügyeljünk a ruha- és fehérmű beszerzésénél.” Irta Dezső István (Folyvasás).

10.45: „A köszvény.” Irta De Chatel Andor dr. (Folyvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Hanglemezek.

Közben kb. 12.30: Hírek.

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Rácz József és cigányzenekara muzsikál.

14.40: Hírek.

14.55: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: A rádió diákfőlörája: „A hangyák beszéde.” Irta dr. Weöner Józsefné. (Folyvasás.) Utána: Ifjusági közlemények.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „A komintern aknamunkája.” Csicsár Béla előadása.

17.25: Rendőrzenekek. Vezényel Szöllösy Ferenc. 1. Righini: Tigrano — nyitány. 2. Schirman: Dubinska — orosz dalegyveleg. 3. Ziehrer: A tartalékos álma — egyveleg a békebeli katonaleletből. 4. Chován Kálmán: Szarvasi emlék — alföldi kép. 5. Sándor Jenő: Részletek a Weekend című operettből.

Közben kb. 18.20: Sportközlemények.

18.50: „Tegnap, ma, holnap.” Gálóssy Klára csevegése.

19.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Sába királynője.” Opera 4 felvonásban, öt képpel. Szövegét írta Mosenthal. Fordította Kern A. Zenéjét szerelte Goldmark Károly. Vezényel Fleischer A. Néhai Szemere Árpád rendezése szerint. Szereplők: Salamon, a zsidók királya — Palló Imre dr.; Baál Hanán, a királyi palota őre — Komáromy Pál; Asszád, Salamon kegyence — Halmos János; Főpap — Koréh Endre; Szulamit, a főpap leánya — Báthy Anna; Sába királynője — Huszka Rózsi; Aszarat — Horányi Karola.

I. felv. után kb. 20.40: A rádió külügyi negyedórája.

II. felv. után kb. 21.35: Hírek.

III. felvonás után kb. 22.10: Időjárásjelentés, sportközlemények.

Előadás után kb. 23.10: Hírek angol nyelven.

23.15: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál a Pannónia-szállóból.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.50: Gyorsírótanfolyam.

19.30: „Száz év előtt.” Clauser Mihály dr. csevegése.

20: Hírek.

20.25: A rádió szalouzenekara.

21.50: Hanglemezek.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bukarest 19.45: Mascagni: Parasztbeesület; Leoncavallo: Bajazet; Deutschlandsender 20.10: Wolf-Ferrari: Susanne titka, opera. P. Parisien 22: Straus O.—Mauprey: A szép bécsi nők, operett.

TÁNCZENE: Varsó 22.30, Oslo 22.15, München 22.30, Kalundborg 23.20, Olasz I. 23.15, Bruxelles fr. 23.10, London 23.15, Luxemburg 24.

SZOMBAT, FEBRUÁR 26.

BUDAPEST I. 6.45: Torna.

Utána: Hanglemezek. 1. Bachó István: A régi honvédegyezred — indulója (I. h. gy. c. zenekara). 2. Königsberger: Xantype — jellemkép (Ferdy Kauffmann zenekara). 3. Bordin: Bécsi idill — keringő (Inog bécsi zenekara). 4. Kletsch: Tiptop — foxintermezzo (Lutter-zenekar). 5. Strassmann: A bakánál szolgál a habám — induló (ének: Ervin Hartung).

kb. 7.20: Étrend, közlemények.

10: Hírek.

10.20: Mórész Pál elbeszéléseiből. (Folyvasás.)

10.45: „A régi Pest-budai színészet emléktábláit ismerteti Mesterházy Jenő.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Laskó Emília énekegyüttese. — 1. Ingegerer: O kedves társunk. 2. Di Lasso: A hajnal hírnöke. 3. Clemens von Papa: Még büs a léz. 4. Hassler: Ünnepre jöttünk. 5. Händel: Oh eszilligetterm. 6. Kodály: Horatius Körus (Bölesen úgy téz majd). 7. Laskó: 17. szoltár (Ifj. Sulyok Kálmán szöveg). 8. Halmos: Regös ének (Fénykar). 9. Laskó: a) Vén diófa, b) Tavasz van (Ifj. Sulyok Kálmán szöveg). 10. Bárdos Lajos: Látod-e habam.

12.45: Hírek.

13: Hanglemezek.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.40: Hírek.

14.55: A rádió műsorának ismertetése.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

16.15: 1. „Hogyan lett a farkas az ember szolgája.” 2. „Szellőeske tavaszi tapasztalatai.” Szondy György meséi.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Mit üzen a rádió?”

17.30: A rádió szalouzenekara. — 1. Löhr—Huber: Két régi bajor polka. 2. Huszka Jenő: Bob herceg — keringő. 3. Rózsavölgyi Márk: Első magyar körtánc. 4. Dohnányi: Nászkerítő a „Pierrette lányola” c. némajátékból. 5. Garami Béla: Mese az aranykastélyról. 6. Liszt: IX. rapszódia.

18.20: „Bálnavadászat az Eszaki Jagstengeren.” Heigi László dr. előadása.

18.45: Révffy Lajos emlékezete. Bevezetőt mond Balázs Árpád. Közreműködik Ury Anna, Kubányi Gy. A dalokat kíséri Rácz Béla és cigányzenekara.

19.45: A magyar és osztrák középiskolások válogatott uszó és vízipólmezőzőse. Közvetítés a Nemzeti Sportuszodából. Beszélő Puhár István.

20.25: „A hollcsi Cupido.” Vigjáték 4 felvonásban. Irta Herceg Ferenc. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Zsófi — Aknay Vilma; Miklós — Timár József; Cupido — Somogyi Erzsi.

21: Hírek.

21.40-161 0.40-ig: „Tánccoljunk!”

21.40-től 22.10-ig: közvetítés a Gel-értékszallóból. Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.

22.12: Időjárásjelentés.

22.15-től 22.40-ig: Tánccselezet. 22.40-től 23.05-ig: közvetítés a budai Kis Royal-ötteremből. Kiss Lajos és cigányzenekara muzsikál.

23.05-től 24-ig a Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara. Vezényel Fegyver Sándor.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

0.10-től 0.40-ig: Tánccselezet.

BUDAPEST II. 17: A rádió szalouzenekara.

17.50: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági főlörája.

19.15: „Ismerjük-e a hangunkat?” — Irta Brachfeld Olyér dr.

19.45: Hanglemezek.

21: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos.

22.05: Hírek, időjárásjelentés.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSOR-SZÁMOK: Bécs 19.25: Szimfonikus hangversenye. Varsó 20: Straus János: Bécsi keringő, operett. Zürich 20: Opera. Svájci al. 21: A cigánybáró, operett. Olasz I. 21: Verdi: Lujza Miller, opera.

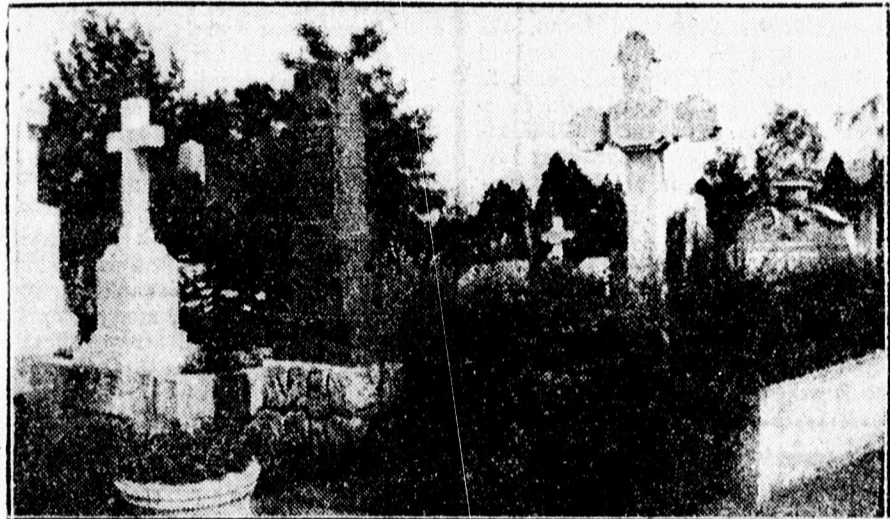
TÁNCZENE: Olasz I. 17.15, Riga 21.15, Ljpsce 21—24, Svájci olasz 21.30, Varsó 22, Beograd 22.20, Kalundborg 22.50, Stockholm 22, Olasz III. 22, Prága 22.30, P. Parisien 23, Olasz II. 23.15, Bruxelles fr. 22.20, Stuttgart 24, Strassburg 24.

RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS műsora a HAT 4 hívójeles adón, 32,88 méteres hullámhosszon, 9,125 kilohertzeken 24—1 óráig.

Mozgalom indult a debreceni bombamerénylet vértanui emlékművének felállítására s az Attila tér Vértanuk tere elnevezésére

Február 23-án lesz 24-ik évfordulója a világháborút bevezető debreceni bombamerényletnek. A város világháború szörnyű és pokolian kieszelt agytáncjátékosodott le a Werbőczy-utcai Kereskedelmi és Iparkamara épületében, amikor a görögkatholikus püspöknek, Miklóssy Istvánnak címére érkezett csomagban felbontás közben felrobbant a benne elhelyezett pokol-gép s a merényletnek három áldozata lett: Jaczkovits Mihály püspöki vikárius, Slepkovszky János püspöki titkár és dr. Csath Sándor egyházmegyei ügyész. Hármán voltak közvetlen áldozatai a merényletnek, de Dávid Mik-

los József is a robbanás áldozatának számít, aki, 1915-ig élt s ekkor halt meg súlyos sérülései következtében. Ugyanask később halt meg Bihon Miklós, a merénylet késői áldozata, aki a robbanás alkalmával erős légnyomást szenvedett.

Slepkovszky János, Csath Sándor és Bihon Miklós sírja.

De van egy élő áldozata is az 1914 február 23-án elkövetett merényletnek: Kripkó Elek kalósemlyéni görög katolikus tanító személyében, aki annak idején püspök tollnok volt s súlyos sebével is csodálatos módon életben maradt. Azóta sem halt azonban s teljesen megrokkant a robbanás alkalmával.

A csomagot, mint később megállapították: Csernowitzban adták fel, mint kegyessereket tartalmazó ládát Miklóssy Istvánnak, a múlt évben elhunyt görög katolikus püspök címére. A csomagról kiderült, hogy azt a román kultúrügynök a megbízásából Kiriljev és Căitareau román állampolgárok adták fel. A nyomozás az oláh hatóságok jóvoltából holtpontra jutott, sőt adatok vannak arra is, hogy a világháború folyamán már az oláh semlegesség megmentése érdekében a bécsi udvar részéről nyomás is történt a nyomozás abbahagyására.

Akkor megindult a vértanuk emlékének megőrzésére a mozgalom s ennek főindítója nagybágy Sestina Jenő volt Domahidy akkori főispánnal együtt, akik még a temetésen vetették fel az emlékmű eszméjét. Domahidy főispán meg is alakította az emlékbizottságot. Annak idején ezt az egész ügyet nemzeti ügynek tekintették s áldozatokról, mint nemzeti vértanúkról emlékeztek meg. Olyan lelkesedéssel folyt az emlékmű gyűjtése, hogy a történelmi Magyarország minden zugából, de külföldről is, Bécsből, Amerikából, főmegesen jöttek adományok az emlékmű felállítására. Ezt a majdnem 20.000 koronát eredményezett gyűjtést megakadályozta a világháború kitörése. A gyűjtés eredményét különböző összegekben bejegyezték a hadikölcsönbe s ezzel nemcsak maga az emlékműre gyűjtött összeg enyhített el ha-

lad nem tett ellenvetést, hogy Hajdúdorogra szállítsák a vértanú tetemeit. Hajdúdorog annakidején ígéretet is tett, hogy imponáns emlékművel örökíti meg Jaczkovits Mihály emléket. Ennek a tervnek azonban gátat vetett a nehézségre fordult gazdasági helyzet s most az emlékműbizottság azon van, hogy Jaczkovitsnak még is egyszerű sírban porladó hamvait Debrecenbe hozzák s a város által kinttársba helyezett közös díszsírhelyen helyezze a többi vértanúval együtt el.

Az emlékbizottságnak ezen túlmenően újra támaszt célja, hogy megvalósítsa Debrecenben a régi tervezett emlékművet s a város a debreceni vértanúkról utcát, illetve teret nevezzen el. A várostól már ígéret is van arra, hogy díszsírhelyet ad, az emlékműnek helyet jelölt ki az Attila-tér főkeresztelési pontján.

Ugyanask akkor felmerült a terv, hogy a Nap utcát elnevezik Attila utcának s az Attila-tér pedig a Vértanuk tere elnevezést kapja.

Az emlékmű felállításának anyagi feltételei nehezen valósulnak meg. Az országos gyűjtés még engedélyezés alatt áll. Remélhetőleg azonban tavaszra az országos gyűjtésre vonatkozó engedélyt megkapja az emlékbizottság s akkor a vértanuk-emlékművének összege rövid idő alatt meg lesz s kinöhet az Attila-téren a kegyelet által emelt emlékmű.

Ettől azonban valószínűleg nem teszi függővé a város a Vértanuk tere elnevezését s így meg van a kilátás rá, hogy a tér elnevezése még az emlékmű felállításától végre megy. Az emlékalap bizottság tervbe vette, hogy Mátyás József tanítóval megírta a bombamerénylet történelmét. — A merénylet anyaga teljesen fel van

dolgozva, azonban ennek a könyvnek kiadása szintén anyagi okok miatt késik.

Minden magyar görög katolikus iskolának, egyháznak elküldik a három vértanú együttes, aranykeretes képét kifizetés céljából s 23-án koszorút helyeznek el, mint 1914 óta minden évben az emléktáblára. Kérni akarja az emlékbizottság a várostól, hogy a meglehetősen előrejtett helyen levő emléktáblának helyét az előtte levő fakivágásával tegyék szabaddá, hogy ezáltal Debrecenbe jövő idegenek is láthassák azt.

Ez évben március 6-án rendezik meg a vértanuk emlékünnepét, hogy Debrecen lakosságában ébrentartsák a vértanuk emléket s rámutassanak a magyar görögkatholikus történelmi missziójára.

Jaczkovits Mihály sírja

A szabadult rabok részére az első otthont az országban Debrecenben építik

A napokban versenytárgyalási hirdetmény jelent meg lapunkban, mely szerint az Országos Református Szeretetszövetség Debrecenben szeretetotthont létesít. Kérdést intéztünk ez ügyben a Szeretetszövetség titkárához, Balassy József nyugalmazott főjegyzőhöz, aki a következő tájékoztatást adta:

A szeretetotthon azoknak a börtönből kiszabadult raboknak befogadására épül, akik szabadságvesztés büntetésük letelte után vagy nem tudnak azonnal elhelyezkedést találni, vagy nincs olyan hozzátartozójuk, akinél meghúzhatnák magukat addig, míg a társadalom elfelejti a becsületlen esettől s újból befogadja ezeket a megtévedt, de botlásukért büntetést kiállított embereket. A legtöbb szabadult rab minden lázas nélkül kerül a börtönből az utcára. Nincs pénze a legszükségesebb élelmiszerekre sem, nem talál hajlékot, melyben éjszakai szállást kaphatna, mert

a társadalom csak megnyugszik abban, hogy a bűnös elcsenvedte a büntetését, de tovább nem megy, segítőkészt legfőbbször nem nyújt, gyamujja, bizalmatlansága ezekkel az emberekkel szemben a büntetés kiállása után sem múlik el.

Hány eset volt már arra, hogy a szabadult rab az éhségtől, a nyomorúságtól sanyargatva újból büntetést követelt el csak azért, mert enni akart, hajlékot akart, egy kis melegséget, szeretetet akart s egyiket sem kaphatta meg.

Ezen a helyzeten akar segíteni az Országos Református Szeretetszövetség, mikor

hajlékot épít számukra, ilyen formában az elsőt és egyetlen az egész országban.

Meg kell emlékeznem arról, hogy a szabadult rabokon segítő gondolatát Maár Margit a Dóczy intézet nagylelkű és melegszerű testnevelési tanára igyekezett először megvalósítani. E célból személyesen országos gyűjtést folytatott s nagy és fáradságos munkája eredményeül 6766 P-t helyeztett erre a célra bankbetétbe. Ez a kétségtelenül igen tekintélyes összeg nem bizonyult azonban elegendőnek arra, hogy abból a szabadult rabok otthona felépíthető és fenntartható legyen, miért is az összeget felajánlotta az Országos Református Szeretetszövetségnek a cél megvalósítására. A Szeretetszövetség, mely ezidőszert az ország különböző részein elhelyezett 34 intézetében ezen felül árva, elhagyott

agg és szellemi fogyatékos állandó neveléséről, ápolásáról, élelméről, meleg hajlékáról gondoskodik, örömmel felvette programjába a szabadult rabokon segítő gondolatát is s az e célra gyűjtött összeget sajátjából kiegészítve, most felépíti, berendezé az otthont és fenntartásáról gondoskodik.

Az építkezés céljára Debrecen város közönsége díjmentesen alomnyújtott egy 1400 négyzetföld területű szép telket a Bözörményi úton, közvetlenül a vámház mellett. Az épület május 20-ra készen lesz.

Az Igazságügyi Minisztérium által jóváhagyott terv alapján épülő otthomban elhelyezést találnak a gondozottak hálószobái, minden hálószobában külön mosdóval, a konyha, kamra, ebédlő és gyűlékezeti terem, ahol a házi istentiszteletek tartatnak, a műhely, a raktárak s végül a felügyelő szobája és az iroda.

Az intézetben a felvett szabadult rabok meleg otthont találnak. A Szeretetszövetség gondoskodik róluk minden tekintetben, de ezt a gondoskodást nekik munkával kell viszonzni.

Teljesen senki sem lehet az intézetben. A mesterember műhelyben dolgozik, a földműves a tágas kertet műveli s termeli azokat a szükséges dolgokat, amelyek az intézet élelmezését megkönnyítik.

Este-reggel közös áhítatban vesznek részt a szeretetotthon felügyelő lelkésze vezetésével. Mint egy nagy család, ahol mindenki szereti egymást.

Ilyen módon és eszközökkel kívánja elérni a Szeretetszövetség azt, hogy a gondozottak lelke megszilárduljon, alakuljon, a megtévedt, de hibájukért büntetést szenvedett embereket a rossz újabb kísértéstől megóvja s őket a társadalom megbízható, hasznos munkás tagjai közé visszavezesse.

x Felfrissül, megerősödik, munkaképessége fokozódik a nagyerdei gyógyvíz fürdőtől.

Tüzelőanyagot
 Prohászka és Társánál
 vásároljenk. Olcsó és megbízható.
 Bethlen u. 44. Telefon: 11-61.

Kifogástalanul a legolcsóbban
FEST és TISZTIT
 Weisz, Arany János ucca 20.
 Férfiöltöny tisztítás, vasalás 3 P

A rádió és a helyes magyar beszéd

Írta: Id SIMON ISTVÁN.

A rádióknak nagyon sokat köszönhetünk, az bizonyos. A zenei, tudományos és egyéb nagy értékek terjesztésén kívül még az a haszna is van, hogy megszállott területeken lakó magyar testvéreink gyermekei nagyobb részt a rádió keresztlől ismerik meg és vehetik mintául a helyes magyar beszédet. Mert, sajnos, az ottani iskolai és más kulturális viszonyok nem kedveznek a magyar nyelv terjesztésének, fejlődésének, tökéletes megnyilatkozásának. Ott az új urak legtöbbször ellenségei minden magyar megmozdulásnak. Már csak ezért is kell, hogy a magyar rádió a magyar nyelvet nyelvtani, stilsztikai és kiejtésbeli tökéletességében sugározza ki a nagyvilágba.

Sajnos, ez a tökéletesség ma még nincs meg. Nem kevés azoknak a száma, akik a rádió mikrofonja előtt vétenek a magyar beszéd tökéletessége ellen.

1. Az *o* és *ó* magánhangzókat sokan összecserélik. Már sokszor mondták az ónódi országgyűlést ónódinak.

2. Egyesek az *ó*-t és az *o*-t is összecserélik. Óv helyett övet, övezet helyett överetet mondanak.

Felütnő az is, hogy míg Nagykovács és Kiskovács városoknak a nevét mindig jól mondják ki, addig a Kőrös folyók nevének kimondásánál még sokszor hibáznak egyesek. Szeretik ezt is Kőrösnek mondani.

Pedig a Kőrösök nevében csakis rövid *ó*-t kell mondani. A szabályozásuk előtt, különösen áradások alkalmával sokszor köröztek a Kőrösök. Innen kapták a nevüket.

Egyik fülsértő szörnyűség az is, mielőtt körülat mondanak körül helyett.

3. Gyakori az is, hogy a németes szokás nem akar megszűnni. Pedig Halász Gyula erősen küzdött és küzd ellene, még a magyar rádióban is. Talán ezért történt meg az a furcsa visszahatás, hogy nemrég azt mondta a rádióbeli mesélő a mesélő a gyermekeknek:

»De jó volna is egy kis csokoládé? Ugy-e gyerekek?»

Itt meg már az volt a hiba, hogy az *is* nagyon hátra került. A mondat így lett volna helyes. »De jó is volna egy kis csokoládé!«

Visszatérve az *o* és *ó* felcserélésére, megemlítem még, hogy ilyen szó is hangzott el a rádióban: *korokozo*. — Mindegyik *o* rövid volt. Japáni szónak tünt fel. Ezt akarta mondani a felolvasó: *kórokozo*.

Majdnem mindennap mondják ezt is lakós, lakosság. Pedig az Akadémia régen kimondotta már, hogy a lakónak nincs a lakoshoz semmi köze. — A lakos nem a lakóból származott. — Az *o*-t és az *ó*-t már csak azért is a maga igazi hangján kell kimondani, mert pl. csikós egészen más, mint a csikos. Más az, ha egy szára vonatkoztatva mondjuk, hogy csikos volt a grófnő nyakában, mintha csikos csüngené le onnan.

A rádióban sokan mondják a postát póstának, pedig még a német is röviden mondja a Post-öt Postt-nak. Ennél az egy szónál kövessük a németes kimondást.

Azt is nehéz hallani, mikor ezt mondják: idén. »Az« névelő jár az idén elé, mégha fővárosi lapokban látjuk is idént kecmeregni »az« nélkül. Idétlenség ez.

A Széchenyi nevet egyesek újabban Szécsenyinek mondják. Ezelőtt mindenki Szécsenyit mondott. Az nem hátraz semmit, hogy a legnagyobb magyar sem tett vészőt a neve hátulsó e betűjére.

Jó lenne végre valamelyik Széchenyi grófot külön is megkérdezni, miként ejtik ki a család tagjai nevüket. Egészen bizonyos különben, hogy »Szécsényi« mellett lenne a döntés.

Vannak Széchenyek is. Ezeknek a nevében már csakugyan rövid a hátulsó »e«.

4. Az idegen szavakban előforduló *h* kimondása körül is sok a hiba. — A görög főváros nevét már csak *h*

nélkül mondják ki a rádióban. Atént mondanak Athén helyett. Pedig ebben a szóban thetát írtak a görögök, amely egy betű ugyan, de a kimondása a th-nak felel meg.

Más idegen eredetű szóból is kiüldöztek már a *t* mellől a *h*-t. Ebből a szokásból azután az kerekedett ki, hogy egy ízben már a náthalázból is nátaláz lett a rádióban.

Akik így beszélnek, azok a franciáskodó *h*-üldözők. Ezek még majd a *hathatást* is atatósnak mondják.

De vannak *h*-becézők is. Ezek meg amazokkal ellentétben, csakis a *h*-t szeretik kimondani. Anarhiát mondanak anarkhia helyett.

Külön betűje volt a görögnek a *kh* kiejtésére. Ennek a neve *khí*. Ha latinosan írják ezeket a görög eredetű szavakat, akkor *ch*-vel helyettesítik a *kh*-t. Ezért frunk monarchiát, anarchiát stb. De ezeket nem szabad németesen így ejteni ki, hogy csak a *h* hangozzék, a *c*-nek pedig a *k*-ja teljesen elenyésszék. Ha ez szabad volna, akkor a chemiát is hémianak kellene mondani. Már pedig ezt a *h*-becézők is mondják, sőt írják is kémianak. Ez a helyes. Mert ha a két betű közül kimondásnál az egyik elmaradhat is, akkor is a *h* maradjon el, de a *k* maradjon.

Nagyon furcsa volna a görög eredetű, de latinosan írott chronicát is pl. hrónikának mondani. Krónika a helye.

Még a schema sem séma, még ha egyik-másik lexikon így akarja is kimondani, hanem szkéma, vagy legalább is szkéma a kiejtésére.

Debreceni írók darabjának sikere Nagykovácsán

A közelmúltban beszámoltunk arról a meleg elismerésről, mellyel Juhász né. Jablonczay Piroška országszerte ifjúsági írókat felkeresté levélben a nagykovácsi Arany János ref. gimnázium igazgatósága. Az intézet diák-bálján előadásra alkalmas színdarabot keresve Juhász né. Jablonczay Piroška „Mult-Jelen-Jövő“ című nagyjártékú, már Debrecenben is átütő sikerrel előadott darabját választotta ki s melegebbé köszönetet mondott azért az előzékenyséért, mellyel a kitűnő író darabját előadásra átengedte.

Juhász né. Jablonczay Piroška értekes, szép darabjának előadása szombaton, február 12-én rajlott le Nagykovácsán a szerző személyes jelenlétében. A darabnak frenetikus sikere volt, a közönség elragadtatással tapsolt a film, költői tollal s bravúros színpadtechnikával megírt jeleneteknek, a darab pompás humorának, remek szatírájának, mellyel a mai táncokat görbe tükör elé állította s rámutatott arra, hogy igazi szépség a régi magyar táncokból volt. A darabot annak tartalmát megillető, szép kiállításban, kitűnő előadásban vitték színpadra s a nagyszámú közönség nem győzte tapsolni a szereplőket a kitűnő szerzővel együtt. A megjelentek egyhangulag elragadtatással nyilatkoztak a darabról, melyhez hasonló alkalmas ifjúsági darabot keveset írtak az utóbbi időben.

A nagykovácsi hatalmas sikernek köszönhető bizonyossága az a levél, melyet előadás után a nagykovácsi gimnázium igazgatósága intézett Juhász né. Jablonczay Piroskához s melyben többek között a következőket írja Bánóczy Endre igazgató: »A lezajlott előadás epilógusaként ismételtén kifejezésre kell juttatnom hálaikat és köszönetünket. Estélyünk műsorának leglátványosabb s a közönséget legjobban megkapó része a „Mult-Jelen-Jövő“ c. darab szerepe volt. A részletek betanításában lehetett ugyan nekünk is valami részünk, azonban az egészet elgondolása és lelket nemesítő, magyar érzést a magyar fajtság iránti érzést fejlesztő elgondolás a Nagyságos Asszony érdeme. A diákestélyt megelőzően átmentünk legalább 80 színművet, azonban mindenikben találtunk valamit, ami kivétel volt. A Mult-Jelen-Jövő teljes mértékben fedi felfogásunkat: Arany János szellemében ápolni a hit, haza s szeretetet. Ezért vagyunk hálásak a darab rendelkezésünkre bocsátásáért. Köszönjük az ihletet, köszönjük a testvér kálvinista városból hozott kálvinista felfogást, magyar érzést s alkalomadtán leszünk hátrák a Nagyságos Asszonyt egy, Arany Jánossal kapcsolatos darab megírására is felkérni.« — A meleghangú levél s az őszinte elismeréstől fűtött sorok leg-összintébb dokumentumai annak a forró sikernek, melyet Juhász né. Jablonczay Piroška darabja Nagykovácsán aratott.

SZABADI ÁDÁM

REGÉNY

ÍRTA: SZALACSY RÁCZ IMRE

79

Az új vitaközé egyszerre megfordította a veszekedés menetét és mindjárt a véresarcú, rongyos ruhájú, poros Valinak adott igazat, mert a legrongyabbul nézett ki köztük.

— Ellenforradalmár, azért nem adja, — üvöltött most már a keselyűarcú, — ide az újságot, biztos jelentés van benne!...

Szabadi Ádám toporzékolt és tépte az újságot darabokra és minden apró darabot a sárba taposott:

— Inkább eltépem, de ilyen piszoknak nem adom! — harsogta, de ekkor már a kezéhez kapkodott a keselyűképű, hogy megmentse a darabjait a lapnak. Sok idő nem volt a gondolkodásra, Szabadi Ádám úgy állon vágta a keselyű képűt, mire az a nyurga lábához esett, mire általános verekedés támadt, hogy közben sikerült darabokra tépni a lapot és felismerhetetlenségig sárba tiporni.

A nyurga csak most eszmélt, harsogott: — Ellenforradalmár, kém, üssétek, fogjátok le, kém, ellenforradalmár, — majd revolvert rántott, de löni már nem tudott, mert Váli úgy esuklón ütötte egy bottal, hogy a fegyver kihullott a kezéből. A zajra, lármára jött a vörös őrség, puskatussal »rendet« csináltak. Sokan elfutottak, de Szabadi Ádámot egyik katona úgy gyomorszájon vágta, hogy összeesett. Mire magához tért, ismét négyü-

rű vette körül és a véres állú keselyű pofájú, akinek kiugrott az előbbi ütéstől két foga, a szó szoros értelmében vérző szájjal acsarkodott:

— Elvtársak, ez a disznó fehér kém! De az öntudatos proletár nem ragadtatja el magát. Ne bocsátkozzunk egyéni ítéletbe, majd ítélt fölötté a néptörvényszék. Bevisszük és forradalmi törvényszék elé állítjuk. Most pedig elvtársak, mutassátok meg, hogy öntudatos elvtársak vagytok, hogy fegyvelmezett proletárok, oszlojatok szét és engedjétek bennünket útnakra ezzel a hitvány ellenforradalmárral.

A nép nem sokat értett a fellengős szavakból, de azzal tisztában voltak, hogy a »véres detektívek« ellenforradalmárt csíptek el, hát lassan oszladni kezdtek, bár itt, ott egy, egy hang még követelte:

— Agyon kell itt ütni nyomban!...

Az őrség körülvette Szabadi Ádámot, a két felhajtó vörös a menet élére állott és valóságos »diadalmenetben« elindultak a város felé.

Eppen be akartak fordulni a Hunyadi utcába, mikor a nyurga is fitogtatni akarta felsőbbségét a keselyűképpel szemben, azért nagyot köpött és azt kérdezte:

— Hova akarod vitetni?...

— A hármastanyába!...

— Egy frászt, hogy ott kiszabadítsák!...

Gyerünk a cukorgyárba!...

— Azt már nem, ott még rendes kerítés sincs!...

— Parancsolom!

— Nekem nem parancsolasz!...

— Hát kinek parancsolok akkor?...

— A kutyámnak, még annak se, érted?!

— Ugy ruglak fel, hogy arról koldulsz, — kezdett dühöngeni a nyurga, mert most már rajtuk rohögtek a vörös járőr katonái és a

nézők, ami csak fokozta a két kakaszkodó fogdmeg mérgét.

— Azt mondom, hogy döntsétek el végre, merre menjünk, mert majd én szólok bele ebbe a vitába! — ütött fegyvere agyára a vörös járőr vezetője.

— A cukorgyárba! — mondta a nyurga kinyújtott karral.

— A nehézségbe! Mondom, hogy a hármastanyához!...

— Indulás, én parancsolok! — intett a nyurga.

— Ezért feljelentelek! — hadonászott a keselyűképű a nyurga orra alatt, aki mindeu további nélkül bukkantott egyet a társán, rászólt az őrség vezetőjére:

— Gyerünk, ha mondom!...

— Feljelentelek! — tajtékzott a keselyűképű és rohant a város felé, hogy el ne készen a feljelentésről, míg a kísérlet Szabadi Ádammal elindult a város alatt a cukorgyár felé. Szabadi Ádám még látta, hogy távolról kíséri a menetet Váli Géza, így nyugodtabban lépkedett rettenetes kín között a katonák között.

A puskatus helyén belső, szörnyű fájás gyötörte, de ennél is jobban fájt neki, hogy a fontos jelentés nem érkezett meg a kívánt helyre.

Esteledett és a tavasz kezdetének szellője seprét végig az úton.

Nagyhét kezdetén bőjti szelek szántottak a magyar földön végül végig.

A város alatti térségen, ahol már elmaradoztak a kíváncsi kísérgetők is, a nyurga alak belerugott Szabadi Ádámba és azt mondta:

— Mos kihúzó a huszonegyet, büdös!...

Szabadi Ádám esikorgó foggal bírta a rugást és úgy lépkedett tovább, mintha semmi se történt volna.

Csak az Isten a megmondhatója, hogy él ma meg tiz gyermek egy családnál

Aki nem tudja miből élnek, de hála Istennek megvanak — Munkát szeretne, mert jobban akart mindig gondoskodni a családjáról, de valahol, valami rendelkezésbe belebotlott

Tavaszi csicseregnek a verébek, ami bizony éppen idejében jön. Mert hála a kegyes sorsnak, jó telünk volt, de a tavasz még jobb lesz, mert akkor már annyi tüzelőre se lesz szükség, mint eddig volt...

A tavaszi gondok azonban más stényállásban jelentkeznek.

Sokat vár mindenki ettől a tavasz-évszaktól és bizony nem egyszer csúfosan be is csapja a benne bízókát.

Ilyen reménykedője a tavasznak Szabó Gyula cipészegéd is, aki abban bízik, hogy majd csak kerül valami munkája neki is. Tizenhat esztendő óta várja, reméli Szabó Gyula, hogy egyszer neki is hoz valamit a tavasz, de tizenhat esztendő óta mindig becsapódott reménykedésében. Egyetlen egy dologban azonban még soha se csalódott: ez a saját reménye. Kicsit furesán hangzik, mégis így van. Mert valahányszor az általános reménye befagyott, mindig teremtet magának újat, triszebbet, jobbat, bizhatóbbat, s így sikerült elérni, hogy tizenhat esztendő alatt 12 gyermek apja lehetett és a tizenketből ma is él tiz, — hála Istennek...

Tíz gyermek még királyi udvarban is sok talán máma, hát még olyan szákos otthonban, amilyenben Szabó Gyula állástalan, munkanélküli cipészegéd tengeti életét újabb remények között...

Mert ebben aztán ismét ünes, nincsen hiány.

Igy találkoztam vele reménye új indulásán az egyik városi hivatalban, ahol már úgy fogadták, mint régi, kedves ismerőt. A fiatal tisztviselő kérdezte, hogy mi is van a családjával és a többi. Így figyeltem fel a szóra magam is...

Odanéztem és a fiatal, látszatra sokkal fiatalabb embert kellett meglátnom, mint akiből 10 élő gyermek atyját néztem volna ki. A tények azonban igazolták a szót.

Tiszta, rendez kiállítású iparos külsejű férfi Szabó Gyula. Tisztelettel, már, már a sokszor megfordult emberek szokott hangján beszél a tisztviselővel:

— Tetszik tudni, ha tavaszra se lesz semmi a dolgommal, akkor igazán nem tudom, hogy mihez kezdjek...

— Megpróbáljuk újra, Szabó úr, én remélem, hogy a tiz gyermek könyörületesre bírja a legfelsőbb ipari hatóságokat is fent a minisztériumban...

— Csínáljanak már az urak velünk valamit, hadd dolgozhassak.

Most kapcsolódik én is bele a beszéldebe.

— Arról van szó, kérem szépen — kezdi Szabó úr —, hogy tiz élő gyermekem van. Kettő meghalt. Tizenhat esztendeje vagyok családos ember, de azóta csaknem mindig munkanélküli is.

Jelenleg ugyan házimester vagyok havi 15 pengőért a szociális ügyosztályon, ahol éppen családomra való tekintettel helyeztek el.

A feleségem éppen most várja a tizedik gyermeket, mert 9 van tulajdonképpen, de kérem, az a pár nap már az jelenté, hogy a tizedik is itt van. — Eddig három fiú, hat leány. Magam 38 éves vagyok. Vállalok én minden munkát, amint vállalom is, mert 12-en eszünk ide s tova minden nap. Egy szobakonyhás lakás, két ágyunk a vágyunk. Tessék elképzelni, hogy nem a kimondott szabályoknak megfelelő helyzetben éldegélünk...

— No és mégis most mit kér?...

— Szeretném kiváltani az ipari igazolványom, hogy nyíltan dol-

gozhassak, de azt nem lehet megcsinálni, kérem, mert van egy rendelkezés, mely szerint vizsgát kell tennem, ami bizony negyven pengőbe kerül. Utam, ha nekem negyven pengő jutna erre, — legyint keserűen...

— És e nélkül nem lehet dolgozni?

— Dolgozni lehetne, de nem kapok munkát, most önállóítani szeretném magam. Ha én megmondom egy műhelyben, vagy gyárban, hogy tizenketted magammal élek, akkor mindjárt azt mondják: na, ne is kísérletezzen, itt nem lehet annyit keresni, hogy eltarthassa a családját...

— És miből élnek?...

— Azt csak a Jóisten tudja, kérem. Sokszor igazán nem tudom, de azt állítatom, hogy jól semmiesetre se élünk, mert bizony sokszor ünes kenyér a háznál.

— És a gyermekek?...

— Nekik elő kell teremteni a föld alól is, kérem, de bizony én nem gondolkoztam soha, hogy hogyan is csinálom. Ez az iparigazolvány sokat segíthet rajtam, de olyan nehezen jön, hogy már alig bírom várni. Remény-

kedek kérem, abban, hogy tekintetbe veszik a családom és eltekintenek a vizsgálatról, hiszen régen egyáltalában nem gondolt senki erre a vizsgára, ma is sokan dolgoznak e nélkül, s merem mondani, hogy más sem jobb munkás, mint én volnék...

Eddig tart ez a mesebe illő beszélgetés.

Mert az.

Ha nem tudnánk biztosan, hogy ilyen életek is vannak, akkor arra kellene gondolni, hogy valóban mese az egész. De ilyen szörnyű igaz meséket csak maga az élet tud kitalálni. Az aztán annál buzgóbb ezeknek a meséknek kitalálásában...

Kérdezhetünk ugyan, hogy a havi 15 pengő és az egy szoba konyhás lakás milyen segítség 10 gyermekhez, de arra kell gondolnunk, hogy mi lenne, ha ez megkapaszkodás se volna.

Itt megkapaszkodnak, utolsó szalmaszálként reménykedhet Szabó Gyula és családja, hogy valami majd csak lesz velük...

Mi volna pl. ha a rendeletet ebben az esetben és hasonló esetekben egyszerűen hatályon kívül helyeznék, mert mindennél fontosabb az ember, az élet, tiz gyermek sorsa, egy sokat próbált család új életre induló parancsa. Mi lenne, ugyan mi lenne, ha rendelet helyett segítséget, kinyújtott kezét és partfogást kapna ez a család?...

Nem tudjuk, de elképzelni könnyű: öröm, elégedettség, erő, egészség lenne ebben a kicsinek éppen nem mondható családban... sz. r. i.

A debreceni Riv-Tin-Tin megható története...

A debreceni rendőrök féltve őrzött kedvence a »Pici«. Nappal az Angol Királynő előtt, éjjel a Degenfeld téren tart »inspekciót«

Ha Amerikában, Angliában született volna meg a »Pici«, azóta talán szobrot kapott volna. Itt nem kap szobrot, de körülveszi őt a rendőrök szeretete és a Degenfeld téri kávésnéniké gondoskodása.

Számazása ismeretlen ennek a bájos kores kutyának, melyről szól alábbi megható cikkünk. De ez nem is fontos. Körülbelül hat hónap óta él Debreczenben. Valószínűleg egyik falusi szekér után jött ide, elesavargott és azóta itt maradt. Egyik nap a Kossuth utcaán szolgálatot teljesítő Pap Kázmér rendőrörszem lett figyelmes rá, megsimogatta, a kutya hálas szemével megköszönte a simogatást, megnyalta a derék rendőr kezét és azóta elválhatatlan barátok lettek.

Délben 12 órákor, amikor a februári déli nap langyos sugaraival előntötte a Kossuth utcaát, beszélgettünk Pap Kázmér rendőrszemmel az Angol Királynő előtt. Azt hittük, hogy már ninesen jóba a »Pici«-vel, mert nem volt az őrhelyén. Megtudtuk tőle, hogy a »Pici« most pihen a kő épületi fardalmait a Degenfeld téren. Elindultunk megkeresni. Egyik Degenfeld téri vassátorban aludt párnáján. Amikor a rendőr rászólt, azonnal felugrott, magával buzta a testére terített rongydarabot is. Jött velünk együtt a Degenfeld téri ágyából az őrhelyre az Angol Királynőhöz. Itt a hátulsó két lábára leült és okos két szemével sürü pislogott ránk.

Hogy került a biztos úrhoz a kutya?

Látszik Pap Kázmérom, hogy örül a kérdésnek és a következőképpen felel.

— Nem tudom, de egy nap csak mellettem volt a poszton. Megsimogattam és azóta elválhatatlan barátok vagyunk. Ha lépek egyet, ő is jön velem. Elmondhatom, hogy úgy kísér mint egy árnyék. Ez a szolgálat tart délelőtt, amikor egyszerre eltűnik és a Sas utcaán át a Degenfeld tere megy. Utána men-

tem és megfigyeltem, hogy mit csinál. Sorjába ment a sátrak előtt és »kérte«. Persze mindenütt adott neki esontot. Amikor befejezte az ebédjét, beérkezett egy másik sátorba és lefeküdt az asztal alá. Ez így ment minden nap. Ma már el lehet mondani, hogy rendes napirendje van a »Pici«-nek, délelőtt nálam, délen a Degenfeld téren, aztán alvás.

— De mit csinál éjjel? — volt a következő kérdésünk a »Pici«-ről.

— Ezt egy ideje nem tudtam.

Pedig nyomoztam holléte felől.

Idők multával tudtam csak meg, hogy éjjel a »Pici« egyik, másik kollégámmal a Csapó utcaán inspekciójuk. Itt is ugyanúgy mint nálam, megjelenik minden este, miután délután jól kialudta magát és figyel a kollégám minden lépését. De már itt más a helyzet, mint nálam nappal. Itt éberebb, úgy viselkedik, mint egy jól nevelt rendőrkutya. Minden késői járókelőt megfigyel és különösen a rosszul öltözött gyanus külsejű férfiakat nem szereti. Csodálatosképpen nem szereti a részeket. Ha meglát egy illuminált állapotban lévő és erősen düllöngő férfit éktelen haragra gerjed és utána inal. Váraklanul megugatja és bizony belekap a nadrágszárába. De nem bántja, csak húzza a nadrág szarát. — A rendőrnek kell segítségére sietni, hogy nagyobb baj ne legyen. Még eddig nem csinált nagyobb galibát, vizgáz rá az őrszem.

Eddig a »Pici« kutya megható legendája. A kis kutyát már ismeri a fél város. Sokat nevetnek rajta, amikor komoly pofájával lépked a rendőr mellett. Sokan odamennek, megsimogatják, becsézik, egy pár esontot löknek neki és tovább mennek. Pedig ez a kutya többet érdemel, mert érző szíve van, szereti a rend őreit, talán tudja, hogy rájuk szükség van, ők a város őrzői akkor, amikor mi szépeket álmodunk a puha jó meleg ágyban...

A magyar dohánytermelés új utjai

A »Tisia« legújabb számában a Dohánykísérleti Állomás közleményeként Barta László dr. tollából nagyobb, tudományos értékű munka jelent meg: »Kísérlet a magyar dohánytermelés ökológiai viszonyok alapján való felosztására« címmel. A munka két részből, szövegrészből és térképrészből áll. A szövegrész a minőségi termelés lehetőségével foglalkozik és kifejti a fajta-megválasztásra, talaj és időjárási viszonyokra, technikai felkészültségre, szárításra és fermentálásra. A térképrészben 28 darab színes térkép a Magyarországon dohányvaló területek nagyságát és annak elosztását tünteti fel. A hazánkban jelenleg működő 24 dohánybevaltó hivatal körzetéhez tartozó és különböző dohányféléseket termelő községek körzeteként kerültek egy térképre. A község neve mellett rajzolt kör a beültetett területek nagyságát, a színözés pedig a dohányféléseket érzékelteti. Az ábrázolás módja élénk, első pillanatra meg lehet látni, hogy egy-egy dohánybevaltótól hivatali körzetben melyik község termeli a legtöbb dohányt, illetve milyen dohányféléseket az uralkodó, de adatok hírtokába jutnak a termelők számára vonatkozólag is, mert a községnevek mellé írt törzszámok mutatják a kis- és nagytermelőknél a beültetett területekhez való viszonyt. Hasonlóan beolvashatjuk a térképről a termelési hely talaj és csapadékviszonyait, melyek kétségtelenül a legfontosabb tényezők a növénytermelésben. A munka célja ezeknek az ökológiai viszonyoknak a megállapítása s ennek alapján az egész dohánytermelésnek a felosztása. A dohány minőségét elsősorban a termőtalaj és a termelési hely klímája szabja meg, melyhez fő-determinálónak a dohányfajta járul. A dohány szárítása és fermentálása pedig másodsorban határozza meg a dohány minőségét. Magyarországi dohánytermelése csaknem 80 százalékban pipa, ú. n. nagylevelű (debreceni és tiszai) dohányból áll s a hazai dohánygyártásnak sürgető problémája, hogy ezen nagytömegű s csak korlátolt mértékben felhasználható pipadohány helyett a kor igényeinek megfelelő cigarettadohányt termesz-

sen. Barta László dr. alapos ismerője úgy a magyar viszonyoknak, mint azoknak a lehetőségeknek, melyek az említett probléma megoldásához vezetnek. Nem könnyű feladat ez s mikor úttörőként tudományos alapon módot mutat a megoldásra — melyhez hasonlólt egy másik dohánytermelő ország irodalmában sem találunk — a legnagyobb elismeréssel szövegünk törekvéséről. Reméljük, hogy abban az irányban, melyben elindult, tovább fog haladni és sikerül valóra váltani ama szándékát, hogy kőmiai elemzéssel határozza meg a különböző ökológiai viszonyok mellett természetett dohányok minőségét.

A munkát, mely szerzőnél (Pallag, m. kir. dohánykísérleti állomás) tiszteletes kiállítású különlenyomat formájában kapható, nemcsak szakemberek, hanem a dohánytermelőknél is figyelmébe ajánljuk.

Barta dr. kísérletei iránt úgy az osztrákok, mint a németek melegen érdeklődnek. Legutóbb pedig az orosz dohánykísérleti állomás vezetője kéreste fel levéllel s kérte eddig megjelent értekezéseinek megküldését.

Pulog E.

MEG VAN AZ ALAKJA

A fiatal férfi belép a konyhába, ahol a felesége ebédet főz.

— Nos, drágám, — kérdi, sikerült a gombóc?

— Nem tudom, édesem — mondja az asszony —, egyelőre úgy látom, hogy az alakja kifogástalan.

A biztosítás államosításával talpra lehetne állítani a magyar falut

Szociális szempontokon felül a nemzeti vagyon védelme is megköveteli a biztosítás államosítását.

(Budapesti közgazdasági szerkesztőségünk jelentése.) A magyar sajtó egyhangú elismeréssel fogadta azt a bejelentést, hogy a gyárparunk s pénzintézeteink három millió pengőt biztosítottak a falu szociális helyzetének javítására. A hárommillió pengőből egy és félmillió pengőt a gyárpar, egy millió pengő a fővárosi pénzintézetek, félmillió pengőt pedig a Magyar Nemzeti Bank vállalták magukra.

A magyar ingó tőkének ez az első és dícséretes segítségnyújtása az elcsúszott magyar falu felé öröndetes jelenség, de ezt nem tekinthetjük egyébként, mint a legelső igazán komoly lépésnek a népi politika megvalósítása felé. Sajnos,

az ezer gond és nyomorúság között szinglődő magyar falut hárommillió pengővel nem lehet lábadoztatni, mert a falu szociális helyzetének alapos megojtásához legalább harminczszor ekkora összegre volna szükség.

Epp ezért már kiindulásában félresiklottnak tekinthető minden olyan törekvés, amely a magyar falut társadalmi akciók sikerére bízza és egyes intézmények jótékonyági kedvétől várja ennek az életbevágó problémának kielégítő megoldását.

Sok szóbeszédre adott alkalmat, hogy

a gyárpar és a pénzintézetek tiszteletreméltó akciójához nem szívték, sőt rohant csatlakozni a magyar biztosító intézetek kartellje.

A tárgyilagos szemlélők nem képesek megérteni, miért tüntetett éppen ez a kartell távollmaradásával, amikor pedig nincs még egy olyan üzletág Magyarországon, amely a kormányzott kedvezéseknek és előnynyújtásoknak olyan bőséges sorát élvezte volna, mint éppen a biztosítási szakma.

A biztosítóintézetek közel 15 évre a szó szoros értelmében monopóliumot élveznek ebben az országban, hiszen az új külföldi konkurens nem kaphat letelepedési engedélyt ezenfelül.

ha a könnyelmű, tudatlan, vagy hibás vezetés folytán egyik-másik biztosítóintézet bajba került, ennek a levét a közösségnek kellett meginni.

Amely pedig legkevésbé volt a felelős, viszont a biztosítóintézetek összessége év bérével menekült a bajokból.

A békebeli életbiztosítások 5 százalékos valorizálása is kizárólag a biztosítók javát szolgálta, hiszen köztudomású, hogy a legtöbb biztosító békebeli vagyonának 25-35 százalékát átmentette.

A magyar magángazdaság adóztatása már szinte elérte minden ágban a legfelsőbb fokot s így a falu megmentésére a kormánynak nem állhatnak rendelkezésére akkora pénzüsszegek, amelyekre szükség lenne. Fokozott erővel lép hát előtérbe a biztosítás államosításának eszméje, amelynek máris rengeteg híve van a parlament valamennyi pártjának táborában.

A biztosítás államosítása révén az állam jövedelmeit akkora mértékben lehetne növelni hogy a falu szociális helyzetének emelése és javítása expressz sebességgel válna megoldhatóvá.

Amellett, hogy a nagyközönség is jól járna, mert az államosítás esetén a mai méregdrága díjtételek jóval alacsonyabb szinten lennének megfizethetők. Persze,

eltűnnének a piacról az évi százezres jövedelmekkel rendelkező

biztosítóintézeti vezérigazgatók, de az is valószínű, hogy néhány tucat dúsgazdag úriember érdekel előbbrevolók volna a magyar biztosítási ügy végleges és megnyugtató megoldásánál.

En nem utolsó sorban arról sem szabad megfeledkezni, hogy amíg ma a nemzeti vagyonnak csak a kisebb része van biztosítva a díjtételek rendkívüli magassága miatt, államosítás esetén úgy a legszegényebb, mint a leggazdagabb magyar polgár élvezhetné a biztosítás áldásait.

A magyar motorizálás fejlődésének legkonokabb keréktörője a benzinkartel

Gépjármű állományunk katasztrófális elmaradottságának és a benzinkartell évi 20 milliós tiszta hasznának összefüggései

(Budapesti közgazdasági szerkesztőségünk jelentése.) Világszerte lázas tempóval folyik a motorizálási mozgalom fejlődése, amelynek nemcsak az általános társadalmi evolúció szempontjából van korszakos jelentősége, de a gazdasági élet szempontjából is, mert kevés olyan ága van a gazdasági életnek, amely hatását annyi irányban nem érezhetné, mint a motorizálás. Művezeteken felül a motorizálás fejlődése ezer és ezer munkás számára nyújt új munkalehetőségeket és nyit titok, hogy

honvédelmi szempontból is különleges fontossága van a gépjárműállomány szaporodásának.

Még a nyugati államok között leggyengébben motorizált Ausztria gépjárműállományának szaporulata is hatalmas százalékkal mulja felül a magyar gépjárműállományt, nem is beszélve a többi nemzetekről, amelyek a motorizálás terén mértőföldes léptekkel haladnak előre.

Elkeserítő, hogy Magyarországon az egyetlen állam a nyugati kultúrközösségben, amely a motorizálási ütemet képtelen átvenni.

A motorizálás fejlődésének számos követelménye van s kormányzatunk csak dicsőreget érdemel azért, mert az elmúlt években sok tekintetben igyekezett gépjármű állományunk növelését elősegíteni. Sajnos, a segítség eddigi eszközei aránylag csekély eredményt produkáltak s csak részleges eredményeket jelenthettek a benzinkartel konok és kiméletlen üzletpolitikája miatt. Tudvalevő, hogy a motornak a benzín és az olaj a fűtőanyaga, tehát

a motorizálási mozgalom és a benzín és olajárakkal áll vagy bukik.

Sajnos, a magyar benzín- és olajüzlet szinte teljesen külföldi kapitalisták kezében van s ezek

magyar famulusaik segítségével olyan rideg megemérett tanúsítanak a magyar motorizálás életbevágó problémáival szemben, hogy minden magyar csak öklöbbszorított kézzel nézheti haszoncsérző lelkűket.

Hozzáértők szerint a benzinkartel tiszta keresete évenként valamivel meghaladja a húszmillió pengőt.

Egy megcsönkített ország nyomorúságára kárthatott gépjárműállománya mellett is ekkora profitokat vág zsebre a benzinkartel

s ugyanekkor senki sem érti, mi-

ként lehetséges, hogy a benzín és olajvállalatok mérlegeikben csekély nyereségeket tüntetnek fel, vagy éppen veszteségeket mutatnak ki. A közvélemény úgy látja,

elérkezett az utolsó óra ahhoz, hogy a kormányhatalom a rendelkezésére álló valamennyi eszköz igénybevetelével rendet teremtsen az olaj- és benzínfronton.

és kiméletlen erővel kényszerítse méltányosabb üzletpolitikára a kartel urait.

Iparok forgalma 1938 február 3-10-ig

Új iparosok: Kocsi Istváné gyümölcs stb. kereskedés, Knöpfler Frigyes toll kereskedés, Laki János gyümölcs stb. kereskedés, Somogyi Dávid nyers bőr stb. kereskedés, Tarján Gábor férfiszabó, Doma Béla műszaki rajzok készítése és másolása, Pósalaki Bertalan hentes és mészáros, Tóth Istváné baromfi stb. kereskedés, Nagy Mihály és Nagy Mihályné gépjármű bérkocsis, Lebovits Salamon Sándor férfiszabó, Török Imre gépjármű bérkocsis, Stefan Imre nőszabó, Tasnádi András Sándor villamosáramú berendezések stb., Széchenyi Ferenc férfiszabó, Fohn Zoltán mezőgazdasági gépek adásvételének közvetítése, Szabó András öszeres, Papp Gyuláné bérceplés, Nagy Kálmán szatócs, Jandel Jánosné fehérneműkészítés, Hoffmann Mártonné árusító asztalok kölcsönzése, Berke Lajos gyümölcs stb. Pataki József bérkocsis, Kiss Bálintné sz. Markó Emerencia élővirág kereskedés, művirág stb. készítés, Tiszántúli Nyerstermény kft. toll stb. kereskedés, Korom Ilona fogműves, Dobruetzky Sándor szatócs, Vég Kálmán bérkocsis, Grósz Simon tejkereskedés, Kiss Miklós sertéskereskedés, Kovács Imréné lemezgombkészítés, Kálmánchelyi László koresma, Gottlieb Imre háztartási cikkek stb. kereskedés. — Megszűnt iparosok: Török Imre és Vigh József gépjármű bérkocsis, Gottliener Gizella papírfeldolgozó, Papp Gyula bérceplés, ifj. Fábian Gábor gözecséplés vállalat, József Irén kávé stb., Glück Ernő épületfa kiskereskedés, Herczegh Jánosné pacalkereskedés, Róth Lipót koresma, Molnár János cipőfelsőrész-készítő, Zoller Sámuel Kovács, Zismann László cipész, Schönvald Jenő és Weisz Béla fuvaros, özv. Fábian Károlyne férfi és női fehérnemű készítés, Horovitz Endre gyermekruházati stb. kereskedés, özv. Balogh Lászlóné, özv. Mihály és Nagy Mihályné gépjármű bérkocsis, Bakó Bertalan bérkocsis.

Bodnár Mihályné kozmetikus, Kerekes György gépirás munkák stb. vállalása, Szicslár Sándor szatócs, Verő Bertalan ócskaruhakereskedés, Bacsó János bodnár, Bucsei János hordár, Ungerleider Jenőné enkorca stb. kereskedés, Tolvaj Gáborné zöldség stb. kereskedés, Molnár Lajos cipész, Tóth Mária gépjármű bérkocsis, Oláh György bérkocsis.

Ipartestületi hírek

A kőművesek szakosztálya március hó 2-án, szerdán délután 4 órai kezdettel, az Ipartestület tanácstermében tisztújító ülést tart. Tárty: egy előjárósági rendes és egy póttag jelölése.

A sütő és molnár szakosztály február hó 22-én, kedden délután fél 6 órakor, az Ipartestület tanácstermében tisztújító ülést tart. Tárty: egy előjárósági rendes és egy póttag jelölése.

Az órá-, ékszerész-, látszerészszakosztály f. hó 22-én, kedden este fél 7 órai kezdettel az Ipartestületben tisztújító ülést tart. Tárty: egy előjárósági rendes és egy póttag jelölése.

Az üveges szakosztály f. hó 22-én, kedden este 7 órai kezdettel az Ipartestület helyiségében tisztújító ülést tart. Tárty: egy előjárósági rendes és egy póttag jelölése.

A kocsigyártó-, kerékgyártó szakosztály f. hó 23-án, szerdán este 6 órai kezdettel az Ipartestület tanácstermében tisztújító ülést tart. Tárty: egy előjárósági rendes és egy póttag jelölése.

A villanyszerelő szakosztály f. hó 24-én, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel az Ipartestületben tisztújító ülést tart. Tárty: egy előjárósági rendes és egy póttag jelölése.

A kőművesiparosok szakosztálya f. hó 25-én, pénteken délután 4 órai kezdettel tartja tisztújító ülést az Ipartestület tanácstermében a már korábban közölt tárgysorozattal.

A tetőfedő szakosztály f. hó 25-én, pénteken délután 5 órai kezdettel az Ipartestület tanácstermében tisztújító ülést tart. Tárty: egy előjárósági rendes és egy póttag jelölése.

A szakosztály elnökségek ezúton hívják meg az egyes szakosztályok tagjait, azzal, hogy szavazási és tanácskozási jogát az ülésen csak az a tag gyakorolhatja, akinek 2 évnél nem több az ipartestületi tagsági díjhátraléka.

x Rheumás betegnek biztos gyógyulás a nagyerdő fürdő gyógyvizében.

MERANO szálloda
 Budapest-Belváros
 IV., Jécsi-utca 2.

Központifűtés -- Folyómelegvíz

Ujjonnan renovált, barátságos szobákkal, kitűnő konyhával, igen mérsékelt árakkal várjuk i. t. Vendégeinket.

Hosszabb tartózkodásnál óriási árengedményes

Kérjen árajánlatot!!

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KÉLÉTMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

A tavaszi gyeptelepítés időszerü kérdései

A gyeptelepítés egyike a legkényesebb szántóföldi vetőmunkáknak, aki gyeptet akar telepíteni, annak nagyon gondosan kell eljárni, ha azt akarja, hogy munkájának a kívánt eredménye meglegyen.

A siker nagyrészt attól függ, hogy a vetésre a megfelelő időt használták-e fel.

A tavaszi gyeptelepítés rendszerint annál jobban sikerül, minél korábban végezzük. Természetesen, ugyanúgy alapfeltétele a sikernek a lehető tökéletes maggyártás is. Ezt a két követelményt csak akkor tudjuk biztosítani, hogyha a gyeptelepítésre kiszemelt, mely szántással áttelelt földet kitéveszodáskor, mielőtt annyira megszikkadt, hogy kár nélkül rá lehet menni, azonnal és minél tökéletesebben elsimítjuk. S mielőtt az elsimított talaj mélyebb rétegei annyira megszikkadtak, hogy az eredményes gyeptelepítéshez legfeljebb csak egészen kivételesen nélkülözhető hengerünkkel elvégezhetővé alkalmas a talajállapot, haladéktalanul vetnünk kell. Mert ne feledjük, hogy minél szárazabb és minél gyorsabban felmelegedő a tavaszi időjárás, a vetés idejében elkövetett néhány napos késés is már veszélyt jelent a gyeptelepítés sikerét. Kivált pedig akkor, midőn a vetésre alkalmas, esetleg elég rövid időszakot hirtelen hosszantartó esőzés, vagy egyéb olyan időjárás váltja fel, amely miatt esetleg több hetes, sőt gyakran 1 hónaposnál is hosszabb időre lehetetlenné válik a gyeptelepítés.

Vizellátás tekintetében kifogástalanul felkészített, helyesen előkészített és

jól kezelt laptalaj kivételével pedig ilyenkor már alig lesz eredményes a gyeptelepítés. Sokszor ugyan két gyeptet ugyanabban és ha korai, hirtelen nagy hőség ki nem égeti, meg is sűrűsödik. Az ilyen gyeptel azonban rendszerint csak a laikus lehet megelégedve, aki nem ismeri a gyeptevővényeket. A fiatal korokban kényes és nagyobbára éppen a legértékesebb gyeptevővények csírájában pusztulnak benne.

Napjainkban tehát sürgős teendő — lehetőleg az illetékes zöldmezőgazdálkodás részéről elkészített magkeveréktervezet alapján — a szükséges vetőmag beszerzése. Hadd legyen annak minden szemé kéznél, mikor pedig szinte egyikről a másikra alkalmassá lesz a talaj vetőmagkészítésre és vetésre.

A vetőmag helyes elkészítése ugyanolyan fontos alapkelléke a sikernek, mint a vetésidő helyes megválasztása. Habár sokféle módon és sokféle eszközzel lehet jobb-rosszabb vetőmagot készíteni, szárazságra gyakran éppen kitéveszodás után nagyon hajlamos éghajlatunk alatt célszerűbb — szántóföld gyalognak is nevezett, a talajfelület nemcsak elsimító, hanem kitűnően aprózó, porhanyító — késes simítóval, szükség szerint súlyosbítható sima vashengerrel és kb. 7 cm-es nyomtávolságú, szimplasoros gyűrűshengerrel lehet a legbiztosabb eredményű maggyártást, illetve a vetés körül szükséges egyéb talajmunkát elvégezni. Ha esetleg egyéb eszközökre is szükség volna, az rendszerint mind olyan, amilyen egyik gazdaságban sem hiányzik.

A házilag cserzett birkabőr festése

A házilag cserzett és kikészített jubort a következő eljárással lehet kifesteni. Először is tiszta denaturált szeszebe mártott gyapjúdarabkával végigkenjük a bőrt és közbe-közbe a négy sarkát húzogatva, megnyújtjuk. Sokszor másfélszeresére is megnyújtjuk az így kezelt bőrt. Azután aszerint, hogy milyen színre akarjuk, 1 liter denaturált szeszebe keverünk egy-két késhegynyi 405-ös »Arti« barna szeszoldatú festéket és jól összekeverjük. — A festék minden festékkereskedésben kapható. Ezt a festéket már el kell készíteni, mielőtt a bőrt denaturált szeszszel kezeljük. Az elkészített festékből mindig egy keveset kiöntünk egy tányérkára (gyorsan párolog) és gyapjúdarabkákkal segítségével egyszerre kétten végezzük a festést. A festés igen kényes művelet, azért igen óvatosan

kell végezni. Egyszerre sokat ne mártunk és csak gyengén érintsük a bőrt. A festékes gyapjút szép egyenes vonalban húzogassuk végig és ha kész, tegyük félre szikkadni a festett bőrt szikkadás végett, de ne a kályha közelébe tegyük, mert ott könnyen meggyullad, a napra se helyezjük, mert ott megkeményedik. Amikor még kisé nyirkos tapintása van, újból elkezdjük a festést ellenkező oldalról kiindulva. Ha szükséges, akkor háromszor is festhetjük, de mindig akkor, amikor még nem száradt meg teljesen. Ha a kapott szín elég szép, akkor megszáradás után kézzel dörzsölgetjük mindaddig, míg bársonyos felületet nem nyerünk. A bőr prémes oldalának festése különleges ipari képzettséget igényel, házilag nem végezhető.

A malac elválasztása és takarmányozása

A malacok elválasztásának idejét és a választott malacok helyes takarmányozását sok helyen nem tartják be és ennek következtében rosszul fejlődő, súlyos lesz az állomány. Az elválasztásról és a helyes takarmányozásról tudni kell a következőket:

A malacok elválasztását rendszerint 8 hetes korukban végezzük. Ekkorra ugyanis elég erősek és fogaztuk is

elég fejlett ahhoz, hogy a szilárd táplálékot kellő mennyiségben el tudják fogyasztani. Vannak azonban egyes esetek, amidőn az elválasztás időpontjában a rendestől célszerű eltérünk.

8 hetnél korábban választjuk el a malacokat, ha a koca gyenge, sovány, ami főleg előhasi kocáknál szokott lenni. Ilyen esetekben ajánlatos lesz a malacokat 7 hetes, esetleg már 6 he-

tes korukban elválasztani. Ebben a koca kondíciója legyen irányadó.

8 hetes kornál később, 9—10 hetes korban választjuk el a malacokat, ha a koca erőteljes és a malacokat tenyésztésre szándékozunk nevelni, vagy ha a malacok gyengéknek bizonyultak. Ha a malacok között jól fejlettek és súlyosok is vannak, úgy a esenevész, a gyenge malacokat jobb 1—2 héttel később elválasztani, mint az erőteljeseket.

Ami a malac elválasztását illeti, kívánatos, hogy fokozatos legyen. Ha ugyanis a malacok eleinte háromszor, majd kétszer, végül egyszer jutnak a szoptatáshoz, akkor nemcsak a koca tejjelgyulladását kerüljük el, hanem a malacok minden zavartól mentesen könnyen áttérnek a takarmány rendszeres fogyasztására. A malacokat napjában háromszor etessük.

Ha meggyőződünk arról, hogy a választott malacok jó étvágyal és elegendő szemes eleséget esznek, mintegy négyhónapos kortól fokozatosan áttérünk a dara etetésére, mert azt jobban meghálálják. Ezután a malacokat kizárólag, vagy túlnyomórészt sűrű moslék alakjában adagolt darából álló eleségen tartjuk, azt min-

denkor olyan mennyiségben adagolva, amennyit józúen maradék nélkül elfogyasztanak. Így ajánlatos etetésüket a legeltetés mellett is folytatni.

Legjobb, ha a választott malacok daraeleségének nagyobb része árpa, a tengeri pedig nem több, mint 30—40 százaléka. Igen ajánlatos, ha borsódarát is keverünk hozzá kb. 20 százaléknál mennyiségben. Korpából ne adjunk sokat. Ennél előnyösebb a 8-as liszt. Túlnyomóan a burgonyából álló eleség etetése hátrányos, mert a burgonyában nincsen a malac fejlődéséhez szükséges fehérjéből elegendő. A főtt vagy gőzölt burgonyát tehát árpa, borsó, korma, 8-as liszt, lucernaliszt, illetve lucernamurva közűl egységekkel egészítsük ki. A fehérjeszükséglet el-látásánál még a lefőlőzött tej is tekintetbe jöhet.

A malac megszükségletét teljes mértékben csak takarmánymésznek a daraeleségbe való keverés útján fedezhetjük. A takarmánymész 1 kg. száraz darához számítva 20 deka (2 százalék) legyen, de a legeltetés, valamint lucernalisztelés idején 10 deka (1 százalék) elegendő. A daraeleségbe félszázaléknál sőt is keverjük.

Adjunk teát a kiscsibéknek

A tavasz közeledtével kezdődik a koca eluteltése a korai csirkéket eladásra nevelhessék. A túltutott keltetett csibék ápolása, nevelése sok gondot okoz és bizony nagy százaléka a csirkéknek elpusztul. Az ivóvíz okozza a legtöbb bajt, mert attól lesz beteg a gyenge állat. A hidegvíz pusztítja a kis csibéket. Egy jó tanács a kis csibék megvédésére. A kikeléstől számított 8—10 napig ne adjunk vizet a csibéknek, hanem víz helyett teafőzettel las-

suk el őket. Ha teafőzettel isznak előbb, akkor vérszomjasok lesznek, egészségesek. Nagyon előnyös, ha a kis csibék felváltva isszák a teát és langyos lefőlőzött tejet.

Vigyázni kell arra, hogy meleg helyiségben legyenek, huzatnak ne legyenek kitéve. Tisztaság legyen és az eleség ne savanyodjon meg, ne poshadjon a csibék előtt. Ha ezeket a tanácsokat megfogadják, kifizető lesz a korai csibenevelés.

A ménszkénlep és levélteü irtószer készítése házilag

A gyümölcsfák téli permetezéséhez szükséges ménszkénlep házi elkészítése a következő: 20 liternél nagyobb vas-edénybe egy kiló jóminőségű égetett meszet megoldunk 2 liter vízzel, úgyhogy a vizet három részletben adjuk hozzá. A megoldott meszhez szintén részletekben hozzákeverünk 2 kiló kénvirágot, majd 8 liter vízzel felhígítjuk és tűzhelyen melegítve jól összekeverjük, de a keverő fakanál nyelén berovással megjegyezzük a folyadék magasságát az edényben. A forrás kezdetétől egy óráig állandóan forraljuk és az elpárolgó vizet 5—10 perccenként pótoljuk a keverőkanál berovása magasságáig. Egyérei forralás után a folyadéknak ugyanannyinak kell lenni felöntés által, mint a fővés kezdetén. A kész ménszkénlep azonnal felhasználandó, vagy más edénybe elzárandó felhasználásig. Arányos vegyítés a téli permetezéshez 20 liter ménszkénleppel 80 liter víz.

Levélteü irtására használjuk a házilag készített petróleumemulziót. Elkészítése a következő: 15 deka jó házilag szappant fél liter forró vízben feloldunk, amikor a szappanos víz forrni kezd, folytonos keverés közben hozzáöntünk kettő liter petróleumot. Ebből a főzetből tejszerű anyag lesz, amit petróleumemulzióval keverünk a hasz-

nalat előtt ötven liter vizet öntünk hozzá, elkeverjük és kész a zöld levélteü irtó permetanyag, amit lehetőleg gondosan permetezzük a fávalé aló részére is, mert ide szoktak elbújni a rovarok. Ez a permetező folyadék az összes levélteüket és vékonybőrű rovarkáteüket elpusztítja.

A mustfokmérő nem szeszmérő

A gazda, ha borát el akarja adni, arra vigyázzon, hogy szeszfokmérővel mérik a borát, mert a csalafinta vásárlók megteszik azt, hogy mustfokmérővel mérik a bort és természetes, hogy így nem mutatja ki a szeszfokot és ócsárolhatják, olcsó áron vehetik meg a különben jó minőségű bort is.

A Wagner-féle mustmérő a cukortartalom mennyiségét jelzi és arra jó, hogy a mustot vizsgálják vele és állapítsák meg annak fokát. A Malligand bormérő a szesztartalom fokát jelzi a borban. A mustmérő tehát nem alkalmas arra, hogy vele bort vizsgáljanak. Az ilyen fogásokra vigyázni kell, ne hogy becsopják a ravasz vásárlók.

APROHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

Konvenció
nagy családu kocsis, baromfiakhoz értő, nagy családu majoros, könyháza mindenben bentkosztos fiu felvétetik Brámer gazdaság Belle-gelő 57. Acsádi útnál. 288

Házmasternek
megbízható gyermektelen házaspár felvétetik. Csapó utca 52. 290

Gépezőkövác,
aki a traktorhoz is ért és famunkákat is vállalja, felvétetik nádudvari gazdaságba. Ertekezni lehet Deák Ferenc utca 9. sz. A házmasternél. 311

Takarításért
gyermektelen házaspárnak lakást adok. Csillag u. 73. Március egyre. 324

Kifutó
fiut, biciklizni tudót felveszek. Fűszerüzlet, Arad tér 26. 331

Konvenció
kocsis és béres kerestetik. Méliusz tér 11. sz. 353

Kifutót
ragy tanuló fiut felveszek. Szent Anna 39. sz. Fűszerüzlet. 369

Megbízható
disebb családú házmeser felvétetik és kertész. Deák Ferenc 5. 376

Konvenció
eselőt keresek fekete földi tanyámra áprilisra, jelentkezni Kölesy 15. 429

Hölgyeket
és urakat alkalmazunk Elektro-Tox vállalatunknál Miklós u. 8. sz. 395

Kerestetik
Konvenció kocsis — április 1-re Nap u. 1. 415

Fűszereknél
bevezetett ügynököket felvesz Berettyóújfalui tejüzem fiókja. Kossuth u. 8. 403

Kifutót
keresek saját kerékpárral Miklós u. 20. Fenyves. 335

Tanulót
felvesz Mayer kocsigyártó, autó-, kocsifényező Bősörmenyi út 19. 336

Rőfősüzletbe
ügyes segédet, vagy a szakmába jártas kiszolgálófényt felveszek március elsejére. — Jelentkezni Schwarz, Kigyó S. udvarban. 343

Kertész
konvencióra felvétetik, ugyanott szobaleány jó bizonyítvánnyal felvétetik — Hannyadi utca 11. 340

Kocsikísérő
óvadékkal és kifutófiu felvétetik azonnalra, Adorján László fűszer-nagykereskedő cégnél. 487

Kifutó
felvétetik Nyerges fűszeresnél, Nyil u. 37. sz. 349

Helyügynök,
fűszerszakmában jártas felvétetik azonnalra, Adorján László fűszer-nagykereskedő cégnél. 457

Lakatosanonok
felvétetik, Király Imre műlakosnál, középiskolával előnyben. — Kossuth utca 36. 435

Jömegjelenésű
lehetőleg kereskedelmi érettségit végzett fiatal gyakornokot keresünk. Gép- és gyorsírás tudása megkívántatik. Írásbeli megkereséseket „Biztosító Intézet” jellegére a kiadóba kérünk. 449

Konvenció
mindenest tanyára hozszú bizonyítvánnyal április elsejére felfogadok Nagyobbaeska fiúval előnyben, Montezredes utca 11. uccai lakás. 433

Alkalmazást nyer nő

Kézi-
és gépilányokat felveszek, Klein Klára. — Arany János utca 48. 277

Március
1-re 3 éves kisleányok mellé gyermeklényt keresek, lehet német is. Schadek mérnök, Svetits palota. 296

Vidéki
városban orvosi rendelőbe fiatal intelligens asszisztensnőt keresek. Fényképes ajánlatot — „Röntgen” jellegére kérek. 261

Gyermekem
mellé keresek azonnalra vidékre négy középiskolát végzett szolid magaviseletű kisasszonyt. Jelentkezés: Bika szálloda halljában, hétfőn délelőtt 11—12 óráig. 272

Versenyen
kívül álló üzletág bevezetésére, felek látogatására alkalmas, jömegjelenésű hölgyeket és urakat keresünk magas jutalék, megfelelés esetén általán mellett is. Csak egészen kiváló képességűek jelentkezzenek. „Elsőrendű üzleti lehetőség” jellegére írásbeli ajánlatokat a kiadó hivatal továbbít. 234

Gépirókisasszonyt
kezdő fizetéssel felvesz Berzéki, Piac utca 38. 397

Ügyes
varrófényt felvesz Fisch Sándor nőszabó. Piac utca 44. 400

Masamód
segédilányokat és tanulókat felvesz Lady kalapszalon, Szent Anna u. 6 szám. 401

Kézilányok
felvétetik, Fodor Testvérek, Szent Anna utca 12. szám. 424

Jömegjelenésű
kifutófényt azonnalra felveszek, Hatvan ucca 2., trafik. 445

Női ruha,
varrodába tanulófényt felvétetik, Miklós ucca 25. szám, keresztépület. 432

Alkalmazást keres nő

Házvezetőnőnek
menne megbízható egye dül álló nő magános úrhoz vagy úrnőhöz. Csap utca 66. sz. 325

Jobb
nő házvezetőnői állást keres magánosnál, vagy beteghez is, helyben es vidékre, éves bizonyítvánnyal. Levelet „Megbízható” jellegére kérek a kiadóba. 312

Háztartási alkalmazott

Bejárófényt
délelőtti pár órára könnyű munkára felvétetik. Baross 16. hátul. 264

Mindenes,
egyedül főző nőt, jó bizonyítvánnyal, elsejére keresek. Cím a kiadóban. 301

Megbízható
szakácsnőt és szobaleányt hosszú bizonyítvánnyal elsejére felveszek. Jelentkezni Péterfia utca 31. 304

Perfekt
szakácsnőt és szobaleányt elsejére felveszek. Jelentkezni d. u. 2-től 6-ig. Széchenyi u. 63. 314

Jól főző
rendszerelő mindenest, hosszú bizonyítvánnyal elsejére felveszek, — Mester utca 33. 385

Mindenesfényt
kifogástalan bizonyítványokkal, úriházhöz kerestetik. Jelentkezés kizárólag a délelőtti órákban. Nemzeti Bank palota, III. emelet, harmadik ajtószám alatt. 340 vv. 407

Bejáró
takarítónőt azonnalra felveszek, dr Révészné, Piac utca 58. II. em. 407

Mindenesfényt,
jó hosszú bizonyítvánnyal, azonnal felvétetik Rothermere utca 19. 407

Mindenes
főzőnőt, jömegjelenésű éves bizonyítvánnyal keresek, március hó elsejére. Alföldi palota, dr Radó. 440

Takarításra
és 20 hónapos gyermek gondozására, bentlakó nő felvétetik. Péterfia 1., eukrászda. 447

Mindenes
főzőnő, parkettes, központifűtéses lakásba, március elsejére felvétetik. Jelentkezés vasárnap 4—6 óráig Bano (Parkamara épület). 461

Mindenes
szakácsnő jó bizonyítványokkal felvétetik. — Hatvan utca 6. I. 4.

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó Varga u. 7. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel bárhol. 339

Ajánlat

Király kávé
kítőnők, Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörkölők. Dégenfeld tér 11. 933, 4, 5

Estélyi,
vagy délutáni ruhát öt pengőért készíti az „Elit szalon”, József kir. herceg utca 14. 1350 2, 13

Fáy-arc krém
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc Aranygyászru győgyosztára, (színház mellett). 199 11, 30

Homokot
építkezéshez, töltésnek téglagyártáshoz minden mennyiségben. Vágó József tűzfakereskedőnél, Margitfürdőnél, telefon: 10-24. 278

Mozi előtt,
mozi után kellemesen elszórakozhat. Kítőnő öleső és jó fajborok és billiárd asztal mellett. Szabónénál, Bercesényi utca 103. (Meteor mozi mellett). 267

Szénalag
eladó 40 fillérért két ló után való szekerenként, fuvar nélkül. Egyetemi gazdasági hivatal, Nagyerdő. 300

Varrógép-
köleszés, vétel, csere, eladás. Minden varrógéphez alkatrész kapható. Javitások jótállással, Eisenberger, Csapó utca 101. szám. 125+

Akáciából
hasított szőlőkaró, olcsón eladó. Akáciator-gács mázsánként 1.50 P Kovács, Szent Anna u. 36. szám. 422

Kertészszámok
fapermetezők, fakarók, fatörzskéfék hernyókészítők, ágfűrészek kerítésfonatok, árok, s gerbelyék, nyelék Nagy vasüzletében, csapókanyar. 420

Eladó
egy gyorsmérleg, jég-szekrény. Megbízott: Hatvan utca 2. szám, hentesüzlet. 389

Tölgyfatorgács
3.20 fillér, aprított ta 3.80 fillér, Nyil utca 18 szám. 408

Cipőszükségletét
Ökrös sajátkészítményű raktárából szerezte be, kis üzlet, olcsó ár. Sax utca 1. szám. 416

Kovácsmesterek
figyelmébe! komló kovácsszén megérkezett, kedvezményesen áron kapható Eötvös u. 18. szám. 458

Kereslet

Házat vennék
havi részlet fizetésre. Legalább háromszobás, fürdőszobás kts családi ház érdekel, nem távol a város központjától. — Ajánlatokat levélben részletes leírással a kiadóba kérek „Kereskedő” jellegére. 313

REX
billiárd asztalt megvételre keresek. Cím a kiadóban. 367

Kihasított
fél sertést 60—70 kg. veszek. Kar u. 40. 330

Harmóniumot
megvételre keresünk, sürgősen. Ajánlatot kérek. Szabó Kálmán u. 34. szám. (jb.)

Üzem részére
keresünk több helyiségből álló épületet bérbe. „Különálló épület előnyben” jellegére a kiadóba. 421

Szőnyeget
keresek megvételre, ebédlőbe. Bethlen utca 35. szám. 405

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt a Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapokra**. Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1.

Elelmiszer ital

Fajalma,
hibás, igen olcsón, — egész nap. Piac utca 44 pineében. 1560 3. 4.

Sajáttermésű
természetes édeskes bor eladó, literenként is. Csapó utca 60. 265

Sajáttermésű
apróra vágott tölgyfa, mázsánként 4 pengőért eladó. Ugyanott kítőnő fajborok 40—50 fillérért kapható. Rákóczi utca 15. 266

Mézet
megvételre keresünk — Deutsch Albert és Fia. 317

80 kg
hordós káposzta eladó. Nap u. 20. 305

Oktatás

Született
amerikai egyetemi hallgató eredményes módszerrel tanít angolul és németül. Társalgás és nyelvtan. Csak levélbeli megkeresést kér „USA” jellegére a kiadóhivatalba. 327

Pénz

300 pengőt
osztalékra sürgősen keresek. Ajánlatot „Biztos pénz” jellegére kérek, 331

Társ

Társ
vagy társnőt keresek havi 600 pengőt jövedelmező vállalatához, 500 pengő készpénzzel, 500 pengő garanciával. Ajánlatokat Bomba üzlet jellegére a kiadóba kérek. 333

Tüzelő anyagok

Borsodi
szén 2.60, aprított fa 4.20, **Likalit** faszénkocika leszállított árban Kaufmannál, Csapó 29. Telefon: 14-17. szám. 964 2. 23

Elveszett

Elveszett
egy fehér sötétbarna foltos him, rövidszőrű vizsla. Megtalálóját jutalmat kap Kossuth u. 32. 390

Vegyés

Gafológusnő
mindenről felvilágosít, sorsait boldogulása felé irányítja Széchenyi 43. 306

Elvállalok
2 hónapos kortól kezdve kisgyermek nevelésére, esetleg szoptatásért. Kandia utca 21. sz. Balra első ajtó. 328

Keresse
fel esodálatos írás vizsgálat, igaz válszt kap sorsáról. Itt van még csak el sejeig a „párisi” gafológusnő. Baltazar Dezső u. 10. 284

Takarításért
lakást kaphat. Ertekezni: Bethlen utca 40. sz. hétfőtől délután 1—3. 484

Autó, motor kerékpár

Autóügymit,
legelőszobban javít és futó Vágó, Erzsébet út 115 szám. 1695 2. 25

Gőzgép,
stabil 1 és fél HP 99 B-teres kazánal, teljesen üzemképes, eladó, — Pauliny Géza, Hajdúnánás. 232

Autó
eladó, Balilla, szép sötétkék fényezésű. István ut 7. Polgár. 320

Kisadóju,
keveset futott 6 és 4 személyes autó olcsón eladó, Debrecen. Kinizsi u. 21. 283

Villanymotort
8-tól 10 HP-ig veszek Pesti utca 7. 359

Villanymotort
1.5—2 lóerősét, 110 woltos veszek, Simon, Miklós 27. 337

Márkás
250-es szülő motorke-rékpár eladó. Bekes u. 1. szám. 450

„Diana“
valódi Paternó méz-
édes, maguéküli vér-
narancs különlegessé-
gek 1 pengőtől a Déli-
gyümölcsésárokban,
Piac ucca 7.

**Aladó üzlet
vendéglő**

Jól jövedelmező
(parművészeti iparra ki-
lanítom, kevés tőkével,
teljes felszerelésű mu-
hely, 10 éves vevőkör-
rel, anyagkészlettel s
szerszámokkal átvehe-
tő. Cím a kiadóban. 248

Jogfolytonossággal
Italmérés lakással együtt
kiadó. Érdeklődni: Dr.
Bársony Menyhért ügy-
védnél, Arany János u.
2. Telefon: 12-42. 329

Eladó
fűszerüzlet berende-
zéssel és lakással el-
költözés miatt. Cím a
kiadóban. 352

**Üzlet, műhely
raktárhelyiség**

Műhelynek,
raktárnak, uccára nyíló
pincehelyiség kiadó.
Hatvan ucca 4. balra. 413

Vendéglő,
berendezéssel, lakással
együtt kiadó. Könyg,
Nap ucca 22. 386

Kiadó
az államépítészeti hi-
vatal által bérelt —
nagy világség gyár-
helyiségek autoga-
ráznak, fagegmun-
káló telepek is al-
kalmak. Hid u. 10. 396

Cipészműhelynek
bevezetett világos üzlet
helyiség azonnaira ki-
adó. Goldmann, Külső-
vásár tér 13. 432

Hangszer

Zongora,
márkás, harmónium,
ebédlőbútor, épületi
olesón eladó. Széchenyi
ucca 66. 439

Bútor

Fazonháló
rekamiék, ebédlők, s
irodaberendezések, sze-
lonok, mindenféle bú-
torok vétele, eladása,
Dégenfeld tér 6. 1587 3. 5

Eladó
hálószoba bútor. Ér-
tekezni Honti u. 4/b
és Luther u. 45. 379

Bútorok
jókban levő háló
és konyha bútorok
eladók, Piac 44., asz-
talosnál. 365

Hálószoba,
varrógép, könyvszek-
rény, játékok, divány,
egyeb bútorok eladók.
Csapó ucca 16. sz. 454

**Kiadó lakás
egyszobás**

Kiadó
májusra jobb egyszobás
lakás mellékhelyiségek-
kel, Domokos Lajos u.
ca 16. 287

Kiadó
szép udvari szoba. Za-
polya u. 13. 290

Kiadó
május egyre két darab
egyszobás lakás. Ho-
mok u. 137. 293

Kiadó
Ferenc József ut 71. sz.
alatt egy szoba kony-
hás lakás. 310

KIADÓ
szoba, előszoba, kony-
ha, speiz, bent vízvezé-
téssel május 1-re. Ve-
res u. 24. 307

Egy
szoba, konyha, speiz
jobb családnak ki-
adó március 1-re —
Honyvéd u. 29. 380

Egy
uccai modern szoba
előszoba, különbejár-
attal elsőjére kiadó
Zöldfa u. 9. 381

Egy
szoba, konyha, speiz
kiadó Jókai 17. márc-
siusra. 377

Kiadó
azonnaira jobb pince-
lakás, (terasz, szoba,
konyha, kamara, víz,
villany). Simonyi út 6. 436

Szép
szoba, konyha, speiz
józártartással Sám-
soni ut 13. Érdeklő-
ni Csapó 4L virágüz-
let. 388

Május
elsőjére kiadó egy
szoba, fürdőszobás
garconlakás — teljes
komforttal. — Timár
u. 9. 402

Egy
uccai szoba, fűthető
előszoba kapualatti
bejárattal elsőjére
kiadó. — József kir.
herceg 4. 409

Kiadó
májusra egyszobás, elő-
szobás, erkélyes, fürdö-
szobás modern árllakás
Simonyi út 6. 437

Március 1-ére
kiadó szép szoba, bú-
torozatlanul, Deák Fe-
renc ucca 7. szám, hat-
sóló lakás. 412

**Kiadó lakás
kétszobás**

Kiadó
május egyre egy kétszo-
bás és egyszobás lakás
Csillag uk 34. 292

Két
uccai előszobás lakás,
mellékhelyiséggel kiadó
Thaly Kálmán 12. sz. 295

Két szoba,
előszoba, konyha, spájz
mellékhelyiségekkel
kiadó. Teleki ucca 34. 345

Két szoba,
és mellékhelyiségekből
álló, egészséges száraz
lakás, május elsőjére
kiadó. Böszörményi út
5. C. emelet keresz-
tépületben. Bejárat: Bö-
szörményi út 3. B. sz.
kapun. 348

Uccai
két szoba, előszoba für-
dőszoba, mellékhelyisé-
gekkel, május hó 1-ere
kiadó. Kigyó ucca 8. 373

Kiadó
kétszobás lakás, 6 he-
lyiségből álló májusra.
Rákóczi ucca 21. 342

Kiadó
május 1-re 2 szobás,
konyhás lakás (speiz
nélkül) egyéb mellék-
helyiségekkel. Ho-
mókkert, Bánffy u.
14. sz. Pályatést men-
tőn. 341

Kettő
s háromszobás lakások
májusra kiadók. Hat-
van ucca 13. 451

Kétszobás
modern lakás, fürdö-
szobával, gáz, víz, vi-
lannyal, parkettával.
Poroszlav út 26. szám
alatti sarokházban,
május elsőjére kiadó.
Ertekezni Tóth és Se-
bestyén Rt. Fürdő ucca
2. szám. 462

Kétszobás,
fürdőszobás lakás, má-
jus elsőjére kiadó. —
Külsővásár tér 5. B. sz.
Megtekinthető: 11—1,
3—5 óráig. (k.)

**Kiadó lakás
háromszobás**

Kiadó
uccai három szoba és
konyha mellékhelyisé-
gekkel május elsőjére.
Herceg u. 8. 294

Háromszobás
uccai modern lakás ki-
adó. Maróthy György
ucca 5. 316

Kiadó
3 szoba, konyha egész
udvarral május elsőjére
Virág a. 40. 286

Kétszobás
fürdőszobás Déri térre
parkkal, három szobás
fürdőszobás udvari —
Bethlen 23. 273

Kiadó
májusra 3 szobás, fürdö-
szobával, komfortos ud-
vari lakás, Vár ucca 8. 356

Háromszobás
uccai fürdőszobás la-
kás kiadó, májusra, Te-
leki ucca 29. 350

Három szoba,
konyha, éléskamra, s
pince és padlásból álló
lakás, havi 50 pengő
bérért május elsőjére
kiadó. Miklós ucca 11. 347

Háromszobás
udvari lakás május-
ra kiadó, Mester u. 9. 428

Kiadó
háromszobás lakás
mellékhelyiséggel —
tízérlaktanya háta-
megett. Vasváry Pál
ucca 16. 392

3 szoba,
konyha, vagy 2 szoba
konyha kiadó Csoko-
nai 50. 401

Háromszobás
lakás kiadó pince-
konyhával — május
1-re Bethlen u. 35. 406

**Kiadó lakás
nagyobb**

Négyszobás
komfortos lakás Hun-
gárié palotában május-
ra kiadó. 321

Négyszobás
villalaks augusztus ca-
sejére kiadó. Vilmos
császár körút 48. 315

Simonyi ut 4.
számu házban 4 szo-
bás, minden mellék-
helyiséggel és köz-
ponti fűtéssel felsze-
relt I. emeleti lakás
május elsőjére kiadó
Megtekinthető dél-
előtt 11—1 óráig. 1899

Kiadó
modern 4 szobás la-
kás. Víz, gáz beve-
zetve. Csapó 59. 364

Kiadó
négyoszobás uccai —
komfortos lakás má-
jus 1-re. Hatvan u.
58. sz. 423

Kiadó
négyoszobás s kétszobás
lakások, májusra, esa-
ládi házban, Péterfia 38
432

Lakást keres

Keresek
egy, vagy kétszobás la-
kást, konyhával és für-
dőszobával, vagy csak
használatul, a Nagy-
erdőn, strandhoz, vi-
lamoshoz közel. Cím a
kiadóban. 270

Ürlesaládnál
teljes ellátást, nyu-
galmat lakást keres
fiatal tisztviselő. Cí-
meket „Tisztviselő”
jeligére a kiadóba
kérek. 268

Két
nagy szoba, fürdőszoba,
konyhás lakást keresek
májusra „Nyugdíjas”
jeligére. Cím kiadóban. 318

Biztos és pontos
fizető két tagu tiszt-
viselő család keres
május elsőjére, hosz-
szabb bérletre, a vá-
ros belterületén há-
romszobás, lehetőleg
uccai modern lakást.
Címeket „Biztos” je-
ligére a kiadóba ké-
nek. 35

Kettő
szoba, konyhás la-
kást keresek május
1-re. — „Központhoz
közel” jeligére. 391

Keresek
március elsőjére, —
esetleg 15-re minden
tekintetben kifogás-
talan bútorozott szo-
bát, legalább is für-
dőszoba használatul
a vármegyeháza kör-
nyékén. Ajánlatokat
„Titkár” jeligére a
kiadóba. 430

5-6 szobás,
összkomfortos lakást
keresek, város belterü-
letén, május hó 1-ére.
Cím: Szent Anna ucca
52. sz., telefon: 24-64. 446

Négyszobás
lakást, a vasúthoz kö-
zel keresek, Kövesi, Te-
leki ucca 96. 455

**Butorozott
szoba**

Gyermekkoesi
jókarban levő eladó
Bakovszky u. 34. 387

Butorozott
szoba, teljesen külön-
álló, azonnal, vagy első-
jére kiadó Dobozy ucca
11. szám. 358

Szoba,
butorozva, vagy anélkül
március hó elsőjére ki-
adó. Arany János ucca
1. szám, II. emelet bal-
ra. 363

Különbejárattú
két egymásbanyiló bú-
torozott szoba kiadó.
József kir. herceg ucca
35—37. sz. 366

Olesón
csinosan bútorozott
szoba, fürdőszoba hasz-
nálatul kiadó. Jókai u.
6. jobbra. 374

Különbejárattú
butorozott szoba, ol-
csórt kiadó. Vendég u.
76. szám. 375

Lépcsőházi
különbejárattú uccai bú-
torozott féregmentes
szoba, március elsőjére
kiadó. Nemzetőr ucca
3. A. 344

Uccai
butorozott szoba, egy-
két személynek kiadó.
Paesiria ucca 49. 360 vv.

Butorozott
szoba, fürdőszoba hasz-
nálatul kiadó, maga-
nosnak, kis diákoknak
Faragó ucca 15. 357

Különbejárattú
2 személynek alkalmas,
szép bútorozott két-
szobás garzon lakás ki-
adó. Garay ucca 20. 382

Uccai
butorozott szoba, első-
jére kiadó. Maróthy
György ucca 38. 383

Intelligens
szolid lakótársnót kere-
sek, bútorozott szobába
Timár ucca 23. szám.
Keresztépület. 334

Különbejárattú
butorozott szobák, für-
dőszobával és anélkül,
azonnalra, valamint
március elsőjére kiadós
Rákóczi ucca 35. 391

Csinosan
butorozott uccai szoba,
március elsőjére kiadó.
Cserepes ucca 4. szám,
a Déri-múzeum mögött. 411

Uccai
parkettes bútorozott
szoba, magasabb állású
tisztviselő, vagy katona
tisztnek kiadó. Péterfia
21. szám. 418

Különbejárattú
uccai bútorozott szoba
kiadó. Varga ucca 6. sz.
417

Lószőrmatrac,
tornyos sparihert, ru-
hafacsarógép, 2 ven-
deoldal eladó. Ugyan-
ott 30 □ öl uccai te-
lek is. Széchenyi uc-
ca 83. 427

Kosztüm
új állapotban, ablak
kifelé nyíló eladó —
Hatvan ucca 4/a ház-
mesternél. 414

Varrógép
Singer csapóasztalu,
külön hangszórós rá-
dió sürgősen eladó —
Rothermere huszon-
három, első ajtó. 425

Gyönyörű
mély gyermekkoesi
olesón eladó Arany
János u. 2. II. lépcső,
II. 5. 419

Egy kis dobkályha
és egy frakk kabát el-
adó Gönczi u. 3. Meg-
tekinthető d. e. 9—10,
d. u. 4—5-ig. 406

Iróasztal,
írógép, hálók, ebédlő,
hármasszekrény, szé-
kek, szelönök, inga-
órák, varrógép ol-
esón eladó. Csapó 6. 426

Fémfűrészelő
gép és nagy mákda-
ráló eladó Csapó 19.
Műszerésznel. 410

Lépcsőházi
különbejárattú csinosan
butorozott kisebb szoba
kiadó. Simonyi út 6. sz.
földszint. 438

Különbejárattú
uccai elegánsan bútoro-
zott szoba kiadó. —
Bethlen ucca 40. 463

Ingóságvétele

Használt
üzletberendezést, cég-
táblát megvételre kere-
sek. Cím a kiadóba. 431

**Ingóság
eladás**

Épületbontás,
Piac ucca 40. Minden
anyag eladó. 1832 2. 22.

Portálék,
vasrolók, cserépkály-
hák, vaskályhák, WC,
tégla, cserép, fa. épület
bontásból, Piac utca 40.
1874 2. 25.

Egy kis könyvszekrény,
egy fehér szekrény, egy
frakk kabát és egy es-
télyi ruha kisebb alak-
ra eladó. Gönczy ucca
3. Megtekinthető: dél-
előtt 10—11, délután 4
—6 óráig. 211

Horgolt
ekrü terítő, antik minta
eladó. Piac 79. varroda. 372

Porszivógép
rézcsillárok, ámpolna,
vaskályha, elköltözés
miatt olesón eladó. —
Kardos u. 3. 371

Egy
dupla fehér ágyszerű
eladó. Virág utca 21. sz. 370

Egy
női szövet- és szorsetu-
ruha, 27-es korcsolya
eladó. Használt kisdob-
bot (jazz) veszek vagy
kölesönbe keresek. Kut
utca 56. II. ajtó. (A) 323

Eredeti
márkás olajfestmé-
nyek olesón, kedvező
feltételekkel eladók.
Horváth, Csapó 4. 323

Karay-féle
hagyatékból származó
perzsaszőnyegek, bőrg-
garnitúra, összes ingó-
ságok, Csepel motor el-
adók, Dégenfeld ter 6. 443

Varrógép
centrálbobinos, jókar-
ban levő, eladó. Si-
monffy ucca 33. 441

DIVATOS ZSURABROSZ
4 db szalvétával
előrajzolva

1-98

a **FISCHER Boltban**

Teleki u. 73.

Eladó

két darab használt ajtó
tokkal, Rakovszki uca
1. szám. 453

„Berkel”-mérleg

ütlestíve, kitűnő álla-
potban, olesón eladó.
Mérlegüzem, Zsák uca
11. szám. (Csokonai
uccánál). 456

Eladó

ebédőberendezés, álló
tükör, álló óra, hombár
festmények, egyéb sok-
féle dolgok, elkölthetős
miatt. Megtekinthető:
10—11, 2—4 óráig. Jó-
zsef kir. herceg uca
18. szám. 460

Színpadlisztek

2 darab fürdőkádb el-
adó, Arany János uca
39. szám, házfelügyelő-
nél. (A)

**Gazdasági
termények**

Szülőltványok
vadalanyon, kiváló
csemgefajta eladók.
Felvilágosítást ad —
Gyógyszertár, Piac
u. 50. 412

**Gazdasági
eszközök**

Gözkazán
3-as, eladó, gazda-
ságba, daráláshoz,
szecskavágáshoz al-
kalmos. Pülp Lajos
gépész, Hajdusám-
son. 285

Tejeskoesi
alig használt eladó
Riesz koecsigyár Hat-
van u. 58. 303

Eladó
egy láncos eke Busi
u. 18. 362

**Ingatlanforgalmi
irodák**

Felszeghy Gábor
Földmiv. Minisztérium
által engedélyezett in-
gatlan irodájában Egy-
malom u. 3. sz. eladó
80 ház, emeletesek és
villák. Eladó tanyás föl-
dek: Szabolcsban 1500
hold, Vas megyében 430
és 438, Szatmárban két-
száz, Elepen 48, Fan-
csikán 49, Nagylétán
102, Ujlétán 34, Halá-
pon 19 holdas. Tanyá-
lanok Derecskén 27,
Kisujszálláson 28 hold.
Bérbeadó nyolcszáz.
Bérletre kerestetik két-
száz homoki és 500—
600 holdas. Megvételre
kerestetik több külön-
böző. 297

Eladó házhely

Villaházhely
eladó. 325 négyszögöles
összes közművekkel, —
Széchenyi uca 76. 448

Samu János

OEB által engedélyezett adásvételi irodája, át-
helyezve: Deák Ferenc uca 7. szám alá. —

Eladó ingatlanok:
Házak: Teleki uca
10. számú négyszobás
úriház. — Teleki uca
25. sz. — Erzsébet uca
55. sz. — Deák Ferenc
uccán parkettes négy-
szobás úriház. — Had-
házi uca 1. számú uz-
letesház, hitelre ön-
csón. — Rásó Gyula
uccán egy hold prima
szőlő lakással, a szőlő
egészben, vagy 400 ölen
ként is előnyös fizetési
feltételekkel eladó. —
Szávay Gyula uca 21.
Vénkertben adómentes

villa. — Károly Ferenc
József úton két szép
villa, nagy telekkel.
Földek: Szoboszló vá-
rostól 5 kilométerre 20
hold prima tanyásbir-
tok. Feketén 50 hold
búzatermő tanyával,
bérbeadva 250 kg. bú-
záért, vételára holdan-
ként 650 pengőért, ve-
telár felével átvehető.
Kismaeson négy hold,
Halápon 32 hold jobb
birtok, holdanként 725
pengőjével.
Iroda: Deák Ferenc
uca 7. 442

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy uca 8. Járásbíróház mellett.
Telefon 28—26. Saját ház.

Kollégiumhoz pár
percire négyszobás, össz-
komfortos, alápincézett
külön háromszobás úri
lakással, gyümölcsfák-
kal, — díszbarkoktat
nagytekű családirház
tizenötezerért.
Nagyállomáshoz két
pernyire, háromszobás
úrilakás, ezer négyszög-
öl termő gyümölcsösrel
tízezerért.
Kistemplomhoz öt
pernyire, még 25 évig
adómentes, négyszobás,
összkomfortos, parket-
tes főúri villa, 400 négy-
szögöl telekkel, negy-
ven gyümölcsfával 25
ezer pengőt kérünk.
Nagyerdő alatt, Had-
házi uca 28. számú
házhelyet, tavaszi épít-
kezésekhez már árúsit-
juk.
Vargakertben, köves
út mellett, háromszáz

öt telek, részletfizetésre
Debrecenhez ötven
kilométerre Tisza part-
ján 500 katasztrális
hold föld, sok épülettel
eladó. Kettőszáz hold
prima fekete szántó,
száz hold másodrendű
fekete szántó, 200 hold
prima kásló és legelő.
Ára holdanként hatszáz
ötven. Kisebb parcellák
ban is eladó.
Vasútállomás rakodó-
val, közvetlenül a bir-
tok mellett.
Földek, házak, telkek
szőlők a legnagyobb vá-
lasztékban.
Minigy ezeröttszáz el-
adó ingatlan felett ren-
delkezik a Bakóczy
iroda és így nincs az a
kívánság, amit ki ne
tudna elégíteni.
Mindennemű felvilá-
gosítás díjtalan. 368

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:
Pulyka k. kg 1.10—1.30
Liba k. kg 1.20—1.40
Kacsa k. kg 1.15—1.30
Káppan és tyúk
kilója 1.10—1.29
Tyúk párja 4.20—6.50
Jérec párja 3.00—3.80
Csirke párja 1.40—2.90
Tojás db 0.06—0.07
Tojás kilója 1.50—1.60

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:
Alma kilója 0.80—1.10
Apró alma 0.40—0.65
Dió kilója 0.65—0.70
Dióbél kilója 2.20—2.40
Citrom db 0.06—0.08
Narancs és mandarin
kilója 0.66—0.88

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:
Vereshagyma
kilója 0.18—0.20
Kokhagyma kilója
0.30—0.40
Burgonya:
rózsza kilója 0.08—0.10
vegyes kilója 0.05—0.07
Fejeskáposzta 0.50—0.60
Kelkáposzta 0.08—0.25
Savanyúkáposzta
kilója 0.36—0.40
Petrezselyem kilója
0.40—0.50
Retek db 0.02—0.08
Sárgarépa kg 0.18—0.22
Szárzabb 0.22—0.26
Czékla kilója 0.12—0.18
Torma kilója 0.40—0.50
Zeller db 0.03—0.08
Spenót és sóska csom.
0.08—0.10
Saláta feje 0.02—0.03
Zöldhagyma cs 0.04—0.6
Gomba kg 1.60—2.90
Galambgye
esomója 0.08—0.10

KENYÉRÁRAK:
Búzaliszt 00-ás kg 0.38
Búzaliszt 0-ás kg 0.37
Búzaliszt 2-ös kg 0.35
Búzaliszt 4-es kg 0.32
Búzadara kilója 0.44
Rozsliszt kilója 0.32
Korpa kilója 0.13 fillér.

LISZT ÁRAK:
Búzaliszt 00-ás kg 0.37
Búzaliszt 0-ás kg 0.36
Búzaliszt 2-ös kg 0.34
Búzaliszt 4-es kg 0.32
Búzadara kilója 0.44
Rozsliszt kilója 0.30
Korpa kilója 0.13 fillér.

Földek, házak,

telkek eladása, vételre,
bértelek ügyében forduljon bizalommal
Dienes József
O. F. B. in-
gatlanfor-
galmi irodájához Debrecen, Bethlen u. 21.

A Déri téren.

cca 140 négyszögöl
nagyságú, építésre kivá-
lóan alkalmas telek,
kedvező feltételek mel-
lett eladó. Magyar Altá-
lanos Takarékpénztár,
Piac uca 81. 142+

Hajduszoboszlón

piac és gyógyfürdő köz-
pontján 800 négyszögöl
villatelek eladó. Nagy
Ferenc, Debrecen, Lu-
gosi 9. 308

Házhelyek

300 öles parcellákban
Monostorpályi uton
eladók. Értekezni dr
Simon ügyvéd, Pe-
rene József ut 81. 399

Eladó ház

Egy szoba.
előszoba, konyha, ka-
marából álló adómen-
tes ház 545 négyszögöl
termő gyümölcsösrel
eladó. Hatvan uca
kert, a Csokonai Vitéz
Mihály sírjával szem-
ben. A szoba 27 négy-
zetméteres, belső klozet
sertés és baromfiút és
karám. Cim a kiadó-
hivatalban. 1006

Családirház

Kétmalom uca 9. szám
eladó. Négy parkettes
szoba, mellékhelyise-
gekkel, fürdőszobával s
esetlakás, istálló, ko-
csiszín, nagy udvar. —
Megtekinthető délelőtt
11—12 óra között ér-
tekezni: Piac uca 75.
I. emelet, ügyvédi iroda
telefon: 34—23. 262

Eladó

jutányosan Szabolcs u.
10. sz. kis ház nagy te-
lekkel. Értekezni: dr.
Farkas ügyvéd, Arany
János uca 2. 309

A Hatvan uca 50.

számú, jókarban levő
bérház, csupa fürdő-
szobás lakással, jutá-
nyos áron, kedvező fel-
tételi feltételek mellett
eladó. Magyar Altá-
lanos Takarékpénztár,
Piac uca 81. 142+

Eladó

kétszobás adómentes
tégla ház 5000 P-ért 50
pengő havi részletre
némű előleggel átvehető.
Értekezés Homokkerti,
Bujdosó utca 14. 319

A Hatvan uca

elején tőblakásos masz-
szív bérház, jutányos
áron, előnyös feltéte-
lek mellett eladó. Ma-
gyar Általános Takaré-
kpénztár, Piac uca 81.
142+

Több

kiseb nagyobb bérház,
közte pékműhely is, 18
ezer pengőtől, 5 ezer
pengőig, jutányos áron
kedvező feltételek mel-
lett eladó. Magyar Altá-
lanos Takarékpénztár
Piac uca 81. sz. 142+

Forgalmas

helyen, az új OTI épü-
lettel szembe egy ucai
és két udvari lakást, to-
vábbá üzlethelyiséget is
tartalmazó ház eladó,
jutányos áron, előnyös
feltételek mellett. Ma-
gyar Általános Takaré-
kpénztár, Piac uca 81.
142+

Eladók:

kedvező fizetési fel-
tétellekkel Sestakert,
Andrássy uton két
zobás ház nagy kert-
tel; Kossuthkertben
3 szobás terraszos
villa egy hold termő
szőlővel, — ugyanott
házhelyek is; Nyilas-
telepen jó családi
ház gyümölcsösrel,
szőlővel; Bihari
telep Csorba Lajos
uccán családi ház; —
Köntöskertben 1800
négyszögöl konyha-
kertészeti föld jó
házzal; — Csapókert,
Bathory uccán 950
négyszögöles kétszo-
bás ház; Wolafika-
telepea jövedelmező
ház. — Értekezhetni
Gazdák Bankjában,
Kossuth és Bathya-
nyi uca sarok. 354

Eladó

a Csokonai uca 29.
számú ház. 378

Gazdálkodóknak

alkalmas ház eladó.
Nagy udvar, Istálló,
Jókai u. 22. 361

Eladó

Hajduszoboszló köz-
pontján egy 5 szo-
bás uriház, Bánom-
kertben, — fürdőhöz
200 lépésre egy pen-
zió eladó. Értekezni
lehet Debrecen, Apa-
fi u. 139. 338

Belvárosban

adómentes, pincézett
uriház, kétszoba, mel-
lékhelyiségekkel és
három egyszobás la-
kással, örökösök el-
utazása miatt 7000
pengőért megvásá-
rolható — háromezer
kézpénzzel. Árpád-
téren jóforgalmu üz-
letház 6.000 P. Kassa
uton, katolikus ká-
polmánál kétszobás
családirház 2500 P. —
Megvételéhez 500 P
kell, lakbérrel tör-
leszhető. Építkezők!
Péterfiánál, értékes
helyen, két belvárosi
120 öles, közműves
saroktelek, vagyón-
rendezés miatt potom
áron! Felvilágosítás
szerezhető — Nagy
Sándor ingatlaniro-
dájában, Csapó u. 27.
332

Ház

eladó kedvező fizetési
feltételek mellett, Csap
uca 22. 459

Központban

családirház eladó esetleg
kiadó. Megtekinthető
10—11 és 2—4 óráig.
József kir. herceg uca
18. szám. 460

Földbérlet**Haszonbérlet.**

135 kat. hold Elep pus-
tán azonnal is átadó. —
Mitrovics és Mailán
ügyvédek, Szent Anna
uca 10—12. 243

Bérlet

keresek 80—150 kh-ig
terjedőt október 1-re.
Ajánlatokat „Jó bérlet”
jellegre a kiadóba ké-
rem leadni. 1006 vv

Kiadó

5 és fél hold tanyás
föld azonnalra is, vagy
eladó. Ugyanott csutka
van eladó. Értekezni
Vámosperési ut 13. 263

22 hold

tanyásföld azonnal bér-
beadói esetleg eladó.
Cim a kiadóban. 326

Bérlet

keresek azonnalra 50
—100 kh-ig homoki
alföldet, Cim a ki-
adóban. 302

Eladó

vagy öszre haszon-
bérbe kiadó város
alatt tanyásföld la-
kással, épületekkel.
Értekezhetni Gazdák
Bankjában. 355

Eladó föld**Ondódon**

Fái dűlő végén négy
hold föld eladó. Széche-
nyi uca 72. 298

Eladó

6 hold föld a Kíssze-
pen. Értekezni Lovász
uca 6. 322

Bodán

832 □ öi szőlő 550-ért
eladó első dűlőbe. Er-
tekezni — Debrecen,
Kemény u. 5. sz. 250

Hajduszovátón

27 hold föld, Páncsi-
kan 40 hold föld el-
adó. Értekezni Kos-
suth 13. 398

Kismaeson

négy hold prima föld
eladó. 5200 pengő. —
Cegléd uca 12. szám.
Értekezni csak délelőtt.
424

Eladó állatok

Emdeni + magyar
díjat nyert gunarok
után tenyésztőjük
előjegyezhető. Úgy-
szintén bronzpulyka
tojás, napos pulyka.
Brámer, Postafiók 36
289

Két

zsirsértés és hat kup
tengericsutka eladó
Péterfia 53. 393

Felétős szerkesztő

PALFY JÓZSEF
fiszántóli Könyv- és
Lapkiadó Rt. Kiadása.